

Akadémiai Közlöny

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
HIVATALA

BUDAPEST, 1956. JANUÁR 20.

TARTALOM

			Oldal
Személyi rész			1
Akadémia főtitkárának utasítása	1/1956. MTA (A. K. 1—2.)	A Magyar Tudományos Akadémia 1956. évre jóváhagyott beszámolórendszerének bevezetésé- ről	3
Miniszteri rendelet	4/1955. (XII. 30) K.P.M.	A gépkocsik adatszolgáltatásával kapcsolatos intéz- kedésekről	14
MTA Közlemények	105.005/1956. Hiv. G. T.	A közületi gépjárművekkel kapcsolatos adatszolgál- tatásról és az azzal összefüggő költségnyilván- tartási rendszer módosításáról	15
	105.006/1956. Hiv. G. T.	A motorkerékpár menetlevél nyomtatvány kicse- réléséről	16
	108.021/1956. MTA Hiv.	A Magyar Tudományos Akadémia Debreceni Fizi- kai Kutató Intézete pályázati hirdetménye ...	16
	103.022/1956. MTA Hiv.	A Budapesti Műszaki Egyetem rektorának pályá- zati hirdetménye	16
Jogszabálymutató			17

Személyi rész

KITÜNTETÉSEK

A Népköztársaság Elnöki Tanácsa a műszaki tudományok terén kifejtett sokoldalú, értékes munkássága elismeréséül

Hevesi Gyulának

a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagjának, a Műszaki Tudományok Osztálya osztálytitkárának

»Munka Vörös Zászló Érdemrendje«

kitüntetést adományozta.

*

A Népköztársaság Elnöki Tanácsa a munkás-mozgalom-történeti kutatása terén végzett eredményes, kiváló munkája elismeréséül

Kőhalmi Bélának

a Fővárosi Könyvtár volt vezetőjének, a Magyar Tudományos Akadémia Könyvtártudományi Főbizottsága elnökének

a »Munka Érdemrend«

kitüntetést adományozta.

*

A Magyar Tudományos Akadémia elnöke

Puskás Ferencet

az Akadémiai Nyomda igazgatóját kiemelkedő munkája elismeréséül

»Kiváló Dolgozó«

jelvénnel tüntette ki.

Jutalmazások

A Magyar Tudományos Akadémia elnöke az 1955. évben teljesített kiemelkedő tudományos kutató és eredményes tudományszervező munkájuk elismeréséül elnöki jutalomban részesítette:

	Ft		Ft
<i>Eckhardt Sándort</i> , az irodalomtudományok doktorátát	4.000	<i>Barabás Jenőt</i> , az MTA Néprajzi Főbizottsága titkárát	3.000
<i>Klaniczay Tibort</i> , az irodalomtudományok doktorátát	3.000	<i>Fejér Klára</i> szaktitkárt	3.000
<i>Barta Jánost</i> , az irodalomtudományok kandidátusát	2.000	<i>Patek Erzsébetet</i> , az MTA Régészeti Főbizottsága titkárát	3.000
<i>Borzsák Istvánt</i> , a nyelvészeti tudományok kandidátusát	3.000	<i>Vincze Editet</i> , a Munkásmozgalmi Intézet munkatársát	2.000
<i>Nagy Pétert</i> , az irodalomtudományok kandidátusát	2.000	<i>Erényi Tibort</i> , a Munkásmozgalmi Intézet munkatársát	2.000
<i>Szauder Józsefet</i> , az irodalomtudományok kandidátusát	5.000	<i>Gáspár Rezsőt</i> , a fizikai tudományok kandidátusát	5.000
<i>Hegedüs Lajost</i> , a nyelvészeti tudományok kandidátusát	1.000	<i>Surányi Jánost</i> , a matematikai tudományok kandidátusát	4.000
<i>Kálmán Bélát</i> , a nyelvészeti tudományok kandidátusát	1.000	<i>Szép Jenőt</i> , a matematikai tudományok kandidátusát	5.000
<i>Lőrincze Lajost</i> , a nyelvészeti tudományok kandidátusát	1.000	<i>Tarján Imrét</i> , a fizikai tudományok kandidátusát	4.000
<i>Deme László</i> tudományos munkatársat	1.000	<i>Vincze Istvánt</i> , a matematikai tudományok kandidátusát	4.000
<i>Imre Samu</i> tudományos munkatársat	1.000	<i>Balázs János</i> szaktitkárt	3.000
<i>Kázmér Miklós</i> adjunktust	1.000	<i>Mitnyán Mihály</i> igazgatóhelyettest	2.000
<i>Juhász Jenő</i> ny. középiskolai tanárt	3.000	<i>Szamosi Géza</i> docenst	4.000
<i>Kiss Lajost</i> , az MTA Népzene-kutató Csoport munkatársát	3.000	<i>Ubrizsi Gábort</i> , a biológiai tudományok doktorátát	4.000
<i>Pajkossy Györgyöt</i> , a MTA Könyvtártudományi Főbizottsága titkárát	2.000	<i>Kulin Istvánt</i> , a mezőgazdasági tudományok kandidátusát	3.000
<i>Gerőné Fazekas Erzsébetet</i> , a történettudományok kandidátusát	5.000	<i>Sébor Jánost</i> , a műszaki tudományok kandidátusát	4.000
<i>Gerevich Lászlót</i> , a művészettörténeti tudományok kandidátusát	3.000	<i>Ujvárosi Miklóst</i> , a biológiai tudományok kandidátusát	4.000
<i>Horler Miklós</i> mérnököt	3.000	<i>Wagner Richárdot</i> , a földrajztudományok kandidátusát	4.000
<i>Pogány Frigyes</i> mérnököt	3.000	<i>Erdei János</i> egyetemi tanárt	5.000
<i>Heller Ágnes</i> t, a filozófiai tudományok kandidátusát	4.000	<i>Manninger Ernő</i> tudományos munkatársat	2.000
<i>Radnóti Aladárt</i> , a történettudományok kandidátusát	1.000	<i>Donhoffér Szilárdot</i> , az orvostudományok doktorátát	5.000
<i>Castiglione László</i> főelőadót	1.000	<i>Huszák Istvánt</i> , az orvostudományok doktorátát	5.000
<i>Kovrig Ilona</i> múzeológust	1.000	<i>Krompecher Istvánt</i> , az orvostudományok doktorátát	4.000
<i>Thomas Edit</i> múzeológust	1.000	<i>Sós Józsefet</i> , az orvostudományok doktorátát	5.000
<i>Vértés László</i> múzeológust	1.000	<i>Farkas Eleket</i> , az orvostudományok kandidátusát	3.000
<i>Világhy Miklóst</i> , a jogtudományok kandidátusát	4.000	<i>Kiszely Györgyöt</i> , az orvostudományok kandidátusát	3.000
<i>Tettamanti Bélát</i> , a pedagógiai tudományok kandidátusát	4.000	<i>Tankó Bélát</i> , az orvostudományok kandidátusát	3.000
<i>Weltner Andort</i> , a jogtudományok kandidátusát	3.000	<i>Tarján Róbertet</i> , az orvostudományok kandidátusát	3.000
<i>Abella Miklós</i> tudományos munkatársat	1.000	<i>Katona Ferenc</i> szaktitkár-helyettest	2.000
<i>Bóra Gyula</i> tud. segédmunkatársat	1.000	<i>Bogárdi Jánost</i> , a műszaki tudományok doktorátát	3.000
<i>Hanicsek Zsuzsanna</i> osztályvezető helyettest	1.000	<i>Faragó Gyulát</i> , a műszaki tudományok doktorátát	3.000
<i>Pécsi Márton</i> tudományos munkatársat	1.000	<i>Istvánffy Edvint</i> , a műszaki tudományok doktorátát	3.000
<i>Sárfalvi Béla</i> tudományos munkatársat	1.000		

	Ft
<i>Regőczy Emilt</i> , a műszaki tudományok doktorát 3.000	3.000
<i>Török Tibort</i> , a kémiai tudományok doktorát 3.000	3.000
<i>Bella Edét</i> , a műszaki tudományok kandidátusát 2.000	2.000
<i>Csáki Frigyes</i> t, a műszaki tudományok kandidátusát 2.000	2.000
<i>Gerő Lászlót</i> , a műszaki tudományok kandidátusát 3.000	3.000
<i>Jakoby Lászlót</i> , a műszaki tudományok kandidátusát 3.000	3.000
<i>Pallay Nándort</i> , a műszaki tudományok kandidátusát 3.000	3.000
<i>Szepesi Endrét</i> , a műszaki tudományok kandidátusát 3.000	3.000
<i>Schey Jánost</i> , a műszaki tudományok kandidátusát 2.000	2.000
<i>Zorkóczy Bélát</i> , a műszaki tudományok kandidátusát 3.000	3.000
<i>Balla Árpád</i> adjunktust 3.000	3.000
<i>Kereszthy Péter</i> MÁV műszaki főtanácsost ... 3.000	3.000
<i>Miháltz István</i> tanszékvezető docenst 3.000	3.000
<i>Nagy Elemér</i> egyetemi tanárt 3.000	3.000
<i>Szabó János</i> tudományos osztályvezetőt .. 3.000	3.000
<i>Szabó Gusztáv</i> nyugalmazott egyetemi tanárt 3.000	3.000
<i>Tatár János</i> geofizikust 2.000	2.000
<i>Zámbó János</i> egyetemi tanárt 3.000	3.000
<i>Proszk Jánost</i> , a kémiai tudományok doktorát 4.000	4.000
<i>Grofcsik Jánost</i> , a kémiai tudományok kandidátusát 4.000	4.000
<i>Kiss Józsefet</i> , a kémiai tudományok kandidátusát 4.000	4.000
<i>Kovács Ödönt</i> , a kémiai tudományok kandidátusát 3.000	3.000
<i>Mester Lászlót</i> , a kémiai tudományok kandidátusát 4.000	4.000
<i>Oldh Györgyöt</i> , a kémiai tudományok kandidátusát 4.000	4.000
<i>Kardos Ibolya</i> szaktitkárt 3.000	3.000
<i>Preisich Miklóst</i> , a Magyar Kémikusok Egyesületének főtítkárá 1.000	1.000
<i>Gáspár Imrénét</i> , a Magyar Kémikusok Egyesületének szervezőtitkárá 1.000	1.000
<i>Szőnyi Endre</i> igazgatóhelyettest 3.000	3.000
<i>Sárkány Sándort</i> , a biológiai tudományok doktorát 4.000	4.000
<i>Kol Erzsébetet</i> , a biológiai tudományok kandidátusát 3.000	3.000
<i>Simon Tibort</i> , a biológiai tudományok kandidátusát 3.000	3.000
<i>Székey Vilmost</i> , a biológiai tudományok kandidátusát 3.000	3.000
<i>Kónya Sándort</i> , a TMB Titkársága vezetőjét 3.000	3.000

	Ft
<i>Szántó Lajost</i> , az Akadémiai Értesítő technikai szerkesztőjét 3.000	3.000
<i>Puskás Ferencet</i> , az Akadémiai Nyomda igazgatóját 3.000	3.000
<i>Bernáth Györgyöt</i> , az Akadémiai Kiadó igazgatóját 3.000	3.000
<i>Kocsis Iván</i> nyugalmazott egyetemi tanárt .. 2.000	2.000
<i>Senyei Ervin</i> osztályvezetőt 2.000	2.000

A Magyar Tudományos Akadémia főtítkárának utasítása

A Magyar Tudományos Akadémia főtítkárának
1/1956. MTA (A. K. 1—2.) számú

ut as í t á s a

a Magyar Tudományos Akadémia 1956. évre jóváhagyott beszámolórendszerének bevezetéséről

1. A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalának osztályai, továbbá az Akadémia felügyelete alatt álló intézmények és vállalatok, valamint a céltámogatásban részesülő intézmények részére a Központi Statisztikai Hivatal által jóváhagyott 1956. évi beszámolórendszert az I. és II. sz. mellékletek szerint közzéteszem.

2. A beszámolókat az egyes jelentésekben érdekelt a kitöltési utasításoknak megfelelően előírt határidőre, a meghatározott felettes hatóság részére küldjék meg, figyelembevéve a Központi Statisztikai Hivatal által kiadott utasításokat.

3. A vonatkozó nyomtatványokat az egyes statisztikai jelentésben érdekeltk szerezék be.

4. A beszámolási rendszer közzétételével kapcsolatban felhívom a figyelmet az 1952. évi VI. törvényre, amely az állami statisztikáról intézkedik.

A hivatkozott törvény értelmében a beszámolórendszer körén kívül eső, vagy attól eltérő statisztikai adatszolgáltatást kérni, vagy adatokat szolgáltatni nem szabad. A törvény VII. fejezete a büntető rendelkezéseket tartalmazza.

5. Jelen utasítás hatálya a MTA Hivatalára, az Akadémia felügyelete alá tartozó intézményekre és az Akadémia által céltámogatásban részesülő intézményekre vonatkozik.

6. A Központi Statisztikai Hivatal a közalkalmazottak munkaügyi adataira, a költségvetési beszámolóra, valamint a mérlegbeszámolóra a vonatkozó P. M. tervezeteket még nem hagyta jóvá. Ezek jóváhagyásakor külön fogok intézkedni.

7. Jelen utasítással egyidejűleg a 120.088/1955. MTA Hiv.—G. T. sz. körrendelet az 1955. évben beadandó jelentésekre vonatkozóan hatályát veszti (megjelent: Akadémiai Közlöny IV. évfolyam 3. számában; 1955. február 15-én).

Budapest, 1956. január 9.

Bognár Rezső s. k.
főtítká

Felvilágosítást ad: Gömöri Kornél, MTA Hivatala.

I. sz. melléklet az 1/1956. MTA (A. K. 1—2.) számú utasításhoz.

A Magyar Tudományos Akadémia 1956. évre jóváhagyott beszámolórendszere

Sorszám	A beszámoló jelentés		Az adatszolgáltatásra kötelezett szervek				
	címe	milyen idő- szakon- ként készül	körének meghatározása	a beszámolójelentést			KSH engedély- szám
				mely szervnek	milyen határidőre	hány példány- ban	
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Aspiránsok statisztikai kérdőíve		Tudományos Minő- sítő Bizottság	KSH Kultúrstatistikai osztálya- nak	augusztus 15.	1	10.804/1955.
2	Beszámolójelentés a tudományos kutató intézetek munkájáról (Összesítő)	évente egyszer	MTA Hivatala Igaz- gatási osztálya	KSH Kultúrstatistikai osztálya- nak OT Műszaki Fejlesztési főosztá- lyának	1957. február 28.	1 1	11.873/1955.
3	Létszám és munkabéradatok (Össze- sítés)	negyed- éven- ként			tárgynegyedévet köv. hó 20.	1	12.719/1955.
4	Munkások és alkalmazottak létszám- megoszlása fizetéskategóriák szerint (Összesítés)	évente egyszer	MTA Hivatala Költsé- gvetési osztálya	KSH Kultúrstatistikai osztálya- nak	július 20.	1	12.720/1955.
5	Létszám férfi—nő bontásban (Összesítés)				1957. január 20.	1	12.721/1955.
6	Szaktanfolymai beszámolójelentés		MTA Hiv. Személy- zeti osztálya		tárgynegyedévet köv. hó 15.	1	12.716/1955.
7	Tehergépkocsi, vontatók, különleges gépjárművek, személygépkocsik és motorkerékpárok forgalma és költsé- gei	negyed- éven- ként	MTA Hivatala Gép- kocsi csoportja	KSH Közlekedési és Postaosztá- lyának	tárgynegyedévet köv. hó 22.	1	12.784/1955.
8	I/a Anyagok beszerzése és felhasználá- sa		MTA Hivatala Beru- házási osztálya	KSH Anyagosztályának OT Anyaggazdálkodási főosztá- lyának	tárgynegyedévet köv. hó 30.	1 2	11.325/1954.
9	II. Termelési és létszámjelentés	havonta		KSH Ipari főosztályának OT Műszaki Fejlesztési főosztálya- nak	beszámolási hónapot köv. hó 8.	2 1	12.763/1955.
10	III. Munkaügyi jelentés			KSH Ipari főosztályának OT Munkaügyi főosztályának	beszámolási hónapot köv. hó 14.	2 1	12.764/1955.
11	I. Termékek jelentése				beszámolási negyedévet köv. hó 10.	2 1	12.765/1955.
12	III. Értékelési jelentés	negyed- éven- ként	MTA Hivatala Váll- alati osztálya	KSH Ipari főosztályának OT Műszaki Fejlesztési főosztá- lyának	beszámolási negyedévet köv. hó 30.	2 1	12.604/1955.
13	IV. Munkaügyi jelentés				beszámolási negyedévet köv. hó 16.	2 1	12.767/1955.
14	V. Műszaki és adminisztratív alkalma- zottak prémiumának jelentése				beszámolási negyedévet köv. második hó 20.	2	10.233/1954.
15	Fontosabb szakmák jelentése	féléven- ként		KSH Ipari főosztályának	félévet köv. második hó 5.	2	10.234/1954.
16	II. Termékek exportkiszállításának je- lentése	negyed- éven- ként		KSH Ipari főosztályának OT Műszaki Fejlesztési főosztá- lyának	beszámolási negyedévet köv. hó 8.	2 1	12.766/1955.
17	I. Munkaügyi jelentés	féléven- ként		KSH. Ipari főosztályának	beszámolási félévet köv. hó 20.	2	12.768/1955.
18	Ipari tervező, kutató és kivitelező vállalatok jelentése	negyed- éven- ként	Kutatási Eszközök Kivitelező Vállalat	KSH Ipari főosztályának MTA Hivatali Vállalati osztálya- nak	beszámolási negyedévet köv. hó 30.	2 1	12.813/1955.
19	Területjelentés	évente egyszer			június 15. június 8. június 15.	1 1 1	14.165/1955.
20	Cséplési zárjelentés				befejezés után 3 napra	1 1 1	12.955/1955.
21	Trágyázási jelentés	évente kétszer	Mezőgazdasági Ku- tató Intézet Gazda- sága, Martonvásár	KSH Mezőgazdasági főosztályának KSH Megyei Igazgatóságának MTA Hiv. Vállalati osztályának	1956. VI. 30. 1957. I. 16. 1956. VI. 15. 1957. I. 5. 1956. VI. 30. 1957. I. 16.	1—1 1—1 1—1	14.178/1955.
22	Tavaszi vetésállomány és termésered- mény jelentés				VI. 15., XII. 25. VI. 3., XII. 10. VI. 15., XII. 25.	1—1 1—1 1—1	14.179/1955.
23	Őszi vetések zárjelentése	évente egyszer			december 14. december 5. december 14.	1 1 1	14.182/1955.
24	Gépállomány és gépkihasználási jelentés	negyed- éven- ként			t. n. é. köv. hó 26. t. n. é. köv. hó 12. t. n. é. köv. hó 26.	1 1 1	14.168/1955.
25	Munka gépállomány jelentés	évente egyszer		KSH Mezőgazdasági főosztályának MTA Hiv. Vállalati osztályának	június 28.	1 1	12.964/1955.

A beszámoló jelentés			Az adatszolgáltatásra kötelezett szervek				KSH engedély-szám
Sorszám	címe	milyen idő-szakon-ként készül	körének meghatározása	a beszámolójelentést			
				mely szervnek	milyen határidőre	hány példány-ban	
1	2	3	4	5	6	7	8
26	Gépjavitás jelentőlapja	évente egyszer	Mezőgazdasági Kutató Intézet Gazdasága, Martonvásár	KSH (Mezőgazdasági főosztályának MTA Hiv. Vállalati osztályának	február 28.	1 1	12.966/1955.
27	Mezőgazdasági gépberuházások jelentőlapja				január 15.	1 1	12.965/1955.
28	Havi állattenyésztési, hizlalási, tejtermelési jelentőlap				tárgyhót köv. hó 15.	1 1	11.950/1954.
29	Negyedéves állatállomány változási és megoszlási jelentőlap	negyedévenként		t. n. é. köv. hó 21. t. n. é. köv. hó 10. t. n. é. köv. hó 21.	1 1 1	11.434/1954.	
30	Negyedéves hizlalási jelentőlap			KSH Mezőgazdasági főosztályának KSH Megyei Igazgatóságának MTA Hiv. Vállalati osztályának	t. n. é. köv. hó 21. t. n. é. köv. hó 10. t. n. é. köv. hó 21.	1 1 1	12.959/1955.
31	Negyedéves tej-, tojástermelési és felhasználási jelentőlap			t. n. é. köv. hó 21. t. n. é. köv. hó 10. t. n. é. köv. hó 21.	1 1 1	12.960/1955.	
32	Negyedéves termény és takarmány készletváltozási jelentőlap			tárgynegyedévet köv. hó 21.	1 1	11.437/1954.	
33	Jelentőlap az állatállomány ivarszerinti megoszlásáról	évente kétszer		KSH Mezőgazdasági főosztályának MTA Hiv. Vállalati osztályának	1956. VII. 20. 1957. I. 20. 1956. VII. 20. 1957. I. 20.	1—1 1—1	12.961/1955.
34	Férőhely jelentés	évente egyszer			július 20.	1 1	8.258/1953.
35	Havi munkaügyi jelentés	havonta		KSH Mezőgazdasági főosztályának KSH Megyei Igazgatóságának MTA Hiv. Vállalati osztályának	n. é. köv. hó 24. n. é. köv. hó 16. n. é. köv. hó 24.	1 1 1	12.967/1955.
36	Negyedéves munkaügyi jelentőlap	negyedévenként			t. n. é. köv. hó 25. t. n. é. köv. hó 16. t. n. é. köv. hó 25.	1 1 1	12.968/1955.
37	Országos állatszámítás				március 30. március 10. március 30.	1 1 1	8.432/1954.
38					október 20. október 10. október 20.	1 1 1	13.003/1955.
39	Reprezentatív állatszámítás	évente egyszer		KSH Mezőgazdasági főosztályának KSH Statisztikai Főosztályának MTA Hiv. Vállalati osztályának	június 20. június 10. június 20.	1 1 1	13.002/1955.
40	Országos mezőgazdasági gépösszeírás				február 10. január 30. február 10.	1 1 1	13.005/1955.
41	Munkások és alkalmazottak létszám-megoszlása fizeteskategóriák szerint			július 20. július 15. július 20.	2 1 1	12.981/1955.	
42	1955. évi beruházás statisztikai összefoglaló jelentés (I. rész)	egyszeri		február 6.	1	13.241/1955/E	
	(II. rész)			március 10.	1		
43	Összefoglaló beszámolójelentés a) a beruházások havi teljesítéséről b) a beruházások üzembehelyezéséről (átvételéről) természetes mértékegységben	havonta		tárgyhót köv. hó 20.	1	12.749/1955.	
44	Összefoglaló beszámolójelentés a) a beruházások negyedévenkénti teljesítéséről b) a meghatározott célú beruházásokról	negyedévenként	MTA. Hivatala Beruházási osztálya	KSH Beruházási és Építőipari főosztályának	tárgynegyedévet köv. hó 21.	1	72.750/1955.
45	Összefoglaló beszámolójelentés a beruházások népgazdasági ágak szerinti teljesítéséről				tárgynegyedévet köv. hó 21.	1	12.751/1955.
46	Összefoglaló beszámolójelentés az értékhatáron felüli és együttesen kezelt beruházások teljesítéséről				tárgynegyedévet köv. hó 23.	1	12.752/1955.
47	Összefoglaló beszámolójelentés a) a népgazdasági beruházások üzembehelyezéséről b) a beruházások népgazdasági ágak szerinti üzembehelyezéséről				tárgynegyedévet köv. hó 23.	1	12.753/1955.

Sorszám	A beszámoló jelentés		Az adatszolgáltatásra kötelezett szervek				KSH engedély-szám
	címe	milyen idő-szakon-ként készül	köreinek meghatározása	a beszámolójelentést			
				mely szervnek	milyen határidőre	hány példány-ban	
1	2	3	4	5	6	7	8
48	Összefoglaló beszámolójelentés az értékhatáron felüli beruházások és ezen belül fontosabb létesítmények üzembehelyezési tervének teljesítéséről	negyed- éven- ként	MTA Hivatala Beru- házási osztálya	KSH Beruházás és Építőipari fő- osztályának	tárgynegyedévet köv. hó 23.	1	12.754/1955.
49	Összefoglaló beszámolójelentés a beru- házások teljesítéséről	havonta		OT Beruházási főosztályának Magyar Beruházási Bank Beruhá- zási főosztályának	tárgyhót köv. hó 21.	1	12.755/1955.
50	1955. évi felújításstatisztikai összefog- laló jelentés	egyszeri			február 25.	1	engedélyezés folyamatban
51	Negyedéves összesítő jelentés a) a minisztériumi és tanácsi szervek vállalati és költségvetési fejeletjei- sairől b) vállalati felújítások teljesítéséről népgazdasági ágak szerint	negyed- éven- ként		KSH Beruházási és Építőipari fő- osztályának	tárgynegyedévet köv. hó 25.	1	12.756/1955.
52	Negyedéves összesítő jelentés az érték- határon felüli felújítások teljesítéséről				tárgynegyedévet köv. hó 25.	1	12.757/1955.
53	Beszámolójelentés a tudományos kutató intézetek munkájáról	évente egyszer	MTA felügyelete alá tartozó kutató inté- zetek	MTA Hivatala Igazgatási osztá- lyának	1957. január 31.	1	11.873/1955.
	» » Összesítő		Kutató intézetekkel rendelkező minisz- tériumok		1957. február 28.	1	
54	Szaktanfolyami beszámolójelentés	negyed- éven- ként	MTA Hivatala osztá- lyai és az MTA felügyelete alá tar- tozó intézmények	MTA Hiv. Személyzeti osztá- lyának	tárgynegyedévet köv. hó 9.	1	12.716/1955.
55	Tehergépkocsik, vontatók, különleges gépjárművek és személygépkocsik, motorkerékpárok forgalma és költsé- gei		MTA gépjárművek üzemeltető intéz- ményei	MTA Hivatala Gépkocsi csoport- jának	tárgynegyedévet köv. hó 10.	1	12.784/1955.
	I/a Anyagok beszerzése és felhasználása		MTA felügyelete alá tartozó intézmények	MTA Hivatala Beruházási osztá- lyának	tárgynegyedévet köv. hó 20.	1	11.325/1955.
57	Létszám és munkabér adatok		Akadémiai Kiadó	MTA Hiv. Költségvetési osztályá- nak MTA Hiv. Vállalati osztályának	tárgynegyedévet köv. hó 13.	1 1	9.889/1954.
			Műszaki és Termé- szettudományi Egyesületek Szövet- sége Magyar Irodalomtör- téneti Társaság Magyar Történelmi Társulat Magyar Földrajzi Társaság	MTA Hivatala Költségvetési osztá- lyának		1	
58	Munkások és alkalmazottak létszám- megoszlása fizetési kategóriák szerint	évente egyszer	Akadémiai Kiadó	MTA Hiv. Költségvetési osztá- lyának MTA Hiv. Vállalati osztályának	július 13.	1 1	9.889/1954.
			Műszaki és Termé- szettudományi Egyesületek Szövet- sége Magyar Irodalomtör- téneti Társaság Magyar Történelmi Társulat Magyar Földrajzi Társaság	MTA Hiv. Költségvetési osztá- lyának		1	
59	Létszám férfi- nőbontásban		Akadémiai Kiadó	MTA Hiv. Költségvetési osztá- lyának MTA Hiv. Vállalati osztályának	1957. január 13.	1 1	9.889/1954.
			Műszaki és Termé- szettudományi Egyesületek Szövet- sége Magyar Irodalom- történeti Társaság Magyar Történelmi Társulat Magyar Földrajzi Társaság	MTA Hiv. Költségvetési osztá- lyának		1	

Sorszám	A beszámoló jelentés		körünekek meghatározása	a beszámolójelentés			LSH engedély szám
	címe	milyen időszakonként készül					
				mely szervnek	milyen határidőre	hány példányban	
1	2	3	4	5	6	7	8
60	1955. évi éves 1., 2., 3. számú beruházás-statisztikai összefoglaló jelentés	egyszeri		MTA Hiv. Beruházási osztályának KSH megyei, illetve budapesti igazgatóságának	január 25.	1 1	13.240/955/E.
				Az értékhatáron felüli beruházásokról a KSH Beruházási és Építőipari főosztályának is küldendő jelentés		1	
	1955. évi éves 4. számú beruházás statisztikai összefoglaló jelentés					február 25.	
61	I. sz. beszámolójelentés a beruházások havi alakulásáról I/a) a beruházások tervteljesítésének összefoglaló adatai b) a népgazdasági beruházások (létesítmények) tervteljesítései értékhatáron felül II/a) Üzembehelyezett fontosabb gépek és technológiai berendezések b) az üzembehelyezett és üzembehelyezésre előirányzott beruházások c) üzembehelyezett lakóépületek (lakások)	havonta	MTA felügyelete alá tartozó, valamint céltámogatásban részesülő beruházást végző szervek	MTA Hivatala Beruházási osztályának illetékes statisztikai igazgatóságának	tárgyhót köv. hó 15.	1 1	13.234/1955.
62	2. sz. negyedévi beszámolójelentés a beruházások negyedévi alakulásáról I. A beruházások tervteljesítésének részletező adatai II. Az építési beruházások alakulása kivitelezők (fővállalkozók) szerint III. Az állóeszközök üzembehelyezési tervteljesítése IV. Az állóeszközök üzembehelyezési tervteljesítésének részletezése	negyedévenként			tárgynegyedévet köv. hó 15.	1 1	13.244/1955.
63	1955. évi éves beszámolójelentés a vállalati felújításokról	egyszeri	Akadémiai Nyomda, Mezőgazdasági Kutató Intézet Gazdasági Kutatási Eszközöket Kivitelező Vállalat	MTA Hiv. Beruházási osztályának KSH illetékes megyei, illetve budapesti igazgatóságának	február 10.	1 1	13.638/1955/E
64	Negyedéves beszámolójelentés a felújításról F/01. anyagi, műszaki összetételű bontásban, F/02. építési felújítások kivitelezők (fővállalkozók) szerinti bontásban, F/03. értékhatáron felüli felújítások teljesítéséről	negyedévenként	MTA felügyelete alá tartozó felújítást végző szervek	MTA Hiv. Beruházási osztályának KSH illetékes statisztikai igazgatóságának	tárgynegyedévet köv. hó 17.	1 1	13.245/1955.
65	III. Műszaki és adminisztratív alkalmazottak prēmiumának jelentése	negyedévenként		KSH terület szerint illetékes igazgatóságának	beszámolási negyedévet köv. második hó 18.	1 1	10.233/1954.
66	II. Fontosabb szakmák jelentése	félévenként		MTA Hiv. Vállalati osztályának	beszámolási félévet köv. hó 25.	1 1	10.234/1954.
67	V. Műszaki- gazdasági mutatószámok jelentése	negyedévenként		KSH terület szerint illetékes igazgatóságának	beszámolási negyedévet köv. hó 16.	1	10.236/1954.
68	IV. Új gyártmányok termelésének jelentése	negyedévenként			beszámolási negyedévet köv. hó 8.	1	10.238/1954.
69	I. Termékek jelentése	havonta	Akadémiai Nyomda Kutatási Eszközöket Kivitelező Vállalat		beszámolási hónapot köv. hó 5.	1 1	12.680/1955.
70	II. Export kiszállítási jelentés			beszámolási hónapot köv. hó 4.	1 1	12.681/1955.	
71	III. Termelési jelentés			KSH terület szerint illetékes igazgatóságának MTA Hiv. Vállalati osztályának	beszámolási hónapot köv. hó 6.	1 1	12.682/1955.
72	V. Munkaügyi jelentés				beszámolási hónapot köv. hó 11.	1 1	12.683/1955.
73	II. Munkaügyi jelentés	negyedévenként			beszámolási negyedévet köv. hó 12.	1 1	12.684/1955.
74	VI. Gépek (berendezések) kihasználásának jelentése			KSH terület szerint illetékes igazgatóságának	beszámolási negyedévet köv. hó 10.	1	12.685/1955.
75	I. Munkaügyi jelentés	félévenként		KSH terület szerinti illetékes igazgatóságának MTA Hiv. Vállalati osztályának	beszámolási félévet köv. hó 16.	1 1	12.686/1955.

Sorszám	A beszámoló jelentés		Az adatszolgáltatásra kötelezett szervek				L S H engedélyszám
	címe	milyen időszakonként készül	körének meghatározása	- a beszámolójelentést			
				mely szervnek	milyen határidőre	hány példányban	
1	2	3	4	5	6	7	8
76	IV. Létszámjelentés	havonta	Akadémiai Nyomda Kutató Eszközök Kivitelező Vállalat	KSH terület szerinti illetékes igazgatóságának MTA Hiv. Vállalati osztályának	beszámolási hónapot köv. hó 6.	1 1	12.693/1955.
77	Értékesítési jelentés	negyedévenként	MTA által céltámogatásban részesülő intézmények gazdasági szervei		beszámolási negyedévet köv. hó 25.	1 1	12.694/1955.
78	VII. Műszaki szervezési intézkedések jelentése				beszámolási negyedévet köv. hó 18.	1 1	12.695/1955.
79	Javadalomigénylés az MTA állandó főfoglalkozású alkalmazottainak illetményeire és járulékaikra			MTA Hivatala Költségvetési osztályának	tárgynegyedévet köv. hó 5.	1	12.046/1955.
80	Javadalomigénylés az MTA által folyósított célhitelek felhasználására és igénylésére			MTA illetékes osztályai szaktitkárságainak	tárgynegyedévet köv. hó 5.	3	12.052/1955.
81	Javadalomelszámolás és beszámoló az MTA által folyósított célhitelekéről		MTA Hivatala Költségvetési osztályának	tárgynegyedévet köv. hó 5.	1	12.701/1955.	
82	II. Alkalmazottak alapbérének jelentése	félévenként	Akadémiai Kiadó Akadémiai Nyomda Kutató Eszközök Kivitelező Vállalat	MTA Hivatala Vállalati osztályának	beszámolási félévet köv. hó 16.	1	13.634/1955.
83	Tejtermelési jelentés	havonta	Mezőgazdasági Kutató Intézet Gazdasága, Martonvásár	MTA Hivatala Vállalati osztályának	tárgyhónapot köv. hó 5.	1	13.635/1955.
84	Jóléti szervek havi beszámoló adatai		MTA valamennyi jóléti intézménye	MTA Hivatala Jóléti csoportjának	tárgyhót köv. hó 5.	1	13.636/1955.
85	Jóléti szervek havi javadalomszámolása és igénylése				tárgyhót köv. hó 5.	1	13.637/1955.
86	Társadalombiztosítási statisztikai jelentés		MTA felügyelete alá tartozó 30-nál több dolgozót foglalkoztató vállalatok és intézmények, valamint akadémiai stáushellyel rendelkező intézmények és az MTA Gazdasági Hivatala	SZTK, Alközpont, ill. iparági szak-szervezetnek	tárgyhót köv. hó 11-e, Budapest 12-e	1	10.270/1954.
87	Kifizetett családpótlék utalások gyermekszám szerinti részletezése	évenként	MTA családi pótlékot fizető vállalati (üzemi) fizetőhelyei		június 15.	1	10.272/1954.
88	Könyvkiadási statisztikai adatszolgáltatás	folyamatosan			a könyv megjelenését köv. 48 órán belül	2	11.377/1954.
89	Közvetlen könyvterjesztés adatai	negyedévenként	Akadémiai Kiadó	Kiadói Főigazgatóságnak	tárgynegyedévet köv. hó 15.	1	5.374/1953.
90	Lapkiadóvállalatok havi példányszám jelentése	havonta		Népművelési Minisztérium Sajtóosztályának	tárgyhót köv. hó 15.	1	13.112/1955.
91	Nyomdai (kiadói) kimutatás köteles példányokról		Akadémiai Nyomda Akadémiai Kiadó	Országos Széchényi Könyvtárnak	tárgyhót köv. hó 8.	5	10.767/1955.
92	Beszámolójelentés a tudományos és szakkönyvtárak részére		MTA felügyelete alá tartozó 250 kötetet meghaladó állományú tudományos és szakkönyvtárak	Népművelési Minisztérium Tervfőosztályának	tárgyét köv. január 31.	1	13.203/1955.
93	Munkabérgigénylési kimutatás	bérfizetésekor	MTA felügyelete alá tartozó vállalatok	Magyar Nemzeti Bank fiókjának	bérfizetés napján	1	10.136/1954.
94	Nemes fémkészlet bejelentés	évente egyszer	MTA felügyelete alá tartozó nemesfémeket felhasználó intézetek és vállalatok	MTA Hiv. Beruházási osztályának	tárgyét köv. hó 10.	1	9.995/1954.
	Összesítő		MTA Hiv. Beruházási osztálya	Pénzügyminisztérium Deviza főosztályának	tárgyét köv. hó 20.	1	
95	Vállalati házipénztár jelentés		MTA felügyelete alá tartozó vállalatok	Magyar Nemzeti Banknak	tárgyhót köv. hó 3.	1	12.189/1955. 12.190/1955.
96	Hitelfedezet kimutatás	havonta	MTA Mezőgazdasági Kutató Intézetének Gazdasága, Martonvásár	Magyar Nemzeti Bank fiókjának	tárgyhót köv. hó 20.	2	9.655/1954.

Sorszám	A beszámoló jelentés		Az adatszolgáltatásra kötelezett szervek				LSH engedély-szám
	címe	milyen idő-szakon-ként készül	körének meghatározása	a beszámolójelentést			
				mely szervnek	milyen szervnek	hány-példány-ban	
1	2	3	4	5	6	7	8
97	Állományjelentés	havonta	Akadémiai Nyomda	Magyar Nemzeti Bank fiókjának	tárgyhót köv. hó 20.	1	14.019/1955.
98	I. sz. jelentés a rendelői keretek felhasználásáról	negyed-éven-ként		MTA Hiv. Vállalati osztályának	tárgynegyedévet köv. hó 9.	1	11.642/1954.
99	Termelési jelentés folyóáron			MTA Hiv. Vállalati osztályának	tárgyhót köv. hó 7.	1	10.614/1954.
100	Mezőgazdasági termelőszövetkezetekre vonatkozó folyamatos számtartási és üzemszisztematikai adatgyűjtés	havonta	56—60 önkéntesen jelentkező mező-gazdasági termelő-szövetkezet	MTA Mezőgazdasági Kutató Inté-zete Üzemszervezési osztályának	tárgyhót köv. hó 15.		
101	Egyéni parasztgazdaságok számtartás-statisztikája		Kb. 300 egyéni pa-rasztgazdaság		tárgyhót köv. hó 15.	1	13.787/1955.

II. sz. melléklet az 1/1956. MTA (A. K. 1—2.) számú utasításhoz.

A Magyar Tudományos Akadémia 1956. évre jóváhagyott beszámolórendszerében, a MTA által rendszeresített jelentőlapok mintái

Sorszám : 79.

A KSH: elnöke 12.046/1955. szám alatt engedélyezte.

javadalmat igénylő szerv megnevezése

a kitöltésért felelős személy megnevezése

Telefonszáma :

Javadalomigénylés

az MTA állandó főfoglalkozású alkalmazottainak illetményeire és járulékaire 195..... év negyedére

Költségvetési rovat száma	A költségvetési rovat megnevezése	Leutalt javadalom az év elejétől az előző negyedév végéig	Felhasználás az év elejétől az előző negyedév végéig	Maradvány a leutalt javadalomból az előző negyedév végén (3—4)	Szükséglet a tárgynegyedévre	Javadalomigénylés a tárgynegyedévre (6—5)
1	2	3	4	5	6	7
01	Állományba tartozók béralapja					
03	Egyéb személyi költségek					
13	Textil és egyéb ruházat					
20	Közteher					
23	42 Társadalmi étkeztetés					
	5 Kulturális támogatás					
	Összesen					

Budapest, 195..... hó n.

A 4. hasáb végösszegét kérem a hátoldalon tanszékenkénti bontásban felsorolni.

aláírás

P. H.

Sorszám : 80.

Céltámogatáshoz javadalomigénylés
195..... negyedreA KSH elnöke 12.052/1955
sz. alatt engedélyezte.

A gazdálkodó szerv megnevezése

A kitöltésért felelős személy
megnevezése :

MTA illetékes szaktitkársága

Telefonszáma :

Sorszám	A céltámogatásban részesülő intézmény megnevezése (tanszék, stb.)	Évi (módosított) hitelkeret	Felhasználás az év elejétől a tárgynegyedév végéig	Maradvány az évi hitelkeretből (3-4)	A maradványt terhelő köte- lezettségvállalás összege	Javadalom- igénylés a követ- kező negyedévre	Az MTA szaktitkársága által javasolt javadalom	Az MTA kötségvetési osztálya által kiutalt javadalom
1	2	3	4	5	6	7	8	9

Budapest, 1956. hó n.

.....
aláírás

Sorszám : 81.

A kitöltésért felelős személy megnevezése :

A KSH. elnöke 12.701/1955. sz. alatt engedélyezte

A gazdálkodó szerv megnevezése :

Telefonszáma :

Javadalom elszámolás

1955..... negyedre

Beszámoló

195..... negyedév végéig

Rovat száma	Előző negyed- évi maradvány	Leutalt java- dalom a tárgy- negyedévben	Hitelszámlára viz- szaltalt javadalom a tárgynegyedév- ben	Összes javadalom (2+3-4)	Kiadás a tárgy- negyedévben	Leutalt (tisztá) javadalom év elejé- től a tárgynegyedév végéig	Kiadás az év elejétől a tárgynegyedév végéig	Maradvány a tárgy- negyedév végén (7-8)	Nem teljesített köte- lezettségvállalások a tárgynegyedév végéig	A maradvány részletezése és egyeztetése MNB-vel			
										A maradvány (9. hasáb)		Függő tétel (idegen pénzek (+ vagy -))	Együtt (12+13 vagy 12-13)
1	2	3	4	5	6	7	7	8	9	megnevezése	összege	13	14
										Javadalomszámla			
										Készpénz			
										Összesen			
										Kiadás (8. hasáb)			
										Leutalt javadalom (7. hasáb)			

Indokolás :

Budapest, 1956. hó n.

.....
aláírás

Sorszám : 82.

A Központi Statisztikai Hivatal elnöke 13634/1955. szám alatt engedélyezte

Magyar Tudományos Akadémia

Beküldési határidő :

A beszámolási fél évet követő hó 16-a.

minisztérium (főhatóság)

Adatszolgáltatók :

Kutatói Eszközök Kivitelező Vállalat
Akadémiai Nyomda
Akadémiai Kiadó

Küldendő :

1 példányban az MTA Hiv. Vállalati Osztályának, 1 példány
az adatszolgáltatónál marad.

II. Alkalmazottak alaphérének jelentése

1956..... félévről

Sorszám	Állománycsoport	A félév utolsó napján állományban levők			Munkakörre megállapított alaphérek	
		létszáma	havi alaphérének összege személyi pótlékkal együtt	személyi pótléka b-ből (Ft)	alsó bérhatárainak	felső bérhatárainak
					a félév utolsó napi létszámával súlyozott összege	
		a	b	c	d	e
1	Műszaki alkalmazottak					
2	Adminisztratív alkalm.					
3	Kisegítő alkalm.					
4	Nem ipari csoport					

Kelet :

előadó

vállalatvezető

Sorszám : 85.

Beküldési határidő : tárgyhót követő hó 5.

Adatszolgáltató : MTA valamennyi jóléti intézménye.

intézmény

Küldendő : 1 példányban az MTA Hiv. Jóléti csoportjának,

KSH elnöke 13.637/1955. sz. alatt engedélyezte

1 példány az adatszolgáltatónál marad.

havi javadalomelszámolás és havi igénylés.

Rovatok	Kapott javadalom és előző havi maradvány	Tárgyhavi (.....)				Javadalom a következő hóra		Halmozott kiadások		Megjegyzés
		Kiadások			Javadalom maradvány (2-5)	Igényelt	Leutalt	A tárgy-hó kezdetéig	A tárgy-hó végéig (5+9)	
		Tartozik	Követel	Egyenleg						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Állományi béralap										
Személyi költségek										
Dologi kiadások										
Ételmezés										
Beszerzés										
Összesen :										

1956..... hó..... n.

gondnok

Sorszám : 83.

KSH elnöke 13.635/1955. sz. alatt engedélyezte.

Adatszolgáltató :
MTA Mezőgazdasági Kutató Intézetének Gazdasága, MartonvásárMagyar Tudományos Akadémia
Vállalati OsztályaBeküldendő :
a tárgyhónapot követő hó 5-ig, 1 példányban az MTA Hiv. Vállalati Osztályának.

195 évi havi tejtermelési jelentés

MTA Mezőgazdasági Kutató Intézet Gazdasága, Martonvásár tehenészetéből

Átlagos havi tehenlétszám	db
ebből fejős	db
Összes termelt tej literben	liter
ebből természetes borjúnevelésre elsz.	liter

Előző hónapról fennmaradó tej	Marad :	liter
	Elszámolandó :	liter

Elszámolás :

Államnak beszolgáltatva	liter
Üzemi konyhának átadva	"
Dolgozóknak eladva	"
Prémiumra kiadva	"
Mesterséges borjúnevelésre (Telj. tej)	"
Szeparálásra kiadva	"

Kiadva összesen :

Maradvány a hó végén	liter teljes tej
Tejszín beszolg. államnak	liter tejszín
A teljes tej átlagos tejszírtart.	liter
..... havi istállóátlag	%
..... havi fejési átlag	liter

Martonvásár, 195 hó -n.

gazdaságvezető

Sorszám : 84.

KSH elnöke 13.636/1955 sz. alatt engedélyezte

Beküldési határidő : tárgyhót követő hó 5.

Adatszolgáltató : MTA valamennyi jóléti intézménye.

Küldendő : 1 példányban az MTA Hiv. Jóléti csoportjának,
1 példány az adatszolgáltatónál marad.

1955 havi beszámoló adatok

Megnevezés	Nyitókészlet érték a tárgyhó kezdetén (Naplóadatok)	Tárgyhavi növekedés (Napló adatai)	Tárgyhavi csökkenés (Napló adatai)	Zárókészletérték a tárgyhó végén	Tárgyhavi étkezési létszám (üdülési napok száma)	Tárgyhavi személy- zeti étkezési lét- szám	Élelmezési anyag- felhasználás szre- ményzettel (ké- könyv)	Élelmezési anyag- felhasználás szre- ményzet nélkül	Egy főre eső napi átlag (9:6)	Üdülési összeg be- utaló jegy elszá- molás szerint			Megjegyzés
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Állóeszközök													
Fogyóeszközök													
Élelmiszer anyagok													
Egyéb anyagok													
Összesen													

Ebből : Beruházási hitelből történt gyarapodás :

Költségvetési hitelből történt gyarapodás :

Együtt összesen :

195 évi hó n.

gondnok

Sorszám : 98.

KSH Elnökének engedélyszáma : 11642/1954.

Magyar Tudományos Akadémia.

Adatszolgáltató : Akadémiai Nyomda.

Beküldési határidő : t.-negyedévet követő hó 9.

Küldendő : 1 példányban az MTA, Vállalati Oszt.-nak,
1 példány adatszolgáltatónál marad.

1. sz. Jelentés a rendelői keretek felhasználásáról

Megrendelő neve	Engedélyezett keret összesen	Összes kiszáll. menny. elmél. papír s-ban	Ebből							Áthúzó-dás a nyomda hibájából	Áthúzó-dás a megrendelő hibájából	Megjegyzés
			682—11 Gépsima nyomó	682—12 Író-nyomó	682—14 Csomagoló	682—15 Műszaki	682—17 Különleges	682—2 Karton	682—3 Lemez			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Akadémiai Kiadó Tankönyvkiadó V. Magvető Műszaki Kiadó Népszava												
Összesen :												

Kelet :

előadó

igazgató

Megjegyzés : A kitöltési utasításokról körlevél formájában, vagy a jelentőlapok hátlapján közölt szövegből értesülnek az intézmények.

Miniszteri rendelet

A közlekedés- és postaügyi miniszter 4/1955.
(XII. 30.) K. P. M. számú

rendelete

a gépkocsik adatszolgáltatásával kapcsolatos intézkedésekről

A 65/1955. (XI. 19.) M. T. számú rendelet 2. §.
(1) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján a
Központi Statisztikai Hivatal elnökével egyetér-
tésben az alábbiakat rendelem :

1. §.

Valamennyi állami, társadalmi, közületi és
szövetkezeti szerv, valamint gépkocsival rendel-
kező magánszemély köteles minden évben a decem-
ber hó 15-i állapotnak megfelelően, az év december
hó 31. napjáig a használatában, illetőleg a tulaj-
donában levő személy-, társas- és tehergépkocsik
számáról és műszaki állapotáról a jelen rendelet
7. számú melléklete szerinti gépjárműfelülvizsgálati
jegyzőkönyvön (továbbiakban : jegyzőkönyv) adat-
szolgáltatást teljesíteni.

2. §.

(1) Az állami, közületi és szövetkezeti szervek
az adatszolgáltatáshoz szükséges nyomtatványokat
a minisztériumtól, illetőleg az országos hatáskörű
szervtől, a társadalmi szervek központjaiktól szer-
zik be.(2) Az (1) bekezdésben említett szervek, az
adatszolgáltatás teljesítéséhez szükséges gépkocsi-
felülvizsgálat megtartására egy — a gépkocsiállo-
mánytól függően esetleg több — bizottságot köte-
lesek alakítani. A bizottság tagjai : a szerv főmér-
nöke (műszaki vezetője, technikus, garázsmes-
tere, vagy szerelője), a szerv gépkocsi előadója és
a vizsgált gépkocsi rendszeresített gépkocsivezetője.(3) Az olyan szervek gépkocsijainak felülviz-
sgálatába, amelyeknél műszaki dolgozó hiánya miatt
a (2) bekezdésben említett bizottságot nem lehet
megalakítani, a helyileg legközelebbi szerv műszaki
dolgozóját kell a bizottság harmadik tagjaként
bevonni.

3. §.

(1) Bármilyen okból üzemképtelen, vagy leál-
lított (forgalomból kivont) gépkocsikról is jegyző-
könyvet kell kiállítani annak, akinek a gépkocsi
az őrzetében áll. A jegyzőkönyvet a 2. §. szerint
szervezett bizottság, vagy az 5. §.-ban megjelölt
szerv közbejöttével kell kiállítani.(2) Az üzemképtelen, vagy bármely okból
leállított (forgalomból kivont) gépkocsikról felvett
jegyzőkönyvben fel kell tüntetni és részletesen
indokolni kell az üzemképtelenség okát, [mióta
és milyen célból (javítás, kiselejtezés) állították
le a gépkocsit].(3) A javításban levő gépkocsikat — a gép-
kocsi üzembentartójának megbízottja jelenlétében
— a javítást végző autójavító vállalatnál kell
felülvizsgálni. A felülvizsgálatot ebben az esetben

— a 2. §. (2) bekezdésében említett bizottság helyett — a gépkocsi üzemeltetője és az autójavító vállalat megbízottja — ha pedig a javítás kisiparosnál történik, a kisiparos — végzi és állítja ki a jegyzőkönyvet.

4. §.

(1) A gépkocsi felülvizsgálatáról felvett jegyzőkönyvet három példányban kell kiállítani, amelyből két példányt minden év december 31. napjáig az illetékes főfelügyeleti szerv központi gépkocsi előadóhoz, illetőleg a társadalmi szerv központjához kell felterjeszteni.

(2) A felügyeleti szerv, illetőleg a társadalmi szerv, a hozzá beérkezett jegyzőkönyvek alapján a jelen rendelet 2. számú melléklete szerinti összeítést készít. Külön összeítést kell készíteni személy-, társas- és tehergépkocsi szerinti bontásban:

a) a minisztérium, országos hatáskörű szerv, illetőleg a társadalmi szervek központjai;

b) az a) pontban felsoroltak főfelügyelete alá tartozó költségvetési szervek;

c) a célfuvarozási vállalatok;

d) az egyéb vállalatok és szervek által üzemeltetett gépkocsikról. Ezen összeítésekről — személy-, társas- és tehergépkocsi szerinti bontásnak megfelelően — főösszeítést is kell készíteni.

(3) A főfelügyeleti szerv, illetőleg a társadalmi szerv a (2) bekezdés szerinti összeítéseket és a főösszeítést a hozzá beérkezett jegyzőkönyvek egy példányával együtt a Közlekedés és Postaügyi Minisztérium Autófelügyeletéhez (a továbbiakban: Autófelügyelet) a tárgyévét követő év január hó 15. napjáig küldi meg.

5. §.

(1) Magánszemély által üzemeltetett, vagy magánszemély birtokában levő gépkocsik felülvizsgálatát az Autófelügyelet műszaki szakértője végzi.

(2) Az (1) bekezdésben említett gépkocsikat az illetékes megyei (megyei jogú városi) tanács vb. illetékes szakigazgatási szerve által megjelölt helyen és időpontban kell felülvizsgálatra bemutatni.

(3) a felülvizsgálatról jegyzőkönyvet kell kiállítani. A jegyzőkönyvet a műszaki szakértő és a gépkocsi üzemeltetője (tulajdonosa, birtokosa) írja alá.

(4) A jegyzőkönyv két példányát a műszaki szakértő az Autófelügyelethez terjeszti fel, a harmadik példányt pedig a gépkocsi üzemeltetőjének adja át.

(5) A gépkocsi felülvizsgálatáért a magánszemély 20.— Ft, (azaz húsz forint) felülvizsgálati díjat köteles a 104.134—70. számú »K. P. M. Autófelügyelet bevételi számla — Budapest« elnevezésű számlára befizetni.

A befizetést igazoló befizetési lap elismervényszelvényét a felülvizsgálat alkalmával a felülvizsgálatot végző műszaki szakértőnek kell átadni, aki azt a jegyzőkönyvhöz csatolja.

(6) Ha a magánszemély által üzemeltetett (birtokában levő) gépkocsi üzemképtelen (vagy a forgalomból kivonták), a magánszemély köteles a megjelölt időpontban ezt a körülményt a felülvizsgálatot végző műszaki szakértőnek bejelenteni. A bejelentésről jegyzőkönyvet kell felvenni.

6. §.

Az Autófelügyelet a hozzá beérkezett adatok alapján — a 4. § (2) bekezdésében említett bontásnak megfelelően — a tárgyévét követő év január hó 25. napjáig országos összesítő kimutatást köteles készíteni.

7. §.

Aki a jelen rendeletben foglalt rendelkezéseket megszegi, vagy kijátssza, azzal szemben az állami statisztikáról szóló 1952. évi VI. törvény alapján kell eljárni.

8. §.

A jelen rendelet kihirdetése napján lép hatályba.

Bebrits Lajos s. k.

[közlekedési- és postaügyi miniszter]

Megjegyzés: A rendeletben hivatkozott mellékleteket a Magyar Közlöny 1955. évi 131. száma (megjelent: 1955. december 30-án) tartalmazza.

MTA közlemények

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatala Gazdasági Titkársága vezetőjének 105.005/1956. Hiv. G. T. számú

felhívása

a közületi gépjárművekkel kapcsolatos adatszolgáltatásról és az azzal összefüggő költségnyilvántartási rendszer módosításáról

(Az Akadémia felügyelete alá tartozó valamennyi intézet és vállalat részére.)

A Pénzügyi Közlöny 1955. december 20-án megjelent 57—58. száma közli a közlekedés és postaügyi miniszter 71/Hiv.-2348/1955. K. P. M. számú utasítását a közületi gépjárművekkel kapcsolatos adatszolgáltatásra vonatkozóan.

Felhívom az Akadémia felügyelete alá tartozó intézetek és vállalatok vezetőit, hogy — 1956. január hó 1-étől kezdve — a hivatkozott utasításnak megfelelően gondoskodjanak a gépjárművekkel kapcsolatos adatszolgáltatás végrehajtásáról.

Budapest, 1956. január 9.

Biacsi Imre s. k.

a Gazdasági Titkárság vezetője

Felvilágosítást ad: Jenőfi Lőrinc MTA Hivatala.

A Magyar Tudományos Akadémia Gazdasági Titkársága vezetőjének 105.006/1956. Hiv. G. T. számú

felhívása

a motorkerékpár menetlevél nyomtatvány kicseréléséről

(Az Akadémia felügyelete alá tartozó valamennyi intézet és vállalat részére.)

A Közlekedési és Postaügyi Minisztérium Autó-felügyelete 19.461/1955. számú átiratával arról értesített, hogy a forgalombahozott 302 KPM. sz. motorkerékpár menetlevelek hibásan kerültek forgalomba.

A hibás nyomtatványokat a Nyomtatványellátó Vállalat (Budapest, XIII., Sziget-u. 17.) díjmentesen kicseréli.

Felhívom az Akadémia intézeteit és vállalatait, hogy a fentiek értelmében 302 KPM. sz. motorkerékpár menetlevél nyomtatványt sürgősen cseréljék ki.

Budapest, 1956. január 9.

Biacsi Imre s. k.

a Gazdasági Titkárság vezetője

Felvilágosítást ad: Jenőfi Lőrinc MTA Hivatala.

*

108.021/1956.

Pályázati hirdetemény

A Magyar Tudományos Akadémia Debreceni Fizikai Kutató Intézete pályázatot hirdet az Intézet Radiológiai Osztályának osztályvezetői állására.

Az állás elnyeréséhez megfelelő tudományos képesítés és működés igazolása szükséges.

A pályázathoz csatolni kell:

1. A pályázó tudományos képesítésére vonatkozó okiratokat.
2. A pályázó eddigi működésének igazolását.
3. A pályázó tudományos dolgozatainak felsorolását és különlenyomatait.
4. Önéletrajzot.

A pályázatot a Debreceni Fizikai Kutató Intézet Igazgatójához kell benyújtani (Debrecen, Bem-tér 18/c.).

A pályázat benyújtásának határideje: 1956. január 25.

A kinevezés tárgyában a Magyar Tudományos Akadémia elnöke dönt. A kinevezett osztályvezető besorolása a 456/4 b/1952. (X. 24.) Mt. számú határozat alapján történik.

Debrecen, 1956. január 5.

Szalay Sándor s. k.
intézeti igazgató

108.022/1956.

Pályázati hirdetemény

Az Oktatásügyi Minisztérium 854-B 64/1955. sz. rendelete alapján pályázatot hirdetnek a Budapesti Műszaki Egyetem Gépészmérnöki karához tartozó Gépgyártástechnológiai és Szerszámgépek Tanszéknek február hó 1-ével elrendelt összevonása révén létrehozandó Gépgyártástechnológiai Tanszéken betöltendő egy egyetemi tanári állásra.

A kinevezendő tanár kötelessége lesz a Gépészmérnöki Kar Gépgyártástechnológiai Tanszékének programjában előírt tudányszakot a kar mindenkor programjának megfelelően előírt óraszám-ban és terjedelemben előadni, a szükséges gyakorlatokat, vizsgákat megtartani, általában a tanszéken folyó oktató, nevelő és tudományos munkában résztvenni.

A betöltendő állás után a Magyar Népköztársaság Minisztertanácsa 1952. évi október 24-én hozott határozata alapján közzétett K. M. 322-1/1952. sz. utasításban közzétett megfelelő illetmény jár.

A pályázatokat mellékleteikkel együtt 1956. évi január hó 28-ig kell a Gépészmérnöki Kar (Budapest, XI., Budafoki-út 4. K. I. 14.) dékáni hivatalba benyújtani.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

1. A pályázó jelenlegi munkahelyét, beosztását, besorolását és fizetését.
2. Eddigi szakmai munkájának és a munka eredményeinek részletes ismertetését.
3. Tudományos és oktatómunkájának részletes ismertetését.
4. A pályázó által írt könyvek és tanulmányok pontos felsorolását, megjelölve, hogy azok mikor és hol jelentek meg.
5. A pályázó tudományos és oktató munkájára vonatkozó jövőbeni terveit.

A pályázathoz mellékelni kell:

1. Részletes önéletrajzot 2 példányban.
2. Az oklevelek hiteles másolatát.
3. Születési anyakönyvi kivonatot.
4. A pályázattal kapcsolatban az illetékes kar dékáni hivatalától beszerezett, pontosan kitöltött kérdőívet.

A pályázatra vonatkozó részletes felvilágosítást a Gépészmérnöki Kar dékánja, illetve a dékáni hivatal vezetője ad munkanapokon a hivatalos órák alatt.

Budapest, 1955. december 31.

dr. Gillemot László s. k.
rektor

Helyesbítés

Az Akadémiai Közlöny 1955. évi 21–22. számában közzétett 108.564/1955. MTA. sz. közlemény 1. Tudományos dolgozók cseréje c. fejezetének első mondata helyesen a következő:

»A munkaterv 1., 2., 3. pontja rendelkezik tudósok és kutatók, valamint aspiránsok előadások tartása és tanulmányút céljából történő kiküldetéséről.«

Jogszabálymutató

1955. évi december hó 29-től 1956. évi január hó 9-ig

A közzététel helye	A jogszabály száma és kelte	A jogszabály tárgya
Magyar Közlöny	1955. évi 37. számú tvr. (M. K. 131.)	Az ipari technikumokról.
	1955. évi 38. számú tvr. (M. K. 131.)	A közgazdasági technikumokról.
	1104/1955. (XII. 30.) Mt. h. (M. K. 131.)	Egyes pénzügyi rendelkezések hatályon kívül helyezéséről.
	1955. évi 39. számú tvr. (M. K. 132.)	A dolgozók betegségi biztosításáról.
	71/1955. (XII. 31.) M. T. (M. K. 132.)	A dolgozók betegségi biztosításáról szóló 1955. évi 39. számú törvény- erejű rendelet végrehajtásáról.
	6/1955. (XII. 31.) SZOT. (M. K. 132.)	A dolgozók betegségi biztosításával kapcsolatos kérdések szabályozásáról.
	1002/1956. (I. 7.) Mt. h. (M. K. 2.)	Az érettségizett vagy középiskolában képesítő vizsgát tett fiatalok mű- szaki tanulóképzéséről és különböző szakmákban történő elhelyezéséről.
	1003/1956. (I. 7.) Mt. h. (M. K. 2.)	Az ipari és mezőgazdasági technikumok egyes kérdéseiről.
Pénzügyi Közlöny	1004/1956. (I. 7.) Mt. h. (M. K. 2.)	Az »Ybl Miklós-díj« alapításáról szóló 1069/1953. (XI. 6.) számú miniszter- tanácsi határozat módosításáról.
	158/1955. (P. K. 60.) P. M.	Az állami szervek és szervezetek gazdálkodásának évi rendszeres ellen- őrzéséről és a bankellenőrzésről.
Tervgazdasági Értesítő	41/1955. (Tg. É. 34.) O. T.	Az energianormák fejlesztéséről.
	132—139/I/1955. O. T.	A termékgazdálkodás 1956. évi rendjéről szóló 39/1955. (Tg. É. XI. 24-i külön szám) O. T. sz. utasítás értelmezése.

Akadémiai Közlöny

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
HIVATALA

BUDAPEST, 1956. FEBRUÁR 10.

TARTALOM

Oldal

MTA és hivatali közlemények.	108.042/1956. MTA	A Román Népköztársaság és a Magyar Népköztársaság közötti kulturális egyezmény 1956. évi munkatervéről	19
	130.003/1956. MTA Hiv. G. T.	A kötelező szakmai gyakorlaton levő dolgozók külön-élési díja és négyhetenkénti egyszeri hazautazási költségéről	20
Miniszteri rendelet és utasítások.	2/1956. (I. 11.) B. M.	Az állandóan külföldön lakó magyar állampolgárok összeírásáról és állampolgársági jegyzékbe vételéről	21
	42/1955. (Tg. É. 1956. 1.) O. T.	A felújítások fogalmáról és osztályozásáról	22
	1/1956. (Tg. É. 2.) OÉH.	A felújítások műszaki tervezéséről és kivitelezéséről	24
Jogszabályok			25

A Magyar Tudományos Akadémia és Hivatala közleményei

A Magyar Tudományos Akadémia 108.042/1956. MTA számú

közleménye

a Román Népköztársaság és a Magyar Népköztársaság közötti kulturális egyezmény 1956. évi munkatervéről.

A Román Népköztársaság és a Magyar Népköztársaság között 1955. december 17-én aláírt kulturális egyezmény 1956. évi munkatervének a tudományos akadémiákra vonatkozó részét — részben kivonatosan — az alábbiak szerint tesszem közzé:

I. Tudomány.

1. A román fél 1956. január 1-ig közli, hogy a Romániában készülő magyar—román és román—magyar nagyszótárak kéziratát milyen határidővel adja át magyarországi lektorálásra.

2. A Román Tudományos Akadémia az alábbi segítséget nyújtja a 24 kötetből álló Magyar Enciklopédia kiadásával kapcsolatban.

a) A Román Tudományos Akadémia 1956. március 31-ig kijelöli a forrásanyagok első részét és ezt követően azokat a forrásanyagokat folyamatosan közli, amelyek alapján a magyar fél kidolgozhatja a román anyagra vonatkozó javasla-

taikat. Ezek ismeretében a Román Tudományos Akadémia közli a Magyar Tudományos Akadémiával észrevételeit.

b) A Román Tudományos Akadémia 1957. december 31-ig közli a Magyar Tudományos Akadémiával, hogy a Magyar Enciklopédiából hány teljes sorozatot vesz át.

3. A két tudományos akadémia kölcsönösen 3—3 akadémikust vagy egyetemi tanárt küld előadás tartása és tapasztalatcsere céljából. A látogatás időtartama két hét.

4. A két tudományos akadémia 4—8 tudományos kutatót fogad tanulmányútra összesen legfeljebb nyolc hónapra.

5. A felek kölcsönösségi alapon két-két aspiránst küldenek ki egyénenként hat hónapi időtartamra.

6. A Műszaki és Természettudományi Egyesületek Szövetsége és a Mérnökök és Műszaki Dolgozók Tudományos Szövetsége kölcsönösen 1—1 főt küldenek ki a műszaki tudományos élet, az egyesületi mozgalmi élet, a műszaki tudományos sajtó tanulmányozása céljából. A szövetségek kölcsönösen tájékoztatják egymást rendezvényeikről, konferenciáikról és kicserélik kiadványaikat.

7. A tudomány terén elért eredmények alapos megismerése céljából a Magyar Tudományos Akadémia, a Román Tudományos Akadémia és más tudományos intézetek kicserélik az alábbi anyagokat:

a) Az akadémiák és intézetek kiadásában megjelenő összes kiadványokat 2—2 példányban;

b) havonként küldött tájékoztató jegyzékek alapján a nem akadémiai kiadásban megjelenő tudományos műveket a kívánt példányszámban;

c) az akadémia felépítéséről és tevékenységéről, az akadémiai bizottságok működéséről, a tudományos kutatás szervezéséről szóló jelentéseket és tájékoztatókat;

e) a tudományos intézetekről és azok tevékenységéről szóló újabb beszámolókat;

f) tájékoztatókat az aspirantúra területén szerzett tapasztalatokról, a tudósképzésről és a tudományos minősítésekről;

g) egy-egy tudományos cikket a másik fél tudományos akadémiaja lapjában való közzététel céljából; — ezen felül a másik fél akadémiaja által megválasztott tagok egy-egy cikket küldenek közlés céljából;

j) a másik fél országában kiadásra javasolt könyvek jegyzékét; a jegyzékkel együtt továbbítja a javasolt művek orosz, francia vagy német nyelvű rövid ismertetését;

k) a két fél vállalja az akadémiai és más tudományos kiadók 1956. évi terveinek megküldését.

8. Kérésre és a lehetőség szerint a két fél egymás rendelkezésére bocsátja a levéltáraiban, múzeumaiban és könyvtáraiban található anyagok mikrofilmjeit. A két tudományos akadémia könyvtára kívánságra mikrofilmeket, könyveket és szaklapokat kölcsönöz előre meghatározott időtartamra.

A felek biztosítják, hogy a kiküldöttek könyvtárakban, levéltárakban és tudományos intézetekben a fogadó országban érvényes rendelkezések betartásával tudományos kutatómunkát folytathassanak.

9. A Román Tudományos Akadémia két szakembert fogad Petőfi Sándor sírjának felkutatására indítandó munkálatok elvégzése céljából. Az utazásra 1956 első felében kerül sor és a tartózkodás időtartama 3–4 hét.

Ezzel kapcsolatban a Román Tudományos Akadémia az ásatásoknál saját szakértők beállításával nyújt segítséget. A kiküldés és ásatások költségeit a felek egyenlő arányban viselik.

10. A két tudományos akadémia tájékoztatja egymást azokban a más országokban tartott kongresszusokról és tudományos ülésekről, melyeken részt vett. Az ilyen kongresszuson vagy ülésen részt vett fél a másik felet tájékoztatja azok munkálatairól, ha azon a másik fél nem vett részt. A tájékoztatót orosz vagy francia nyelven kell szövegezni.

11. Az egyik fél javaslatára és a másik fél jóváhagyása után a másik ország lefordítja és kiadja a másik ország tudósainak egy-két tudományos munkáját.

A fordításra javasolt munkát az 1957. évi kiadói tervbe beiktatják.

12. Az egyik fél javaslatára és a másik fél jóváhagyása után a kiadványaikban olyan cikkeket és tanulmányokat közölnek, amelyek a javasló fél folyóirataiban jelentek meg.

A felek a kongresszusok és konferenciák nyomtatásban megjelent anyagát egy példányban megküldik egymásnak, egy példányt pedig a Kulturális kapcsolatok Intézetének.

XIII. Általános rendelkezések.

86. Az 1956. évre előirányzott és az év végéig nem teljesített feladatok hatályukat veszítik.

87. A két fél elősegíti a tudományos és kulturális alkotók és dolgozók saját, a szövetségek vagy tudományos egyesületek költségén történő tanulmányútját vagy üdülését a másik országban. Ezekről az utazásokról a felek legalább egy hónappal előbb tájékoztatják egymást. Az egyenlő arány betartása mindkét fél részére ajánlatos.

88. A felek megküldik egymásnak f. év január hó folyamán azoknak az évfordulóknak és megemlékezéseknek jegyzékét, amelyeket tudósokról, művészekről és a kultúra más művelőiről 1956-ban tartanak. Az ünnepségek időpontja előtt legalább két hónappal dokumentációs anyagot küldenek egymásnak a megemlékezés vagy évforduló megünneplésére javasolt személyek munkásságáról és tájékoztatják egymást az ünnepség lefolyásáról.

93. A munkaterv keretében kiküldött tudósok hazaérkezésük után előadások, cikkek formájában beszámolnak a látogatott országban szerzett tapasztalataikról.

96. A jelen munkaterv alapján történő kiküldések és fogadások, valamint az anyagok cseréje nem érinti a műszaki-tudományos együttműködésről szóló egyezmény rendelkezéseit.

*

Felhívom a tudományos osztályok, intézetek és vállalatok vezetőinek figyelmét, hogy beosztottaikat a fentiekre tájékoztassák.

A munkaterv és a pénzügyi melléklet teljes szövege az MTA Hivatala Nemzetközi Kapcsolatok Osztályán az érdeklődők rendelkezésére áll. (Telefon: 113-400, 28. mellékállomás.)

Budapest, 1956. I. 12.

Jánossy Lajos s. k.,
akadémiai titkár

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatala Gazdasági Titkársága vezetőjének 130.003/1956. MTA Hiv. G. T. számú

k ö z l e m é n y e

a kötelező szakmai gyakorlaton levő dolgozók különélési díjáról és négyhetenkénti egyszeri haza-utazási költségéről.

A Minisztertanács Titkársága Bér- és Munkügyi Osztályának 961—1/1955/III. sz. átirata alapján tudomásvétel végett közlöm az alábbiakat:

Több minisztérium és országos főhatóság bejelentése alapján a Titkárság azt tapasztalta, hogy a vállalatok stb. különböző módon értelmezik a Mt. V. 224. § (6) bekezdésének rendelkezését, ami számos munkaügyi vitát eredményez. Az egységes gyakorlat kialakítása érdekében a Titkárság véleményét az alábbiakban közlöm:

1. A kötelező szakmai gyakorlatra történő kijelölés — a Mt. 137. § (2)—(4) bekezdés rendelkezéseinek alkalmazása szempontjából olyannak tekintendő, mint a népgazdasági érdekből történő

»áthelyezés«. Ennek megfelelően a szakmai gyakorlatra kötelezett dolgozót is csak akkor illeti meg a

a) *különélési díj*, ha személyében fennállanak a 33/1951. (I. 31.) M. T. számú rendelet 35. § (1)–(2) bekezdésében, illetve a 113/1951. (V. 27.) M. T. számú rendelet 7. §-ában megjelölt feltételek. Tehát a dolgozó a szakmai gyakorlatra kötelezése és a lakás hiánya következtében kénytelen külön élni az általa eltartott családjától, akivel addig együtt (közös háztartásban) élt.

Pl. A dolgozó kereset- és jövedelemnélküli özvegy édesanyjával élt együtt Budapesten, akit ő az ösztöndíjából és a tanulmányai folytatása mellett — a 35/1952. (V. 4.) M. T. sz. rendelet 3. § rendelkezései alapján — végzett munkája után kapott munkabérből tartott el. Tanulmányai befejezése után a Szegedi Városi Tanácshoz küldték szakmai gyakorlat végzésére; ott édesanyja lekötöttségéhez szükséges lakást nem kapott, attól külön élni kényszerül.

Vagy:

A különváltan élő nődolgozó a kiskorú gyermekét a főiskolán kapott ösztöndíjból és a volt férjétől kapott tartásdíjból tartja el. Tanulmányai végeztével a Kecskeméti Konzervgyárban helyezik el kötelező szakmai gyakorlata időtartamára; Kecskeméten nem kap olyan lakást, ahol gyermekét is magánál tarthatja, így azt tőle távol (fizetség mellett) más gondjaira kell bízni stb.

b) *Négyhetenkénti egyszeri haza- és visszautazás ténylegesen felmerült költsége*, ha az a) pont alatt mondottak alapján különélési díjban részesül, vagy a hat hónapos határidő eltelte miatt már nem részesül, de még fennállnak azok a körülmények, amelyek a különélési díj fizetését indokolták.

Pl. Az a) ponttal kapcsolatos példákban szereplőket július hó 1. napjával kötelezik Szegeden, illetve Kecskeméten történő munkavégzésre. Ott lakást nem kapnak, az általuk eltartottaktól emiatt külön élni kényszerülnek, amiért december hó 31-ig különélési díjban részesülnek, de különélésük változatlan körülmények között továbbra is fennáll. Ennek megfelelően július hónaptól kezdve jogosultak a négyhetenkénti egyszeri utazási költség felszámítására.

2. Az 1. pontban foglaltak figyelembevételével tehát nem illeti meg sem különélési díj, sem utazási költségtérítés azt a szakmai gyakorlatra kötelezettet, aki

a) nem családfenntartó, illetve a szakmai gyakorlatra kötelezés után lesz az (pl. a szakmai gyakorlatra kötelezés után köt házasságot),

b) családfenntartó ugyan, de tanulmányai folytatása alatt, illetve a szakmai gyakorlatra kötelezés időpontjában családjától külön (nem közös háztartásban) élt.

Budapest, 1956. január 11.

Biacsi Imre s. k.,
a Gazdasági Titkárság vezetője

Felvilágosítást ad: Kerék Károly, MTA Hivatala

Miniszteri rendelet és utasítások

A belügyminiszter 2/1956. (I. 11.) B. M. számú
rendelete

az állandóan külföldön lakó magyar állampolgárok
összeírásáról és állampolgársági jegyzékbe vételéről.

A magyar állampolgárságról szóló 1948. évi LX. törvény 33. §-ának (3) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján — a külügyminiszterrel egyetértésben — az alábbiakat rendelem:

1. §

(1) Az állandóan külföldön lakó magyar állampolgárokat állampolgárságuk nyilvántartásba vétele végett össze kell írni.

(2) Az (1) bekezdés rendelkezései alá eső magyar állampolgárok összeírásuk céljából állandó lakóhelyük szerint illetékes magyar külképviseleti hatóságnál személyesen vagy írásban jelentkeznek.

(3) Az állampolgársági jegyzékbe felvételüket kérő személyek állampolgárságuk bizonyítására kötelesek a rendelkezésükre álló személyi okmányokat bemutatni.

(4) Az összeírás alapján állampolgársági jegyzéket kell készíteni.

2. §

(1) Az állampolgársági jegyzékbe felvett személyek állampolgárságuk igazolására útiokmányt (a továbbiakban: okmányt) kapnak.

(2) Okmánnyal kell ellátni:

a) Valamennyi tizenhatodik évét betöltött magyar állampolgárt,

b) azokat a tizenhat éven aluli magyar állampolgárokat, akiknek törvényes képviselőjük nem magyar állampolgár, vagy törvényes képviselő nélkül laknak külföldön.

(3) A tizenhat éven aluli magyar állampolgárokat — a (2) bekezdés b) pontjában említettek kivételével, — a magyar állampolgár törvényes képviselő okmányába kell bejegyezni.

(4) Az elmebetegek okmányt nem kapnak.

3. §

(1) Az okmányt a Belügyminisztérium állítja ki.

(2) Az okmány tartalmazza:

a) az okmány tulajdonosának családi és utónevét (előző nevét, leánykori családi és utónevét), születési helyét és idejét, családi állapotát, állampolgárságát, foglalkozását, állandó lakóhelyét, személyleírását;

b) az okmány tulajdonosa anyjának leánykori, családi és utónevét, házastársának nevét, 16 éven aluli gyermekeinek adatait;

c) az okmány érvényességi idejét és területi érvényességét.

(3) Az okmány a kiállítás keltétől számított két évig érvényes.

(4) Az okmányban foglalt adatokra vonatkozó változást és az okmány meghosszabbítását a külképviseleti hatóságok jegyzik be.

4. §

Az okmány tulajdonosának a kiállításakor, valamint meghosszabbításakor 40 Ft térítési díjat kell fizetnie.

5. §

Az okmányt másra átruházni, más őrizetére bízni, vagy biztosítékkal másnak átadni tilos.

6. §

Aki okmányát elveszti, vagy akinek okmánya megsemmisül, tartozik ezt a körülményt írásban vagy szóban az állandó lakóhelye szerint illetékes külképviseleti hatóságnál azonnal jelenteni.

7. §

(1) Új okmány kiállítását kell kérni az állandó lakóhely szerint illetékes külképviseleti hatóságnál, ha

a) a magyar állampolgár tizenhatodik évét betöltötte,

b) az okmány tulajdonosának családi vagy utóneve megváltozott,

c) az okmány használhatatlanná vált.

(2) Az okmányt be kell vonni, ha tulajdonosa

a) magyar állampolgárságát elvesztette,

b) meghalt.

8. §

(1) A jelen rendelet alapján okmánnyal ellátott személy, amennyiben állandó lakóhelyét ugyanazon állam területén belül megváltoztatja, köteles új lakóhelyét írásban vagy szóban 15 napon belül az illetékes magyar külképviseleti hatóságnak bejelenteni.

(2) Az állandóan külföldön tartózkodó magyar állampolgár, ha állandó jelleggel távozik más külföldi állam területére, köteles távozása előtt a magyar külképviseleti hatóságnál személyesen jelentkezni, vagy távozását írásban 14 nappal utazása előtt bejelenteni.

(3) Azok a magyar állampolgárok, akik a Magyar Népköztársaság vagy bármely más állam területét elhagyják és állandóan külföldön telepednek le, kötelesek az új állandó lakóhelyük szerint illetékes magyar külképviseleti hatóságnál a letelepedéstől számított három hónapon belül, nyilvántartásbavétel végett személyesen vagy írásban jelentkezni.

9. §

(1) Az állampolgársági jegyzékbe felvett személyeket az ellenkező bizonyításáig magyar állampolgárnak kell tekinteni.

(2) Az állampolgársági jegyzékbe felvett személyek állampolgárságuk igazolására az állandó lakóhelyük szerint illetékes külképviseleti hatóságtól állampolgársági jegyzékkivonatot kérhetnek.

10. §

(1) A jelen rendelet kihirdetése napján lép hatályba.

(2) Az állandóan külföldön lakó magyar állampolgárok összeírásának megkezdését a magyar külképviseleti hatóságok a sajtó útján közlik.

Piros László s. k.,
belügyminiszter

Az Országos Tervhivatal elnökének 42/1955. (Tg. É. 1956. 1.) O. T. számú

ut as í t á s a

a felújítások fogalmáról és osztályozásáról.

A 2158/1955. (VII. 6.) számú minisztertanácsi határozat alapján a felújítások fogalmát és osztályozását — a pénzügyminiszterrel egyetértésben — a következőképpen szabályozom.

1. §

Az utasítás hatálya.

A jelen utasítás — az ingatlankezelő és község-gazdálkodási vállalatok kezelésében levő épületek felújításának kivételével, amelyet a 3/1955. (TK. 3.) VKGM—PM számú együttes utasítás szabályoz — az összes felújításokra vonatkozik, függetlenül attól, hogy azok költségei milyen pénzügyi forrás terhére kerülnek elszámolásra.

2. §

A felújítások fogalma.

(1) A beruházás, a felújítás és karbantartás fogalmát a munkák célja (rendeltetése) alapján kell meghatározni. A felújítás olyan időszakonként rendszeresen-visszatérő, az állóeszköz újratermelési értékéhez képest jelentős költséggel járó nagyjavítás, amely az állóeszköz eredeti műszaki állapotát megközelítően vagy teljesen visszaállítja, illetőleg az eredeti teljesítőképességét korszerűsítéssel növeli.

(2) Korszerűsítés a felújítással együttjáró olyan munka, amely a korszerű technika alkalmazásával az állóeszköz egyes részeinek az eredetitől eltérő megoldásával vagy kicserélésével az állóeszköz üzembiztonságát, teljesítőképességét, használhatóságát vagy gazdaságosságát növeli.

(3) Nem tekinthető felújításnak a gondatlanságból vagy a technológiai fegyelem megsértéséből eredő törés, karambol stb. kijavítása.

(4) Építési felújítás az épületek, építmények használata következtében leromlott állapot helyreállítását szolgáló tevékenység, melynek során sem az eredeti hely (elhelyezés), sem az eredeti alapterület, sem az eredeti rendeltetési cél nem változhat meg. A szerkezeti elemek megváltoztatása azonban a munka felújítási jellegét nem befolyásolja.

(5) Az építési felújítás kétféle lehet:

a) az egész épületre vagy építményre kiterjedő teljes (generál) felújítás;

b) az épület vagy építmény legalább két főrészére kiterjedő részleges felújítás.

(6) Épület (építmény) teljes felújításán azt a javítási munkát kell érteni, amely az egész épületre

(építményre) kiterjed. Az épület (építmény) teljes felújításával egyidőben el kell végezni mindazokat a javítási munkákat, amelyek az épület (építmény) rendeltetésszerű működéséhez szükségesek még akkor is, ha ezek egyébként karbantartásnak vagy tatarozásnak minősülnek.

(7) Az épület részleges felújításának minősül az a munka, — amely az épület főrészei közül legalább kettőre teljes egészében vagy túlnyomó részben kiterjed. Az épület főrészei: falazat, nyílászáró szerkezet, padlófödémek, fedélszékek, héjazat, központi fűtés, vízvezeték, felvonó, világítási hálózat, csatorna, szennyvízderítő, kerítés, bejárati út, kút és udvar. A központi fűtésberendezés vagy felvonó teljes felújítását már önmagában is részleges felújításnak kell tekinteni.

(8) Az egy épületen vagy építményen végzett felújítási munkák költségeinek alsó határa 5000 forint, 5000 forintnál kisebb munkák költségeit nem lehet felújítási költségként elszámolni.

(9) Az építési felújítással szemben az *építési karbantartás* (tatarozás) az épületek (építmények) rendeltetésszerű működéséhez szükséges olyan állagmegóvási munka és folyamatos javítás, amely nem növeli az állóeszköz értékét.

(10) *Gépi felújítás az általános javítás* (generáljavítás, nagyjavítás), amelynek eredményeképpen a gép (berendezés) működése, pontossága, teljesítő-képessége és üzembiztonsága az eredeti állapotot megközelíti, azt eléri, vagy a felújítási munkák során végrehajtott korszerűsítésből eredően túl is haladja. Nem tekinthető azonban felújításnak a nem korszerűsítésből eredő teljesítőképesség növelés. (Pl. bővítés stb.)

(11) Felújításnak minősül a lényeges alkatrészek cseréjével járó *»közepes«* javítás is, abban az esetben, ha eredménye ugyanaz, mint az általános javításé és ez bizonylattal igazolást nyer. (Szerszámgépek, munkagépek, kohászati berendezések).

(12) A gépkocsik használata során elkopott fődarabok pótlása felújításnak minősül abban az esetben, ha a beszerzés, illetve beszerelés a gépkocsi felújításával együtt történik. Felújításnak kell tekinteni a felújítással kapcsolatos és azzal együtt járó normáltartozék pótlását is.

(13) A jelen §-ban felsorolt általános érvényű meghatározások alapján a szakminisztériumok szabályozzák — a szakmai sajátosságok figyelembevételével — a leggyakrabban előforduló állóeszközök felújításának pontos megállapítását. A szabályozásnál figyelembe kell venni, hogy az azonos jellegű állóeszközökre minden minisztérium területén egységes előírások legyenek érvényben. Például a szerszámgépekre, darukra, targoncákra stb. a Kohó- és Gépipari Minisztérium, a gépkocsikra, vasúti vontató gördülőanyagra stb. a Közlekedés- és Postaügyi Minisztérium, elektromos és energiaátviteli berendezésekre a Vegyipari és Energetikai Minisztérium stb. előírásai az irányadók. A minisztériumok a szakminisztériumok rendelkezéseit a saját kiadásra kerülő utasításaikban érvényesítik. Ha a minisztérium utasítását már a jelen utasítás megjelenése előtt kiadta, gondoskodnia kell a megfelelő módosításról. Az utasításokat a kibocsátás

előtt az Országos Tervhivatallal és a Pénzügyminisztériummal egyeztetni kell.

3. §

A felújítások osztályozása.

(1) A felújításokat költségük összegét figyelembe véve osztályozni kell.

(2) *Értékhatáron felüli felújításoknak* minősülnek épületeknél az 1 millió forintot, *építményeknek* — kivéve a MÁV vasúti felépítmények cseréjével járó felújításokat — 5 millió forintot, a *MÁV vasúti felépítmények cseréjével járó felújításoknál* a 10 millió forintot, *gépi és nem építési jellegű egyéb felújítási munkáknál* az 500 000 forintot meghaladó felújítások.

(3) *Értékhatáron aluli felújításoknak* minősülnek azok a felújítások, amelyek költségei a (2) bekezdésben felsorolt értékhatárokat nem érik el.

(4) Az értékhatárok megállapítása állóeszközre vagy állóeszköz csoportra (a továbbiakban: felújítási egység) vonatkozik. Felújítási egységnek kell tekinteni: épületeknél egy épületet, építményeknek egy építményt, vagy annak meghatározott szakaszát, gépeknél azt az egyszerű vagy összetett berendezést, amelynek akár közösen, akár egymástól függetlenül hajtott egységei a berendezés termelési céljának szempontjából egymástól el nem választhatóak, illetőleg amelynek egységei önállóan sem félkész, sem késztermék előállításához felállítási helyükön nem használhatóak.

Például:

Valamely automata gépsor egésze jelent csak felújítási egységet, mivel az ahhoz tartozó gép-egységek külön-külön továbbmegmunkálásra vagy szerelésre alkalmas terméket nem állítanak elő. Valamely szerszámgép viszont akár egyedi, akár sorozat gyártásban működik — tekintve, hogy az általa gyártott félkész vagy kész gyártmány a kérdéses géptől független más gépen kerül felhasználásra —, külön felújítási egység. Valamely szénosztályozó egymás után kapcsolt osztályozói, szállítóberendezései, válogató szalagjai képeznek egy felújítási egységet. Ha ugyanabban az épületben több hasonló célú berendezés van, azok mindegyike külön felújítási egység. Cementgyáraknál felújítási egységként kell kezelni pl. a klinkert előállító forgókemencét hajtásával, tüzelőberendezésével, adagoló és kiszolgáló berendezéseivel együtt. Két egymás mellett párhuzamosan elhelyezett forgókemence két felújítási egység. Egy egységnek kell tekinteni egy mozdonyt, egy gépkocsit stb.

(5) Az egyéb, (4) bekezdésben nem említett — felújításoknál az egy épületben elhelyezett összes berendezés, felszerelés stb. jelent egy felújítási egységet. Például egy szálloda, mozi, iroda, kultúrház stb. épületében levő összes berendezés, felszerelés stb. felújítása.

4. §

Vegyes rendelkezések.

(1) Jelen utasítás 1956. január 1. napjával lép hatályba.

(2) Az utasítás hatálybalépésével egyidejűleg hatályukat veszítik a beruházási fogalmak alkalmazásáról szóló 57/1954. (Tg. É. XI. 10.) OT. számú utasítás melléklete 3. pont (10)–(11) bekezdéseiben és az E) részben foglaltak, továbbá az Államvasutak beruházási, felújítási és fenntartási munkáinak elhatárolásáról szóló 11 450/1951. (Tg. É. VI. 2.) O. T. számú utasítás 4. §-ában és a Posta beruházási, felújítási és fenntartási munkálatainak elhatárolásáról szóló 11 940/1951. (Tg. É. VIII. 24.) O. T. számú utasítás 3. §-ában foglaltak, valamint mindazok az egyéb rendelkezések, amelyek a felújítás általános fogalmát — az utasítás megjelenése előtt — meghatározták.

Berei Andor s. k.,
az Országos Tervhivatal elnöke

Felvilágosítást ad: Földes Antal, O. T. Beruházási Főosztály, Tel.: 111-050.

Az Országos Építésügyi Hivatal elnökének 1/1956. (Tg. É. 2.) OÉH. számú

u t a s í t á s a

a felújítások műszaki tervezéséről és kivitelezéséről

A 2158/1955. (VII. 6.) Mt. h. számú határozatban foglalt felhatalmazás alapján a felújítások műszaki tervezését és kivitelezését az építésügyi miniszterrel egyetértésben az alábbiakban szabályozom.

1. §

Az utasítás hatálya.

(1) Az utasítás hatálya kiterjed minden olyan népgazdasági felújításra, amelynek megvalósítása műszaki tervezést igényel (továbbiakban: felújítás). Épületek, építmények felújítása minden esetben a jelen utasítás rendelkezései alapján történik.

(2) A műszaki tervezést nem igénylő felújítások megvalósítása és lebonyolítása a felújítási részlettervekben megállapított rendelkezések figyelembevételével történik.

2. §

A felújítási javaslat készítése.

(1) A felújítások megvalósításához programot és tervezési feladatot készíteni nem kell. Az értékhatáron felüli felújítások (42/1955. Tg. É. 1956. 1. O. T. számú utasítás) előkészítéséhez felújítási javaslatot kell kidolgozni. A felújítót irányító hatóság indokolt esetben egyes értékhatáron aluli felújításokra vonatkozólag is elrendelheti felújítási javaslat kidolgozását.

(2) A felújítási javaslatban a felújító köteles az alábbi adatokat kidolgozni:

a) A felújítandó állóeszköz (állóeszközök) megnevezése és pontos helye (leltári vagy helyrajzi jelzése);

b) az elvégzendő műszaki feladatok tömör és szabatos megjelölése;

c) a felújítás szükségességének rövid indokolása;

d) a felújítás kivitelezésének előirányzott kezdési és befejezési időpontja;

e) a felújítás becsült költsége;

f) a felújítás időtartama alatt várható termelésekies előirányzott mennyisége és mértéke;

g) a felújítással egyidejűleg végrehajtandó más feladatok (kiköltöztetés és visszaköltöztetés, az üzem fenntartásához szükséges provizóriumok létesítése stb.) megjelölése;

h) a legutóbbi felújítás időpontja.

(3) A felújítási javaslatot engedélyezés céljából a felújítót irányító hatósághoz kell felterjeszteni. A felújítót irányító hatóság 15 napon belül köteles az engedélyezés tárgyában határozni.

(4) A felújítási javaslatot olyan időpontig kell előterjeszteni, hogy az a felújító éves felújítási tervével egyidőben elbírálható legyen.

3. §

A felújítás kivitelezési tervdokumentációja.

(1) A felújítási munkák kivitelezési tervdokumentációja általában a felújítás költségvetése. A költségvetés a felújításra kerülő állóeszközre (állóeszközökre) vonatkozó felújítási műveletek végrehajtásának alapvető okmánya.

(2) A felújítás végrehajtásához a költségvetésen kívül indokolt esetben ütemtervet, illetőleg elrendezési vázlatot kell készíteni. Ha a költségvetés összeállításához, illetőleg az abban szereplő műveletek elvégzéséhez műszaki tervek van szükség, erre a célra az állóeszköz (állóeszközök) eredeti megvalósításának alapjául szolgáló műszaki (kivitelezési) terveket kell felhasználni. Új terveket a szükséges mértékben is csak akkor szabad készíteni, ha az eredeti tervek nem állnak rendelkezésre, illetőleg ha új tervek készítése a felújítás megvalósításához feltétlenül szükséges.

(3) Ha a felújítási munkák területén vagy ezek közelében olyan beruházási munkák készülnek, amelyek érintik a felújítással kapcsolatos kivitelezési munkákat, a felújító, illetőleg a beruházó köteles a költségvetéseket úgy összehangolni, hogy a felesleges kettős költségek (pl. a felvonulásnál) elkerülhetők legyenek.

(4) Ha a felújítási tervben szereplő egyes felújítások lebonyolítása — a termelés zavartalanosságának biztosítása mellett — költségcsökkentést eredményező módon kapcsolható össze, az azonos jellegű felújítási munkák végrehajtását egy költségvetésben kell megtervezni.

(5) A felújítás tervezése során a legnagyobb fokú takarékosagra és a leggazdaságosabb megoldásra kell törekedni. Minden figyelembevehető változatnál meg kell vizsgálni annak gazdaságosságát a kivitelezési és üzemeltetési (fenntartási) költségek szempontjából is. Az értékhatáron felüli felújításoknál a több megoldási lehetőség közül választott megoldást röviden indokolni kell.

(6) A költségvetés készítése során figyelembe kell venni mindazokat a munkavédelmi és egészségügyi követelményeket is, amelyeknek a felújításra kerülő állóeszköz eredeti állapotában esetleg nem tett eleget.

4. §

A felújítás költségvetésének elkészítése.

(1) A felújítási munkák költségvetését és a 3. §-ban említett esetleges egyéb dokumentációját a tervező szervek hatáskörére érvényes rendelkezések keretei között, amennyiben megfelelő szak-képzettségű dolgozóval rendelkezik, a felújító köteles elkészíteni. Egyébként a költségvetés és egyéb dokumentáció elkészítésére illetékes tervező szervvel kellszerződést kötni. Műemléknek nyilvánított épület felújítása esetén a felújításra kerülő épület kivitelezési terveinek elkészítésére a felújító akkor is tervező vállalattal köteles szerződést kötni, ha egyébként saját tervező részlege van.

(2) Az építési felújítások költségvetését az építőipari költségvetésekre érvényes rendelkezések szerint kell összeállítani. A költségvetésben az előre nem látható költségek fedezetére legfeljebb 10%-os tartalékkeretet lehet előirányozni.

(3) Az üzemi berendezések (gépi, csővezetékek stb.) felújításának költségvetését az ilyen munkákra vonatkozólag, a szakminiszterek által kiadott, érvényes rendelkezések szerint kell elkészíteni legfeljebb 10%-os tartalékkeret megállapításával.

(4) A felújítás költségvetését a felújító szerv vezetőjének vagy az általa meghatalmazott személynek felül kell vizsgálnia és elfogadása esetén a költségvetést alá kell írnia. A felújítási javaslat alapján megvalósításra kerülő felújítás költségvetését, ha végösszege a javaslatban becsült költséget [2. § (2) bekezdés] 10%-ot meghaladó mértékben túllépi, a felújító köteles jóváhagyás céljából az őt irányító hatósághoz felterjeszteni.

(5) A felújítás műszaki tervezésével kapcsolatos olyan kérdésekre, amelyekre a jelen utasítás nem ntézkedik, szükség esetén a kisebb beruházások 11/1954. (Tg. É. XII. 31.) OÉH. sz. utasítás]

műszaki tervezésére vonatkozólag érvényben levő szabályokat kell alkalmazni.

5. §

A felújítások kivitelezése.

(1) A felújítások kivitelezésénél a szerződés-kötésre, a munkák lebonyolítására, átadás-átvételére és elszámolására a vonatkozó általános érvényű jogszabályokat a kisebb beruházásokra [11/1954. (Tg. É. XII. 31.) OÉH. sz. utasítás] megállapított egyszerűsítésekkel kell alkalmazni.

(2) Költségvetés nélküli műszaki tervezést igénylő felújítási munka kivitelezését megkezdeni nem szabad. Ez a rendelkezés azonban nem akadályozza annak, hogy rendkívüli esetekben, amikor a késedelem súlyos népgazdasági károkkal járna és a költségvetés elkészítésére nem áll elegendő idő rendelkezésre, a felújítási munka átmeneti finanszírozását — a felújítást irányító hatóság előzetes értesítése mellett — a Magyar Nemzeti Bank, illetőleg a Magyar Beruházási Bank Vezérigazgatója engedélyezze.

6. §

Hatálybaléptető rendelkezés.

A jelen utasítás megjelenése napján lép hatályba, rendelkezéseit a már folyamatban levő felújításokra is alkalmazni kell azzal, hogy az esetleg már megkötött tervezési szerződéseket hatálytalanítani nem kell.

*Traulmann Rezső s. k.,
az Országos Építészeti Hivatal
elnöke*

Felvilágosítást ad: *Nagy O. Kázmér*, Országos Építészeti Hivatal. Telefon: 312-100.

Jogszabálymutató

1956. január hó 10-től 1956. január hó 26-ig

A közzététel helye	A jogszabály száma és kelte	A jogszabály tárgya
Magyar Közlöny.	1956. évi 2. számú tvr. (M. K. 4.) 1006/1956. (I. 21.) Mt. h. (M. K. 5.)	A költségvetés végrehajtásáról szóló évi jelentés előterjesztéséről. A kötelező tűz- és jégbiztosítás szabályainak kiegészítéséről.
Pénzügyi Közlöny.	104/1956. (P. K. 1.) P. M. 105/1956. (P. K. 1.) P. M. 107/1956. (P. K. 2.) P. M. 109/1956. (P. K. 3.) P. M. 110/1956. (P. K. 3.) P. M. 111/1956. (P. K. 3.) P. M.	A költségvetési előirányzat alapján gazdálkodó szervek, intézetek és intézmények számviteli rendjének szabályozásáról. A költségvetési szabályozás rendszere az 1956. évre. Az 1955. évi költségvetési beszámoló jelentés összeállítása a központi költségvetési szerveknél és az előirányzatos folyószámlarendben gazdálkodó szerveknél. A vállalatok béralapellenőrzéséről szóló 70/1955. (XII. 17.) M. T. számú rendeletnek a minisztériumokra és közvetlen irányító szervekre vonatkozó rendelkezései végrehajtásáról. A jóléti intézmények gazdálkodási rendjéről. A költségvetés alapján gazdálkodó szervek beruházási felvételeinek elszámolásáról.

Akadémiai Közlöny

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA-
HIVATALA

BUDAPEST, 1956. MÁRCIUS 7.

TARTALOM

			Oldal
Törvények, rendeletek, határozatok	1956. évi 4. számú tvr.	A felsőoktatási intézmények szervezeti kérdéseiről	27
	1013/1956. (II. 9.) Mt. h.	Az orvostovábbképzés szervezetéről	28
Miniszeri utasítások	112/1956. (P. K. 5.) P. M.	A költségvetési szervek létszám- és béralapgazdálkodásáról ..	28
	116/1956 (P. K. 7.) P. M.	A nyugdíjjárlék fizetésének szabályozásáról kiadott 7/1954. (XII. 5.) P. M. számú rendelet módosításáról	32
	120/1956. (P. K. 8.) P. M.	Egyszeri beszámoló jelentés az irodagépellátottságról és a könyvvitelről	32
Közlemények	110 479/1956. MTA. Hiv. G. T.	Az energiabeszámoló készítéséről	33
Jogszabálymutató			34

Jogszabályok

A Népköztársaság Elnöki Tanácsának 1956. évi
4. számú törvényerejű

rendelete

a felsőoktatási intézmények szervezeti kérdéseiről.

1. §. (1) Egyetemet, főiskolát, akadémiát, továbbá egyetemi és főiskolai karokat a Népköztársaság Elnöki Tanácsa létesíthet és szüntethet meg.

(2) Egyetemen, főiskolán és akadémián tanszéket az Országos Tervhivatal elnökének és a Magyar Tudományos Akadémia elnökének meghallgatásával — a pénzügyminiszterrel egyetértésben — a felügyeletet gyakorló miniszter szervezheti és szüntethet meg.

2. §. Új szakképzés bevezetése, illetőleg meglevő szakképzés megszüntetése a Minisztertanács hatáskörébe tartozik.

3. §. Az egyetemek rektorait, az egy karral működő egyetemek dékánjait, a főiskolák és akadémiák igazgatóit, valamint az egyetemi tanárokat a Minisztertanács, a dékánokat, valamint a főiskolai és akadémiai tanárokat az egyetem, főiskola, illetőleg akadémia felett felügyeletet gyakorló miniszter személyes hatáskörben nevezi ki. A felsőoktatási intézmények egyéb oktatószemélyzetének kinevezésével kapcsolatos hatáskört az intézmény felett felügyeletet gyakorló miniszter szabályozza.

4. §. Egyetemi tanárokat más egyetem azonos vagy rokon tárgyú tanszékére az egyetem(ek) felett felügyeletet gyakorló miniszter(ek) helyezheti(k) át a Munka Törvénykönyvének erre vonatkozó szabályai szerint. Ez a rendelkezés az 1951. évi 26. számú törvényerejű rendelet 13. §-ában az egyetemi tanári állásoknak pályázat útján való betöltésére megállapított eljárást nem érinti.

5. §. (1) Tanszékvezetői megbízást az egyetem felett felügyeletet gyakorló miniszter adhat.

(2) Tanszékvezetéssel meghívott egyetemi tanár, illetőleg meghívott előadó nem bízható meg.

6. §. Az egyetemek, főiskolák, akadémiák szervezetének és működésének típusszabályzatát a Minisztertanács jóváhagyásával az oktatásügyi miniszter, az egyes egyetemek, főiskolák, akadémiák szervezeti és működési szabályzatát pedig — a típusszabályzat keretein belül — a felügyeletet gyakorló miniszter jóváhagyásával az intézmény vezetője állapítja meg.

7. §. (1) A jelen törvényerejű rendelet kihirdetése napján lép hatályba.

(2) Hatálybalépésével a Magyar Képzőművészeti Főiskola szervezeti szabályzatáról és tanulmányi rendjéről szóló 4.304/1949. (XI. 5.) M. T. számú, a Magyar Iparművészeti Főiskola szervezeti szabályzatáról és tanulmányi rendjéről szóló 4.305/1949. (XI. 5.) M. T. számú, a Liszt Ferenc Zene-művészeti Főiskola szervezeti szabályzatáról és tanulmányi rendjéről szóló 4.306/1949. (XI. 5.) M. T. számú rendelet, a tudományok doktora tudományos fokozat bevezetése és az egyetemi

oktatói, valamint kutatóintézeti kutatói állások, illetőleg fokozatok szabályozásáról szóló 1951. évi 26. számú törvényerejű rendelet végrehajtása tárgyában kiadott 184/1951. (X. 16.) M. T. számú rendelet 11. §. (3) bekezdése, a pedagógiai főiskolákról szóló 1950. évi 21. számú törvényerejű rendelet 3. §. (1) bekezdése hatályát veszti; a Magyar Agrártudományi Egyetem felállításáról és szervezéséről szóló 8.740/1945. (X. 2.) M. E. számú rendelet 6. §-a, az Országos Magyar Iparművészeti Iskola átszervezéséről szóló 10.020/1946. (IX. 29.) M. E. számú rendelet 32. és 33. §-a, a Magyar Közgazdaságtudományi Egyetem létesítéséről szóló 1948. évi LVII. törvény 5. §-a, az Országos Magyar Színművészeti Akadémia Színművészeti és Film-művészeti Főiskolává történő átszervezéséről szóló 150/1948. (I. 16.) Korm. számú rendelet 10. §-a, a Nehézipari Műszaki Egyetem létesítéséről szóló 1949. évi XXIII. törvény 4. §-a, a pedagógiai főiskolákról szóló 1950. évi 21. számú törvényerejű rendelet 4. §. (1) bekezdése és 6. §-a, az Állatorvostudományi és Erdőmérnöki Főiskola létesítéséről szóló 97/1952. (X. 13.) M. T. számú rendelet 3. §. (3) bekezdése, a debreceni Mezőgazdasági Akadémia létesítéséről szóló 1953. évi 9. számú törvényerejű rendelet 4. §. (2) bekezdése, a Kertészeti és Szőlészeti Főiskola létesítéséről szóló 1953. évi 17. számú törvényerejű rendelet 4. §. (3) bekezdése, egyes kinevezési jogkörök gyakorlásáról szóló 1953. évi 17. számú N. E. T. határozat 2. pontja, a Mezőgazdasági Gépészmérnöki Főiskola létesítéséről szóló 1954. évi 20. számú törvényerejű rendelet 2. §. (3) bekezdése és 6. §. (1) bekezdése, valamint a Mosonmagyaróvárott és Keszthelyen Mezőgazdasági Akadémia létesítéséről szóló 1954. évi 21. számú törvényerejű rendelet 3. §. és 4. §. (3) bekezdése megfelelően módosul.

Dobi István s. k.,
a Népköztársaság
Elnöki Tanácsának
elnöke

Darabos Iván s. k.,
a Népköztársaság
Elnöki Tanácsának
titkára

A Magyar Népköztársaság Minisztertanácsának
1.013/1956. (II. 9.) számú

h a t á r o z a t a

az orvostovábbképzés szervezetéről.

A Minisztertanács az orvostovábbképzés egy-
séges biztosítása érdekében a következőket hatá-
rozza:

1. Az orvostovábbképzést 1956. évi január hó
1-től kezdődően országosan és egységesen kell
megszervezni. A szervezett továbbképzésbe be
kell vonni az ország minden orvosát, a tudományos
fokozattal bíró és az oktatásban vezető szerepet
betöltő orvosok kivételével.

2. Az orvostovábbképzés irányelveit, szerve-
zetét, tematikáját, végrehajtása formáit és mód-
szereit az Egészségügyi Minisztérium — pénzügyi
vonatkozásai tekintetében a Pénzügyminisztérium-
mal egyetértésben — külön utasításban határozza
meg. A továbbképzés 3—5 évenként legfeljebb
5 hónapig tartó, intézetben folyó továbbképzés-
ből, valamint munkamelletti, konferenciákkal egy-

bekötött tanfolyamokból, vagy előadásokból áll.

3. A továbbképzésre kijelölt orvosok helyettesi-
téséről elsősorban orvoscsere útján kell gondos-
kodni. A továbbképzésre való kijelölést és a ki-
jelölt orvos helyettesítését általában szervezett
irányítással kell megoldani úgy, hogy az egészség-
ügyi ellátás folyamatosságában zavar ne legyen.

4. Az intézeti továbbképzésbe bevontak részére
biztosítani kell a továbbképzés helyén díjtalanul
az intézeti elhelyezést és önköltségtérítése ellené-
ben az üzemi élelmezést. Az intézeti továbbkép-
zésre kijelölt orvosok illetményeit a továbbkép-
zés ideje alatt a munkahely változatlanul köteles
folyósítani.

5. Az orvostovábbképzésbe az ország erre alkal-
mas valamennyi egészségügyi intézményét be kell
vonni. A továbbképzés szervezésével, irányításá-
val és ellenőrzésével a budapesti Szabolcs utcai
Állami Kórház kell megbízni. Ennek megfelelően
a kórház az Orvostovábbképző Intézet feladatát
látja el.

6. Az orvostovábbképzés költségeiről az 1956.
és következő években az Egészségügyi Minisztérium
költségvetésében erre a célra biztosított hitelkere-
ten belül kell gondoskodni.

Gerő Ernő s. k.,
a Minisztertanács első
elnökhelyettese

Miniszteri utasítások

112/1956. (P. K. 5.) P. M.

A költségvetési szervek létszám- és béralapgazdál- kodásáról.

(Nem teljes szöveg)

A 2.216/1955. (X. 8.) számú minisztertanácsi
határozat végrehajtásaként — a határozat 16.
pontjában foglalt felhatalmazás alapján — az
alábbiakat rendelem:

Az igazgatási jellegű létszám és béralap.
elkülönítése.

1. §

(1) A költségvetésben gazdálkodó szervek —
beleértve a költségvetésből támogatott és az 1.
számú mellékletben felsorolt szerveket is — (a
továbbiakban: költségvetési szervek) összlétszá-
mát és béralapját szét kell választani szakmai-
működési (a továbbiakban: működési), illetve
igazgatási-adminisztratív-általános kisegítő (a to-
vábbiakban: igazgatási) létszámra és béralapra.

(2) Igazgatási jellegű feladatnak minősül:

a) az általános vezető és irányító tevékenység
(minisztériumok, tanácsok szakmai szervek adminis-
isztratív vezetése stb.),

b) az igazgatási és adminisztrációs tevékenység
(valamennyi szerv működésével kapcsolatos álta-
lános igazgatási és adminisztratív feladatok ellá-
tása, pl. könyvelés, bérszámfejtés, gépirás stb.),

c) az általános kisegítő tevékenység (az egyes
szervek fenntartásával és működésével kapcsolatos

általánosan jelentkező kisegítő feladatok ellátása, pl. takarítók, portások, fűtők stb.).

(3) A költségvetési szervek összlétszámát — az igazgatási, illetve működési létszám elkülönítésére — négy munkakörcsoportba kell tagolni:

- a) igazgatási vezetők,
- b) igazgatási és adminisztratív tevékenységet ellátók,
- c) általános kisegítő tevékenységet ellátók,
- d) működési feladatokat ellátók.

(4) az a), b) és c) munkakörcsoportokba tartozó munkakörök igazgatási jellegűek, a d) munkakörcsoport pedig a működési jellegű munkaköröket foglalja magában. Az egyes munkakörcsoportokba tartozó munkakörök jegyzékét a 2. sz. melléklet tartalmazza.

(5) a d) munkakörcsoportot az egyes minisztériumok szakmai szükségletüknek megfelelően — a Pénzügyminisztériummal és a Központi Statisztikai Hivatallal egyetértésben — alcsoportokra tagolhatják.

(6) a jelen utasítás hatálybalépésétől költségvetési tervezési, számviteli, létszám- és béralapgazdálkodási, valamint ellenőrzési szempontokból a munkakörcsoportok szerinti tagolást kell használni, az eddig érvényes állománycsoporti tagolás helyett. A munkakörök korábbi állománycsoportonkénti besorolását csak az ezekre utaló munkajogi rendelkezések szempontjából kell figyelembe venni (pl. pótszabadság, túlmunkadíj stb.).

(7) A költségvetési béralap az az összeg, amelyet a központi és tanácsi szervek költségvetésében munkabérek fizetésére irányoznak elő. A béralapba tartozó kiadások körét átmenetileg a 6. sz. melléklet szerint állapítom meg.

2. §

(1) Az 1. §-ban foglaltak értelmében az igazgatási létszám- és béralapgazdálkodás a költségvetési szerveknél a (2)–(5) bekezdésekben meghatározott területre terjed ki.

(2) A költségvetés igazgatási ágazatába tartozó szervek teljes létszámára és béralapjára az igazgatási létszám- és béralapgazdálkodás vonatkozik. Ezeknél a szerveknél valamennyi munkakör az a), b) és c) munkakörcsoportokba tartozik és d) munkakörcsoport nincs.

(3) A költségvetési rend- és jogbiztonsági ágazatba tartozó szervek teljes létszámára és béralapjára az igazgatási létszámgazdálkodás vonatkozik. Ezeknél a szerveknél a munkakörök mind a négy munkakörcsoportba sorolhatók, de a d) munkakörcsoportba sorolt munkakörökre is az igazgatási létszám- és béralapgazdálkodás vonatkozik.

(4) A költségvetés gazdasági, kulturális és szociális ágazatába tartozó egyes szervek — melyeket a 3. sz. melléklet felsorol — teljes létszámára és béralapjára az igazgatási létszám- és béralapgazdálkodás vonatkozik. Ezeknél a szerveknél a munkakörök mind a négy munkakörcsoportba sorolhatók, de a d) munkakörcsoportba sorolt munkakörökre is az igazgatási létszám- és béralapgazdálkodás vonatkozik.

(5) A költségvetés gazdasági, kulturális és szociális ágazatába tartozó szervek igazgatási vezető, igazgatási ügyintéző, adminisztratív és általános kisegítő feladatot ellátók munkaköreire az igazgatási létszám- és béralapgazdálkodás vonatkozik. Ezeknél a szerveknél a munkakörök mind a négy munkakörcsoportba sorolhatók és a d) munkakörcsoportba tartozó munkakörökre az igazgatási létszám- és béralapgazdálkodás nem vonatkozik.

(6) A költségvetés gazdasági, kulturális és szociális ágazatába tartozó egyes szervek — melyeket a 4. számú melléklet felsorol — teljes létszámára és béralapjára nem vonatkozik az igazgatási létszám- és béralapgazdálkodás. Ezeknél a szerveknél a munkakörök mind a négy munkakörcsoportba sorolhatók, de egyik munkakörcsoportra sem vonatkozik az igazgatási létszám- és béralapgazdálkodás.

A költségvetési létszám és béralap megállapítása.

3. §

(1) A Minisztertanács az éves népgazdasági terv keretében — az Országos Tervhivatal és a Pénzügyminisztérium javaslatára — jóváhagyja a költségvetési szervek összes létszámát és béralapját mind népgazdasági összesítésben, mind pedig tervező hatóságokként (költségvetési fejezetenként). A Minisztertanács ezenfelül jóváhagyja a költségvetési szervek összlétszámán és béralapján belül az igazgatási jellegű létszámot és béralapot is, egyösszegben.

(2) A Pénzügyminisztérium a Minisztertanács által a népgazdasági tervben egyösszegben meghatározott igazgatási létszámot és béralapot felbontja költségvetési fejezetekre.

(3) A fejezetekre bontott keretszámok alapján a tanácsi címek költségvetési létszám-, béralap- és alaphér-javaslatait a minisztériumok és a Pénzügyminisztérium a megyei (fővárosi, megyei jogú városi) tanácsok végrehajtó bizottságaival egyetértésben készítik el.

(4) A Minisztertanács hagyja jóvá a költségvetés keretében évenként egyszer, költségvetési fejezetenként egyösszegben a központi és tanácsi szervek összes létszámát, béralapját és alaphérét, ezen belül elkülönítve az igazgatási létszámot, béralapot és alaphérét.

(5) Az (1)–(3) bekezdések rendelkezései szerint megállapított keretek és előirányzatok az állandó főfoglalkozású alkalmazottak évi átlag- és zárólétszámát, valamint évi összes béralapját (alaphér), továbbá az időszakos főfoglalkozású alkalmazottak évi átlagos létszámát és összes béralapját tartalmazzák.

4. §

(1) A Minisztertanács által a költségvetési javaslat alapján fejezetenként egyösszegben meghatározott igazgatási létszámot, béralapot és alaphérét a minisztériumnak (önálló költségvetési fejezetet képező szervek) felbontják központi és tanácsi címekre.

(2) A minisztériumok a központi címek létszám-, beralap- és alaphér-előirányzatát negyedéves ütemezésben felbontják szervekre (melyek önállóan gazdálkodnak, kinevezési jogkört gyakorolnak és a Magyar Nemzeti Banknál, vagy az Országos Takarékpénztárnál hitel-, vagy javadalomszámlával rendelkeznek, — a továbbiakban: szervek) és meghatározzák a létszám munkakörcsoportonkénti összetételét. A minisztériumok a negyedéves bontás mellett havi bontást is előírhatnak.

(3) A minisztériumok a tanácsi címek létszámát, beralapját és alaphérét a megyei (fővárosi, megyei jogú városi) tanácsok végrehajtó bizottságainak meghallgatásával felbontják megyékre (fővárosra, megyei jogú városokra) és meghatározzák a negyedéves és havi ütemezést is.

(4) Az (1)–(3) bekezdésekben meghatározott bontásokról a minisztériumok az 5. számú melléklet szerinti okmányt állítják ki, havi ütemezés meghatározása esetén megfelelően bővítve.

(5) A minisztériumok a működési létszámot olyan rendszerben bontják, mint a költségvetés forint előirányzatait, az 1. §. (5) bekezdésének megfelelő tagolásban.

6. §

(1) Az egyes szervek részére a negyedéves ütemezésben egyösszegben meghatározott igazgatási beralapon és alaphéren, valamint munkakörcsoportonként meghatározott igazgatási létszámon belül a munkaköri bontást, továbbá a működési létszám munkaköri összetételének meghatározását a szerv vezetője végzi.

(2) A községeknél, valamint a járások és községek irányítása alá tartozó szerveknél a munkaköri bontást is a járási tanács végrehajtó bizottsága szakigazgatási szerveinek vezetői állapítják meg.

(3) A munkaköri és bértételek meghatározásánál mindenkor az egyes szervekre (szervcsoportokra) érvényes munkaköri jegyzéket és bértételeket kell alkalmazni.

7. §

(1) A Minisztertanács által az egyes fejezetekre megállapított létszám-, beralap- és alaphér-előirányzatok emelését mind igazgatási, mind működési vonatkozásban — a pénzügyminiszter előzetes véleményezésével — csak a Minisztertanács engedélyezi. Kivételt képez a miniszter által engedélyezett személyi fizetés, mellyel a beralapkereten belül — a Pénzügyminisztériumnak történő egyidejű bejelentés mellett — az alaphér-előirányzat felemelhető.

(2) Az évközben felmerülő időszakai főfoglalkozású létszámot és beralapot, továbbá az esetleg ehhez szükséges póthitelt mind igazgatási, mind működési vonatkozásban a Pénzügyminisztérium engedélyezi.

(3) A Minisztertanács az évközben engedélyezett új létszám beralapját (alaphérét), valamint a pénzügyminiszter az engedélyezett időszakai létszám beralapját (alaphérét) az egyes munkakörök átlagbérének figyelembevételével állapítja meg.

8. §

(1) Az egyes miniszterek (önálló költségvetési fejezetet képező szervek vezetői) a felügyeletük alá tartozó szervek létszámából, beralapjából és alaphéréből — a Minisztertanács által meghatározott előirányzaton belül — külön igazgatási és külön működési központi tartalékot képezhetnek.

(2) A tartalékképzés szempontjából a költségvetési fejezet előirányzataként a Minisztertanács által a központi címek részére meghatározott létszám-, beralap- és alaphér-előirányzat, valamint a felügyelete alá tartozó tanácsi szervek létszám-, beralap- és alaphér-előirányzatának összege vehető figyelembe.

(3) Létszám-, beralap- és alaphértartalék egyrészt az előirányzatok bontásánál, másrészt az évközi gazdálkodás során képezhető. A bontásnál tartalék úgy képezhető, hogy a miniszter mind a központi, mind a tanácsi szervek részére a Minisztertanács által jóváhagyott előirányzatnál kevesebb létszámot, beralapot és alaphért határoz meg. Az évközi gazdálkodás során tartalék képzése mind a központi, mind a tanácsi címeknél létszámtörlesztés és beralap-, illetve alaphér-előirányzat-zárolás útján történik.

(4) A tartalékba vett létszámot, beralapot és alaphért külön az igazgatási és külön a működési létszámról, beralapról és alaphérről vonatkozóan *központi tartaléklétszámolásban* kell nyilvántartani.

(5) A tartalékfelhasználás úgy történik, hogy a miniszter (önálló költségvetési fejezetet képező szerv vezetője) külön az igazgatási létszám, beralap és alaphér, külön a működési létszám, beralap és alaphér tekintetében a *központi tartaléklétszámolásban* nyilvántartott törlesztések és zárolások terhére a felügyelete alá tartozó szerveknél létszámot és póthitelt (a Minisztertanács által a cím részére engedélyezett előirányzatot meg nem haladó engedélyezés esetében előirányzatváltozást) engedélyezhet.

(6) A miniszter (önálló költségvetési fejezetet képező szerv vezetője) által a tartalék terhére történt engedélyezések a fejezet igazgatási ágazatának a Minisztertanács által meghatározott előirányzatát nem emelhetik.

(7) A tartalékkeret terhére történt létszám-, beralap- és alaphér-engedélyezés miatt esetleg szükséges egyéb forintelőirányzat-változást a miniszteri előirányzat- és hitel-átcsoportosítási jogkör keretében lehet végrehajtani.

(8) A létszámtartalékhoz megfelelő beralapot és alaphért is tartalékolni kell. A tartaléklétszám átlagberalapja és alaphére legfeljebb 25%-kal lehet alacsonyabb a Minisztertanács által a fejezet részére megállapított előirányzat szerint számított átlagberalapnál, illetve alaphérnél.

(9) A tartalékképzéssel és felhasználással kapcsolatos pénzügyi eljárási módszerekről a *miniszteri előirányzat és hitelátcsoportosítási jogkörrel* kapcsolatos pénzügyminiszteri utasításban külön intézkedem.

A létszámmal és beralappal való gazdálkodás.

9. §

(1) Az évközben felmerülő új feladatok esetleges létszám- és bérigényét a szerveknek elsősorban saját hatáskörükben — a részükre engedélyezett kereteken belül — átcsoportosításokkal kell megoldaniok.

(2) Az igazgatási létszám és beralap vonatkozásában valamennyi szerv az általa lebontott létszám és beralap körén belül (4. és 6. §-ok) végezhet átcsoportosítást.

(3) A működési létszám és beralap átcsoportosítása szintén a bontási körön belül történik. A miniszter működési létszámot, beralapot és alaphétt ágazatok között is átcsoportosíthat.

10. §

(1) Működési létszámból és beralapból igazgatási létszámba és beralapba való átcsoportosítást — a pénzügyminiszter és az Országos Tervhivatal elnökének előzetes véleményezésével — csak a Minisztertanács engedélyezhet.

(2) Igazgatási létszámból és beralapból működési létszámba és beralapba történő átcsoportosításhoz a pénzügyminiszter hozzájárulása szükséges.

(3) Két, illetve több fejezet közötti átcsoportosításhoz a pénzügyminiszter hozzájárulása szükséges. Ilyen átcsoportosítások azonban csak abban az esetben hajthatók végre, ha azok a Minisztertanács által az érintett fejezetekre megállapított együttes igazgatási, illetve működési létszámot és beralapot nem emelik.

11. §

(1) Az igazgatási beralapok folyósítását a negyedév utolsó bérfizetési időszakára az egyes szervek részére a Magyar Nemzeti Bank a negyedéves munkabérelszámolás alapján végzi. Enélkül a Bank az esedékes bért nem folyósítja.

(2) A be nem töltött álláshelyekre eső alaphétt a munkaköri bértétel alsó határának megfelelő összeggel a Magyar Nemzeti Banknál a negyedévi elszámoláskor az 5. számú melléklet szerint be kell jelenteni és kötelezően meg kell takarítani.

(3) Abban az esetben, ha a bérfolyósítás (katonai szolgálat, tanfolyam, betegség stb. miatt) egészben, vagy részben nem történt meg, a tényleges megtakarítást a negyedévi elszámoláskor az 5. számú melléklet szerint be kell jelenteni és kötelezően meg kell takarítani.

(4) A Bank létszám-, vagy beralaptúllépés esetén is kifizeti az igényelt összeget, de a túllépést jelenti a Pénzügyminisztérium létszámgazdálkodási főosztályának.

(5) Az (1)–(4) bekezdések rendelkezései a községi tanácsok végrehajtó bizottsága hivatali szervezetére és a községi címekre nem vonatkoznak.

12. §

(1) A minisztériumok a Pénzügyminisztériummal együtt tervezési és gazdálkodási segédletként

létszámnormákat és típusszervezeteket dolgoznak ki.

(2) Az egyes létszámnormák és típusszervezetek kötelező, vagy irányzámként való alkalmazása a szakminiszterek és a pénzügyminiszter megállapodása alapján történik.

13. §

A minisztériumok által tervezett új szervezésekre és átszervezésekre vonatkozó minisztertanácsi előterjesztéseket a pénzügyminiszterrel véleményeztetni kell még abban az esetben is, ha a szervezésnek létszámkihatása nincs.

A létszám és beralap nyilvántartása.

14. §

(1) A Pénzügyminisztérium nyilvántartja az egyes költségvetési fejezetek részére a Minisztertanács által engedélyezett igazgatási, illetve működési létszámot, beralapot és alaphétt egyösszegben, valamint annak változásait.

(2) A minisztériumok (önálló költségvetési fejezetet képező szervek) nyilvántartják a Minisztertanács által a fejezet részére engedélyezett összes igazgatási létszámot és beralapot egyösszegben, valamint annak változásait. Nyilvántartják továbbá az irányításuk alá tartozó címek és szervek részére általuk lebontott létszám- és beralap-, valamint alaphétt-előirányzatokat, a bontásnak megfelelő részletességben és a fejezet tartalékkeretét.

(3) A Pénzügyminisztérium nyilvántartásának alapját a Minisztertanács határozatai képezik; a költségvetési fejezetek nyilvántartásának alapja az igazgatási létszám, beralap és alaphétt vonatkozásában a részükre megállapított előirányzatokról a pénzügyminiszter, vagy helyettese és a Pénzügyminisztérium létszámgazdálkodási főosztályának vezetője által aláírt okmány, az általuk végzett bontásról pedig a miniszter vagy helyettese és a főkönyvelőség vezetője által a szervek részére kiállított okmány másolata. A minisztériumok a működési létszámra, beralapra és alaphéttre vonatkozó nyilvántartási rendszerüket maguk szabályozzák.

16. §

(1) Az egyes szervek (intézmények) munkaköri mélységig kötelesek a részükre engedélyezett igazgatási létszámot, továbbá egyösszegben a beralap- és alaphéttkeretét, valamint annak változásait nyilvántartani.

(2) A nyilvántartás alapja a szervekre vonatkozó előirányzatot megállapító — a felettes szerv által adott — okmány.

17. §

(1) A költségvetés 01 rovatát *a)* és *b)* csoportokra kell bontani.

(2) A 01/a csoport az igazgatási állandó és időszaki főfoglalkozásúak, a 01/b csoport a műkö-

dési állandó és időszakos főfoglalkozásúak beralapját tartalmazza.

(3) A költségvetési tervezés, az alapokmány elkészítése, a finanszírozás és a könyvelés rendszerét külön utasításban szabályozom.

A létszám- és beralapgazdálkodás ellenőrzése.

18. §

(1) A létszám- és beralapgazdálkodást első sorban a minisztériumok, illetve a megyei (fővárosi, megyei jogú városi) tanácsok vb. szakigazgatási szervei ellenőrzik.

(2) A minisztériumok és a megyei tanácsok szakigazgatási szerveinek vezetői az igazgatási létszám- és beralapkeretek betartásáért, továbbá az egyszerűsítések révén elérhető megtakarításokért személy szerint felelősek.

19. §

(1) A Pénzügyminisztérium a létszám- és beralapgazdálkodás felett ellenőrzést gyakorol.

(2) Az ellenőrzéseket a Pénzügyminisztérium mind minisztériumonkénti, illetve megyénkénti átfogó ellenőrzés, mind szűrőpróbaszerű ellenőrzések formájában végzi.

20. §

(1) A Pénzügyminisztérium ellenőrzései során vizsgálja a minisztériumoknál és irányított szerveiknél, valamint a tanácsoknál és irányított szerveiknél a létszám- és beralapgazdálkodás szabályszerűségét.

(2) A Pénzügyminisztérium ellenőrzései a létszám- és beralaptartalékok, valamint a megtakarítási lehetőségek, a szervezet és ügymenet egyszerűsítési lehetőségeinek feltárására irányulnak.

21. §

(1) Minden minisztérium (költségvetési fejezet) negyedévenként egyszer, a tárgynegyedévet követő hó utolsó napjáig, statisztikai beszámolójelentés formájában köteles elszámolni a Pénzügyminisztérium létszámgazdálkodási főosztályának költségvetési címenként az engedélyezett létszám-, beralap- és alapbérkeretek, továbbá a tényleges létszámok, alapbérek alakulásáról, valamint a ténylegesen kifizetett beralapokról, az 5. számú melléklet szerint. A jelentésben a végrehajtott átcsoportosításokat, valamint az esetleges létszám-, alapbér-, vagy beralaptúllépéseket röviden indokolni kell.

(2) Ezzel egyidejűleg a Központi Statisztikai Hivatal eddig folytatott költségvetési létszám- és béradatgyűjtése megszűnik.

(3) A beszámolójelentés fegyelmi és büntetőjogi felelősség szempontjából a statisztikai adatszolgáltatásokkal egy tekintet alá esik.

22. §

(1) A jelen utasítás a költségvetés igazgatási, rend- és jogbiztonsági ágazataiba tartozó, továbbá

a 2. §. (4) bekezdésében meghatározott szervekre vonatkozóan 1956. január hó 1. napjával, az egyéb szervekre vonatkozóan 1956. április hó 1. napjával lép hatályba.

(2) Az utasítás hatálya nem terjed ki a fegyveres testületekre és azok intézményeire, a társadalmi szervekre és azok intézményeire, az állami géppálmásokra és a növényvédő állomásokra.

Olt Károly s. k.,
pénzügyminiszter

Megjegyzés: Az utasításban hivatkozott mellékleteket a Pénzügyi Közlöny 5. száma tartalmazza.

116/1956. (P. K. 7.) P. M.

A nyugdíjjarulék fizetésének szabályozásáról kiadott 7/1954. (XII. 5.) P. M. számú rendelet módosítása.

1. A nyugdíjjarulék fizetésének szabályozásáról kiadott 7/1954. (XII. 5.) P. M. számú rendelet 5. §-ának (2) bekezdése hatályát veszti; a jelen utasítás hatálybalépésétől kezdve tehát az állami költségvetésben gazdálkodó szervek kötelesek az általuk alkalmazott dolgozók munkabére után a 4%-os nyugdíjjarulékot megfizetni.

2. A jelen utasítás az 1956. évi január hó 1. napjával lép hatályba, rendelkezéseit első ízben az 1955. december havi munkabérek után 1956. január hónapra esedékes nyugdíjjarulék lerovásánál kell alkalmazni.

Pogácsás Antal s. k.,
a pénzügyminiszter
helyettese

120/1956. (P. K. 8.) P. M.

Egyszeri beszámoló jelentés az irodagépellátottságról és a könyvviteiről.

A könyvvitel technikájának további fejlesztése érdekében szükséges, hogy a vállalatok, valamint a költségvetésből gazdálkodó szervek, intézetek és intézmények irodagépellátottságáról, továbbá könyvvitelük jelenlegi helyzetéről tájékoztató adatok álljanak rendelkezésre. Ebből a célból valamennyi állami vállalat, igazgatóság, tröszt, egyesülés, továbbá azok a költségvetésből gazdálkodó szervek, intézetek, vagy intézmények, amelyeknek tulajdonában irodagép (szorzó-, összeadó- vagy könyvelőgép) van, tartoznak a jelen utasítás 1. sz. mellékletében meghatározott adatszolgáltató nyomtatványokat a 2. sz. melléklet szerinti kitöltési utasításban foglaltaknak megfelelően kitölteni és 1956. március 8-ig bezárólag közvetlen irányító szervükhöz beküldeni.

I. Az adatszolgáltatáshoz szükséges nyomtatványok igénylése.

1. A költségvetésből gazdálkodó adatszolgáltató szerveket, intézeteket és intézményeket a következő szervek jelölik ki:

a) a minisztériumok és az önálló költségvetési fejezetet képező szervek főkönyvelőségei, pénzügyi vagy költségvetési osztályai a közvetlen irányításuk alá tartozó szervek, intézetek és intézmények,

b) a fővárosi, a megyei és a megyei jogú városi tanácsok vb. pénzügyi osztályai a közvetlen irányításuk alá tartozó szervek, intézetek és intézmények,

c) a járási és a városi tanácsok vb. pénzügyi osztályai pedig a községi tanácsok és a saját, valamint a községi tanácsok irányítása alá tartozó költségvetési szervek, intézetek és intézmények tekintetében.

Adatszolgáltatásra csak azokat a költségvetésből gazdálkodó szervezetet, intézeteket és intézményeket lehet kötelezni, amelyek tulajdonában irodagépek vannak.

Az adatszolgáltatáshoz szükséges nyomtatványokat a Pénzügyi Nyomtatványellátó Vállalattól (Budapest, V., Dorottya utca 7.) a megfelelő mennyiségben az a szerv igényli, amely az adatszolgáltató szervezetet kijelölte. Az igényléseket — közölve abban az adatszolgáltatók számát — a nyomtatványok kellő időben történő további szétosztásának biztosítása érdekében a Pénzügyi Nyomtatványellátó Vállalathoz 1956. február 18-ig kell eljuttatni. Az adatszolgáltatók közvetlenül eljuttatott igényeit figyelembevenni nem lehet. A Pénzügyi Nyomtatványellátó Vállalat az igényelt kérdőíveket a vidéki irányítószervek címére térítés nélkül küldi meg; a nyomtatványok átvételéről a budapesti székhelyű irányítószervek ugyancsak térítés nélkül 1955. február 18-tól kezdődően maguk tartoznak gondoskodni.

2. A vállalatok kérdőíveit a minisztériumok, illetve az önálló költségvetési fejezetet képező szervek főigazgatóságai, főosztály jellegű igazgatóságai, trösztjei, illetve osztályainak főkönyvelőségei, a tanácsi irányítású vállalatok tekintetében pedig a fővárosi, a megyei és a megyei jogú városi tanácsok vb. főkönyvelőségei vagy annak hiányában pénzügyi osztályai igénylik. A vállalatok számát tartalmazó igénylést úgy kell összeállítani, hogy az igénylések legkésőbb 1956. február 18-ig a Pénzügyi Nyomtatványellátó Vállalathoz beérkezzenek. Az igényelt nyomtatványokat a vidéki székhelyű irányítószervek postán kapják meg, a budapestiek azok átvételéről maguk tartoznak gondoskodni. Vállalatoknak a Pénzügyi Nyomtatványellátó Vállalat kérdőív nyomtatványt közvetlenül nem adhat ki. Az állami vállalatok abban az esetben is tartoznak kérdőívet kiállítani, ha irodagép tulajdonukban nincsen.

II. A kérdőívek szétosztása az adatszolgáltatók között.

1. A Pénzügyi Nyomtatványellátó Vállalat által megküldött kérdőív-nyomtatványokat az igénylések alapján a megfelelő példányszámban az 1. pontban meghatározott irányítószervek osztják szét az adatszolgáltatók között olyan időpontban, hogy azokat legkésőbb 1956. március 1-ig megkapják. Az irányítószervek a kiadott nyom-

tatványokról készített jegyzék alapján ellenőrzik, hogy az adatszolgáltatásra kötelezettek a kitöltött kérdőíveket valamennyien visszaküldték-e.

III. A kérdőívek kiállítása és feldolgozásra történő továbbítása.

1. A kérdőíveket az adatszolgáltató egységek három példányban állítják ki. Ezek közül egy házi példányként szolgál, kettőt pedig legkésőbb 1956. március 8-ig ahhoz az irányítószervhez küldenek meg, amelytől a kérdőíveket kitöltésre megkapták.

2. Az összegyűjtő irányítószervek (minisztériumok, önálló költségvetési fejezetet képező szervek, főigazgatóságok, fővárosi, megyei jogú városi, megyei, járási tanácsok stb.) a tulajdonukban levő irodagépekre és saját könyvviteli adataikra vonatkozóan szintén adatszolgáltató egységek. Ennélfogva ugyanolyan kérdőívet töltenek ki, mint az irányításuk alá tartozó vállalatok, költségvetési szervek, intézetek és intézmények.

A két példányban beérkezett kérdőívek egy példányát az irányítószerv főkönyvelősége, illetve pénzügyi osztálya magánál tartja, másik példányát pedig csatolva hozzá a saját adatait tartalmazó kérdőív egy példányát, legkésőbb 1956. március 12-ig a Statisztikai Gépi Adatfeldolgozó Vállalat címére (Budapest, II., Budai László út 1–3.) küldi meg.

Olt Károly s. k.,
pénzügyminiszter

Megjegyzés: Az utasításban hivatkozott mellékleteket a Pénzügyi Közlöny 8. száma tartalmazza.

Közlemények

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatala Gazdasági Titkársága vezetőjének 110.479/1956. MTA. Hiv. G. T. számú

felhívása

az energiabeszámoló készítéséről.

A Tervgazdasági Értesítő 1956. január 16-i számában megjelent 2/1956. Tg. É. 2./O. T. sz. utasítás végrehajtása érdekében az alábbiak szerint intézkedem:

A Magyar Tudományos Akadémia felügyelete alá tartozó azon intézmények (vállalatok is), amelyek évi összes energiafelhasználásának (villamos, fűtési, benzin, gáz, olaj stb.) elszámolási áron tervezett, illetve tényleges értéke a 40 000 Ft-ot eléri, energiabeszámoló készítésére kötelezettek. Az évi energiafogyasztási érték kiszámításánál a több telephellyel bíró vállalatok minden telephelyét figyelembe kell venni.

A beszámolót 1956. évre vonatkozólag kell első ízben készíteni.

Az energiabeszámoló az 1131. r. sz. nyomtatványon tölthető ki. (Forgalombahozza a Tervnyomtatványbolt Bp. V., Szent István tér 4.) Ha valamely beszámoló készítésére kötelezett szerv

csak kevés energiafajtát használ fel, az űrlap vízszintes és függőleges sorszámainak megjelölésével levélben is megteheti jelentését.

A beszámoló készítésére kötelezett fogyasztók a beszámoló-jelentést negyedévenként, a tárgy-negyedévet követő hó 30-ik napjáig küldik meg két példányban a MTA. Hiv. Beruházási Osztálynak.

Első beszámoló beküldési határideje: 1956. április 30.

Budapest, 1956. január 30.

*Biacsi Imre s. k.,
a Gazdasági Titkárság
vezetője*

Felvilágosítást ad: Divényi Lászlóné, MTA. Hivatala.

Jogszabálymutató

1956. évi január 27-től 1956. évi február 25-ig

A közzététel helye	A jogszabály száma és kelte	A jogszabály tárgya
Magyar Közlöny	1956. évi 3. számú tvr. (M. K. 6.)	A Magyar Népköztársaság Kormánya és a Román Népköztársaság Kormánya között a nyugdíjjal kapcsolatos egyes kérdések rendezése tárgyában Budapesten az 1955. évi július hó 9. napján kötött egyezmény közzétételéről.
	1012/1956. (II. 8.) Mt. h. (M. K. 10.)	A felsőoktatási intézmények szervezetének és működési rendjének szabályozásáról.
	1/1956. (II. 9.) P. M. (M. K. 11.)	A Magyar Népköztársaság Kormánya és a Román Népköztársaság Kormánya között a nyugdíjjal kapcsolatos egyes kérdések rendezése tárgyában Budapesten az 1955. évi július hó 9. napján kötött egyezmény közzétételéről szóló 1956. évi 3. számú törvényerejű rendelet végrehajtásáról.
	2/1956. (II. 15.) P. M. (M. K. 12.)	A helyreállítási és átalakítási házadókedvezményre vonatkozó határidő meghosszabbításáról.
	1956. évi I. törvény (M. K. 13.)	Az Egyesült Nemzetek Alapokmányának törvénybeiktatásáról.
Pénzügyi Közlöny	114/1956. (P. K. 6.) P. M.	Az állami vállalatok, intézmények és szövetkezetek forgalmiadójára vonatkozó egyes rendelkezések módosításáról és kiegészítéséről.
	118/1956. (P. K. 7.) P. M.	A költségvetési szervek létszám- és béralapgazdálkodásáról szóló utasítás végrehajtásával kapcsolatos átmeneti intézkedésekről.

Akadémiái Közlöny

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADEMIA
HIVATALA

BUDAPEST, 1956. MÁRCIUS 22.

TARTALOM

Oldal

Törvények, rendeletek, határozatok	1956. évi 5. számú tvr.	A könyvtárügy szabályozásáról	35
	1018/1956. (III. 9.) Mt. h.	A könyvtárügyről szóló 1956. évi 5. számú törvényerejű ren- delet végrehajtásáról	36
MTA közleménye	108 105/1956. MTA.	A Kínai Népköztársaság és a Magyar Népköztársaság között létrejött kulturális egyezmény 1956. évi munkatervéről...	41
Közlemények	32/a—301/1956. II. P. M.	A vizsgabizottsági tagok járandóságairól, vidéki vizsgáztató- sok esetén	41
	É/111/260/1956. K. S. H.	Közlemény valamennyi beruházó és felújító szerv, valamint az építőipari kivitelező-szerelő vállalatok és saját erővel építkezést végző vállalatok (szervek) részére.....	42
Jogszabálymutató			42

Jogszabályok

A Népköztársaság Elnöki Tanácsának 1956. évi
5. számú

törvényerejű rendelete

a könyvtárügy szabályozásáról.

(Teljes szöveg)

A felszabadulás óta pártunk, kormányunk támogatása és könyvtárosaink odaadó munkája következtében könyvtáraink száma, könyvvállománya és a könyvtárak olvasótábora jelentős mértékben megnövekedett. Ezzel egyidejűleg megnövekedtek dolgozó népünk kulturális igényei, amelyeknek kielégítése egyre nagyobb feladatokat ró könyvtárainkra is. A jelen törvényerejű rendeletnek az a célja, hogy a könyvet, a könyvtárakat fokozott mértékben állítsa népünk szocialista öntudatra nevelésének szolgálatába.

1. §. (1) A jelen törvényerejű rendelet hatálya kiterjed:

- a) a közkönyvtárakra,
- b) a jogi személyek tulajdonában levő, közkönyvtáraknak nem minősülő könyvtárakra.

(2) Nem terjed ki a jelen törvényerejű rendelet hatálya a fegyveres testületek könyvtáaira.

(3) A jelen törvényerejű rendelet alkalmazásában közkönyvtáraknak minősülnek:

- a) az állami szervek és vállalatok,
- b) a szakszervezetek és egyéb tömegszervezetek,
- c) a szövetkezetek könyvtárai.

2. §. A könyvtárak felett a felügyeletet a fenntartó szerv, a könyvtári szakfelügyeletet pedig — a fenntartó szerv főfelügyeleti hatóságával egyetértésben — a népművelési miniszter gyakorolja.

3. §. (1) Az azonos feladatkörű közkönyvtárak egységes szervezete a könyvtári hálózat, amelyben a könyvtári szakirányítást az erre kijelölt központi könyvtár végzi.

(2) A könyvtári hálózat központi könyvtárának feladata a hálózathoz tartozó könyvtárak könyvvállományának központi nyilvántartása, az érdekelt miniszterekkel (országos hatáskörű szervek vezetőivel) egyetértésben az állomány tervszerű gyarapításának, egyenletes és széleskörű felhasználásának biztosítása, a szakmai tapasztalatok terjesztése, valamint a szakmai érdekek hatóságos képviselése.

4. §. Gyűjtőkörét és feladatát tekintve a közkönyvtár lehet:

- a) nemzeti könyvtár,
- b) általános tudományos és tudományos szakkönyvtár,
- c) közművelődési könyvtár,
- d) iskolai könyvtár.

5. §. (1) Nemzeti könyvtár a népművelési miniszter felügyelete alatt álló Országos Széchényi Könyvtár.

(2) Az Országos Széchényi Könyvtár a nemzeti könyvtári feladatokon, továbbá az általános gyűjtőkörű, országos jellegű tudományos és a közművelődési könyvtári feladatain kívül ellátja a rábízott könyvtári hatósági feladatokat és könyvtártudományi, módszertani, valamint bibliográfiai segítséget nyújt valamennyi könyvtárnak.

(3) Az általános tudományos és a tudományos szakkönyvtárak feladata, hogy a számukra kijelölt területen a művelődési, a termelési és a kutatási szakterület dolgozóinak szakmai képzését és munkáját, valamint a felsőoktatási intézmények dolgozóinak munkáját, hallgatóinak képzését — a szükséges kiadványanyag gyűjtésével, feltárásával, megfelelő bibliográfiai, dokumentációs és tájékoztató tevékenységgel — elősegítsék.

(4) A közművelődési könyvtárak általános gyűjtőkörű nyilvános könyvtárak, amelyeknek feladata, hogy a lakosság széles rétegeinek művelődési igényeit a lakóhelyen vagy a munkahelyen kielégítsék.

(5) Az iskolai könyvtárak feladata a tanulmányi és a nevelők iskolai könyvtári szükségleteinek kielégítése, a tanulmányi és oktatási színvonal emelése érdekében.

6. §. A jogi személyek tulajdonában levő, közkönyvtáraknak nem minősülő könyvtárak (egyházak, egyesületek, szövetségek stb. könyvtárai) állapotát, működését a népművelési miniszter figyelemmel kíséri, azok biztonságát és hozzáférhetőségét — a fenntartó szerv főfelügyeleti hatóságával egyetértésben — biztosítja.

7. §. (1) Minden közkönyvtár feladata, hogy rendszeresen gyarapítsa állományát a gyűjtőkörébe tartozó kiadványokkal és széleskörű könyvtárpropagandát fejtsen ki.

(2) Az egyes könyvtári hálózatoknak a feladatok ellátásához szükséges, illetőleg a képviselt tudományágak egészét felölelő anyag gyűjtésére kell törekedniük.

(3) A közkönyvtárak kötelesek állományukat megfelelően nyilvántartani és az olvasók rendelkezésére bocsátani. Kötelesek továbbá gondoskodni állományuk megőrzéséről, védelméről és karbantartásáról.

8. §. A lakosság kulturális ellátottságának fokozottabb biztosítása és a könyvállomány jobb kihasználása érdekében arra kell törekedni, hogy a kisebb állományú közművelődési könyvtárakat a fenntartó szervek az illető községben (városban) működő állami területi könyvtárakhoz csatolják.

9. §. A könyvtárak és a könyvtári hálózatok együttműködésének és a szakmai szempontok egységes érvényesítésének érdekében a népművelési miniszter mellett tanácsadó testületként Országos Könyvtárügyi Tanács működik, amelynek elnökét, alelnökét, titkárát és tagjait — az érdekelt miniszterekkel (országos hatáskörű szervek vezetőivel) egyetértésben — a népművelési miniszter nevezi ki.

10. §. (1) A dokumentációs tevékenységet a könyvtári hálózatok erre legalkalmasabb könyv-

tárai mellett kell megszervezni és a dokumentációval jelenleg is foglalkozó intézményeket a szakmailag legmegfelelőbb könyvtárakhoz kell csatolni.

(2) Az (1) bekezdés rendelkezései nem vonatkoznak a minisztériumok és az országos hatáskörű szervek hivatali használatára szolgáló dokumentációra.

11. §. Jelen törvényerejű rendelet kihirdetése napján lép hatályba; végrehajtásáról a Minisztertanács gondoskodik.

Dobi István s. k.,
a Népköztársaság
Elnöki Tanácsának
elnöke

Kristóf István s. k.,
a Népköztársaság
Elnöki Tanácsának
titkára

A Magyar Népköztársaság Minisztertanácsának 1018/1956. (III. 9.) számú

h a t á r o z a t a

a könyvtárügyről szóló 1956. évi 5. számú törvényerejű rendelet végrehajtásáról.

(Teljes szöveg)

Általános rendelkezések.

1. Intézményeknél, vállalatoknál, továbbá minden olyan területen, ahol azt a lakosság, illetőleg a dolgozók művelődése, a termelés vagy a tudományos munka érdekei szükségessé teszik, ki kell fejleszteni a megfelelő könyvtárakat.

2. A közkönyvtárak elhelyezéséről és a szükséges olvasóhelyiségek létesítéséről, megfelelő számú és képzettségű könyvtáros alkalmazásáról, valamint a szükséges költségvetési keretről a könyvtár főfelügyeleti szerve köteles gondoskodni.

Minden könyvtárnak a közvetlen felügyeleti szerv által jóváhagyott éves költségvetéssel kell rendelkeznie. Annak érdekében, hogy a könyvtári szükségletek — az intézmények és vállalatok keretében működő könyvtárak esetében is — az egyéb szükségletektől elkülönítetten legyenek megállapíthatók, ki kell dolgozni a közkönyvtárak tervezési és statisztikai rendszerét. Erről — az illetékes miniszterekkel (országos hatáskörű szervek vezetőivel) együttműködve — a népművelési miniszter gondoskodik.

A közkönyvtárakat — a területi, az iskolai, továbbá a vállalatoknál, hivataloknál működő szakszervezeti könyvtárak és szakkönyvtárak kivételével — csak a népművelési miniszter előzetes hozzájárulásával lehet új helyiségbe átköltöztetni. A területi könyvtárak áthelyezését — a népművelési miniszter által adott irányelvek szerint — az illetékes megyei (megyei jogú városi) tanács végrehajtóbizottsága népművelési osztályának vezetője engedélyezi.

Új könyvtár létesítése esetén — a sajátos könyvtári szempontok érvényesítése végett — az épület és egyéb létesítési terveket véleményezés céljából be kell mutatni a népművelési miniszternek.

3. Azokban a könyvtárakban, amelyekben az állomány nagysága és forgalma szükségessé teszi, könyvtárost (könyvtárosokat) kell alkalmazni. Azt, hogy mely könyvtárnál kell könyvtárost alkalmazni — a pénzügyminiszterrel, illetőleg az Országos Tervhivatal elnökével, továbbá az illetékes főfelügyeleti szervvel egyetértésben —, a népművelési miniszter határozza meg.

4. A könyvtárosok egyetemi szakképzését — a népművelési miniszterrel egyetértésben — az oktatásiügyi miniszter köteles biztosítani.

5. A közkönyvtárak gyűjtőkörét a főfelügyeletet gyakorló szervvel — az általános gyűjtőkörű, országos jellegű tudományos könyvtárak és az országos jellegű szakkönyvtárak esetében ezen felül a Magyar Tudományos Akadémia elnökével — egyetértésben a népművelési miniszter állapítja meg.

6. A közkönyvtárak könyvvállományukat rendszeres időközökben kötelesek ellenőrizni, mégpedig az 5000 kötetnél kisebb állományú könyvtárak évenként, az 5001—25 000 kötetig terjedő könyvtárak minden két évben, a 25 001—100 000 kötetig terjedő könyvtárak minden három évben, a 100 001—300 000 kötetig terjedő könyvtárak minden öt évben, a 300 000 kötetnél nagyobb állományú könyvtárak minden tíz évben.

7. Jelen határozat hatálybalépésekor működési (szervezeti) szabályzat nélkül működő közkönyvtárak részére a könyvtár felett főfelügyeletet gyakorló miniszter (országos hatáskörű szerv, társadalmi szervezet, szövetkezeti központ vezetője) 1956. december 31-ig a népművelési miniszterrel egyetértésben működési szabályzatot ad ki. A jelen határozat hatálybalépése előtt kiadott működési szabályzatokat 1956. július 31. napjáig hozzájárulás végett meg kell küldeni a népművelési miniszternek. 1957. január 1-től kezdődően a közkönyvtárak csak a népművelési miniszterrel egyetértésben kiadott, illetőleg a népművelési miniszter által utólag jóváhagyott szabályzat alapján működhetnek.

Kisebb közművelődési könyvtárak összevonása.

8. A Minisztertanács felkéri a Szakszervezetek Országos Tanácsát, a Termelőszövetkezeti Tanácsot, a Szövetkezetek Országos Szövetségét és az egyéb társadalmi szervezeteket: javasolják a hozzájuk tartozó szervezeteknek (szakszervezetek, szövetkezetek stb.), hogy

a) a harmincnél kevesebb dolgozót foglalkoztató üzemek és vállalatok 250 kötetnél kisebb állományú szakszervezeti közművelődési könyvtárait, amennyiben azok nem tartoznak valamely szakszervezet központi vagy területi könyvtárához, továbbá

b) a szövetkezetek és a társadalmi szervezetek 250 kötetnél kisebb állományú könyvtárait

1956. június 30-ig adják át a területileg illetékes községi (városi, városi kerületi) tanács végrehajtóbizottsága irányítása alatt működő könyvtáraknak;

c) végül az egyes szakszervezetek Központi Vezetősége a népművelési miniszterrel évenként

állapodjanak meg abban a kérdésben, hogy az átadott könyvtárak helyett létesített letéti könyvtárak fenntartására és fejlesztésére a szakszervezetek milyen mértékű pénzügyi támogatást bocsátanak a megyei tanács végrehajtó bizottságai rendelkezésére.

9. Az átvevő közművelődési könyvtár felett felügyeletet gyakorló tanács végrehajtó bizottsága köteles az átvett könyvtárak helyébe a szükséghez képest megfelelő letéti könyvtárakat vagy könyvvállomásokat létesíteni és ezek állományát cserélni, illetőleg fejleszteni.

10. A földművesszövetkezetekben létesítendő letéti könyvtárak (könyvvállomások) fejlesztésére a könyvtárat átadó földművesszövetkezetek legalább évi 200 forintot bocsátanak a területileg illetékes megyei tanács végrehajtó bizottsága rendelkezésére.

A megyei tanácsok végrehajtó bizottságai ezeket a könyvtári célra juttatott összegeket a könyvtári cím részére azonos összegű bevétellel ellensúlyozott póthitelként biztosítsák.

A megyei tanácsok végrehajtó bizottságai kötelesek a fentiek alapján részükre biztosított, illetőleg rendelkezésre bocsátott összegeket területi könyvtáraik könyvvállományának gyarapítására fordítani.

Könyvtári hálózatok.

11. A könyvtári hálózat munkáját könyvtári szakszempontról a hálózat központi könyvtára (a továbbiakban: hálózati központ) irányítja. Ennek keretében:

a) könyvtári szakszempontról összehangolja a hálózathoz tartozó könyvtárak fejlesztési tervét, állománygyarapítását, továbbá külföldi könyvés folyóiratbeszerzési terveit, s ez utóbbiakat — a többi hálózat beszerzési terveivel való egyeztetés végett — a népművelési miniszternek megküldi;

b) megszervezi a hálózaton belül és más hálózatokkal a könyvtárközi kölcsönzést;

c) a hálózat állományáról — a közművelődési és iskolai hálózatok állományának kivételével — központi betűrendes és a szükséghez képest központi szakkatalógust vezet;

d) megszervezi a hálózathoz tartozó könyvtárak állománynyilvántartását;

e) összegyűjti a hálózaton belül a könyvtári munka tapasztalatait;

f) gondoskodik a könyvtári hálózat dolgozóinak szakképzéséről és továbbképzéséről.

A hálózati központ kizárólag szakmai jellegű tevékenysége nem érinti a hálózathoz tartozó könyvtárak főfelügyeleti szerveinek jogkörét és a könyvtárak működése tekintetében fennálló felelősségét.

Azokat a hálózatokat, melyeknek könyvtárai különböző miniszterek (országos hatáskörű szervek vezetőinek) felügyelete alatt működnek, szak-tárcánként megszervezendő hálózati alközpontok útján kell irányítani.

12. Az általános tudományos szakkönyvtári hálózatok a következők:

A) *Akadémiai könyvtári hálózat*; hálózati központja a Magyar Tudományos Akadémia Központi Könyvtára, tagjai — tekintet nélkül gyűjtőkörükre — az akadémiai intézmények tudományos szakkönyvtárai.

B) *Tudományegyetemi könyvtári hálózatok*;

a) a budapesti Eötvös Loránd Tudományegyetem,

b) a debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem,

c) a Szegedi Tudományegyetem,

d) a Pécsi Tudományegyetem és

e) a budapesti Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem könyvtári hálózata.

A tudományegyetemi könyvtári hálózat központja az egyetem központi könyvtára, tagjai az ugyanazon egyetem intézeti és tanszéki könyvtárai, továbbá az egyetem székhelyén működő pedagógiai főiskola könyvtára. Az egri Pedagógiai Főiskola könyvtára, a debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem könyvtári hálózatához tartozik.

C) *Műszaki felsőoktatási könyvtári hálózat*; hálózati központja a Budapesti Műszaki Egyetem Központi Könyvtára, tagjai a budapesti Építőipari és Közlekedési Műszaki Egyetem, a miskolci Rákosi Mátyás Nehézipari Műszaki Egyetem és a Veszprémi Vegyipari Egyetem Könyvtára, valamint a felsorolt egyetemek kari, intézeti és tanszéki könyvtárai.

D) *Műszaki termelési könyvtári hálózat*; hálózati központja az Országos Műszaki Könyvtár. E hálózatba tartoznak az ipari kutató és tervezőintézetek, az iparvállalatok, a műszaki intézmények — szaktárcák szerint kisebb hálózati egységet képező — könyvtárai, amelyeket a hálózati központ alközpontok útján irányít. Hálózati alközpontokként az illetékes minisztériumok szakkönyvtárai, esetleg valamely intézet (vállalat) erre alkalmas szakkönyvtárai működnek.

E) *Mezőgazdasági és erdészeti könyvtári hálózat*; hálózati központja az Országos Mezőgazdasági Könyvtár. Tagjai egyrészt az agrár-, valamint az erdészeti kutató és kísérleti intézetekben, továbbá a mező- és erdőgazdasági termelő üzemekben működő szakkönyvtárak, másrészt az agrár-felsőoktatási intézmények könyvtárai és felsőoktatási intézmények intézeti és tanszéki könyvtárai.

F) *Orvostudományi könyvtári hálózat*; melynek központjául — a Budapesti Orvostudományi Egyetem jelenlegi könyvtára, az Országos Orvostörténeti Könyvtár és az Orvostudományi Dokumentációs Központ egyesítése útján — létre kell hozni a Budapesti Orvostudományi Egyetem Központi Könyvtárát. A hálózathoz tartozó könyvtárak; a Debreceni Orvostudományi Egyetem Kenézy Könyvtára, a Szegedi Orvostudományi Egyetem és a Pécsi Tudomány Egyetem Orvosi Karának könyvtára, továbbá a felsorolt egyetemek, illetőleg egyetemi kar intézeti és tanszéki könyvtárai, valamint az orvostudományi kutatóintézetek és gyógyintézetek szakkönyvtárai.

Felelősek: az egészségügyi miniszter és a Magyar Tudományos Akadémia elnöke.

Határidő: 1956. december 31.

G) *Múzeumi és művészeti könyvtári hálózat*; hálózati központja a Szépművészeti Múzeum Könyvtára tagjai — a fenntartó intézmények jellege és a könyvtárak gyűjtőköre szerint alközpontokba csoportosítva — a múzeumok, művészeti főiskolák és művészeti intézetek szakkönyvtárai.

H) *Levéltári könyvtári hálózat*; hálózati központja az Országos Levéltár Központi Könyvtára, tagjai a levéltárak szakkönyvtárai.

I) *Testnevelési könyvtári hálózat*; hálózati központja a Testnevelési Főiskola Központi Könyvtára, tagjai a testnevelési oktatási intézmények és sportszövetségek szakkönyvtárai.

13. Az iskolai könyvtári hálózat központjául létre kell hozni az Oktatásügyi Minisztérium Pedagógiai Könyvtárának és a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár Pedagógiai Könyvtárának egyesítése útján az Országos Pedagógiai Könyvtárát. A hálózathoz tartoznak az általános- és középiskolák könyvtárai, a művészeti gimnáziumok könyvtárainak kivételével.

Felelősek: oktatásügyi miniszter és a fővárosi tanács vb. elnöke.

Határidő: 1956. június 30.

14. A közművelődési könyvtári hálózatok a következők:

A) *Területi könyvtári hálózatok*:

a) fővárosi könyvtári hálózat; hálózati központja a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár, tagjai a fővárosi kerületi könyvtárak, könyvállomások és mozgókönyvtárak;

b) megyei könyvtári hálózatok. A megyei könyvtári hálózat központja a megyei könyvtár, tagjai a járási, városi (városi kerületi) és községi könyvtárak.

B) *Szakszervezeti könyvtári hálózatok*; központjaik az egyes szakszervezeti központok könyvtárai, vagy valamely központi fekvésű nagyüzem könyvtára, tagjai a szakszervezethez tartozó üzemek szakszervezeti könyvtárai, műhely- és akna-könyvtárai és más üzemszervezetek könyvtárai. A szakszervezeti könyvtári hálózatok központjait az illetékes szakszervezet elnökségének meghallgatásával és a népművelési miniszterrel egyetértésben a SZOT elnöksége jelöli ki.

15. A 14. pontban fel nem sorolt közművelődési könyvtárakat olyan területi vagy szakszervezeti könyvtári hálózat szervezetébe kell bevonni, amely a könyvtár működését a legmegfelelőbbben támogatja. Az ilyen könyvtáraknak könyvtári hálózatba való bevonása kérdésében — a fenntartó szerv meghallgatásával és a főfelügyeletet gyakorló szervvel egyetértésben — a népművelési miniszter határoz.

16. A közkönyvtárak állományukat csak főfelügyeleti szervük utasítása alapján selejtezhetik.

A főfelügyeleti szerv a könyvtárak részére a népművelési miniszter hozzájárulásával rendelhet el selejtezést.

17. A könyvtári hálózat átszervezése vagy megszüntetése, továbbá új könyvtári hálózat létesítése, valamint új hálózati központok kijelölése kérdésében, az érdekelt főfelügyeleti szervekkel egyetértésben a népművelési miniszter határoz.

A nemzeti könyvtár.

18. Az Országos Széchényi Könyvtár (a továbbiakban: OSZK) mint *nemzeti könyvtár* gyűjti, nyilvántartja és feltárja a Magyarországon megjelenő sajtótermékeket, továbbá a magyar szerzők külföldön kiadott műveit, valamint a külföldön megjelent magyar vonatkozású kiadványokat. Fokozott gondot fordít a történeti értékű és pótolhatatlan könyvanyag megőrzésére és megóvására. Állományát — a megőrzés követelményeinek megfelelően — helybeni (olvasótermi) használat útján teszi hozzáférhetővé az olvasók számára.

Az OSZK *könyvtártudományi, módszertani és bibliográfiai munkája* keretében a könyvtártudomány elméleti eredményeinek felhasználásával és a könyvtári gyakorlat tapasztalatai alapján, elvi módszertani irányítást nyújt a többi könyvtár munkájához. Központi címjegyzéket vezet a magyarországi könyvtárak könyv- és folyóiratállományáról, készíti a folyamatos (kurrens) és az elmúlt időszakokra vonatkozó (retrospektív) nemzeti bibliográfiákat, valamint a tudományos folyóiratok cikkeinek folyamatos jegyzékét (kurrens repertóriumát). Központilag nyilvántartja az intézmények bibliográfiai tevékenységét; e célból begyűjti — a népművelési miniszter vonatkozó utasítása szerint — az intézmények által benyújtandó évi bibliográfiai terveket. Az ajánló bibliográfiák tervét elbírálja, a retrospektív nemzeti és a szakbibliográfiák tervét elbírálás céljából a Magyar Tudományos Akadémiához továbbítja.

Az OSZK *könyvtári hatósági feladata* a kötelespéldány szolgáltatásáról szóló rendelkezésekkel ruházott teendők ellátása. A könyvtárakban feleslegessé váló, továbbá a bármely módon állami tulajdonba került könyvtári anyagból szétosztás céljára, illetőleg a könyvtárközi kölcsönzés előmozdítására országos könyvanyagot létesít. Olyan könyvtári anyagokat, amelyekre nézve a tulajdonjogot vétel útján vagy egyéb módon meghatározott könyvtár, vagy meghatározott állami szerv szerezte meg, az OSZK csak az érdekelt szerv beleegyezésével vonhat be az országos könyvanyag állományába. Az OSZK feladata továbbá — a közvetlenül kölcsönző Magyar Tudományos Akadémia Központi Könyvtára kivételével — a hálózati központok külföldi könyvtárközi kölcsönzésének lebonyolítása.

19. A könyvtárak gyűjtőkörébe tartozó dokumentumokat — a külföldi könyvtárközi cserén és a külföldi könyvtárközi kölcsönzésen túlmenően — csak az OSZK hozzájárulásával lehet külföldre vinni.

20. Az UNESCO duplumcsere-akciót — mint nemzetközi csereközpont — az OSZK központilag bonyolítja le.

21. Az OSZK-nak a 18–20. pontokban meghatározott tevékenysége kiterjed valamennyi könyvtárra, tekintet nélkül arra, hogy mely szerv főfelügyelete alá tartoznak.

22. Az OSZK feladatkörét a népművelési miniszter a szükséghez képest a jelen határozattól eltérően is szabályozhatja.

Általános tudományos és tudományos szakkönyvtárak.

23. Gyűjtőkörüket és feladataikat tekintve az általános tudományos és tudományos szakkönyvtárak a következők:

a) általános gyűjtőkörű, országos jellegű tudományos könyvtárak,

b) országos jellegű tudományos szakkönyvtárak,

c) tudományági szakkönyvtárak,

d) helyi jellegű (vállalati, intézményi, hivatali) szakkönyvtárak.

Az egyes könyvtáraknak a fenti a)–d) pontok szerinti besorolásáról — az illetékes főfelügyeleti szervvel egyetértésben — a népművelési miniszter gondoskodik.

Állami orosz nyelvű könyvtár.

24. A budapesti Gorkij Könyvtár a Magyar–Szovjet Társaság orosz nyelvű könyvtára és a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár szovjet osztályának összevonásával — a népművelési miniszter felügyelete alatt — állami orosz nyelvű könyvtárat (a továbbiakban: orosz könyvtár) kell létrehozni.

Felelősek: népművelési miniszter és a pénzügyminiszter.

Határidő: 1956. március 31.

25. Az állami orosz nyelvű könyvtár neve: Gorkij Könyvtár.

Országos Könyvtárügyi Tanács.

26. Az Országos Könyvtárügyi Tanács (a továbbiakban: OKT) 25 tagból áll; a tagok létszámát a népművelési miniszter új könyvtári hálózat létesítése esetén felemelheti. Az OKT tagjait a könyvtári hálózatok a hálózaton kívüli jelentősebb könyvtárak, valamint az OKT feladatköre szempontjából számottevő intézmények képviselőitnek figyelembevételével kell kinevezni.

Az OKT-ban való részvételért díjazás nem jár.

27. Az OKT a szükséghez képest, de havonként legalább egyszer tart ülést. Szervezeti szabályzatát és ügyrendjét maga készíti el és azt a népművelési miniszter hagyja jóvá.

Az OKT működéséhez szükséges költségeket a Népművelési Minisztérium költségvetésében kell biztosítani.

Hálózatközi, könyvtárközi könyvtári bizottságok.

28. A könyvtári hálózatok és az egyes könyvtárak rendszeres együttműködésének biztosítása céljából, továbbá a könyvtáraknak az olvasók igényei alapján történő továbbfejlesztése érdekében hálózatközi, könyvtárközi és könyvtári bizottságokat lehet szervezni. Ezek a bizottságok — a hálózati központok útján — együttműködnek az OKT-val; megalakításukról, az illetékes miniszterekkel (országos hatáskörű szervek vezetőivel) egyetértésben, a népművelési miniszter intézkedik.

Szakirodalmi dokumentáció.

29. A könyvtárak szakirodalmi dokumentációs munkájának célja az, hogy a tudományos kutatást, a termelést, a tervezést és a népgazdaság egyéb fontos feladatait a szükséges bel- és külföldi, ezen belül elsősorban a szovjet és népi demokratikus szakirodalom folyamatos feltárásával, rendezésével segítse.

30. A népművelési miniszter — az illetékes főfelügyeleti szervekkel egyetértésben és az összes érdekelt szervek szükségleteinek figyelembevételével — kijelöli a szakirodalmi dokumentációs munkát végző könyvtárakat és gondoskodik a könyvtárak és egyéb intézmények szakirodalmi dokumentációjának egyeztetéséről.

Nemzetközi könyv- és kiadványcsere.

31. A nemzetközi könyv- és kiadványcserét, így különösen az OSZK hazai és nemzetközi csereközpont-funkcióját, a csereközpontként működő hálózati központok ezirányú feladatait, továbbá a kiadványcsere anyagát és gyakorlatát, az érdekelt miniszterekkel (országos hatáskörű szervek vezetőivel) egyetértésben, a népművelési miniszter határozza meg.

A könyvtárosok kinevezése.

32. Az Országos Széchényi Könyvtár, az Országos Műszaki Könyvtár, az Országgyűlési Könyvtár és a Gorkij Könyvtár igazgatóját és helyetteseit a népművelési miniszter, a Magyar Tudományos Akadémia Központi Könyvtárának, az egyetemi könyvtáraknak, az Országos Pedagógiai Könyvtárnak és a Központi Statisztikai Hivatal Könyvtárának igazgatóját — a népművelési miniszterrel egyetértésben — a főfelügyeletet gyakorló miniszter (országos hatáskörű szerv vezetője) nevezi ki.

A Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár igazgatóját, továbbá a megyei könyvtárak és a megyei jogú városok könyvtárainak vezetőjét az illetékes tanács végrehajtóbizottsága népművelési osztályának vezetője nevezi ki, a népművelési miniszter és az érdekelt tanács végrehajtó bizottsága elnökének előzetes hozzájárulásával.

Egyebekben a közkönyvtárak vezetőinek és dolgozóinak kinevezését, a népművelési miniszterrel egyetértésben, az illetékes miniszterek szabályozzák oly módon, hogy a könyvtári dolgozók kinevezésénél a jelentősebb könyvtárak (egyetemi könyvtárak, megyei könyvtárak, hálózati központok stb.) igazgatói, illetőleg vezetői részére az egyszemélyi felelősség elve alapján a megfelelő hatáskör biztosítva legyen.

Vegyes- és zárórendelkezők.

33. A Minisztertanács felkéri a Szakszervezetek Országos Tanácsát, tegyen megfelelő intézkedéseket annak érdekében, hogy — ahol erre lehetőség van — a szakszervezeti könyvtárakat a terület lakossága is használhassa.

A fővárosi kerületi könyvtárak, valamint a megyei és járási könyvtárak szakmai és módszertani segítséget nyújtanak a területükön működő szakszervezeti könyvtáraknak.

34. Jelen határozat kihirdetése napján lép hatályba. A Minisztertanács felhatalmazza a népművelési minisztert arra, hogy a jelen határozat további intézkedést igénylő kérdéseit — szükség esetén az érdekelt miniszterekkel (országos hatáskörű szervek vezetőivel) egyetértésben — szabályozza.

35. A könyvtári hálózatok létrehozása és a kisebb állományú közművelődési könyvtárak egysegősítése létszámemelkedéssel és költségtöbblettel nem járhat.

Az Országos Pedagógiai Könyvtár és a Budapesti Orvostudományi Egyetem Központi Könyvtárának elhelyezésével felmerülő költségigényeket a pénzügyminiszter vizsgálja meg.

36. A jelen határozat hatálybalépésével az Országos Könyvtári Központról és a Könyvtárak Országos Tanácsáról szóló 11 170/1945. (XII. 8.) M. E. számú rendelet, a magyar könyvtárügy egyes kérdéseinek rendezéséről szóló 3730/1947. (III. 23.) M. E. számú rendelet és az ennek módosítása tárgyában kiadott 3630/1949. (IV. 23.) Korm. számú rendelet, a vándorkönyvtárak létesítéséről és a népkönyvtárak támogatásáról szóló 9900/1947. (1948. I. 13.) V. K. M. számú rendelet, az Országos Könyvtári Központ szervezeti, ügyviteli és igazgatási szabályozásáról szóló 220/1948. (II. 1.) V. K. M. számú rendelet, a Népkönyvtári Központ szervezéséről szóló 4329/1949. (XI. 26.) M. T. számú rendelet, valamint a könyvtárügy fejlesztéséről szóló 2042/13. 1952. számú minisztertanácsi határozat 4., 7. pontjának, 11. pontja második bekezdésének, továbbá 12., 13. és 14. pontjának rendelkezései hatályukat veszítik.

Gerő Ernő s. k.,
a Minisztertanács első elnök-
helyettese

Akadémia közleménye

A Magyar Tudományos Akadémia 108 105/1956. MTA. sz.

k ö z l e m é n y e

a Kínai Népköztársaság és a Magyar Népköztársaság között létrejött kulturális egyezmény 1956. évi munkatervéről.

(Nem teljes szöveg)

A Kínai Népköztársaság és a Magyar Népköztársaság között 1956. január hó 28-án aláírt kulturális egyezmény 1956. évi munkatervének a Tudományos Akadémiákra vonatkozó részét — ki vonatosan — az alábbiakban teszem közzé.

I. Tudomány.

1. Mindkét fél tudományos delegációk kiküldésével és egyéb módon is elősegíti, hogy a Tudományos Akadémiák között közvetlen kapcsolat és együttműködés létesüljön. A felek megvizsgálják és megteremtik annak a lehetőségét, hogy a két Tudományos Akadémia közvetlen tárgyalások útján kidolgozza az 1957. évi tudományos együttműködési tervet, amely az 1957. évi kulturális munkaterv szerves részét képezi.

2. A két fél kölcsönösen egy vagy két tudóst küld, összesen 2 havi időtartamra.

3. A Műszaki és Természettudományi Egyesületek Szövetsége és a Tudományos Egyesületek Össz kínai Szövetsége kölcsönösen tájékoztatják egymást rendezvényeikről, konferenciáikról és közvetlenül kicserélik folyóirataikat.

4. Felek 2 hónappal előbb tájékoztatják egymást országukban tartandó tudományos konferenciákról és a fontosabb üleésekről.

5. A két fél Tudományos Akadémiája a következő tudományos anyagokat és kiadványokat küldi meg egymásnak:

a) az Akadémiák kiadásában megjelenő első sorban idegen nyelvű tudományos kiadványokat 2—2 példányban;

b) a Tudományos Akadémiákra és intézeteikre vonatkozó különféle tájékoztató anyagokat, beleértve a tudományos társaságokról készült ismeretéseket is;

c) legalább egy-egy tudományos cikket a másik fél Tudományos Akadémiája hivatalos lapjában való közzététel végett;

d) a másik fél országában kiadásra javasolt tudományos könyvek jegyzékét, idegen nyelvű ismertetéssel.

6. A Magyar Tudományos Akadémia 24 kötetből álló Enciklopédiát ad ki. Az Enciklopédia kiadásával kapcsolatban a Kínai Tudományos Akadémia az alábbi segítséget nyújtja:

a) kijelöli és a későbbiekben folyamatosan közli azokat az elsősorban idegen nyelvű forrásanyagokat, amelyek alapján a magyar fél kidolgozhatja a kínai anyagra vonatkozó javaslatait. A Magyar Tudományos Akadémia javaslatait közli a Kínai Tudományos Akadémiával, amely ezzel kapcsolatos észrevételeiről tájékoztatja a Magyar Tudományos Akadémiát;

b) kijelöl egy személyt, akivel a Magyar Enciklopédia Szerkesztősege közvetlenül kapcsolatot tart a kínai anyagok lektorálását érintő minden kérdésben és biztosítja a kínai vonatkozású cikkek lektorálását.

7. Mindkét fél támogatja az Akadémiák tudományos intézetei közötti közvetlen tudományos kapcsolatok létesítését és kiszélesítését:

a) idegen nyelvű és saját intézeti kiadványok cseréjével;

b) a másik fél kiadványai részére közlés céljából cikkek küldésével.

VI. Általános rendelkezések.

42. Azokat az 1956. évre előirányzott feladatokat, amelyek az év végéig nem kerülnek végrehajtásra, a következő évre átvinni nem lehet.

43. A felek meghívhatják egymás képviselőit olyan tudományos és kulturális kongresszusokra, fesztiválokra, melyeken más baráti államok is résztvesznek.

49. A felek felügyelete alá tartozó azon intézmények, amelyek között közvetlen kapcsolat létesül, 1956. március hó végéig kicserélik azoknak az anyagoknak a jegyzékét, amelyeket küldeni, illetve kapni kívánnak. A jegyzékben feltüntetik, hogy az egyes anyagokra hány példányban tartanak igényt, illetőleg azokat hány példányban tudják megküldeni.

50. Mindkét fél — kívánságra és előzetes megállapodás alapján — lehetővé teszi tudományos és kulturális dolgozók tanulmányútját a küldő fél költségén.

Budapest, 1956. március hó 6.

Jánosy Lajos s. k.,
akadémiai titkár

Közlemények

A Pénzügyminisztérium 32/a—301/1956. II. sz.

k ö z l e m é n y e

a vizsgabizottsági tagok járandóságairól, vidéki vizsgáztatások esetén.

A vidéken tartott vizsgáztatásoknál felmerülő kiküldetési költségek egységes elszámolása érdekében tájékoztatásul az alábbiakat közlöm:

I.

1. A vizsgabizottsági tagot, ha a vizsgáztatás nem rendes hivatali feladata, az alábbi járandóságok illetik meg:

a) utazási költség,

b) szállásköltség,

c) vizsgadíj.

Élelmezési költség (napidíj) a vizsgáztatót nem illeti meg.

2. Az 1. pontban megjelölt költségek a vizsgáztató szervet terhelik. Kivételt képez az az eset, ha a munkaadó és a vizsgáztató szerv azonos, de élelmezési költséget ebben az esetben sem szabad kifizetni.

3. A vizsgákat úgy kell megszervezni, hogy lehetőleg egy vizsgán többen vizsgázzanak. Ha erre nincs lehetőség, s így a vizsgadíj alacsonyabb lenne az élelmezési költség összegénél, akkor élelmezési költség folyósítható az 1/c. alatti vizsgadíj helyett. Ez a költség is a vizsgáztató szervet terheli.

4. Vizsgáztatás miatt a vizsgáztató rendes évi szabadságát és pótszabadságát vagy havi munkabérét csökkenteni nem kell, de a vizsganapokat úgy kell kitűzni, hogy a vizsgáztató távolléte ne zavarja a hivatali munka folyamatosságát.

5. Ha a vizsgáztató a vizsgáztatás céljából rendes évi szabadsága terhére szabadságot kér, vagy rendkívüli fizetett szabadságot vesz igénybe, ugyancsak nem jogosult élelmezési költségre, mivel a vizsgáztatás céljából való kiutazása nem tartozik rendes hivatali feladatai közé, hanem azt alkalmi megbízásból kifolyóan, külön díjazás mellett (vizsgadíj), látja el.

II.

Ha a vizsgáztatás a vizsgáztató hivatali feladatát képezi, akkor az alábbi járandóságok illetik meg:

- a) utazási költség,
- b) szállásköltség,
- c) élelmezési költség.

Ezek a költségek is a vizsgáztató szervet — illetőleg a vizsgáztató munkaadóját — terhelik. Ebben az esetben azonban a vizsgáztató részére vizsgadíjat kifizetni nem szabad.

III.

A vizsgákon munkaidő után teljesített ügyeleti szolgáltatásra esetenként ügyeleti díjat (óránként legfeljebb 8 Ft-ot) lehet fizetni.

Budapest, 1956. február 21.

Radványi Gáspár s. k.,
főosztályvezető

A Központi Statisztikai Hivatal É/111/260/1956.
K. S. H. számú

k ö z l e m é n y e

valamennyi beruházó és felújító szerv, valamint az építőipari kivitelező-szerelő vállalatok és a saját erőikkel építkezést végző vállalatok (szervek) részére.

Az M. T. 2042/1955. sz. határozatával elrendelte, hogy az építési-szerelési munkák elszámolásánál 1956. január 1. napjától kezdve az 1952. január 1-i árszínvonal helyett az 1956. január 1-i változatlan árszínvonalat kell alkalmazni. E határozat értelmében az 1956. évi beruházási, felújítási és építőipari statisztikai jelentések készítéséhez kiadott utasítások szerint az építés-szerelési tevékenység termelési értékét és teljesítési adatait 1956. I. 1-i változatlan áron kell kimutatni.

Tekintettel arra, hogy az 1956. I. 1-i építőipari árszint kidolgozása több ok miatt késedelmet szenved, a KSH utasításainak e rendelkezését hatályon kívül helyezzük azzal, hogy további intézkedésig az építés-szerelési munkák termelési értékét, illetve teljesítési adatait mind az építőipari kivitelezést végző, mind a beruházó, felújító (megrendelő) minisztériumoknak és főhatóságoknak az 1952. I. 1-i árszinten kell a Központi Statisztikai Hivatalnak jelenteni.

A minisztériumok (főhatóságok) irányítása alá tartozó vállalatok (szervek) adatszolgáltatásaik során az építési-szerelési munkák termelési értékére, illetve teljesítésére vonatkozó adatokat — további intézkedésig — ugyancsak az 1952. I. 1-i árszinten kötelesek felügyeleti szerveikkel és a Központi Statisztikai Hivatal illetékes igazgató-ságaival közölni.

Központi Statisztikai Hivatal
Beruházási és Építőipari
főosztálya

Jogszabálymutató

1956. évi február 26-tól 1956. évi március 14-ig

A közzététel helye	A jogszabály száma és kelte	A jogszabály tárgya
Magyar Közlöny	1956. évi II. törvény (M. K. 16.)	A Magyar Népköztársaság 1956. évi költségvetéséről
	1015/1956. (II. 26.) Mt. h. (M. K. 16.)	Az országos szocialista munkaversenyt szabályozó 1009/1954. (II. 3.) számú Minisztertanács—SZOT Elnöksége határozatának módosításáról
	1016/1956. (III. 1.) Mt. h. (M. K. 17.)	Az »Ybl Miklós-díj« kiosztásáról
Pénzügyi Közlöny	123/1956. (P. K. 11) P. M.	Az ipari kutató intézetek megbízásos munkáira és anyagi ösztönzésére vonatkozó minisztertanácsi határozat végrehajtása
	124/1956. (P. K. 11.) P. M.	Az állami vállalatok, intézmények és szövetkezetek forgalmi adójára vonatkozó egyes rendelkezések módosítása és kiegészítése
	127/1956. (P. K. 13.) P. M.	Az állami vállalatok megszűntetésének lebonyolítása

AKADÉMIAI KÖZLÖNY, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja. Megjelenik rendszerint havonta kétszer. — A szerkesztését felelős: a Magyar Tudományos Akadémia Hivatalának vezetője.

Kiadja: az Akadémiai Kiadó, Budapest, V., Alkotmány u. 21. — Felelős: az Akadémiai Kiadó igazgatója. — 600 példány.

Akadémiai Nyomda, Budapest, V., Gerlőczy u. 2. — 39138/56 — Felelős vezető: Puskás Ferenc

Akadémiai Közlöny

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADEMIA
HIVATALA

BUDAPEST, 1956. ÁPRILIS 1.

TARTALOM

	Oldal
Személyi rész.....	43
Akadémia elnökének utasítása 2/1956. MTA. (A. K. 6.)	A tudományos osztályok gazdálkodási hatáskörének kiszélesítéséről és a szaktitkárságok szervezeti megerősítéséről ... 44
Miniszeri utasítás 10/1956. (Tg. É. 11.) O. T.	A gépkocsik üzemanyagfogyasztásának ellenőrzéséről 48
Közlemények	49
Jogszabálymutató	49

Személyi rész

KOSSUTH-DIJAK ADOMÁNYOZÁSA

A Magyar Népköztársaság Minisztertanácsa 1020/1956. (III. 16.) számú határozatával a tudományok, továbbá a találmányok, újítások és a termelőmunka módszerének alapvető tökéletesítése terén elért eredményeiért

a Kossuth-díj I. fokozatával és a vele járó 50 000 forintos pénzjutalommal tüntette ki

Fonó Albertet, az Akadémia levelező tagját, gépészmérnököt,

nagy jelentőségű találmányaiért, acéliparunk hőenergia gazdálkodásában elért jelentős eredményeiért;

Rusznýk Istvánt, a Magyar Tudományos Akadémia elnökét, egyetemi tanárt,

a nyirokerek élettanának és kórtanának kutatásában végzett úttörő munkásságáért;

a Kossuth-díj II. fokozatával és a vele járó 35 000 forintos pénzjutalommal tüntette ki

Ernst Jenő akadémikust, egyetemi tanárt, (Pécsi Orvostudományi Egyetem)

az izomműködés mechanizmusának megismerésében elért kiemelkedő eredményeiért;

Fekete Lajost, a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagját, egyetemi tanárt, (Eötvös Loránd Tudományegyetem)

a hódoltságkorabeli török birodalom gazdaságtörténeti kutatásának megalapozásáért, a török pénzügyi igazgatás különleges írásának, a „szijakat“-nak mélyreható elemzéséért. Munkája elősegíti az egykori török birodalom és a hódoltsági területek történelmének alaposabb tanulmányozását;

Jordán Károlyt, a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagját,

a valószínűségszámítás, a matematikai statisztika és ezek alkalmazásában elért tudományos eredményeiért;

Szabó Imrét, a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagját, egyetemi tanárt,

„A burzsoá állam- és jogbölcselet Magyarországon“ című úttörő jellegű állam- és jogelméleti monográfiájáért;

Vargha Lászlót, a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagját,

a szénhidrát-, a furán- és a gyógyszerkémia terén elért tudományos eredményeiért, valamint biológiailag hatásos új szénhidrát származékok előállításáért;

*Bognár Gézá*t, a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagját, a Távközlési Kutató Intézet igazgatóhelyettesét és

Willoner Gedeon egyetemi docenst, (a díj 20 000—15 000 Ft arányban megosztva)

a mikrohullámú sokcsatornás rádióösszeköttetések elméleti és kísérleti megalapozásáért és a hazai gyártásban való bevezetéséért;

Erdey-Gruz Tibor akadémikust és

Schay Géza akadémikust, egyetemi tanárokat, (a díj egyenlően megosztva)

az „Elméleti fizikai kémia“ című tankönyvéért;

a Kossuth-díj III. fokozatával és a vele járó 20 000 forintos pénzjutalommal tüntette ki

Egerszegi Sándort, a Magyar Tudományos Akadémia Agrokémiai Kutató Intézetének tudományos munkatársát,

a gyenge termőképességű homoktalajok megjavítási módszerének kidolgozásáért;

Kardos Tibort, a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagját, egyetemi tanárt, (Eötvös Loránd Tudományegyetem)

„A magyarországi humanizmus kora“ című művéért;

Somos András akadémikust, egyetemi tanárt, (Kertészeti és Szőlészeti Főiskola)

az öntözéses zöldségtermesztés agrotechnikájának kidolgozásáért, valamint „Zöldségtermesztés“ című tan- és kézikönyvéért;

Schmidt Eligius Róbertet, a földtani tudományok kandidátusát, (Magyar Állami Földtani Intézet)

eredményes hidrogeológiai és földtani kutatásaiért;

Kőhalmi Béla könyvtárost, a Magyar Tudományos Akadémia Könyvtartudományi Főbizottsága elnökét,

a könyvtartudomány fejlesztése terén kifejtett kiemelkedő munkásságáért.

JUTALMAZÁSOK

1.

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalának helyettes vezetője az 1955. II. félévben teljesített eredményes és jó munkájukért a Hivatal dolgozói közül dicséretben és pénzjutalomban az alábbi dolgozókat részesítette:

<i>Falcsik József</i> főelőadót	600 Ft,
<i>Gregor Aladár</i> főmérnököt	600 Ft,
<i>Hazai László</i> főelőadót	600 Ft,
<i>Láng Endre</i> főelőadót	600 Ft,
<i>Pálfalvy István</i> főelőadót	600 Ft,
<i>Reisz Sándorné</i> előadót	600 Ft,
<i>Tóth Béla</i> főmérnököt	600 Ft,
<i>Diószegi Péter</i> könyvelés-vezetőt	500 Ft,
<i>Kerekes Károly</i> előadót	500 Ft,
<i>Molnár Pál</i> mérnököt	500 Ft,
<i>Pál Györgyné</i> előadót	500 Ft,
<i>Ponta László</i> főelőadót	500 Ft,
<i>Stikker Ferenc</i> szakmunkást	500 Ft,
<i>Weber Zoltán</i> előadót	500 Ft,
<i>Arató Endréné</i> s. előadót	400 Ft,
<i>Bencze Lászlóné</i> s. előadót	400 Ft,
<i>Földi János</i> hivatalsegédet	400 Ft,

<i>Hussek Sarolta</i> s. előadót	400 Ft,
<i>Kádár Jánosné</i> gyors-gépirót	400 Ft,
<i>Kelemen Mórné</i> nyilvántartót	400 Ft,
<i>Kovács Antalné</i> könyvelőt	400 Ft,
<i>Kovács Bejnamin</i> fűtőt	400 Ft,
<i>Molnár Ernőné</i> gyors-gépirót	400 Ft,
<i>Odor Gyuláné</i> könyvelőt	400 Ft,
<i>Pajor Margit</i> gyors-gépirót	400 Ft,
<i>Patay Jánosné</i> gyors-gépirót	400 Ft,
<i>Puskás Gézáne</i> gyors-gépirót	400 Ft,
<i>Szabó Klára</i> gyors-gépirót	400 Ft,
<i>Sziva Károlyné</i> takarítónőt	400 Ft,
<i>Szepesi Béla</i> gépkocsivezetőt	400 Ft,
<i>Szücs Lajosné</i> gyors-gépirót	400 Ft,
<i>B. Tóth János</i> gépkocsivezetőt	400 Ft,
<i>Turcsán József</i> gépkocsivezetőt	400 Ft,
<i>Vajda Adél</i> előadót	400 Ft,
<i>Varsányi Piroska</i> gyors-gépirót	400 Ft,
<i>Willmoser Ferenc</i> gépkocsivezetőt	400 Ft,
<i>Berecz Ákosné</i> takarítónőt	300 Ft,
<i>Tercs Józsefné</i> takarítónőt	300 Ft,

2.

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalának helyettes vezetője

Csipai Imre gépkocsivezetőt

az 1 év alatt elért állandó jellegű 20%-os üzemanyag megtakarítás miatt a „Szakma kiváló gépkocsivezetője“ oklevéllel és 708 Ft (fizetésének 50%-a) pénzjutalommal,

Szántó Pál gépkocsivezetőt

fődarab javítás nélkül megtett 165 000 km teljesítményéért a közlekedés- és postaügyi miniszter által rendszeresített „Kiváló dolgozó“ oklevéllel és 500 Ft-tal jutalmazta.

A Magyar Tudományos Akadémia elnökének utasítása

A Magyar Tudományos Akadémia elnökének 2/1956. MTA. (A. K. 6.) számú

ut as í t á s a

a tudományos osztályok gazdálkodási hatáskörének kiszélesítéséről és a szaktitkárságok szervezeti megerősítéséről.

1.

A túlzott központosítás megszüntetése érdekében 1954. április hó 1-ével az Akadémia gazdasági ügyei egy részének intézését decentralizáltam. A tudományos osztályok szaktitkárságait gazdálkodási hatáskörrel ruháztam fel és a szakszempontok érvényesítése céljából pénzügyi részlegek szervezésére intézkedtem.

A közel két esztendő tapasztalatai a tett intézkedés helyességét bizonyítják. Az elmúlt időszak folyamán az osztályok gazdálkodási tevékenysége megszilárdult. Az intézményekkel a kapcsolat közvetlenebb lett, az ügyek intézése bizonyos mértékben meggyorsult. A tudományos és gazdasági szempontok koordinálása is továbbfejlődött. A pénzügyi részlegek a szükségletek elbírálásában

és kielégítésében egyre eredményesebben működtek közre, amit az osztályok és intézményeik problémáinak megismerése nagyban elősegített.

Azok a hátrányok azonban, amelyek az osztályok gazdálkodási hatáskörének korlátozottságából, valamint abból kifolyólag állottak elő, hogy a decentralizálás csupán a gazdasági tevékenység egy részterületét érintette, éreztették hatásukat. Az ügyek elintézésének lehetősége aránylag még mindig nagy számban az osztályok hatáskörén kívül esett, s így a feltétlenül szükségesnél hosszabb időt vett igénybe. Az intézmények létszám- és alapbér-gazdálkodásának intézése az osztályoktól elválasztva, továbbra is centralizáltan történt. Az ellenőrzés területén az osztályok szakközegekkel csak esetenként, átmenetileg rendelkeztek. Az Akadémia intézményei a decentralizálás ellenére továbbra is egyetlen közös költségvetési címben szerepeltek, ami számos — egyébként felesleges — adminisztrációs többletmunkát követelt meg. A miniszteri jogkör kiterjesztésének az osztályok által gyakorolható mértéke szűknek bizonyult. Megnövekedett az osztályok irányítása alatt álló intézmények száma, ugyanakkor a pénzügyi részlegek létszáma csökkent.

Mindezek a körülmények a jelenlegi hatáskörök, feladatok és szervezeti formák kiszélesítését, illetve továbbfejlesztését igénylik.

II.

Az ügyintézés további egyszerűsítése és meggyorsítása érdekében 1956. április 1-i hatállyal az alábbiakat rendelem el:

1. Az osztályok felügyelete alá tartozó akadémiai intézmények költségvetési és létszámszükségeit, illetve fedezetét az osztályok tevékenységének élesebb elhatárolása és a gazdálkodási önállóság fokozása céljából egy-egy önálló költségvetési címbe vonom össze. Az egyes címeken belül a rendelkezés joga az osztálytitkár illeti meg, aki e jog gyakorlásával a szaktitkárt is megbízhatja.

A céltámogatott szervek létszám-, bér- és egyéb szükségleteinek előirányzása — gyakorlati okokból — egyetlen központi cím keretében történik. A rendelkezés joga e tekintetben is az érintett osztálytitkár illeti meg.

Az osztálytitkárok részére gazdasági vonatkozású intézkedéseket csak az Akadémia főtítkára adhat.

2. A tudományos osztályok — ebből eredően az osztálytitkárok — hatáskörét és feladatkörét kiterjesztem az irányításuk alatt álló akadémiai intézmények és céltámogatott szervek költségvetésével, létszám- és beralapkeretével kapcsolatos tervezési, gazdálkodási, továbbá az 1955. évi 29. tvr. szerinti ellenőrzési tevékenység ellátására, valamint a bér- és munkaidőintézésére.

A kinevezési, átsorolási és munkaviszony megszüntetési hatáskört és feladatkört a kiadandó elnöki utasítás szabályozza.

3. Az osztálytitkárokra ruházom át a vonatkozó jogszabályok értelmében a költségvetési címen

belüli előirányzat-átcsoportosítás és hitelezőrehozás, valamint az osztály jóváhagyott létszám- és beralapkeretén belüli létszám- és alaphér átszervezés, — zárolás, — emelés és törlés, továbbá az ellenőrzés jogát és felelősségét.

III.

A szaktitkárságokat szervezetenként megerősítem és az eddigi pénzügyi részlegeket gazdasági csoportokká szervezem át az alábbiak szerint:

1. A gazdasági csoportok létszáma:
 - 1 csoportvezető
 - 1 előadó
 - 1 revizor (két gazdasági csoport részére)
 - 1 gépiró (két gazdasági csoport részére)

2. A csoportvezető a gazdasági csoport munkáját irányítja és ellátja a költségvetéssel, a létszám- és beralapgazdálkodással, bér- és munkaidőintézkedésekkel kapcsolatos érdemi teendőket.

Az előadó — aki egyben a csoportvezető helyettese — végzi a költségvetés, a létszám- és alaphér-gazdálkodás nyilvántartási teendőit és a csoportvezető részéről megadott feladatokat.

A revizor feladata az illetékes osztályok felügyelete alá tartozó intézményeknél a dokumentális, cél- és eseti revizori vizsgálatok végrehajtása, figyelembevéve a VI. fejezet 3. pontját.

A létszám- és alaphér-gazdálkodás, valamint a bér- és munkaidőintézkedések ellátásában a szaktitkárságok személyzeti előadói kötelesek érdemben közreműködni.

3. A gazdasági csoportokat állományilag a II., III., IV. és VI. osztályokhoz osztom be azzal, hogy

a II. osztály gazdasági csoportja az I.,
a III. „ „ „ a VII.,
a IV. „ „ „ az V.

osztály és a Biológiai Csoport felügyelete alá tartozó intézmények gazdasági ügyeit is intézi.

A VI. osztály gazdasági csoportjának hatásköre kizárólag az osztály területére terjed ki. A csoport előadója a IV. osztály gazdasági csoportjának munkájában, munkaideje 50%-ában köteles közreműködni.

A revizor és a gépiró a III., illetve a IV. osztály állományába tartozik. A III. osztály revizorának és gépirójának működési köre az I., II., III. és VII. osztály, a IV. osztály revizoráé és gépirójáé a IV., V. és VI. osztály, valamint a Biológiai Csoport területére terjed ki.

4. Az osztályok a gazdasági csoport vezetőjét a gazdasági vonatkozású kérdésekben meghallgatni, illetve az ilyen jellegű tárgyalásokba őt bevonni kötelesek. Véleményeltetés esetén a gazdasági csoport vezetője különvéleményét a vonatkozó ügyiraton rögzítheti.

Technikai jellegű intézkedésekkel kapcsolatban a kiadványozás jogát az osztálytitkár, illetve a szaktitkár a gazdasági csoport vezetőjére ruházhatja át.

IV.

A tudományos osztályok a jelenlegi tudományos feladataik mellett 1956. április 1-től ellátják mindazokat a feladatokat is, amelyekre a minisztériumi főosztályok főkönyvelőségei, a mindenkor érvényben levő népgazdasági rendelkezések szerint kötelezettek.

E feladatok jelenleg részleteiben a következők:

A) Költségvetési gazdálkodással kapcsolatos feladatok.

1. Érvényesíti a fennálló gazdasági vonatkozású rendelkezéseket az osztály területén és az intézményeknél.

2. Irányítja a felügyelete alá tartozó intézmények költségvetési munkálatait a központi utasításnak megfelelően. Felülvizsgálja az egyes intézmények költségvetéseit és összeállítja a tudományos osztályok költségvetéseit. Gondoskodik a költségvetési tárgyalások befejezése után a költségvetési alapokmányok elkészítéséről, illetve jóváhagyásáról.

3. Gazdálkodik az osztály költségvetési keretén belül a fennálló rendelkezések figyelembevételével. Ellenőrzi a költségvetési keretek betartását. Gondoskodik az irányítása alatt álló intézmények hitelezéséről. Megvizsgálja, kielégíti és utalványozza a szervek javadalomszükségeit.

4. Figyelemmel kíséri az intézmények gazdálkodását, a tényleges szükségleteket kielégíti és a feleslegeseket elvonja. A takarékosági szempontok szem előtt tartásával elbírálja a felmerülő póthitelsszükségeket és ellensúlyozásként megtakarításokat eszközöl. Az előirányzattól eltérő szükségleteket elsősorban címen belüli előirányzat-átcsoportosítások és hitelezőrehozások útján elégíti ki.

5. Az intézmények negyedéves pénztári terveit — a bankkal való letárgyalás után — összegyűjti és a Költségvetési Osztály részére továbbítja. Az előforduló pénztári tervmódosítási kérelmeket véleményezi. A tervszámok esetleges módosítását közli az egyes intézményekkel. A főhatósági intézkedést megkövetelő kérelmeket, valamint a magánszektor igénybevételére vonatkozólag benyújtott és véleményezett kérelmeket intézkedés céljából a Költségvetési Osztályhoz küldi.

6. Végzi az osztály felügyelete alatt megtartásra kerülő kongresszusokkal, ankétokkal, rendezvényekkel kapcsolatos feladatokat az Akadémia főtitkáranak vonatkozó utasítása szerint.

7. Ellátja a célhitelegazdálkodással kapcsolatban az osztályra háruló feladatokat az Akadémia elnöke vonatkozó utasításának megfelelően.

8. Irányítja az intézmények költségvetési beszámolójelentéseinek elkészítését a központi utasításnak megfelelően. Felülvizsgálja és kiértékeli azokat. Észrevételeit intézményeivel írásban közli. Elkészíti az osztály költségvetési beszámolójelentését és ebben képet ad az osztály gazdálkodásáról.

9. Ellátja mindazokat a számviteli teendőket, amelyekre az önálló költségvetési címek kötelezettek. Nyilvántartást vezet intézményenkénti és rovatonkénti bontásban. Gondoskodik a számlanyitás, számlamegszüntetés, aláírásbejelentés eszközöléséről, valamint a Bankkal való egyeztetésekről.

B) Létszám- és beralapgazdálkodással, valamint a bér- és munkaügyek intézésével kapcsolatos feladatok.

1. Érvényesíti a létszám- és beralapgazdálkodással, valamint a bér- és munkaügyi kérdésekkel kapcsolatban fennálló rendelkezéseket.

2. Gazdálkodik az osztály létszám- és beralapkeretével.

Álláshelyeket szervez át a felügyelete alá tartozó intézmények között az osztály munkakörének meghatározott létszám- és jóváhagyott alaphétkeretén belül. Az intézményeknél levő üres álláshelyeket zárhatja és azok betöltése felett rendelt kezeli. Más intézményeknél egyidejűleg eszközöltetés ellensúlyozásával egyes intézményeknél létszám- és alaphétkeremelését hajtja végre.

Az osztály keretén belül ki nem elégíthető létszám- és alaphétkerettel kapcsolatban az Akadémia főtitkárához előterjesztést tesz.

3. Gyakorolja a kinevezési, átsorolási és munkaviszony megszüntetési jogkört, az e tárgyban kiadásra kerülő elnöki utasításnak megfelelően.

4. A másodállással, mellékfoglalkozású állással, nyelvtudási pótlékkal, a fizetésnélküli és rendkívüli szabadsággal, valamint a szabadság következő évre való átvitelével, továbbá a túlóra keret engedélyezésével kapcsolatos kérelmeket elbírálja és az érvényben levő jogszabályok szerint kielégíti.

Fentiekén kívüli — tehát az osztály hatáskörét meghaladó — munka- és bérjogi kérdésben az Akadémia főtitkárához javaslatot tesz.

5. Nyilvántartja az osztály létszám- és alaphétkeretét, valamint annak változásait, intézményenkénti és munkakörönkénti bontásban.

C) Ellenőrzéssel kapcsolatos feladatok.

1. Ellátja az osztály felügyelete alá tartozó intézmények, valamint azon céltámogatott szervek rendszeres évi dokumentális ellenőrzését, ahol a kutatást kizárólag az érintett osztály támogatja.

Az Akadémia egészét érintő általános vizsgálati irányelvek évenkénti kiadásáról az Akadémia főtitkára gondoskodik.

2. Ellenőrzi a felügyelete alá tartozó intézmények létszám- és alaphétkeretgazdálkodását.

3. A rendszeres évi dokumentális ellenőrzések lebonyolítására éves és féléves operatív terveket készít, amelyeket az osztálytitkár hagy jóvá. Az osztály éves ellenőrzési tervét a tárgyév január 5-ig megküldi a főtitkárnak.

4. Az elvégzett ellenőrzésről félévenként beszámolót készít és abból 2 példányt a félévet követő hó 15-ig megküld a főtitkárnak.

A beszámolóban ki kell térni az ellenőrzési terv teljesítésére, az általános jellegű, valamint a lényegesebb esetenkénti hiányosságokra, a megtett intézkedésekre, azok hatására és a felelősség érvényesítésére.

5. A revizorokat más, nem ellenőrzési feladattal megbízni nem lehet. Gondoskodni kell arról, hogy a revizorral nem rendelkező osztályok részére a revizorok munkaidejéből az őket megillető rész rendelkezésre álljon.

6. A revizor jogairól, kötelességeiről és felelősségéről, valamint a vizsgálati módszerekről és a vizsgálatok időtartamának meghatározásáról, az 1955. évi 29. tvr. végrehajtási utasítása részletesen intézkedik. A tvr. megfelelő szakaszait alkalmazni kell az irányítószervek, valamint az ellenőrzött egység vezetőire és dolgozóira.

V.

A Gazdasági Titkárság osztályai (csoportjai) útján 1956. április 1-től ellátja azokat a feladatokat is, amelyekre a mindenkor érvényben levő népgazdasági rendelkezések szerint a minisztériumok főkönyvelősegei kötelezettek.

E feladatok jelenleg részleteiben a következők:

A) Költségvetési gazdálkodással kapcsolatos feladatok.

Ellátja főhatósági szinten az Akadémia költségvetési hiteligazdálkodásának és számvitelének irányítását, valamint a központi nyilvántartási, összesítési, elemzési és statisztikai teendőket. Képviseli az Akadémiát a feladatkörébe tartozó kérdésekben a különböző főhatóságoknál.

Ennek keretében:

1. Gondoskodik a költségvetési tervezést, gazdálkodást és a számvitelt érintő jogszabályoknak főhatóságon belüli realizálására vonatkozó utasítások elkészítéséről. Javaslatot tesz a költségvetés szerkezeti felépítésére, az egyes költségvetési címek esetleges átszervezésére, illetve azok tartalmi módosítására vonatkozólag.

Megszervezi a költségvetés elkészítésének rendjét.

2. Megvizsgálja az egyes költségvetési címek javaslatait. Elkészíti az előírt fejezet-összesítéseket és indokolásokat. Beépíti az Akadémia költségvetésébe a vállalati költségvetési kapcsolatokat és a beruházásokat. Elkészíti és lefolytatja fejezetszinten a költségvetési tárgyalásokat. Összeállítja a miniszteri, illetve a minisztertanácsi függőtárgyalások anyagát.

3. Kidolgozza a hitel- és javadalom-igénylések, valamint a hitelezőrehozások és póthiteligénylések rendszerét. Elkészíti és letárgyalja az Akadémia költségvetési hiteligénylését és gondoskodik a hitelek megnyitásáról.

4. Figyelemmel kíséri a szervek gazdálkodását. Az előirányzattól eltérő szükségleteket — elsősorban a miniszteri hatáskör keretén belül — előirányzat-átcsoportosítás és hitelezőrehozás útján elégíti ki. A gazdálkodás folyamán jelentkező

feleslegekből ellensúlyozásként megtakarításokat eszközöl.

5. Ellátja az akadémiai céltámogatással, valamint a tanszéki kutatói és segéderői státuszállásokkal kapcsolatos költségvetési tervezési, pénzügyi lebonyolítási és beszámolási feladatokat.

6. Végzi az államháztartási számviteli elvi szabályozásával kapcsolatos feladatokat, biztosítja továbbá az egységes számviteli rendet. Ellátja a személyzeti osztállyal legyűttműködve a számviteli szakmai képzéssel kapcsolatos szervezési és adminisztrációs teendőket.

7. Elkészíti — a költségvetési címeket kezelő szervek vezetői és a céltámogatott szervek adat-szolgáltatása alapján — a negyedéves pénztári tervek fejezetösszesítését és azt a Magyar Nemzeti Bank Pénzforgalmi Igazgatóságával letárgyalja. A tervszámok esetleges módosulását közli az érintett szervek vezetőivel. A pénztári tervek főhatósági intézkedést megkívánó módosítása és a magánszektor igénybevételére vonatkozó kérelmek elintézése tekintetében, a Magyar Nemzeti Bank illetékes szerveinél eljár.

8. Nyilvántartja az egyes költségvetési címek előirányzatait rovati bontásban, a hitelmozgásokat címenként globálisan, a céltámogatást tudományos osztályonkénti részletezésben, illetve intézményenkénti és rovatonkénti mélységben.

9. Megszervezi a költségvetési gazdálkodással kapcsolatos beszámoló-jelentések feldolgozásának rendjét. Felülvizsgálja és elemzi az egyes költségvetési címeket kezelő szervek, valamint a céltámogatásban részesülő szervek beszámoló-jelentéseit. Észrevételeit az érintett szervekkel írásban közli. Elkészíti az előírt összesítéseket és indokolásokat, valamint a főhatóság évvégi zárszámadását.

10. Ellátja a főhatósági statisztikai feladatokat. Kapcsolatot tart a Központi Statisztikai Hivattal és figyelemmel kíséri a statisztikai előírások betartását. Kimunkálja és letárgyalja az Akadémia beszámolórendszerét, s gondoskodik annak közzétételéről.

B) Létszám- és béralapgazdálkodással, valamint bér- és munkaiügyek intézésével kapcsolatos feladatok.

1. A felsőbb szervek által létszám, bér- és munkaiügyek területén hozott rendeleteknek egységes irányelvek szerint történő végrehajtását biztosítja.

Képviseli az Akadémia álláspontját a fenti ügyekben tartandó tárcaközi értekezleteken.

2. Az osztályok által elkészített költségvetési létszám- és béralapigényeket felülvizsgálja — figyelemmel a Minisztertanács által az Akadémia részére engedélyezett létszámra — és az osztályok bevonásával letárgyalja a Pénzügyminisztériummal.

Szükség esetén elkészíti a miniszteri, illetve a minisztertanácsi függőtárgyalások anyagát.

3. Az osztályok részéről felmerülő létszám- és alaphérgényeket felülvizsgálja és a lehetőséghez mérten címek közötti átcsoportosításra javaslatot előterjeszt a főtárgyalóhoz.

Szükség esetén előterjesztést készít a Minisztertanácshoz.

A Minisztertanács által elrendelt létszám- és alaphér törlésre az osztályok véleményezése alapján a főtitkárhoz előterjesztést készít.

4. Nyilvántartja címviszonylatban az engedélyezett létszámot és alaphért.

5. Az érvényben levő rendeletek alapján a létszám- és alaphér gazdálkodásról fejezet viszonylatban elkészíti a beszámolójelentéseket.

6. Miniszteri hatáskörbe tartozó bér- és munkaügyi kérelmeket felülbírálja és a főtitkár elé terjeszti.

7. Kiemelt tudósok és özvegyeik nyugdíjkiegészítési kérelmét, valamint a különleges méltánylást érdemlő kivételes esetekbe sorolható nyugdíj-kérelmeket előkészíti az Elnökség számára.

C) Ellenőrzéssel kapcsolatos feladatok.

1. Az 1955. évi 29. tvr. 15. §-ának (2) bekezdésében foglaltak alapján elkészíti az Akadémia egészére vonatkozó éves, általános ellenőrzési irányelvek tervezetét és azt jóváhagyásra előterjeszti az Akadémia főtitkárához.

2. Az irányítószervek által elkészített éves revizori munkaterveket és saját ellenőrzési munkatervét összesíti és jóváhagyásra előterjeszti a főtitkárhoz. Gondoskodik a revizori munkatervek általános irányelveinek kiadásáról.

3. Az elkészített és jóváhagyott fejezetszinti ellenőrzési munkatervek alapján elvégzi az önálló címként működő gazdálkodó egységek és az összes közvetlen irányítószervek éves, rendszeres dokumentális ellenőrzését, valamint eseti és célvizsgálatokat végez. A dokumentális ellenőrzések és eseti, vagy célvizsgálatok keretében felülvizsgálatot végez az irányítószervek felügyelete alá tartozó egyes gazdálkodó egységekről.

4. Szabályozza az irányítószervek ellenőrzéséről szóló féléves beszámolók rendszerét. Az irányítószervek által beküldött féléves beszámolók alapján elkészíti az Akadémia egészére vonatkozó revizori beszámolót az Elnökség, valamint a Pénzügyminisztérium részére.

5. Gondoskodik a revizorok szakmai továbbképzéséről és elvi irányításáról. Biztosítja a revizori munka ellátásához szükséges rendeleteket és jogszabályokat, amelyek a Pénzügyi Közlönyben vagy más hivatalos lapban nincsenek közzétéve.

VI.

A hatáskör kiszélesítése, a feladatkör újbóli megállapítása és a szervezeti megerősítés kapcsán még a következőkről intézkedem:

1. A Gazdasági Hivatal által kezelt címeken belül a létszám- és alaphérgazdálkodással kapcsolatos nyilvántartások vezetésével a Gazdasági Hivatalt, a létszám- és alaphérgazdálkodással a Gazdasági Hivatal felügyeleti szervének vezetőjét bízom meg.

2. A Vállalati Osztályt ellenőrzési hatáskörrel ruházom fel és egy revizorral erősítem meg, akinek feladata a vállalatokon kívül mindazon cél-

támogatott szervezetek az ellenőrzése is, ahol több osztály által támogatott kutatómunka folyik. E revizor a céltámogatott szervezetek vizsgálatához megbízást az illetékes osztálytitkártól kap és revizori vizsgálatának eredményét is neki terjeszti elő.

3. A Személyzeti Osztály, a Gazdasági Titkárság vezetőjével és az illetékes szaktitkársággal egyetértésben 1956. III. 20-ig gondoskodni köteles az osztályok megerősítéséhez szükséges átcsoportosításról. Az osztályok létszámkiegészítése a Gazdasági Titkárság területéről történjék, kivéve 1 fő gépirót, akit a III. osztály állományából kell biztosítani.

4. A Gazdasági Titkárság gondoskodik a gazdasági csoportoknak az osztályok új feladataival való megismertetéséről és az általuk vezetendő létszám- és alaphérnyilvántartási rendszer ki-dolgozásáról.

Az osztályok a létszám- és alaphérgazdálkodással, valamint a bér- és munkaügyekkel kapcsolatos intézkedés-tervezeteket 1956. V. 31-ig bezárólag — az egységes eljárás biztosítása érdekében, átmenetileg — kötelesek a Gazdasági Titkársággal (Munkaügyi Csoport) előzetesen láttamoztatni.

5. Az Akadémia intézményei és a céltámogatott szervezetek 1956. április 1-től minden költségvetési, létszám- és beralapgazdálkodási, bér- és munkaügyi, számviteli és ellenőrzési vonatkozású kérdésben közvetlenül az illetékes tudományos osztályokkal állanak kapcsolatban.

A céltámogatott szervezetek pénzügyi lebonyolítás és költségvetési beszámolójelentés, valamint számviteli szempontból közvetlenül a Költségvetési Osztályhoz csatlakoznak.

6. Az 1954. évi 5. sz. Akadémiai Közlönyben közzétett 4/1954. sz. elnöki utasításnak jelen utasítással ellentétes rendelkezései hatályukat veszítik.

Budapest, 1956. március 20.

Rusznay István s. k.,
elnök

Miniszteri utasítás

Az Országos Tervhivatal elnökének és a közlekedés- és postaügyi miniszternek 10/1956. (Tg. É. 11.) O. T. számú

utastása

a gépkocsik üzemanyagfogyasztásának ellenőrzéséről.

A 4279/1949. (X. 15.) M. T. számú rendelet 1. §-ában foglalt felhatalmazás alapján az érdekelteket az alábbiakra utasítom:

1. §

(1) Az Autóközlekedési Tudományos Kutató Intézet (továbbiakban: ATUKI) az államhatalom és az államigazgatás szervei, intézetei és intézményei és vállalatai, — a fegyveres testületek kivételével — továbbá kisipari szövetkezetek, a termelőszövetkezetek és termelőszövetkezeti csoportok, a mezőgazdasági gépállomások, a földművelőszövetkezetek és a társadalmi szervezetek

(továbbiakban: üzembentartók) személyszállító és teherszállító gépkocsijait az üzemanyagfogyasztás mértékének ellenőrzése céljából az alábbiak szerint köteles megvizsgálni:

a) Az ATUKI a KPM 232. sz. nyomtatványa szerint havonta bejelentett túlfogyasztó járműveket minden esetben felülvizsgálja.

b) Ezenfelül az ATUKI ellenőrzés céljából, szűrőpróbaszerűen, de évente legfeljebb egy alkalommal azokat a gépjárműveket is felülvizsgálja, amelyekkel kapcsolatban túlfogyasztást nem jelentettek be.

c) A vizsgálatokat a tájegység szerinti illetékes porlasztóbeállító szolgálat végzi el.

(2) Azoknak az autóközlekedési és célfuvarozási vállalatoknak, amelyek az üzemanyagfogyasztás ellenőrzésére alkalmas berendezéssel rendelkeznek, a közlekedés- és postaügyi miniszter az illetékes miniszterrel (országos főhatóság vezetőjével) egyetértésben engedélyt adhat arra, hogy az üzemanyagfogyasztás mértékét saját hatáskörükben ellenőrizzék.

2. §

(1) Az ATUKI az üzembentartót írásban felhívja, hogy az üzemanyagfogyasztás mértékének ellenőrzése céljából a gépkocsit meghatározott helyre és időpontban állítsa elő.

(2) Az üzembentartó az ATUKI felhívásának köteles eleget tenni. Ha az üzembentartó a felhívásnak bármely okból nem tud eleget tenni, köteles erről az ATUKI-t késedelem nélkül értesíteni és a gépkocsi előállítására alkalmas időpontot közölni, valamint a gépkocsit a megjelölt időpontban előállítani.

(3) Jelen utasítás rendelkezéseinek betartásáért a gépkocsi előadó személyében felelős. Ha a gépkocsi előadó a gépkocsit a (2) bekezdésben foglaltak szerint nem állítja elő, illetve az előállítás akadályoztatásáról az ATUKI-t előzetesen nem értesíti, ellene a fegyelmi eljárást minden esetben meg kell indítani. A fegyelmi eljárás eredményéről az ATUKI-t értesíteni kell.

(4) Az ATUKI az üzembentartó kérésére több gépkocsi üzemanyagfogyasztásának ellenőrzését — a felmerülő költségek felszámítása mellett — a helyszínen (a gépkocsik telephelyén) is elvégezheti.

(5) Az ATUKI az üzemanyagfogyasztás mértékének ellenőrzéséért a közlekedés- és postaügyi miniszter által megállapított díjat számítja fel.

3. §

Jelen utasítás rendelkezéseit 1956. évi március hó 15. napjától kell alkalmazni.

Katona Antal s. k.,
a közlekedés- és
postaügyi miniszter
első helyettese

Vályi Péter s. k.,
az Országos Terv-
hivatal elnökhelyettese

Közlemény

60 922/1956.

Értesítem az érdekelteket, hogy Jánossy Lajos akadémiai titkár fogadó ideje megváltozott. Az új fogadó idő hetenként szerda 15—16,30 óráig.

Budapest, 1956. március 15.

Siklós Tivadar s. k.,
osztályvezető

Jogszabálymutató

1956. március 15-től március 2-ig

A közzététel helye	A jogszabály száma és kelte	A jogszabály tárgya
Magyar Közlöny	1019/1956. (III. 14.) Mt. h. (M. K. 20.)	A Minisztertanács és a SZOT Vörös Vándorzászlójának odaítéléséről
	1020/1956. (III. 16.) Mt. h. (M. K. 21.)	Az 1956. évi Kossuth-díjak odaítéléséről
	3/1956. (III. 16.) P. M. (M. K. 21.)	A földrengés következtében rombadőlt, illetőleg megrongálódott, magántulajdonban levő épületek házadó- és kötelező biztosítási díjkedvezményeiről
	1/1956. (III. 17.) K. K. M. (M. K. 22.)	A vámjog szabályozásáról szóló 1954. évi 16. számú törvényerejű rendelet, valamint az azt módosító 1955. évi 7. számú törvényerejű rendelet végrehajtásáról
	1956. évi 6. számú. tvr. (M. K. 23.)	Az egyes korábbi kábítószeregyezmények módosítása tárgyában New-Yorkban 1946. évi december hó 11-én kelt jegyzőkönyv kihirdetéséről

Akadémiai Közlöny

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
HIVATALA

BUDAPEST, 1956. MÁJUS 10.

TARTALOM

			Oldal
Személyi rész			51
Akadémia elnökének utasításai	3/1956. MTA (A. K. 7-8.)	A Magyar Tudományos Akadémia Filozófiai Csoportja létesítéséről	51
	4/1956. MTA (A. K. 7-8.)	Az MTA hivatalvezetői munkakör és hatáskör megosztásáról	52
Miniszteri utasítások	142/1956. (P. K. 18.) P. M.	Költségvetési előirányzat alapján gazdálkodó központi szervek költségvetési beszámolójelentésének szabályozásáról.....	53
	145/1956. (P. K. 20.) P. M.	A Nyugdíjügyi Főigazgatóság szervezetének és jogkörének megállapítása	54
Közlemények	852/853-16. 1956. VI. O. M.	Tájékoztató az 1956/57. iskolai évi ált. iskolai és ált. gimnáziumi levelező oktatás szervezéséről.....	55
Jogszabálymutató			56

Személyi rész

KITÜNTETÉSEK

A Népköztársaság Elnöki Tanácsa

Pais Dezső akadémikusnak, az ELTE Nyelv- és Irodalomtudományi Kara I. számú Magyar Nyelvtudományi Tanszéke vezető tanárának, 70. születésnapja alkalmából, a magyar nyelvtudomány terén végzett kiemelkedő tudományos munkássága elismeréséül

a „Munka Érdemrend”

kitüntetést adományozta.

*

A Népköztársaság Elnöki Tanácsa

Id. dr. Issekutz Béla, Kossuth-díjas akadémikusnak, a budapesti Orvostudományi Egyetem Gyógyszertani Intézete igazgatójának, 70. születésnapja alkalmából, a gyógyszerkutatás terén végzett kiváló munkája elismeréséül

a „Munka Érdemrend”

kitüntetést adományozta.

A Magyar Tudományos Akadémia elnökének utasításai

A Magyar Tudományos Akadémia elnökének 3/1956. MTA (A. K. 7-8.) számú

utastása

a Magyar Tudományos Akadémia Filozófiai Csoportja létesítéséről.

1. A filozófiai tudományos munka szervezett összefogása és irányítása érdekében Filozófiai Csoportot (a továbbiakban: Csoport) kell létesíteni.

A Csoport elnevezése: Magyar Tudományos Akadémia Filozófiai Csoportja. Székhelye: Budapest.

2. A Csoport feladata:

a) az akadémikusok részére szervezett ideológiai konferenciák ügyeinek intézése;

b) az intézeti tudományos kutatók ideológiai oktatásának szervezése és ellenőrzése;

c) a szaktudományok szakmai ideológiai vitáinak szorgalmazása és támogatása;

d) központi filozófiai előadások szervezése;

e) az egyetemi tanszékeken és egyéb intézményekben folyó filozófiai kutatómunka koordinálása;

f) a Filozófiai Főbizottság és a szakbizottságok vitáinak előkészítése és lebonyolítása;

g) a filozófiai könyvkiadás ügyeinek intézése (az akadémiai kiadmányok megjelenésének szorgalmazása, a Szikra, az Akadémiai Kiadó filozófiai kiadmányainak összehangolása);

h) a Filozófiai Évkönyv folyóíráttá szervezésével kapcsolatos adminisztrációs feladatok ellátása.

3. A Csoport élén a csoportvezető áll. A Csoport vezetőjét és egyéb tagjait — tudományos munkatársig bezárólag — a Magyar Tudományos Akadémia elnöke, a Csoport többi dolgozóját pedig a Csoport vezetője nevezi ki (alkalmazza), illetőleg megbízza.

4. A Csoport személyi és dologi szükségleteinek fedezéséről a Magyar Tudományos Akadémia költségvetésében — a II. Társadalmi és Történeti Tudományok Osztálya céltámogatási hitelfedezete keretén belül — kell gondoskodni. A Csoport költségvetési és létszámszükségletének biztosítása az Osztály rendelkezésére bocsátott költségvetési és létszámkereten túl pótigénnyel nem járhat.

5. A Csoport szervezetét és feladatkörének részletes szabályait — a Csoport vezetőjének előterjesztésére — a Magyar Tudományos Akadémia elnöke állapítja meg.

6. A Csoport felett a közvetlen felügyeletet a II. Társadalmi és Történeti Tudományok Osztálya osztályvezetője gyakorolja.

Jelen utasítás kihirdetése napján lép hatályba, végrehajtásáról a II. Társadalmi és Történeti Tudományok Osztálya osztálytitkára gondoskodik.

Budapest, 1956. március 20.

Rusznayk István s. k.
elnök

*

A Magyar Tudományos Akadémia elnökének 4/1956. MTA (A. K. 7—8.) számú

u t a s í t á s a

az MTA hivatalvezetői munkakör és hatáskör megosztásáról.

Az Akadémia új alapszabály tervezete szerint az Akadémia hivatalvezetői részlege megszűnik. Ezen részleg megszűnésével egyidejűleg az Elnökségi Titkárság, mint új szervezeti egység látja el az Elnökség munkájával kapcsolatos ügyviteli teendőket.

Az Elnökségi Titkárság hatáskörébe tartozik az Akadémia szervezési, jogi, tervezési, sajtó, felülvizsgálati és panaszos ügyek intézése, az eseti ellenőrzés, a titkos ügykezelés és az Akadémia egészét érintő ügyvitel irányítása.

Hatáskörébe tartozik a fentieken kívül az Akadémia adminisztratív munkájának összehangolása, a felsőbb szervek és az Akadémia Elnöksége által kiadott rendelkezések végrehajtásának megszervezése és ellenőrzése, továbbá segítségnyújtás az elnöknek, az alelnököknek, a főtitkárnak

és az akadémiai titkároknak az Akadémia egészét vagy az összes osztályokat érintő intézkedések kiadásában és munkájuk ellátásában.

Ezenkívül az Elnökségi Titkárság intézi mindazokat az ügyeket, amelyeket az Elnökség, az elnök, vagy a főtitkár feladatkörébe utal.

Az Elnökségi Titkárság munkáját a Titkárság vezetője irányítja. A Titkárság vezetője a feladatkörébe tartozó ügyekben, valamint az Akadémia adminisztrációjára és igazgatására vonatkozóan döntési joggal rendelkezik. Tanácskozási jogkörrel részt vesz az elnökségi üléseken.

Az Elnökségi Titkárság vezetőjének közvetlen felügyelete alá tartozik:

- a) Jogi Csoport;
- b) Terv- és Központi Nyilvántartási Csoport;
- c) Központi előadók;
- d) Titkos Ügykezelés.

Az Akadémia hivatalvezetői részlege megszűnése során a hivatalvezetői jogkört ideiglenesen — az Alapszabályok, illetve az Akadémia új szervezeti és működési szabályzatának jóváhagyásáig — az alábbiak szerint osztom meg:

1. A főtitkár hatáskörébe tartozik:

a) a szaktitkárságok féléves munkaterveikhez szükséges irányelvek kidolgozása és kiadása; az ezek alapján elkészített munkatervek felülvizsgálata, jóváhagyása és végrehajtásának ellenőrzése;

b) a szaktitkárságok rendszeres és esetenkénti beszámoltatása a tudományos kutatás eredményeiről;

c) a szaktitkároktól, illetőleg az osztályvezetőktől beérkezett javaslatok alapján a hivatali dolgozók jutalmazása.

2. A személyzeti és jóléti ügykört ellátó akadémiai titkár hatáskörébe tartozik:

— a 7/1954. MTA sz. elnöki utasítás I. fejezetének 3. pontja szerint a havi ösztöndíjakra és a kutatási prémiumokra vonatkozó pályázati felhívás kiadása.

3. Az Elnökségi Titkárság vezetőjének hatáskörébe tartozik:

a) a minisztertanácsi előterjesztések elkészítése, illetőleg az elkészítésről való gondoskodás;

b) a 00124/1955. MTA sz. elnöki utasítás szerint a Hivatal titkos ügykezelése működésének irányítása és felügyelete;

c) a 12/1954. MTA sz. elnöki utasítás 3. pontja alapján a vidéki gépkocsi-használati engedélyek megadása és a gépkocsi-használattal kapcsolatos vitás ügyekben a döntés;

d) a szaktitkárságok és egyéb adminisztratív részlegek munkaerő ellátásának biztosítása (állandó és eseti);

e) az MTA Szakszervezeti Bizottsága és a Jóléti Csoport javaslata alapján döntés és intézkedés a hivatali segélyek és illetmény-előlegek kiutalásában;

f) a munkaidő betartásával (jelenléti ív, bélyegzés stb.) kapcsolatos rendelkezések kiadása, a

rendelkezések betartásának ellenőrzése, a munka-értekezletek tartásának szabályozása;

g) a kongresszusok, ankétok, operatív költségvetési tervének — a Gazdasági Hivatal véleményezése után — jóváhagyása (a szaktitkárság készíti el a kapott kereten belül a részletterveket és azt a Gazdasági Hivatallal véleményezteteti és ezután kerülhet jóváhagyásra).

A Munka Törvénykönyvének módosításával és kiegészítésével kapcsolatos rendelkezések végrehajtása tárgyában kibocsátott 1/1954. MTA elnöki utasítás megállapítja, hogy az Akadémia Hivatala és intézmények nem vezetőállású dolgozói második állását, vagy mellékfoglalkozását az illetékes főcsoportok vezetői (azaz a legutóbbi szervezeti forma szerint a hivatalvezető) engedélyezi.

A 15/1954. MTA sz. elnöki utasítás 4. pontja szabályozza a hivatalvezető kinevezési, illetőleg fegyelmi jogkörét. Mindaddig, amíg a kinevezési és fegyelmi jogkör gyakorlására, valamint a mellékfoglalkozás és a második állás engedélyezésének szabályozására vonatkozó új elnöki utasítás nem kerül kiadásra az eddigi gyakorlatnak megfelelően az említett jogkört átmenetileg az Elnökségi Titkárság vezetője gyakorolja.

Jelen utasítás kiadásával egyidejűleg Kónya Sándort felmentem mb. hivatalvezetői teendők ellátása alól. Az Elnökségi Titkárság vezetésével ideiglenesen Polinszky Károlyt bízom meg, helyettesül pedig ideiglenesen Nedelkovits Jánost jelölöm ki.

Jelen utasítás kiadása napján lép hatályba.
Budapest, 1956. április 9.

Rusznayk István s. k.
elnök

Miniszteri utasítások

142/1956. (P. K. 18.) P. M.

Költségvetési előirányzat alapján gazdálkodó központi szervek költségvetési beszámolójelentésének szabályozása.

A költségvetési előirányzat alapján gazdálkodó központi szervek költségvetési beszámolójelentésének elkészítését — a Központi Statisztikai Hivatal elnökével egyetértésben — az alábbiak szerint szabályozom:

1. §.

(1) A költségvetés végrehajtásáról beszámolójelentést kell készíteniük mindazoknak a központi szervezeteknek (címek, javadalomból gazdálkodó szervek, bevétel felhasználására jogosult, költségvetési folyószámlán gazdálkodó szervek), amelyek önálló költségvetési apokmánnyal rendelkeznek.

Olyan címek, amelyekhez több javadalomból gazdálkodó szerv tartozik, beszámolójelentésüket a saját és a felügyeletük alá tartozó szervek beszámolóinak összesítése útján készítik el.

(2) A jóléti intézmények (üzemi és hivatali bölcsődék, üzemi és hivatali napközi otthonok,

hivatali üdülők) költségvetési címeiről a jelen utasításban foglalt rendelkezések szerint összeállított beszámolójelentéshez mellékelni kell a 110/1956. (P. K. 3.) P. M. számú utasítás alapján kitöltött 2. számú mellékletet.

2. §.

(1) A beszámolási kötelezettség negyedévenként kiterjed a költségvetési szervek kiadásaira és bevételeire, cím-mérőszám alakulására, készletgazdálkodására, létszám-, és beralapgazdálkodására.

(2) A minisztériumoknak és költségvetési fejezetet képező országos szervezeteknek (a továbbiakban: minisztériumok) és termelési főosztályaiknak (igazgatóságoknak) be kell számolniuk a „Vállalatok pénzgazdálkodása” és a „Beruházások” címek teljesítéséről is.

(3) Indokolást a Pénzügyminisztérium részére csak a II. és IV. negyedévi beszámolójelentésekhez kell készíteni.

3. §.

(1) A költségvetési szervek beszámolójelentéseiket

a) költségvetési alapokmányok,

b) a *Kötelező általános államháztartási számlakeret* szerint vezetett könyvelésük, a költségvetés vállalati kapcsolatait illetően a minisztériumi és igazgatósági nyilvántartások,

c) a létszám- és bérstatisztika adatai alapján állítják össze.

(2) A beszámolójelentést mind a kiadásokról és a bevételekről, mind a mérőszámokról és azok egy egységére eső kiadásról és a készletekről is a költségvetési év elejétől kezdve a beszámolási időszak végéig — tárgynegyedévi elkülönítés nélkül — halmozottan

a) a „Vállalatok pénzgazdálkodása” és „Beruházások” címek esetében „Beszámolójelentés az állami költségvetés vállalati kapcsolatairól” elnevezésű nyomtatványon (1. sz. melléklet),

b) címek (javadalomból gazdálkodó szervek, bevételi felhasználására jogosult, költségvetési folyószámlán gazdálkodó szervek) esetében pedig a „Beszámolójelentés” elnevezési nyomtatványon (2. sz. melléklet),

a jelen utasításhoz csatolt „Kitöltési utasításban” foglalt rendelkezések szerint kell összeállítani.

(3) A létszám és beralap alakulásáról a 112/1956. (P. K. 5.) P. M. számú utasítás alapján kell a beszámolójelentést összeállítani.

4. §.

(1) Átszervezésekkel kapcsolatban az előirányzatok átadását és átvételét póthitelnek és zárolásnak kell tekinteni és a költségvetési szervek számviteli nyilvántartásaiban póthitelként, illetve zárolásként kell nyilvántartani.

Ha az átszervezés teljes költségvetési címre vonatkozik, a beszámolási időszakban más fejezettől átszervezés során átvett feladatokra vonatkozó

minden adatot, az átvevő fejezet köteles költségvetési beszámolójelentésében és annak indokolásában feltüntetni. Az átadó fejezet az átadás időpontjáig bezárólag az átadott címre vonatkozóan mindazokat az adatokat köteles az átvevő rendelkezésére bocsátani, melyek a beszámolójelentés összeállításához szükségesek. Az átadó és átvevő fejezetek az adatokat egymással egyeztetni kötelesek.

(2) A minisztériumok a felügyeletük alá tartozó szerveket — a költségvetés végrehajtására vonatkozó jelen utasításban előírt beszámolási kötelezettségen túlmenő — adatszolgáltatásra, illetve bármilyen adat beküldésére csak a pénzügyminiszternek és a Központi Statisztikai Hivatal elnökének előzetes engedélyével kötelezhetik.

(3) A minisztériumok a felügyeletük alá tartozó címek és bevétel felhasználására jogosult költségvetési folyószámlán gazdálkodó szervek beszámolójelentése alapján „Fejezetösszesítést” készítenek (3. sz. melléklet).

A „Fejezetösszesítést” és a hozzácsatolt indokolást az illetékes miniszter (országos hatáskörű szerv vezetője), illetőleg helyettese és a minisztérium főkönyvelője (pénzügyi osztályvezetője) írja alá.

(4) A címek költségvetési beszámolójelentést és a Fejezetösszesítést az indokolásokkal együtt két példányban — a „Beszámolójelentést az állami költségvetés vállalati kapcsolatairól” csak egy példányban —

a Pénzügyminisztérium illetékes finanszírozási osztályának,

egy példányban a Pénzügyminisztérium költségvetési főosztályának,

egy példányban a Központi Statisztikai Hivatal pénz- és munkaügyi osztályának kell megküldeni.

(5) A beszámolójelentések beküldésének határideje — a *Vállalatok pénzgazdálkodása és Beruházások* címek kivételével — a tárgynegyedét követő hónap 30. napja, a IV. negyedévre vonatkozóan a következő év február hónap 15. napja.

A *Vállalatok pénzgazdálkodása* és a *Beruházások* címekre vonatkozó „Beszámolójelentés az állami költségvetés vállalati kapcsolatairól” beküldésének határideje a tárgynegyedét követő hónap 20. napja. A minisztériumok a felügyeletük alá tartozó szervek beszámolóinak benyújtási határidejét úgy határozzák meg, hogy a beszámolóknak a Pénzügyminisztériumba történő beküldése a megjelölt időpontra biztosítható legyen.

(6) A jelen utasítás hatálybalépésével a 319—1/1954. (P. K. 20.) P. M. számú utasítás és a 32/1955. (P. K. 11.) P. M. számú utasítás és a mellékletében foglalt, illetve jelen utasítással ellentétes egyéb rendelkezések hatályukat veszítik.

Timár Mátyás s. k.

a pénzügyminiszter helyettese

Megjegyzés: Az utasításban hivatkozott mellékleteket a Pénzügyi Közlöny f. év 18. száma tartalmazza.

145/1956. (P. K. 20.) P. M.

A Nyugdíjügyi Főigazgatóság szervezetének és jogkörének megállapítása.

A 2047/1956. (III. 18.) számú minisztertanácsi határozat alapján a következőket rendelem:

1. §.

A nyugdíjügyek tekintetében a Pénzügyminisztérium hatáskörébe utalt feladatokat a Pénzügyminisztérium Nyugdíjügyi Főigazgatósága látja el. A Nyugdíjügyi Főigazgatóság — az illetékes miniszterhelyettes felügyelete alatt — a feladatkörébe utalt nyugdíjügyek tekintetében minisztériumi főosztály hatáskörében jár el, működésére a minisztérium főosztályaira előírt szabályok az irányadók. A Főigazgatóság vezetője az Országos Nyugdíjintézet elnöke.

2. §.

A Nyugdíjügyi Főigazgatóság feladatkörébe tartozik:

1. a nyugdíjügyek intézésének figyelemmel kísérése, ennek alapján a nyugdíjkérdések szabályozására javaslattevés, a javaslat költségkihatásának felmérése, elvi döntés után a kiadandó jogszabály szövegének elkészítése, ennek, valamint a felmerülő kérdéseknek a Szakszervezetek Országos Tanácsával, az érdekelt tárcákkal és egyéb intézményekkel való megtárgyalása; a más tárcák által készített, nyugellátási igényeket érintő jogszabálytervezetekkel kapcsolatban a Pénzügyminisztérium álláspontjának kidolgozása;

2. a nyugdíjjogszabályok alkalmazásának vizsgálata a törvényesség és a jogegység biztosítása érdekében, az egységes joggyakorlat biztosítása érdekében szükséges intézkedések megtétele;

3. a nyugdíjjogszabályok értelmezése, az érdekelt szervekkel történő tárgyalás után elvi döntések meghozatala és ezeknek a nyugdíjmegállapító és folyósító szervekkel való közlése;

4. a nyugdíjmegállapítással és folyósítással kapcsolatos panaszok elbírálása;

5. a nyugdíjkérdéseket érintő tárgyalásokon a pénzügyminiszter képviselőjének ellátása;

6. a nemzetközi vonatkozású nyugdíjkérdések megvizsgálása, az érdekelt szervekkel történő megtárgyalása, a rendezés tekintetében javaslattevés, majd a döntés végrehajtásáról való gondoskodás;

7. a külföldön lakó nyugdíjasok nyugdíja folyósításának a Devizafőosztály véleménye alapján való engedélyezése;

8. a kivételes nyugellátás engedélyezése iránt előterjesztett kérelmeknek a külön megállapított keret korlátai között az Országos Nyugdíjintézet közreműködésével való elbírálása, illetőleg az engedélyezés tekintetében javaslattevés;

9. a statisztikai feldolgozás helyes szempontjainak összegyűjtésére kezdeményező lépések megtétele és a nyugdíjstatisztikai adatok feldolgozásának irányítása;

10. a megszünt nyugdíjpénztárak nyugdíjterhének átvállalása tekintetében állásfoglalás és intézkedés, a nyugdíjterhek alakulásának figyelemmel kísérése;

11. az államot és állami intézményeket terhelő járadékszerű szolgáltatások folyósítására az Országos Nyugdíjintézet utasítása.

3. §.

A jelen utasítás rendelkezéseit 1956. május 1-től kell alkalmazni.

Olt Károly s. k.
pénzügyminiszter

Közlemények

Az Oktatásügyi Minisztérium 852/853—16/1956. VI. számú

k ö z l e m é n y e

az 1956/57. iskolai évi ált. iskolai és ált. gimnáziumi levelező oktatás szervezéséről.

I.

Az 1956/57. iskolai évben is folyamatosan megszervezzük az általános iskolai és általános gimnáziumi levelező oktatást az olyan felelős munkakörben dolgozó közigazgatási és gazdasági funkcionáriusok, a fegyveres alakulatok tagjai és a mezőgazdaság szocialista szektorában dolgozók részére, akik munkaköri beosztásuk miatt a dolgozók esti iskoláiba nem járhatnak és akik egyéni tanulás útján nagyobb tanári segítség nélkül is el tudják sajátítani az általános iskolai, illetőleg gimnáziumi ismereteket.

A felvételekhez szükséges jelentkezési lapokat a megyei (fővárosi, megyei jogú városi) tanácsok okt. osztályai a levelező oktatásra kijelölt általános iskolák, illetőleg gimnáziumok között osztják szét. Éppen ezért az egyes minisztériumok, főhatóságok, intézmények illetékes megyei (városi) szervei, vállalatok a levelező oktatásra kijelölt és felvételre jelentkező dolgozóikat közvetlenül a levelező oktatásra kijelölt iskolákhoz irányítsák. A levelező oktatásra kijelölt iskolák címe az általános iskolákban, illetőleg gimnáziumokban és a helybeli tanácsok oktatási osztályain tudható meg.

II.

Az 1956/57. iskolai évben az általános iskolai és gimnáziumi levelező oktatásnak az alábbi formái indulnak:

1. Az általános iskolai levelező oktatás.

Erre az oktatásra azok a dolgozók jelentkezhetnek, akik az általános (elemi) iskola 4 osztályát elvégezték, de az általános (vagy ennek megfelelő) iskola VIII. osztályáról bizonyítványt nem szereztek.

Azok a dolgozók, akik az általános (elemi) iskola valamelyik felső (V—VII.), illetőleg a polgári iskola, vagy más régi középfokú iskola valamelyik alsó (I—III.) osztályát elvégezték, az általános

iskola megfelelő magasabb osztályában (V—VI., VII. vagy VIII. osztályában) folytathatnak levelező tanulmányokat.

Az általános iskolai levelező oktatás keretében az V—VI. osztályt összevontan 10 hónap alatt, a VII. és VIII. osztályt pedig külön-külön 10—10 hónap alatt lehet elvégezni.

2. Az általános gimnáziumi levelező oktatás.

A gimnáziumi levelező oktatás I. osztályába azok a dolgozók vehetők fel, akik az általános (elemi) iskola 8. osztályát, továbbá, akik a középfokú iskola 4 osztályát, továbbá, akik a középiskolára előkészítő levelező tanfolyamot elvégezték.

A gimnázium II., III., illetőleg IV. osztályába azok a dolgozók vehetők fel, akik az általános gimnázium I., II., illetőleg III. osztályát elvégezték és arról továbbtanulásra jogosító bizonyítványuk van. A tanítóképző, illetőleg a közgazdasági vagy ipari technikum I., II., III. osztályát végzettk a gimnázium megfelelő osztályába különbözeti vizsgával vehetők fel.

Az általános gimnáziumi levelező oktatás időtartama 4 év. Egy-egy osztály szorgalmi ideje 10—10 hónap.

Kérem, hogy a hatáskörébe tartozó intézmények, szervek, vállalatok stb. a levelező oktatásra történő kijelöléseket nagyobb körültekintéssel végezzék mint az elmúlt évben. A dolgozókkal minden esetben beszéljék meg előre az iskoláztatás körülményeit, feltételeit, valamint azt, hogy a levelező oktatás egyéni tanuláson alapszik. Ne jelöljenek továbbtanulásra olyan dolgozókat, akik egyrészt a szükséges előképzettséggel nem rendelkeznek, másrészt, akik egyéni tanulás útján csak nagy nehézséggel tudják elsajátítani az általános iskolai, illetőleg gimnáziumi tanulmányaikat. Az illetékes munkahely személyzeti vezetője a levelező oktatásra történő jelentkezéskor kérje be a dolgozóktól a felvételhez szükséges legutolsó iskolai bizonyítványt és azután ennek alapján irányítsa az illetőt az általános iskolai vagy gimnáziumi levelező oktatás megfelelő osztályába. Ügyeljenek arra is, hogy olyanokat ne küldjenek levelező oktatásra, akiket ugyanakkor többhónapos szakmai vagy ideológiai továbbképzésre is javasoltak, és így ezek a levelező oktatásban részt venni nem tudnak. Az iskoláztatás elmondott hibái a dolgozók lemorzsolódására vezetnek, ami az államnak és a tanulóknak egyaránt felesleges anyagi megterhelést jelent.

III.

A levelező oktatásban a tanulás alapvető módszere az egyéni tanulás. A tanár a konzultációs órán ehhez ad irányítást és segítséget. A tananyag átvételéhez átlagosan heti 18—20 óra egyéni tanulás szükséges.

Mind az általános iskolai, mind az általános gimnáziumi levelező oktatásnál heti 5 órás szervezett konzultációs foglalkozást biztosítunk a dolgozók részére. A konzultációs foglalkozásokon

való részvétel *önkéntes* jellegű, a tanulóknak azonban elsőrendű érdeke, hogy a heti foglalkozásokon rendszeresen részt vegyenek.

A tanulók folyamatos tanulásának ellenőrzése érdekében bevezetett *egyéni* beszámolókon való részvétel (tantárgyanként évi háromszori) *azonban kötelező*.

Minden oktatási év után a tanulók osztályozó vizsgát tesznek. Az általános gimnáziumi levelező oktatás esetében a IV. osztály vizsgája után a tanulók gimnáziumi érettségi vizsgát is tesznek.

A tankönyveket és füzeteket a tanulóknak térítés ellenében az Oktatásügyi Minisztérium biztosítja.

A gimnáziumi levelező oktatásnál a beiratkozás alkalmával minden dolgozó 30 Ft felvételi díjat és az iskolai év folyamán 150 Ft tandíjat (havi 15 Ft-os részletekben) köteles illektékbélyegben leróni.

Az általános iskolai levelező oktatásban résztvevő tanulók sem felvételi díjat, sem tandíjat nem fizetnek.

A levelező oktatásra történő *jelentkezés határideje*: 1956. május hó 15. — június hó 30.

Kérem értesítse az illetékes megyei (városi) szerveit, intézményeit, vállalatait stb., hogy a levelező oktatásra kijelölt dolgozók felvételi kérésükkel — a jelzett határidőig — közvetlenül a levelező oktatásra kijelölt általános iskolákhoz, ill. gim-

náziumokhoz forduljanak. A létszámkeret korlátozott, ezért az iskolák a *határidőn túl (VI. 30.) érkező igényeket nem vehetik figyelembe*.

A felvételt kérő dolgozók az iskolától kapott jelentkezési lapot — kitöltve, aláírásokkal és pecséttel ellátva — *legkésőbb június hó 30-ig* annak a levelező tagozatnak a vezetőjéhez nyújtják be, amelyik tagozaton tanulni szándékoznak.

A félreértések elkerülése céljából közlöm, hogy új felvételre csak azoknak kell jelentkezniük, akik most kapcsolódnak be először az általános iskolai, vagy általános gimnáziumi levelező oktatásba. Kivételt képeznek az általános iskolai levelező oktatás VIII. osztályát végzetek, akiknek a gimnázium I. osztályába történő felvételükre szintén jelentkezniük kell. Ezek a dolgozók a felvétel sorrendjében megelőzik a többi új jelentkezőt.

A már névre kiállított és az iskolának megküldött *Jelentkezési lapok másra nem ruházhatók át*.

Kérem, hogy e Tájékoztatóban foglaltak mérlegelésére hívja fel a hatáskörébe tartozó üzemek, vállalatok, intézmények személyzeti osztályainak figyelmét, hogy az abban foglaltak szem előtt tartásával döntsenek dolgozóik levelező oktatásra történő kijelöléséről.

Budapest, 1956. április 12.

Vadász Ferencné s. k.
főosztályvezető

Jogszabálymutató

1956. évi március hó 3-tól április hó 26-ig

A közzététel helye	A jogszabály száma és kelte	A jogszabály tárgya
Magyar Közlöny	1022/1956. (III. 23.) Mt. h. (M. K. 24.)	Az árvízokozta károk helyreállításáról, valamint az árvízkárosultak támogatásáról
	1023/1956. (IV. 1.) Mt. h. (M. K. 26.)	Vállalati ötéves tervjavaslatok kidolgozásáról
	1956. évi 7. számú tvr. (M. K. 27.)	Az 1955. évi 11. számú törvényerejű rendelet módosításáról és a kegyelem kiterjesztéséről
	1024/1956. (IV. 14.) Mt. h. (M. K. 29.)	A nyári időszámítás bevezetéséről
	1026/1956. (IV. 15.) Mt. h. (M. K. 30.)	Az 1955/56. évi fűtési idény befejezéséről
	1956. évi 8. számú tvr. (M. K. 31.)	A Magyar Nemzeti Bankról
	1028/1956. (IV. 18.) Mt. h. (M. K. 32.)	A heti pihenőnapok áthelyezéséről
	1029/1956. (IV. 19.) Mt. h. (M. K. 33.)	Az állami erőből épülő lakások elosztásának rendjéről
Pénzügyi Közlöny	146/1956. (P. K. 20.) P. M.	A döntőbizottsági eljárás illetéke

AKADÉMIAI KÖZLÖNY, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja. Megjelenik rendszerint havonta kétszer. — A szerkesztésért felelős: a Magyar Tudományos Akadémia Elnökségi Titkárságának vezetője.

Kiadja: az Akadémiai Kiadó, Budapest, V., Alkotmány u. 21. — Felelős: az Akadémiai Kiadó igazgatója. — 600 példány.

Akadémiai Nyomda, Budapest, V., Gerlőczy u. 2. — 39414/56 — Felelős vezető: Puskás Ferenc

Akadémiai Közlöny

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
HIVATALA

BUDAPEST, 1956. MÁJUS 25.

TARTALOM

	Oldal
Akadémia elnökének utasítása	
5/1956. MTA (A. K. 9.)	
6/1956. MTA (A. K. 9.)	
A Magyar Tudományos Akadémia és a felügyelete alá tartozó intézmények vezetői és egyéb dolgozóinak kinevezési (alkalmazási) jogköréről	57
A Magyar Tudományos Akadémia felügyelete alá tartozó költségvetési szervek létszám-, alapbér- és beralapgazdálkodásáról	58
Törvények, rendeletek, határozatok	
10/1956. (IV. 24.) M. T.	
A pártfőiskolai oklevél képesítő jellegéről	67
Jogszabálymutató	67

A Magyar Tudományos Akadémia elnökének utasításai

A Magyar Tudományos Akadémia elnökének
5/1956. MTA (A. K. 9.) számú
utasítása

a Magyar Tudományos Akadémia és a felügyelete alá tartozó intézmények vezetői és egyéb dolgozóinak kinevezési (alkalmazási) jogköréről.

A Magyar Tudományos Akadémia és a felügyelete alá tartozó intézmények vezetői és egyéb dolgozóinak kinevezési (alkalmazási) jogkörét az alábbiak szerint szabályozom:

1. A kinevezési (alkalmazási) jogkört magamnak tartom fenn:

a) az Akadémia központjánál:

- az Elnökségi Titkárság vezetője;
- a Gazdasági Titkárság vezetője;
- a Személyzeti Főosztály vezetője;
- a szaktitkárok;
- a TMB Titkárságának vezetője;
- a főrevizor, revizorok;

b) az intézményeknél:

- a kutatóintézetek igazgatói és helyettesei;
- a dokumentációs központok vezetői és helyettesei;

— a kutató csoportok, kutató laboratóriumok vezetői (igazgatói) és helyettesei;

— az Akadémiai Könyvtár igazgatója és helyettese;

— a kutató intézetek (kutató csoport, kutató laboratórium, Akadémiai Könyvtár stb.) gazdasági vezetői (főkönyvelő);

c) a vállalatoknál:

- az igazgatók;
- a főmérnökök;
- a főkönyvelők

személyére vonatkozóan.

2. A Magyar Tudományos Akadémia főtítkára gyakorolja a kinevezési (alkalmazási) jogkört:

a) az Akadémia központjánál:

— az I. vezetők és a II. ügyintézők állományába tartozó dolgozók személyére vonatkozóan, kivéve azokat, akiknek kinevezését (alkalmazását) az 1. pont szerint magamnak tartottam fenn:

b) az intézményeknél:

— a tudományos osztályvezetők munkaviszonyára vonatkozóan.

3. Az Akadémia osztálytitkárai gyakorolják a kinevezési (alkalmazási) jogkört:

a) az intézményeknél:

- a tudományos osztályvezető helyettesek;
- az adminisztratív osztályvezetők;

b) az osztály által céltámogatásban részesülő intézményeknél (tanszék, múzeum, klinika stb.):

- az állandó főfoglalkozású alkalmazottak személyére.

4. Az intézmények vezetői gyakorolják a kinevezési (alkalmazási) jogkört:

- a magamnak fenntartott, továbbá a főtítkár és az osztálytitkárok kinevezési hatáskörébe utalt alkalmazottakon kívül az intézmény összes alkalmazottainak

munkaviszonyára vonatkozóan.

5. Az Elnökségi Titkárság vezetője gyakorolja a kinevezési (alkalmazási) jogkört az Akadémia központjánál:

- a III. ügyvitelt ellátó és a IV. kisegítők állománycsoportjába tartozó dolgozók

munkaviszonyára vonatkozóan.

6. A jóléti intézmények vezetőit és az intézményekhez beosztott pénzügyi munkakört ellátó dolgozókat a személyzeti és jóléti ügykört ellátó akadémiai titkár; a jóléti intézmények egyéb dolgozóit az intézmény vezetője nevezi ki (alkalmazza).

7. Az előző pontokban foglaltaktól eltérően gyakorolja a kinevezési (alkalmazási) jogkört:

a) a Központi Fizikai Kutató Intézet igazgatója

- kinevezi (alkalmazza) az intézetnél — a főkönyvelői teendőket ellátó osztályvezető kivételével — az adminisztrációs osztályvezetőket; továbbá a 495/25/1950. N. T. sz. határozat szerint az osztályvezető helyettétől kezdődően az intézet összes tudományos, adminisztratív és technikai alkalmazottait;

b) a Közgazdaságtudományi Intézet igazgatója

- kinevezési (alkalmazási) jogkört gyakorol az osztályvezető helyettétől kezdődően az intézet tudományos munkatársai és adminisztratív dolgozói vonatkozásában.

8. Az Akadémia felügyelete alá tartozó vállalatok vezetői gyakorolják a kinevezési (alkalmazási) jogkört mindazon munkakörben, amelyeknél a hatáskört magamnak nem tartottam fenn.

9. Az átszólásra, a munkaviszony megszüntetésére, valamint a fegyelmi jogkör gyakorlására az az illetékes, aki a jelen utasítás alapján a kinevezési (alkalmazási) jogkört gyakorolja.

Jelen utasítás kiadása napján lép hatályba, ezzel egyidejűleg a 15/1954. MTA számú utasítás (megjelent az Akadémiai Közlöny III. évfolyam 16—17. számában) hatályát veszti.

Budapest, 1956. április 16.

Rusznayk István s. k.
elnök

*

A Magyar Tudományos Akadémia elnökének 6/1956. MTA (A. K. 9.) számú

utastása

a Magyar Tudományos Akadémia felügyelete alá tartozó költségvetési szervek létszám-, alapbér- és béralapgazdálkodásáról.

Jelen utasítás hatálya kiterjed valamennyi kutatóintézetre, kutató laboratóriumra, kutató csoportra, Orvostudományi Dokumentációs Központ, MTA Könyvtára, Műszaki és Természettudományi Egyesületek Szövetségre, Magyar Irodalomtörténeti Társaságra, Magyar Történelmi Társulatra, Magyar Földrajzi Társaságra, Magyar Biológiai Társaságra, a jóléti intézményekre, továbbá a Tudományos Kutatások Támogatása keretében tartozó tanszéki állásokra, valamint a Magyar Tudományos Akadémia központi szerveire.

A 2.216/1955. (X. 8.) sz. minisztertanácsi határozat, valamint a 112/1956. (P. K. 5.) és a 118/1956. (P. K. 7.) sz. P. M. utasítások (megjelentek: az 1956. január 28-i és az 1956. február 3-i Pénzügyi Közlönyökben) egységes végrehajtása érdekében — a vonatkozó utasítások kiegészítésekként — az alábbiak szerint intézkedem:

I.

Igazgatási és működési jellegű létszám és béralap elkülönítése

1. A Magyar Tudományos Akadémia költségvetése keretében gazdálkodó kutatóintézetek, kutató laboratóriumok, kutató csoportok, Orvostudományi Dokumentációs Központ, MTA Könyvtára, MTA Hivatala, Tudományos Tevékenység Költségei (gépkocsicsoport), Tudományos Kutatások Támogatása (tanszéki álláshelyek) a költségvetésből támogatott hivatali bölcsőde, napközi otthon, üdülők, Tudósklub, valamint egyéb szervek: Műszaki és Természettudományi Egyesületek Szövetsége, Magyar Irodalomtörténeti Társaság, Magyar Történelmi Társulat, Magyar Földrajzi Társaság, Magyar Biológiai Társaság (továbbiakban: költségvetési szervek) létszámát, béralapját és ezen belül alapbérét szakmai-működési (továbbiakban: működési), illetve igazgatási-adminisztratív általános kisegítők (továbbiakban: igazgatási) létszámra, alapbérre és béralapra kell szétválasztani.

2. A 112/1956. (P. K. 5.) sz. P. M. utasítás (továbbiakban: P. M. utasítás) 1. §. 3. bekezdése alapján a létszámot az alábbi munkakörcsoportokba kell osztani:

- a) igazgatási vezetők,
- b) igazgatási és adminisztratív tevékenységet ellátók,
- c) általános kisegítő tevékenységet ellátók,
- d) működési feladatokat ellátók.

3. A 2. a) b) és c) munkakörcsoport igazgatási, a 2. d) pedig működési jellegű munkaköröket tartalmaz. A d) munkakörcsoportot alcsoportokra bontani nem kell.

4. A jelenlegi kulcsszám és munkaköri megnevezés továbbra is érvényben marad.

Az a), b), c) és d) munkakörcsoportba tartozó munkaköröket a jelen utasítás 1. sz. melléklete alapján kell szétválasztani.

5. A munkakörök korábbi állománycsoportonkénti besorolását csak az ezekre utaló munkajogi rendelkezések szempontjából kell figyelembe venni (pl. pótszabadság, helyettesítés, túlmunkadíj, jutalmazás stb.).

6. A beralapot (ezen belül alaphért) ugyancsak igazgatási és működési beralapra (alaphérré) kell szétbontani. Az igazgatási beralap a 2. a), b) és c) munkakörcsoportokba tartozó állások, a működési beralap pedig a 2. d) munkakörcsoportba tartozó állások beralapjának felel meg.

7. Az alaphért és a beralapot a tervezés és a gazdálkodás során igazgatási és működési tagoláson túlmenően munkakörcsoportokra bontani nem kell.

8. Az igazgatási létszám- és beralapgazdálkodás az alábbi területre terjed ki:

a) teljes létszámra és beralapra:

1. MTA Hivatala cím,
2. Tudományos Tevékenység Költségei cím,
3. Műszaki és Természettudományi Egyesületek Szövetsége,
4. Magyar Irodalomtörténeti Társaság,
5. Magyar Történelmi Társulat,
6. Magyar Földrajzi Társaság,
7. Magyar Biológiai Társaság.

E pontban feltüntetett szervek közül az MTA Hivatala cím és a Tudományos Tevékenység Költségei cím létszáma igazgatási jellegű, tehát *e két cím teljes létszáma kizárólag az a), b) és c) munkakörcsoportba sorolható*. A Műszaki és Természettudományi Egyesületek Szövetsége, a Magyar Irodalomtörténeti Társaság, a Magyar Történelmi Társulat, a Magyar Földrajzi Társaság, a Magyar Biológiai Társaság létszáma mind a négy munkakörcsoportba sorolható, természetszerűleg a d) működési feladatokat ellátók munkakörcsoportjába sorolt létszámra, beralapra és alaphérré is az igazgatási létszám- és beralapgazdálkodás vonatkozik.

Az itt feltüntetett szervek munkaköreinek megoszlását az 1. sz. melléklet tartalmazza.

b) A tudományos kutatóintézetek, kutató laboratóriumok, kutató csoportok, Tudományos Kutatások Támogatása (tanszéki állások), Orvostudományi Dokumentációs Központ, MTA Könyvtára létszáma, az 1. sz. melléklet alapján az a),

b), c) és d) munkakörcsoportba sorolandó, azonban az igazgatási létszám és beralapgazdálkodás e költségvetési szerveknél kizárólag az a), b), c) munkakörcsoportba sorolt munkakörökre vonatkozik.

9. A költségvetésből támogatott jóléti intézményekre: hivatali bölcsőde, napközi otthon, üdülők, Tudósklub, az igazgatási létszám- és beralapgazdálkodás nem vonatkozik. E szerveknél a munkaköröket az 1. sz. melléklet alapján mind a négy munkakörcsoportba kell sorolni.

10. A működési létszám- és beralapgazdálkodásra a P. M. utasítás 11. §. 1—5. pontjaiban foglalt negyedéves munkabérelszámolástól eltekintve az igazgatási létszám- és beralapgazdálkodás egyéb szabályai érvényesek.

II.

Létszám és beralap megállapítása

1. A Minisztertanács által fejezetviszonylatban külön-külön meghatározott igazgatási és működési létszámot, beralapot és alaphért az MTA főtitkára felbontja címenként igazgatási és működési létszámra, beralapra és alaphérré, meghatározza a cím nyitó, záró és évi átlagléttségét a fenti bontásban. (A létszám megállapítása és a címviszonylatban való lebontása külön a 01 és külön a 23 támogatás róvat tekintetében történik.)

2. A költségvetési szervek részére az igazgatási és működési létszámot munkakörcsoportonkénti bontásban, valamint az igazgatási és működési létszámot, beralapot és alaphért negyedévi ütemezésben az alábbi szervek hagyják jóvá:

a) a kutatóintézetek, a kutató laboratóriumok, a kutató csoportok, az Orvostudományi Dokumentációs Központ, a METESZ, egyéb társaságok és társulat részére az illetékes tudományos osztályok,

b) az MTA Könyvtára részére az MTA főtitkára,

c) a jóléti intézmények és a Tudósklub részére a személyzeti és jóléti ügykört ellátó akadémiai titkár,

d) az MTA Hivatala és a Tudományos Tevékenység Költségei cím (gépkocsicsoport) részére az MTA Elnökségi Titkársága vezetője,

e) a Tudományos Kutatások Támogatása (tanszéki álláshelyek) cím részére az illetékes osztálytitkárok javaslata alapján az MTA főtitkára.

3. A meghatározott és ütemezett munkakörcsoportonkénti létszámon belül a munkaköri bontást a költségvetési szerv vezetője (igazgató) végzi.

Kivételt képez:

a) a Tudományos Kutatások Támogatása cím (tanszéki állások) viszonylatában az illetékes tudományos osztály osztálytitkára,

b) a jóléti intézmények és a Tudósklub viszonylatában a Jóléti Csoport vezetője.

4. A II/2. pont alatt nevezettek a végrehajtott bontásról a P. M. utasítás 5. sz. melléklete 2. sz. mintája szerint „II. Létszám- és beralapmegállapítási jegyzék”-et kötelesek kiállítani.

5. A P. M. utasítás 3—4—5. §-aiban meghatározott tervezési eljárás, valamint a létszámnak, béralapnak és alaphérnek minisztertanácsi, ezt követően fejezetszinten történő jóváhagyása első ízben csak az 1957. évi tervezés, illetve tervjóváhagyás során történhet.

Az 1956. évben az igazgatási és működési létszám, béralap és alaphér szétválasztása az 1956. évi ideiglenes alapokmány figyelembevételével a 118/1956. (P. K. 7.) sz. P. M. utasításban szabályozott módon történik.

6. Az általam különlegesen indokolt esetben engedélyezett személyi fizetéssel a jóváhagyott alaphérkeret felemelhető.

Amennyiben a személyi fizetésben részesített dolgozó az engedéllyel egyidejűleg került munkakörébe kinevezésre az alaphérkeret az új munkakörre érvényben levő alaphér és a személyi fizetés közötti különbözet erejéig, amennyiben pedig a dolgozó a személyi fizetést megelőzően is ugyanazon munkakörbe volt kinevezve, az alaphérkeret a korábbi tényleges besorolás és a személyi fizetés közötti különbözet erejéig növelhető.

Személyi fizetés engedélyezése esetében az azzal kapcsolatos alaphérkeret emelésről a II. fejezetben meghatározott szerv okmányt állít ki.

A személyi fizetéssel kapcsolatos alaphérkeret emelésről az MTA Gazdasági Titkársága bejelentést küld a Pénzügyminisztériumnak.

Személyi fizetés kizárólag csak a jóváhagyott bérалapon belül engedélyezhető.

III.

Létszám- és bérалapgazdálkodás

1. A költségvetési szervek vonatkozásában létszám, bérалap és alaphér átcsoportosítás jogköre az alábbiak szerint gyakorolható:

a) működési létszámból, alaphérből és bérалaphból igazgatási létszámba, alaphérbe és bérалapba átcsoportosítást a Minisztertanács engedélyez,

b) igazgatási létszámból, alaphérből és bérалaphból működési létszámba, alaphérbe és bérалapba átcsoportosítást a Pénzügyminisztérium engedélyez,

c) címek között külön igazgatási és külön működési létszámon, bérалapon és alaphéren belül átcsoportosítást az Akadémia főtitkára engedélyez,

d) az osztálytitkárok átcsoportosítást rendelhetnek el a felügyeletük alá tartozó költségvetési szervek igazgatási munkakörcsoportonkénti létszáma, valamint a költségvetési címen belül — költségvetési szervek között — külön az igazgatási és külön a működési létszám, bérалap és alaphéren belül,

e) az MTA Könyvtáránál az igazgatás munkakörcsoportonkénti létszám között átcsoportosítást az Akadémia főtitkára engedélyez,

f) az MTA Hivatalánál a Tudományos Tevékenység Költségei címmel, a Tudományos Kutatások Támogatása címmel, a jóléti intézményeknél és a Tudósklubnál az igazgatási munkakörcsoportok közötti létszám átcsoportosítási jogkört a felügyeleti

szerv vezetője gyakorolja. (Osztálytitkár, Elnökségi Titkárság vezetője stb.)

Természetszerűleg átcsoportosítás külön a 01 és külön a 23 támogatás rovaton szereplő létszámon, alaphéren és bérалapon belül lehetséges.

2. a) A költségvetési szervek vezetői, illetve a 11/3. pontban megnevezettek negyedévi ütemezésben megállapított munkakörcsoportonkénti a), b), c), d) létszámon belül a munkakörök között átcsoportosítást rendelhetnek el (álláshelyát-szervezés),

b) jelen utasítás megjelenése után az úgynevezett terheléseket meg kell szüntetni és a 11/3. pont alatt meghatározottaknak a jóváhagyott munkakörcsoportokon belül a ténylegesen szükséges munkaköröket kell szervezni.

3. Az évközi munkaköri átcsoportosításokról és az álláshelyát-szervezésekről az elrendelőnek okmányt (iktatott ügyiratot) kell kiadni, melyet a létszám- és bérалapgazdálkodással kapcsolatos egyéb okmánnyal együtt a P. M. utasítás 5. sz. mellékletének 3. sz. mintája szerinti „Bizonylati gyűjtő”-be kell vezetni.

Az átcsoportosításról kiadott okmánynak (iktatott ügyiratnak) a munkaköri átcsoportosítás adatain felül tartalmaznia kell azt is, hogy az átcsoportosítást mi tette indokoltá.

Az átcsoportosítást a nyilvántartásba csak az említett okmány alapján lehet bevezetni.

IV.

Munkabérelszámolás

1. A P. M. utasítás 11. §-ában tárgyalt negyedéves munkabérelszámolást csak az igazgatási létszámról és bérалapra vonatkozóan kell a Magyar Nemzeti Bank illetékes bankfiókjának megküldeni.

Azok a költségvetési szervek, amelyeknél igazgatási és működési létszám és bérалap is szerepel, a negyedéves munkabérelszámolást csak az igazgatási a), b), c) munkakörcsoportokba tartozó létszám- és bérалap vonatkozásában adják meg. (Kutatóintézetek, kutató laboratóriumok, kutató csoportok, Orvostudományi Dokumentációs Központ, MTA Könyvtára.)

Az egyetemek gazdasági igazgatóságai közvetlenül az illetékes bankfióknak kizárólag az igazgatási létszám- és bérалap vonatkozásában küldik meg a negyedéves munkabérelszámolást.

2. A Műszaki és Természettudományi Egyesületek Szövetsége és egyéb társaságok az összes létszámról és bérалapról készítik el a negyedéves munkabérelszámolást, függetlenül attól, hogy létszámuk és bérалapjuk igazgatási és működési csoportokra van bontva.

3. A jóléti intézményeknek és a Tudósklubnak függetlenül attól, hogy igazgatási munkakörcsoportba tartozó létszámmal is rendelkeznek, negyedéves munkabérelszámolást nem kell készíteniök.

4. A be nem töltött állásokat mind a létszám- és béralapnyilvántartásban, mind a negyedéves munkabérelszámolásban a P. M. utasítás 11. §-a 2. bekezdésben foglaltak szerint a munkaköri bértétel alsó határának megfelelően kell nyilvántartani, illetve beállítani és ugyanilyen összeggel kell kötelezően megtakarítani.

Nagy figyelmet kell fordítani azonban arra, hogy üres állásoknál a munkaköri bértétel alsó határa és a tényleges bértétel közötti különbözetet a költségvetési szerv lehetőség szerint ne használja fel, mert felhasználás esetében a betöltetlen állásra esetleg kinevezésre kerülő, csak a kötelezően megtakarított és nyilvántartott bértétel alsó fokozatába sorolható.

V.

Létszám, béralap és alaphérsnyilvántartás

1. A működési létszám, béralap és alaphérsnyilvántartás az igazgatási létszám, béralap nyilvántartásával azonos módon, azonos nyilvántartási rendszer szerint, de elkülönítve történik.

2. Egyes szervezeteknek az alábbi nyilvántartásokat kell vezetni:

a) MTA Gazdasági Titkársága

A Minisztertanács által fejezetviszonylatban külön 01 és külön 23 támogatás rovaton jóváhagyott működési és igazgatási létszámot, béralapot és alaphérs elkülönítve tartja nyilván.

Nyilvántartja továbbá a címek létszámát, béralapját és alaphérsét a fenti bontásban.

b) Tudományos osztályok

Nyilvántartják a főtitkár által külön a 01 és külön a 23 támogatás rovaton jóváhagyott létszámot működési és igazgatási munkakör csoportonkénti bontásban, valamint a működési és igazgatási alaphérs és béralapot címviszonylatban. Nyilvántartja továbbá költségvetési szervként az osztálytitkár által jóváhagyott igazgatási és működési létszámot munkakör csoportonként, az alaphérs és béralapot pedig működési és igazgatási bontásban globálisan.

c) Jóléti Csoport

Nyilvántartja címenként és jóléti intézményenként a jóváhagyott létszámot, munkakör részletezéssel, valamint a béralapot és az alaphérs működési és igazgatási bontásban.

d) MTA Gazdasági Titkársága

A 2. a) pontban felsoroltakon kívül nyilvántartja a Tudományos Kutatások Támogatása címhez tartozó tanszéki álláshelyeket megbontva igazgatási és működési létszámra, béralapra és alaphérs egyetemenkénti és ezen belül tudományos osztályonkénti bontásban, munkakör csoportonkénti és munkakörönkénti megoszlásban.

e) Gépköcsi Csoport

Nyilvántartja a Tudományos Tevékenység Költségei címhez tartozó létszámot munkakör csoportonkénti, illetve munkakörönkénti bontásban, valamint az alaphérs és a béralapot.

f) MTA Gazdasági Hivatala

Nyilvántartja az MTA Hivatala cím létszámát munkakör csoportonként, valamint munkakörönkénti részletezéssel, továbbá a béralapot és az alaphérs.

g) Költségvetési szervek

Elkülönítve nyilvántartják a részükre engedélyezett igazgatási és működési létszámot, munkakör csoportonként és ezen belül munkaköri bontásban, valamint az engedélyezett alaphérs és béralapot igazgatási és működési részletezésben.

3. Az MTA Gazdasági Titkársága és a tudományos osztályok a nyilvántartást a jelen utasítás 2. sz. melléklete alapján végzik.

4. A Jóléti Csoport, a Gépköcsi Csoport, az MTA Gazdasági Hivatala és a költségvetési szervek nyilvántartásukat a P. M. utasítás 5. sz. melléklete 4. illetve 5. sz. mintája alapján vezetik.

VI.

Ellenőrzés

1. Minden szerv vezetője köteles a szerv létszám- és béralapgazdálkodását állandóan ellenőrizni.

2. A költségvetési szervek létszám-, alaphérs- és béralapgazdálkodását a felügyeletet gyakorló illetékes szerv ellenőrzi.

3. Az MTA Gazdasági Titkársága ellenőrzi az ellenőrzési hatáskörébe tartozó szervek létszám-, alaphérs- és béralapgazdálkodását.

4. A költségvetési szervekkel kapcsolatos egyéb szervek ellenőrzési kötelezettsége nem érinti a szervek vezetőinek a létszám- és béralapgazdálkodásért való felelősségét.

VII.

Beszámolójelentés

1. A P. M. utasítás 21. §-a alapján negyedévenként a Pénzügyminisztérium, illetve a Központi Statisztikai Hivatal részére beszámolót kell küldeni az engedélyezett és a tényleges létszám, béralap és alaphérs alakulásáról.

2. A beszámolójelentést az alábbiak szerint kell elkészíteni:

a) Költségvetési szervek

A negyedévet követő hó 10-ig a P. M. utasítás 5. sz. melléklete 7. sz. mintája szerinti „III. negyedévi munkaügyi jelentés”-t megküldik a felügyeletet gyakorló szervezetnek.

b) Jóléti intézmények, Tudósklub

Az a) pont alatti jelentést a tárgynegyedévet követő hó 10-ig megküldik a Jóléti Csoportnak.

c) Egyetemek gazdasági igazgatóságai

Az a) pont alatti jelentést a tárgynegyedévet követő hó 10-ig megküldik az MTA Gazdasági Titkárságának (Munkaügyi Csoport).

d) Tudományos Osztályok, MTA Könyvtára, MTA Hivatala cím, Tudományos Tevékenység Költségei cím, Jóléti Csoport

Az összesített címbeszámolót a tárgynegyedévet követő hó 20-ig megküldik az MTA Gazdasági Titkárságának (Munkaügyi Csoport) az a) pont alatti minta szerint.

e) MTA Gazdasági Titkársága

Elkészíti a tárgynegyedévet követő hó végéig fejezetviszonylatban a P. M. utasítás 5. sz. melléklet 8. sz. mintája szerinti beszámolót.

A tudományos osztályok és az MTA Gazdasági Titkársága a 01 és a 23-as támogatás rovat létszámáról, alaphérről és béralapjáról külön-külön készíti el a beszámolót.

3. A negyedévi munkaügyi jelentés kitöltési utasítását a P. M. utasítás 5. sz. melléklet IV. pontja tartalmazza.

4. A beszámolójelentéshez indokolást kell készíteni. Az indokolásban ki kell térni a létszám-, alaphér- és béralapkerettel való gazdálkodás főbb eseményeinek ismertetésére. A negyedév folyamán végrehajtott átcsoportosításokat, valamint az esetleges létszám-, alaphér- és béralap-túllépéseket tételesenként indokolni kell.

1. sz. melléklet a 6/1956. MTA. (A. k. 9) sz. utasításhoz.

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA FELÜGYELETE ALÁ TARTOZÓ KÖLTSÉGVETÉSI SZERVEK IGAZGATÁSI ÉS MŰKÖDÉSI MUNKAKÖREINEK JEGYZÉKE

A) MTA Hivatala cím

I. Igazgatási jellegű munkakörök

a) Munkakörcsoport: Vezetők.

A munkakör		Megjegyzés
száma	megnevezése	
1.	Főtitkár	
1.	Hivatalvezető	
2.	Hivatalvezető h.	
3.	Főosztályvezető	
4.	Főosztályvezető h.	
5.	Önálló osztályvezető	
6.	Osztályvezető	
7.	Osztályvezető h.	
251.	Üzemvezető főmérnök	
252.	Építésvezető főmérnök	
883.	Állatorvos	

VIII.

Vegyes rendelkezések

A jelen utasítás a létszám- és béralapgazdálkodás terén a költségvetési szervek vezetői részére fokozott hatáskört biztosít, mely hatáskör egyben fokozott felelősséget is jelent. Ennélfogva a szerveknél jelentkező létszám- és béralap (alaphér) szükségleteket (pl. állásátsszervezés, magasabb besorolás stb.) a jelen utasításban meghatározott kereteken belül a szerveknek saját hatáskörükben, illetve a tudományos osztályoknak címviszonylatban kell megoldaniuk.

A fentiek alapján tehát csak igen indokolt esetben lehet ily értelmű kérelmekkel a főtitkárhoz fordulni.

IX.

Hatálybalépés

Jelen utasítás a P. M. utasítás 22. §. 1. bekezdésében foglaltak alapján az MTA Hivatala Címre, a Műszaki és Természettudományi Egyesületek Szövetségére, a Magyar Történelmi Társulatra, a Magyar Irodalomtörténeti Társaságra, a Magyar Földrajzi Társaságra, a Magyar Biológiai Társaságra 1956. január 1. napjával, egyéb költségvetési szervekre vonatkozóan pedig 1956. április 1. napjával lép hatályba.

Budapest, 1956. április 24.

Rusznayk István s. k.
elnök

Felvilágosítást ad:
Kerék Károly
MTA Hivatala

b) Munkakörcsoport : Igazgatási és adminisztratív tevékenységet ellátók

A munkakör		Megjegyzés
száma	megnevezése	
8.	Főelőadó	
9.	Előadó	
10.	S. előadó	
11.	Titkár	
12.	Titkárnő	
20.	Fordító	
22.	Szakfordító	
24.	Tolmács	
26.	Könyvelés vezetője	
30.	Főkönyvelő	
31.	Könyvelő	
44.	Nyilvántartó	
45.	S. nyilvántartó	
52.	Vezető pénztáros	
53.	Pénztáros	
57.	Revizor	
58.	Vezető gondnok	
59.	Gondnok	
61.	Vezető raktáros	
62.	Raktáros	
68.	Segédhivatal vezetője	
70.	Irodakezelő	
74.	Gyors-gépiró	
77.	Gyorsíró, vitairó fokon	
106.	Főrevizor	
111.	Országos gyorsíróiroda gyorsírója	
253.	Főmérnök	
254.	Mérnök	
255.	S. mérnök	
256.	Főműhelyvezető	
257.	Műhelyvezető	
258.	Vezető technikus	
259.	Technikus	

c) Munkakörcsoport : Általános kisegítő tevékenységet ellátók

81.	Távbeszélőkezelő
83.	Hivatalsegéd, biz. beoszt.
84.	Különleges képzettségű hivatalsegéd
85.	Hivatalsegéd
86.	Házfelügyelő
87.	Kapus
88.	Felvonókezelő
93.	Vizsgázott fűtő
94.	Fűtő s.-munkás
104.	Takarító
145. }	Tűzoltó
146. }	
265.	Szaktanulmány
267.	Betanított munkás
268.	S.-munkás

B) Tudományos Tevékenység Költségei (gépkocsicsoport)

I. Igazgatási jellegű munkakörök

b) Munkakörcsoport : Igazgatási és adminisztratív tevékenységet ellátók

A munkakör		Megjegyzés
száma	megnevezése	
8.	Főelőadó	
9.	Előadó	
257.	Műhelyvezető	
259.	Technikus	

c) munkakörcsoport : Általános kisegítő tevékenységet ellátók

90.	Garázsmeister
91. }	Gépkocsivezető
92. }	
265.	Szaktanulmány

**C) Tudományos kutató intézetek, kutató laboratóriumok
kutató csoportok, egyetemi álláshelyek**

I. Igazgatási jellegű munkakörök

a) munkakörcsoport: Vezetők

száma	A munkakör megnevezése	Megjegyzés
931.	Intézeti igazgató	amennyiben tudományos osztályt nem vezet kizárólag a KFKI-nél
932.	Intézeti h. igazgató	
941.	Adm. osztályvezető, főkönyvelő	
6.	Osztályvezető	

b) munkakörcsoport: Igazgatási és adminisztratív tevékenységet ellátók

952.	Mérnök	a 952—957. ksz-ig, amennyiben karbantartási munkát végez vagy irányít
953.	Műhelyvezető	
954.	Technikus, s. mérnök	
955.	S. technikus	
956.	Műszaki rajzoló	
957.	Intézeti mechanikus	
961.	Személyzeti vezető felelős	
962.	Csoportvezető	
963.	Előadó	
964.	Titkár, titkárnő	
965.	Fordító 1 idegen nyelven	
966.	Könyvelési csoport vezető	
967.	Témaszámlavezető	
975.	Önálló könyvelő	
976.	S. könyvelő	
977.	Nyilvántartó, önálló statisztikus	
978.	Beosztott statisztikus	
979.	Pénztáros	
980.	Gondnok, vezető raktáros, anyagbeszerző	
981.	Raktáros	
982.	Irattáros, telefonkezelő	
983.	Gépíró	
984.	Gyors-gépíró	
985.	Adminisztrátor, bérszámfejtő	

c) munkakörcsoport: Általános kisegítő tevékenységet ellátók

91.	}	Gépkocsivezető	989—991. ksz-ig csak abban az esetben, ha karbantartást végez
92.			
145.	}	Tűzoltó	
146.			
968.	Önálló könyvtáros		
969.	Könyvtáros		
970.	S. könyvtáros		
989.	Szaktanács		
990.	Betanított munkás		
991.	S.-munkás		
992.	Hivatalsegéd, biz. beoszt. házfelügyelő		
993.	Hiv. segéd, kapus, portás, felvonókezelő, éjjeliőr		
994.	Garázmester		
995.	Vízgázozott fűtő		
996.	Fűtő s.-munkás, kocsis, kocsikísérő		
998.	Takarító, konyhalány		

II. Szakmai-működési munkakörök

d) munkakörcsoport: Működési feladatokat ellátók

932.	Intézet h. igazgató	amennyiben tud. osztályt vezet
933.	Tud. osztályvezető	
934.	Tud. osztályvezető h.	
935.	Tud. munkatárs	
936.	Tud. s. munkatárs	952—957. ksz-ig amennyiben nem karbantartási vagy fenntartási munkát végez
951.	Főmérnök	
952.	Mérnök	
953.	Műhelyvezető	
954.	S. mérnök	
955.	S. technikus	
956.	Műszaki rajzoló	
957.	Int. mechanikus	
971.	Tud. főmunkaerő	
972.	Tud. munkaerő	

A munkakör		Megjegyzés
száma	megnevezése	
973.	Tud. s. munkaerő	989—991. ksz-ig amennyiben nem karbantartást végez:
974.	Int. ő. laboráns	
987.	Int. laboráns	
988.	Int. s. laboráns	
989.	Szaktmunkás	
990.	Betanított munkás	
991.	S. munkás	
999.	Kertész	

D) MTA Könyvtár

I. Igazgatási jellegű munkakörök

a) munkakörcsoport: Vezetők

A munkakör		Megjegyzés
száma	megnevezése	
701.	Tud. intézet vezetője	
702.	Tud. intézet vezető h.	
704.	Tud. intézet gazdasági vezetője	

b) munkakörcsoport: Igazgatási és adminisztratív tevékenységet ellátók

9.	Előadó
31.	Könyvelő
74.	Gyors-gépiró

c) munkakörcsoport: Általános kisegítő tevékenységet ellátók

85.	Hivatalsegéd
104.	Takarító

II. Szakmai-működési munkakörök

d) munkakörcsoport: Működési feladatokat ellátók

705.	Tud. int. osztályvezető
707.	Önálló tudományos kutató
709.	Tud. kutató
714.	Önálló könyvtáros
715.	Könyvtáros
717.	Könyvtári főmunkaerő
718.	Könyvtári munkaerő

E) Orvostudományi Dokumentációs Központ

I. Igazgatási jellegű munkakörök

a) munkakörcsoport: Vezetők

A munkakör		Megjegyzés
száma	megnevezése	
701.	Tud. intézet vezetője	

b) munkakörcsoport: Igazgatási és adminisztratív tevékenységet ellátók

8.	Főelőadó
9.	Előadó
10.	S. előadó
20.	Fordító
70.	Irodakezelő
71.	Gépiró
74.	Gyors-gépiró

8—10. ksz-ig tud. szaktevékenységet ellátók esetében szakmai működési

c) munkakörcsoport: Általános kisegítő tevékenységet ellátók

85.	Hivatalsegéd
104.	Takarító

II. Szakmai-működési munkakörök

d) munkakörcsoport: Működési feladatokat ellátók

8.	Főelőadó
9.	Előadó
10.	S. előadó

csak abban az esetben, ha tudományos tevékenységet folytatnak

Kitöltési utasítás a 2. számú melléklethez.

Az MTA Hivatala Munkaügyi Csoportja által fejezet és cím a Jóléti Csoport által, valamint a tudományos osztályok által cím és intézményviszonylatban vezetett igazgatási-működési létszám-, alapbér- és beralapnyilvántartási kartonhoz.

Munkaügyi Csoport:

E minta szerinti nyilvántartáson vezeti külön a 01 rovat és külön a támogatás rovaton levő létszámot, alapbért, beralapot fejezet és címviszonylatban.

Jóléti Csoport:

E minta szerinti nyilvántartáson vezeti a jóléti intézmények igazgatását és működési létszámát, alapbérét és beralapját cím és intézményenkénti viszonylatban.

Tudományos osztályok:

E nyilvántartáson vezetik címviszonylatban az igazgatási és működési létszámot, alapbért és beralapot, valamint ugyanezen megosztásban intézményenként külön a 01 rovatról és külön a támogatás rovatról.

1. *hasáb* tartalmazza a sorszámot,
2. „ tartalmazza a szöveget, ide kerül bejegyzésre a létszámrögzítő, valamint az esetleges változásokat elrendelő ügyszerirat száma,
- 3—4. „ tartalmazza az állandó főfoglalkozásúak engedélyezett, illetve a negyedévi mun-

- 5—6. „ tartalmazza az időszakai főfoglalkozású álláshelyeket a 3—4. hasáb szerint, tartalmazza a 3+5, illetve a 4+6 hasáb összegét,
9. „ tartalmazza az összes engedélyezett alapbért,
10. „ tartalmazza az összes engedélyezett beralapot.

Nyilvántartásba a növekedést kék, a csökkenést piros tintával kell vezetni.

Jogszabályok

A Magyar Népköztársaság Minisztertanácsának 10/1956. (IV. 24.) M. T. számú

*rendelete***a pártfőiskolai oklevél képesítő jellegéről****1. §.**

Pártfőiskolán államvizsga letétele alapján szerzett oklevelet — képesítés szempontjából — a főiskolai oklevéllel egyenértékűnek kell tekinteni.

2. §.

Jelen rendelet kihirdetése napján lép hatályba.

Hegedüs András s. k.
a minisztertanács elnöke

Jogszabálymutató

1956. évi április hó 26-ától május hó 12-ig.

A közzététel helye	A jogszabály száma és kelte	A jogszabály tárgya
Magyar Közlöny	11/1956. (IV. 24.) M. T. (M. K. 35.)	A lakóházszövetkezetek szervezéséről és a szövetkezeti társasházak építéséről
	1/1956. (V. 4.) Eü. M. (M. K. 37.)	A mérgek forgalombahozataláról és felhasználásáról szóló 62/1953. (XII. 20.) M. T. számú rendelet mellékleteként közzétett méregjegyzék kiegészítéséről
	1.033/1956. (V. 6.) Mt. h. (M. K. 38.)	A dolgozók bejelentéseinek, panaszainak elintézésével kapcsolatos egyes kérdésekről
Pénzügyi Közlöny	149/1956. (P. K. 21.) P. M.	A költségvetési szervek létszám- és beralapgazdálkodásáról szóló 112/1956. (P. K. 5.) számú utasítás helyesbítése

Akadémiái Közlöny

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
HIVATALA

BUDAPEST, 1956. JÚNIUS 15.

TARTALOM

Oldal

Törvények, rendeletek, határozatok	1.034/1956. (V. 16.) Mt. h.	Az államvizsga és diplomaterv rendszeresítéséről szóló 1.032/1952. (IX. 27.) számú minisztertanácsi határozat módosításáról	69
	1.035/1956. (V. 19.) Mt. h.	A mérnökök közgazdasági képzéséről	69
	1956. évi 11. számú tvr.	A társadalmi tulajdon büntetőjogi védelméről szóló 1950. évi 24. számú törvényerejű rendelet módosításáról, illetve ki egészítéséről	70
	1.038/1956. (V. 27.) Mt. h.	Az alacsony keresetű dolgozók béremeléséről	71
	14/1956. (V. 30.) M. T.	A dolgozók munkaviszonyát érintő egyes kérdések szabályozásáról	71
Közlemények	130.332/1956. MTA	A munkaviszonyban álló dolgozók nyugdíjaztatásáról	77
	120.357/1956. MTA Hiv. G. T.	A költségvetési szervek béralapgazdálkodásának elszámolásáról	77
	120.365/1956. MTA Hiv. G. T.	A „Sajátkezelésű konyhák jelentése” című beszámoló készítéséről	77
Jogszabálymutató			78

Jogszabályok

A Magyar Népköztársaság Minisztertanácsának
1.034/1956. (V. 16.) számú

határozata

**az államvizsga és a diplomaterv rendszeresítéséről
szóló 1.032/1952. (IX. 27.) számú minisztertanácsi
határozat módosításáról.**

1. Az államvizsga és a diplomaterv rendszeresítéséről szóló 1.032/1952. (IX. 27.) számú minisztertanácsi határozat 6. pontjának utolsó bekezdése hatályát veszti.

2. Jelen határozat kihirdetése napján lép hatályba, végrehajtásáról az egyetemek (főiskolák) felett felügyeletet gyakorló miniszterek gondoskodnak.

Hegedűs András s. k.,
a Minisztertanács elnöke

A Magyar Népköztársaság Minisztertanácsának
1.035/1956. (V. 19.) számú

határozata

a mérnökök közgazdasági képzéséről.

A gépipar, az építőipar és a közlekedés fejlesztése, az új technika tervszerű bevezetése, valamint rendszeres alkalmazása, a termelés jobb megszervezése és általában a gazdaságosság növelése érdekében műszaki szakembereink egy részét felsőfokú közgazdasági képzésben kell részesíteni. Ennek biztosítására a Minisztertanács az alábbiakat határozza:

1. 1956. szeptember 1-től a műszaki egyetemek levelező tagozatán gépipari, építőipari, továbbá közlekedési, a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem levelező tagozatán általános ipari, továbbá külkereskedelmi mérnök-közgazdász szakot kell létesíteni. Az egyes szakokra beiskolázandók számát az Országos Tervhivatal — az Oktatásügyi

Minisztérium és a szakminisztériumok bevonásával — évenként tervezze meg.

2. A mérnök-közgazdász szakra — a levelező hallgatókra jogszabályokban megállapított egyéb feltételek mellett — azok a jelentkezők vehetők fel, akik mérnöki oklevéllel már rendelkeznek. A felvételhez a jelentkező munkahelye felett felügyeletet gyakorló miniszter hozzájárulása szükséges.

Indokolt esetben az oktatásügyi miniszter — a jelentkező munkahelye felett felügyeletet gyakorló miniszter javaslatára — Gazdasági és Műszaki Akadémiát végzett, vezető beosztású dolgozók felvételét is engedélyezheti.

3. A mérnök-közgazdász szak oktatási irányát műszaki egyetemeken az egyes karok szakirányához kell igazítani.

4. A levelező oktatás tanulmányi ideje két év. A hallgatók tanulmányaik befejezése (diplomaterv, diplomamunka megvédése, illetőleg államvizsga letétele) után mérnök-közgazdász oklevelet kapnak.

5. A mérnök-közgazdász szak tanulmányi, fegyelmi és vizsgarendjét az oktatásügyi miniszter állapítja meg.

6. Az új szakképzés bevezetése az egyetemek oktatói, adminisztratív és egyéb alkalmazotti létszámában növekedést nem eredményezhet és póthiteligénnyel nem járhat.

7. A műszaki egyetemi szakosításról szóló 1.081/1955. (IX. 3.) számú minisztertanácsi határozat 2. pontja az alábbiak szerint módosul:

„2. A nappali, az esti, valamint — a melléklet I. részében X. Mérnök-közgazdász szakok címszó alatt felsoroltak kivételével — a levelező tagozatokon is azonos szakokra kell kiképezni.”

Az 1.081/1955. (IX. 3.) számú minisztertanácsi határozat mellékletének I. része a következőkkel egészül ki:

„X. Mérnök-közgazdász szakok (levelező tagozatokon):

27. Gépipari szak

28. Építőipari szak

29. Közlekedési szak.”

8. A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem szakbeosztásának módosításáról szóló 1.082/1955. (IX. 14.) számú minisztertanácsi határozat 1. pontja helyébe az alábbi rendelkezés lép:

„1. A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem Ipari Karán ipari, a Kereskedelmi Karán bel- és külkereskedelmi, az Általános Közgazdasági Karán pedig általános közgazdasági és pénzügyi közgazdasági szakos közgazdászok, továbbá levelező tagozatán az Ipari Kar keretében általános ipari, a Kereskedelmi Kar keretében pedig külkereskedelmi szakos mérnök-közgazdászok képzése folyik.”

9. Jelen határozat közzététele napján lép hatályba. Végrehajtásáról az oktatásügyi miniszter gondoskodik.

Hegedűs András s. k.,
a Minisztertanács elnöke

A Népköztársaság Elnöki Tanácsának 1956. évi 11. számú

törvényerejű rendelete

a társadalmi tulajdon büntetőjogi védelméről szóló 1950. évi 24. számú törvényerejű rendelet módosításáról, illetve kiegészítéséről.

1. §. Az 1950. évi 24. számú törvényerejű rendelet 3. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„Társadalmi tulajdonban levő vagyontárgy ellopását, elsikkasztását, jogtalan elsajátítását és szándékos megrongálását hat hónaptól öt évig terjedhető börtönnel kell büntetni. Ugyanígy kell büntetni a társadalmi tulajdonban levő vagyonban kárt okozó csalást is.”

2. §. Az 1950. évi 24. számú törvényerejű rendelet 6. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„A társadalmi tulajdonban levő vagyontárgy szándékos felgyújtása vagy felrobbantása, valamint különösen nagy kár okozása esetén az ilyen vagyontárgy elrablása is halálbüntetés alá esik.”

3. §. Az 1950. évi 24. számú törvényerejű rendelet 8. §-a helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(1) Azt, aki társadalmi tulajdonban levő vagyonnak felületes, hanyag vagy könnyelmű kezelésével, illetve gondatlan megrongálásával abban károsodást idéz elő, hat hónaptól két évig terjedhető börtönnel kell büntetni.

(2) Ha pedig az (1) bekezdésben meghatározott cselekmény különösen nagy kárt okozott, a büntetés tíz évig terjedhető börtön.”

4. §. Az 1950. évi 24. számú törvényerejű rendelet 9. §-a helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(1) Ha a 3. § és a 8. § (1) bekezdésében meghatározott büntett az eset összes körülményeire figyelemmel kisebb súlyú, a büntetés egy évig terjedhető börtön. Ha a bíróság azért nem tartja alkalmazhatónak a jelen bekezdés rendelkezéseit, mert a tettes korábban már társadalmi tulajdon elleni büntetett követett el, az 5. § (2) bekezdése alkalmazásának nincs helye és a 3., illetőleg a 8. § rendelkezéseit kell alkalmazni.

(2) A jelen törvényerejű rendeletben említett társadalmi tulajdon elleni cselekményeket szabálysértésként kell elbírálni, ha annak feltételei fennállanak és az okozott kár kettőszáz forintot nem halad meg.”

5. §. Az 1950. évi 24. számú törvényerejű rendelet a következő rendelkezésekkel egészül ki:

„10. § (1) Ha a jelen törvényerejű rendeletbe ütköző cselekmény a büntetőtörvénykönyv valamely más rendelkezése szerint súlyosabban büntetendő, a büntetést a súlyosabb büntető rendelkezés alapján kell kiszabni.

(2) Az (1) bekezdés rendelkezését nem lehet alkalmazni akkor, ha:

a) a lopást szolgálatban álló személy annak terhére követte el, akinek szolgálatában áll,

b) a tolvaj a lopást házközösségben vagy közös háztartásban élő személy ellen követte el, végül

c) a tolvaj villamosáramot lopott.

11. § (1) A sértett vállalat (intézmény, szövetkezet stb.) vezetője (igazgatója, fegyelmi hatósága) a büntető feljelentés mellőzésével fegyelmi úton bírálja el a vállalattal (intézménnyel, szövetkezettel stb.) munkaviszonyban álló olyan személynek vagy szövetkezet olyan tagjának a 9. § (1) bekezdése szerint minősülő cselekményét, aki vagyon elleni szándékos büntett miatt öt éven belül büntetve nem volt és a kár megtérítését vállalta, feltéve, hogy az eset összes körülményeire, különösen az elkövető egyéniségére tekintettel a fegyelmi úton történő felelősségrevonás is kielégítőnek mutatkozik. Ebben az esetben a büntető eljárás mellőzhető, illetve megszüntethető.

(2) A büntető feljelentés mellőzésének nincs helye, ha az elkövetővel szemben az (1) bekezdés rendelkezéseit három éven belül már alkalmazták."

6. §. A jelen törvényerejű rendelet kihirdetése napján lép hatályba.

Dobi István s. k.
a Népköztársaság
Elnöki Tanácsának
elnöke

Kristóf István s. k.
a Népköztársaság
Elnöki Tanácsának
titkára

Hegedűs András s. k.
a Minisztertanács elnöke

*

A Magyar Népköztársaság Minisztertanácsának
1.038/1956. (V. 27.) számú

h a t á r o z a t a

az alacsony keresetű dolgozók béremeléséről.

1. Azoknak az időbérben foglalkoztatott (órabéres, havibéres) dolgozóknak az alapbérét, akiknek a besorolás szerinti alapbére a 650 forintot nem érte el, 650 forintra ki kell egészíteni.

2. a) Az alapbér megállapításánál az időbéres dolgozók esetében az egy hónap alatt a rendes havi munkaidő teljesítése esetén elért alapbért, a MÁV és a POSTA területén a munkakör szerinti és a rangszerinti bér együttes összegét kell figyelembe venni.

b) A MÁV és a POSTA területén a béren kívüli kedvezményes juttatásokra való tekintettel, figyelemmel ezek mértékére, a minimális bérszintet a közlekedés- és postaügyi miniszter 650 forintnál alacsonyabban is megállapíthatja.

c) Személyi pótléknak részesülő dolgozóknál a bérkiegészítésnél az alapbér és a személyi pótlék együttes összegét kell figyelembe venni.

d) Az olyan dolgozók részére, akiket nem teljes munkaidővel foglalkoztatnak, kiegészítést csak akkor lehet adni, ha munkabérük teljes munkaidővel való foglalkoztatás esetén sem érné el a 650 forintot. A kiegészítést azonban ilyen esetekben a munkaidejükkel arányosan kell megállapítani.

3. A határozat hatálya alá tartozó területeken minden 650 forintnál alacsonyabb munkaköri bértétel felső határa 650 forintra módosul.

4. Nem terjed ki a határozat hatálya: az átképzőkre és az ipari tanulóokra, házfelügyelőkre, mezőőrökre és az apaállatgondozókra, valamint az építőipari 11. tarifa alapján bérezett dolgozókra, a mezőgazdaságban foglalkoztatott dolgozókra, továbbá a darabbérrendszerben foglalkoztatott, valamint a prémiumos időbérrendszerben foglalkoztatott órabéres és havibéres dolgozókra.

5. a) Jelen határozat 1956. évi június hó 1. napján lép hatályba, hatálybalépésével egyidejűleg az érintett dolgozók tekintetében hatályát veszti az alacsony keresetű közszolgálati dolgozók bérpótlékáról hozott 2.078/27/1954. számú minisztertanácsi határozat.

b) A béremelést úgy kell végrehajtani, hogy az érintett dolgozók a június hónapra vonatkozó bérek elszámolásával egyidejűleg a jelen határozat alapján járó bérkiegészítés összegét is megkapják.

c) A bérrendezés végrehajtásához a miniszterek — a közszolgálati alkalmazottak tekintetében a pénzügyminiszter — a szükséges végrehajtási intézkedéseket tegyék meg és ellenőrizzék a béremelés végrehajtását.

A Magyar Népköztársaság Minisztertanácsának
14/1956. (V. 30.) M. T. számú

r e n d e l e t e

a dolgozók munkaviszonyát érintő egyes kérdések szabályozásáról.

1. §

(1) Az 53/1953. (XI. 28.) M. T. számú rendelet (továbbiakban: Mt. V.) 8. §-a a következőkkel egészül ki:

„Indokolt esetben a miniszter a Szakszervezetek Országos Tanácsával egyetértésben eltérő határidőket is megállapíthat.”

(2) Az Mt. V. 12. §-a helyébe a következő rendelkezése lép:

„Az üzemi gyűlés által megvitatott kollektív szerződést a vállalat igazgatója és az üzemi bizottság elnöke írja alá.”

2. §

Az Mt. V. 20. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:

„(3) Ha a választott dolgozó alkalmazásához a felügyeleti szerv jóváhagyása szükséges, a dolgozó korábbi munkaviszonya az alkalmazás napjától a jóváhagyás napjáig szünetel, s csak a jóváhagyás esetén szűnik meg. A (2) bekezdés rendelkezései ebben az esetben nem alkalmazhatók.”

3. §

Az Mt. V. 28. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:

„(4) A darabbérrendszerben foglalkoztatott dolgozó személyi besorolását a munkaviszony tartama alatt megváltoztatni csak a következők szerint szabad:

a) A dolgozót magasabb személyi kategóriába csak akkor lehet besorolni, ha legalább hat hónapon keresztül munkaidejének túlnyomó részében a személyi kategóriájánál magasabb kategóriájú munkát végzett és a normát — az előírt minőség megtartása mellett — legalább százszázalékos mértékben teljesítette. A miniszter egyes szakmákban a magasabb személyi kategóriába való besorolást tanfolyam elvégzéséhez vagy vizsga letételéhez is kötheti. Azokban a technológiai ágakban, illetve munkakörökben, ahol rendszeresített szakmunkásképzés van, a bértarifa ötödik és ennél magasabb kategóriájába történő besorolást minden esetben szakmunkás vizsga letételéhez kell kötni.

b) Alacsonyabb személyi kategóriába sorolhatja a vállalat igazgatója a dolgozót, ha személyi besorolásának megfelelő munkánál a normát vagy a minőségi előírásokat rendszeresen nem teljesíti.”

4. §

Az Mt. V. 36. §-a a következő (2) bekezdéssel egészül ki:

„(2) A szakszervezeti bizalmiak munkaviszonyát csak a műhelybizottság, illetőleg az üzemi bizottság hozzájárulásával lehet felmondással megszüntetni.”

5. §

Az Mt. V. 38. §-ának (1) bekezdésének b) pontja úgy módosul, hogy a vállalat vagy a termelés átszervezése következtében csak különösen indokolt esetben lehet felmondással megszüntetni:

„b) az olyan dolgozó munkaviszonyát, aki csökkent munkaképességű vagy pedig az öregségi nyugdíjra való jogosultság megszerzéséhez legfeljebb öt éve hiányzik és legalább öt éves folyamatos munkaviszonya van.”

6. §

Az Mt. V. 47. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A választott dolgozó munkaviszonya azonnali hatállyal megszűnik:

a) megbízatásának lejártával,

b) a szerv megszűnésével vagy a tanácsnak az igazgatási terület megváltoztatása folytán történt megszüntetésével,

c) visszahívással,

d) összeférhetlenség megállapítása folytán (1954. évi X. törvény 30. § c) pontja),

e) a választó jogosultság elvesztésével (1954. évi X. törvény 30. § d) pontja),

f) lemondással.

(2) Az (1) bekezdés b) pontjában felsorolt esetekben, továbbá akkor, ha a visszahívás nem fegyelmi határozat vagy büntető ítélet alapján történik, a dolgozót megillet az Mt. V. 42. §-ában biztosított munkabér.

(3) Az (1) bekezdés d) és e) pontjaiban felsorolt esetek, valamint a fegyelmi határozat vagy büntető ítélet alapján történő visszahívás jogkövetkezményei az azonnali hatályú elbocsátás következményeivel. (51. §.)”

7. §

Az Mt. V. 64. §-a azzal egészül ki, hogy a túlmunka korlátozására vonatkozó rendelkezések nem vonatkoznak.

„i) a növényvédő állomásokra és talajjavító vállalatokra,

j) a színházak és a filmgyártó vállalatok szak-, betanított- és segéd munkásaira, a filmgyári forgató csoportok fizikai dolgozóira, valamint a Rádiónál külső közvetítéssel foglalkozó dolgozókra,

k) a kőolajkutató és fűrészi munkát végző vállalatok perforálói és karotázs részlegének munkás valamint műszaki állománycsoportban foglalkoztatott dolgozóira”.

8. §

Az Mt. V. 65. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„A miniszter a szakszervezettel egyetértésben határozza meg, hogy az Mt. 42. §-ának (1) és (2) bekezdésében megállapított kereten belül a vállalat igazgatója milyen esetekben rendelheti el túlmunka végzését.”

9. §

Az Mt. V. 67. §-ának (2) bekezdése a következő rendelkezéssel egészül ki:

„A miniszter a szakszervezettel egyetértésben meghatározhatja azt is, hogy a keret felhasználása során egy dolgozó naponta, illetve havonta mennyi túlmunkát végezhet.”

10. §

(1) Az Mt. V. 87. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„A kollégiumokban és a nevelő otthonokban a tanítói vagy ennél magasabb nevelői képesítéssel rendelkező és nevelő, illetőleg oktató munkát végző dolgozókat tizenhárca munkanap, az óvónőket, továbbá az ipari technikumok és ipari tanulóiskolák tanműhelyfőnökeit, ezek helyetteseit és tanműhely oktatóit tizenkét munkanap pótszabadság illeti meg.”

(2) Az Mt. V. 90. §-ának (1) bekezdése úgy módosul, hogy a járási, városi és városi kerületi tanácsok végrehajtó bizottsága elnökét, elnökhelyetteseit és titkárát tizenkét munkanap pótszabadság illeti meg.

(3) Az Mt. V. a következő 96/A. §-sal egészül ki: „96/A. §. Az állandóan külföldön szolgálatot teljesítő dolgozókat évi tizenkét munkanap pótszabadság illeti meg. A haza- és az állomáshelyre való visszautazás időtartama nem számít be a szabadságba.”

11. §

(1) A Mt. V. 111. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„A munkák és munkások besorolási útmutatóit és példatárait, valamint ezek módosítását és kiadását az iparág szerint illetékes miniszter a szakszervezettel egyetértésben hagyja jóvá.”

(2) Az Mt. V. 117. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:

(2) A társadalmi bíróságok a dolgozók széles körére támaszkodva vesznek részt a fegyelemsértő dolgozók nevelésének elősegítésében.

(3) A fegyelmi ügyet az üzemi bizottsággal egyetértésben a vállalat igazgatója terjeszti a társadalmi bíróság elé. A társadalmi bíróság elé a munkafegyelem megsértésével, társadalmi tulajdon megkárosításával és a szocialista együttélésnek a vállalatban belül elkövetett megsértésével kapcsolatos jelentékenyebb vagy helyileg nagy számban előforduló olyan ügyeket kell terjeszteni, amelyeknél a társadalmi bíróság közreműködése a dolgozók kollektívájára különösen nagy nevelőhatással járhat."

20. §

Az Mt. V. 187. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:

„(3) Ahol a 234. § (1) bekezdése értelmében egyeztető bizottság nem működik, a dolgozó — kivéve a vezetőállásúakat — a fegyelmi határozat ellen keresettel fordulhat a járásbírósághoz.”

21. §

Az Mt. V. a következő 187/A. §-sal egészül ki:

„187/A. § A tanácsok végrehajtó bizottsága és a közvetlen felügyeletük alá tartozó szervek vezetőállású dolgozóinak ügyében másodfokon a következők járnak el:

ha az elsőfokú fegyelmi határozatot

a) a fővárosi, a megyei, illetőleg a megyei jogú városi vagy a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága hozta, a Minisztartanács,

b) az a) pontban nem említett tanácsok végrehajtó bizottsága hozta a felettes tanács végrehajtó bizottsága,

c) a végrehajtó bizottság elnöke vagy a szakigazgatási szerv vezetője hozta, a végrehajtó bizottság,

d) a tanács felügyelete alá tartozó szerv vezetője hozta, a felügyeletet gyakorló szakigazgatási szerv vezetője.”

22. §

Az Mt. V. 188. §-ának (2) bekezdése a következő rendelkezéssel egészül ki:

„Az alacsonyabb munkakörbe helyezést vagy azonnali hatályú elbocsátást kimondó fegyelmi határozatot az egyeztető bizottság csak egyhangú határozattal változtathatja meg. Ha ilyen esetben egyhangú határozat nem jött létre, a fellebbezést az egyeztető bizottság köteles három napon belül megküldeni a járásbíróságnak. A járásbíróság az ilyen fellebbezést az Mt. 118. §-ának (3) bekezdése szerint benyújtott keresetként tárgyalja.”

23. §

Az Mt. V. 189. §-a a) következő rendelkezéssel egészül ki:

„Ha a miniszter a határozatot törvénysértés miatt helyezte hatályon kívül, a vállalat igazgatója a hatályon kívül helyezetttnél súlyosabb fegyelmi büntetést is hozhat.”

24 §

Az Mt. V. 191. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A dolgozó kártérítés címén összesen legfeljebb egyhavi alaphérének tizenöt százaléka erejéig felel akkor is, ha egy naptári hónapon belül több kárt okozó cselekményt követett el. Kivételt képeznek ez alól a (2)–(4) bekezdésben, valamint a 192. §-ban felsorolt esetek.

(2) Az (1) bekezdés esetében is hat heti munkabére erejéig felel a felelős beosztásban levő dolgozó a munkaköre ellátásával kapcsolatban okozott kárért, különösen ha az az ellenőrzés elhanyagolásából vagy a kártérítési felelősség érvényesítésének elmulasztásából keletkezett. A felelős beosztású dolgozók körét a miniszter a szakszervezettel egyetértésben határozza meg.

(3) Az (1) és (2) bekezdés esetében is a teljes kár erejéig lehet felelőssé tenni a dolgozót, ha a kárt okozó magatartás bűncselekménynek minősül és ezért a bíróság jogerősen elítélté.

(4) Ha a kárt a dolgozó valamely dolog elidegenítésével vagy más szándékos magatartással (cselekmény vagy mulasztás) idézte elő, a teljes kár kétszeres összegéig tehető felelőssé. Ha az elidegenített dolog megkerült, értékének megfelelő összeg megfizetésére lehet a dolgozót kötelezni.”

25 §

Az Mt. V. 192. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Az a dolgozó, aki felszerelési tárgyakat (munkaruha, egyenruha stb.) szerszámokat vagy egyéb eszközöket, termékeket leltár vagy jegyzék szerint vesz át és azokat állandóan őrzetében tartja vagy kizárólagosan használja, a hiányokért teljes mértékben felel, kivéve, ha a hiány erőhatalom, véletlen vagy egyéb rajta kívülálló okból következett be és annak bekövetkezését kellő gondossággal sem akadályozhatta meg. Megrongálódás esetén a 191. § rendelkezéseit kell alkalmazni.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott anyagi felelősség terheli a pénztárosokat, pénzkezelőket vagy értékezőket is az általuk kezelt pénz, értékpapír és egyéb értéktárgyak tekintetében.

(3) A raktárak és a kereskedelmi üzletek dolgozóinak leltárhiányáért való felelősségét a 98/1952. (X. 19.) M. T. számú rendelet és az ennek módosításáról szóló 15/1956. (V. 30.) M. T. számú rendelet szabályozza.”

26 §

Az Mt. V. a következő 193/A. §-sal egészül ki:

„193/A. §. Ha a kártérítésnek a dolgozó munkabéréből való levonására nincs mód, azt végrehajtás útján kell behajtani. Ebben az esetben az igazgatónak a kártérítést megállapító határozatát a közjegyző a bírósági végrehajtásról szóló 1955. évi 21. számú törvényerejű rendelet 14. § h) pontja alapján végrehajtási záradékkal látja el és a záradékkal ellátott határozat alapján történik a végrehajtás.”

„(3) A személyi fizetésben részesülő dolgozót megillető prémiumot, bérpótlékot vagy egyéb — az alapbér hányadában meghatározott — bérjellegű juttatást a munkakörére megállapított bértétel felső határának összege alapján kell kiszámítani.”

12. §

Az Mt. V. 130. §-a (5) bekezdésének *d)* pontja úgy módosul, hogy nem illeti meg éjszakai pótlék:

„*d)* a 127. § (1) bekezdésének *b)* pontjában felsorolt dolgozókat, kivéve azon fizikai munkát végzőket, akik rendszeresen (állandóan vagy hetenként váltakozva) éjszakai műszakban dolgoznak.”

13. §

Az Mt. V. 140. §-a (1) bekezdésének *a)* pontja úgy módosul, hogy az átlagkereset kiszámításának alapja:

„*a)* a legfeljebb hét munkanapra történő elszámolás esetén a folyó hónapot megelőző hónapban elért kereset.”

14. §

Az Mt. V. 172. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A fegyelmi jogkört

a) a közvetlenül a Minisztertanács alá rendelt szervek vezetői és helyettesei, valamint a miniszter-helyettesek felett a Minisztertanács,

b) a Minisztertanács által kinevezett — *a)* pontban nem említett — dolgozók, valamint a közvetlenül a miniszter felügyelete alá tartozó szervek vezetői és helyettesei felett a miniszter személyes hatáskörben,

c) az egyéb szervek vezetői és helyettesei felett a felügyeletet gyakorló szerv vezetője,

d) az *a)*–*c)* pontban nem említett dolgozók felett a szerv vezetője gyakorolja, tekintet nélkül arra, hogy a kinevezési jogkör kit illet meg.

(2) A tanácsok végrehajtó bizottsága dolgozóinak fegyelmi hatóságai a következők:

a) a fővárosi, megyei és megyei jogú városi tanács végrehajtó bizottsága elnökének, elnökhelyetteseinek és titkárnak fegyelmi ügyében a Minisztertanács;

b) a járási, járási jogú városi, fővárosi (városi) kerületi és a községi tanács végrehajtó bizottsága elnökének, elnökhelyetteseinek és titkárnak fegyelmi ügyében a közvetlen felettes tanács végrehajtó bizottsága;

c) a végrehajtó bizottság szakigazgatási szervei vezetőinek fegyelmi ügyében a végrehajtó bizottság;

d) a végrehajtó bizottság titkársága osztályvezetőjének, csoportvezetőjének és dolgozóinak fegyelmi ügyében a végrehajtó bizottság elnöke;

e) a végrehajtó bizottság szakigazgatási szervei dolgozóinak, valamint a szakigazgatási szerv közvetlen irányítása alá rendelt vállalatok és egyéb szervek vezetőjének és helyetteseinek, továbbá az oktatási intézményeknek a miniszter által meghatározott egyéb dolgozói fegyelmi ügyében a szakigazgatási szerv vezetője;

f) a községi tanács végrehajtó bizottság hivatali szervezete dolgozóinak, továbbá a községi tanács irányítása alá tartozó vállalatok vezetőinek fegyelmi ügyében a községi tanács végrehajtó bizottsága;

g) az állami mezőgazdasági gépállomás, valamint a növényvédő állomás igazgatójának fegyelmi ügyében a miniszter.”

15. §

Az Mt. V. 175. §-a a következő (4)–(6) bekezdéssel egészül ki:

„(4) Szóbeli feddést és írásbeli megrovást fegyelmi büntetésként a társadalmi bíróság (180/A. §) is kiszabhat.

(5) A tanácsok végrehajtó bizottsága választott dolgozóival szemben fegyelmi büntetésként alacsonyabb munkakörbe helyezést nem lehet kiszabni. Ha pedig ilyen dolgozóval szemben azonnali hatályú elbocsátás válik szükségessé, ez az 1954. évi X. törvény 30. §-ában szabályozott visszahívással történik.

(6) Ha a dolgozót nem a fegyelmi jogkört gyakorló nevezte ki, alacsonyabb munkakörbe helyezéshez vagy azonnali hatályú elbocsátáshoz a kinevező hozzájárulása szükséges.”

16. §

Az Mt. V. 178. §-a (1) bekezdése a következő rendelkezéssel egészül ki:

„A vizsgálóbizottság tagjaiul a munkafegyelem megtartásában élenjáró, köztisztelőben álló és megfelelő szakértelemmel rendelkező dolgozókat kell kijelölni.”

17. §

Az Mt. V. 179. §-a a következő (2) és (3) bekezdéssel egészül ki:

„(2) Azokban az esetekben, amikor a dolgozó alkalmazásához felsőbb szerv hozzájárulása szükséges, a fegyelmi eljárás megindításához is szükséges ugyanennek a szervnek az előzetes hozzájárulása.

(3) A fővárosi, megyei, megyei jogú városi tanács végrehajtó bizottsága a miniszter javaslatára a szakigazgatási szerv vezetője ellen köteles a fegyelmi eljárást megindítani és a fegyelmi eljárás lefolytatására, valamint az ügyet tárgyaló végrehajtó bizottsági ülésre a miniszter képviselőjét meghívni.”

18. §

Az Mt. V. 180. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:

„(3) A vállalat igazgatója az olyan jelentékenyebb vagy helyileg nagy számban előforduló ügyekben, amelyek a vállalat dolgozóira nagyobb fokú nevelőhatással járhatnak, az eljárást a vállalat vagy az érintett üzemszervek dolgozói előtt nyilvános tárgyaláson folytatja le.”

19. §

Az Mt. V. a következő 180/A. §-sal egészül ki:
„180/A. §. (1) A munkafegyelem megszilárdításában az igazgatót az üzem dolgozóiból választott társadalmi bíróságok is támogatják.

27. §

(1) Az Mt. V. 200. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„Az ipari munkások üzemen belüli képzését szakmunkásképző és továbbképző tanfolyamok szolgálják.”

(2) Az Mt. V. 201. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„A tanfolyamokat az üzemi termelő munka megszakítása nélkül munkaidőn kívül kell megtartani. Ha a szakma jellege megkívánja, ez alól a miniszter kivételt engedélyezhet.”

(3) Az Mt. V. 202. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„Azoknak a szakmáknak a körét, amelyekben szakmunkásképző tanfolyamok indíthatók, valamint a tanfolyamok létszámát és képzési idejét a miniszter a Munkaerőtartalékok Hivatala elnökével egyetértésben állapítja meg.”

(4) Az Mt. V. 203. §-ának (1) bekezdése és az Mt. V. 204. §-ának (2) bekezdése úgy módosul, hogy „alapfokú tanfolyam” megjelölés helyébe „szakmunkásképző tanfolyam” megjelölés lép.

28. §

Az Mt. V. 205. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A tanfolyamokat elméleti és gyakorlati vizsgával kell befejezni.

(2) A vizsga letételét a vállalat igazgatója kivételesen a tanfolyam elvégzése nélkül is engedélyezheti.

(3) A vizsgabizottság összetételét a Munkaerőtartalékok Hivatala elnöke az illetékes miniszterrel egyetértésben szabályozza.”

29. §

(1) Az Mt. V. 206. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A vizsga sikeres letételéről bizonyítványt, szakmunkásvizsga sikeres letétele esetén szakmunkás bizonyítványt kell kiadni.”

(2) Az Mt. V. 207. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„A szakmunkásképző és továbbképző tanfolyam vizsgaeredményét a munkakönyvbe be kell vezetni.”

(3) Az Mt. V. 208. §-a hatályát veszti.

30. §

(1) Az Mt. V. 211. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) a továbbtanuló dolgozók közül

a) az általános iskolában tovább tanulókat évenként három munkanap,

b) a középiskolában és az azzal egy tekintet alá eső iskolában továbbtanulókat évenként, az egyetemre előkészítő tanfolyamokon és az egyetemek (főiskolák) esti tagozatain továbbtanulókat a félévi vizsgák előtt hat munkanap,

c) az egyetemre, előkészítő tanfolyamokon és az egyetemek (főiskolák) esti tagozatain tovább-

tanulókat az évvégi vizsgák előtt, valamint az államvizsgák (végszigorlatok) előtt tizenkét munkanap tanulmányi szabadság illeti meg.

(2) A levelezőoktatásban résztvevő dolgozókat az (1) bekezdésben foglaltakon felül évenként általános iskola esetében három, gimnázium esetében hat, technikum, főiskola és egyetem esetében pedig tizenkét munkanap tanulmányi szabadság illeti meg.

(3) Az egyetem, illetőleg a főiskola javaslatára a félévi és az évvégi tanulmányi szabadságot a dolgozó részére az (1)–(2) bekezdésben megállapított kereten belül attól eltérő beosztásban is ki lehet adni.”

(2) Az Mt. V. 212. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„A tanulmányi szabadságot egy naptári éven belül a dolgozó évi rendes szabadságának tizenkét munkanapot meghaladó részébe be kell számítani. A tanulmányi szabadságot a vizsgák után kiadni nem lehet.”

(3) Az Mt. V. 213. §-ának (1) bekezdése hatályát veszti, a (2), (3), (4) bekezdés pedig (1), (2), (3) bekezdésre változik.

31. §

(1) Az Mt. V. 215. §-ának (1) bekezdése azzal egészül ki, hogy munkakönyv nélkül alkalmazható:

„f) legfeljebb három havi időtartamra az állami építőiparban és a mezőgazdasági építkezéseken az építkezéstől számított harminc km-es körzeten belül lakó mezőgazdasági főfoglalkozású dolgozó.”

(2) Az Mt. V. 215. §-ának (2) bekezdése úgy módosul, hogy a lakóhely szerint illetékes községi (városi, városi kerületi) tanács végrehajtó bizottsága által kiállított igazolás szükséges „az állami építőiparban és a mezőgazdasági építkezéseknél” is. Az igazolás egy évi időtartam helyett „nyolc havi” időtartamra érvényes.

(3) Az Mt. V. 217. §-ának (3) bekezdése azzal egészül ki, hogy „azonnali hatállyal elbocsátva” bejegyzést kell alkalmazni:

„a 47. § (3) bekezdésében meghatározott esetekben.”

32. §

Az Mt. V. 221. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:

„(4) A szakközépiskolát végzetteket — a gyakorlati szakismeretek megszerzése érdekében — a szakmai gyakorlat ideje alatt a szakmájuknak megfelelő szakmunkára, illetőleg gyakornoki vagy hasonló jellegű munkára kell beosztani. A kiváló elméleti és gyakorlati felkészültséggel rendelkezők ennél magasabb munkakörbe is beoszthatók.”

33. §

Az Mt. V. 222. §-ának (1) bekezdése a következőkkel egészül ki:

„Ha a szakmai gyakorlatra beosztottak végleges munkahelyének kijelölését a megyei tanács végrehajtó bizottsága végzi, akkor a szakiskola felett felügyeletet gyakorló miniszter a vállalat neve

helyett csak a szakmai gyakorlat helyéül kijelölt megyét köteles közölni."

34. §

Az Mt. V. 223. §-ának (2)–(3) bekezdés helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A szakmai gyakorlat megkezdésének időpontját a tanulmányokat befejező oklevél átadását követő harminc napon belüli időpontban kell megállapítani. Az iskola felett felügyeletet gyakorló miniszter elrendelheti, hogy a határidő az oklevél átadása helyett az utolsó tanulmányi félév befejezésétől számítsa. Tanár- és tanítójelöltekre nézve a határidő az év július hó 1. napja előtti időpontban nem állapítható meg.

(3) A szakmai gyakorlat megkezdése időpontjának megállapításánál a gyakorlatra kötelezett kívánságát — a (2) bekezdésben meghatározott időpontban belül — lehetőleg figyelembe kell venni.

(4) A szakmai gyakorlat folytatására kötelezett dolgozó szakképzettségét, valamint az (1) bekezdésben felsorolt adatokat a szakiskola vezetője köteles a dolgozó munkakönyvébe bevezetni."

35. §

Az Mt. V. 224. §-a a következő (8) bekezdéssel egészül ki:

„(8) Annak a szakmai gyakorlatra kötelezett dolgozónak, aki a szakmai gyakorlatot az oklevél megszerzése előtt kezdte meg — kérelmére — az oklevél megszerzése céljából harminc napig terjedhető fizetés nélküli szabadságot kell engedélyezni.

36. §

Az Mt. V. 228. §-a a következő (2) bekezdéssel egészül ki:

„(2) A vállalat felett felügyeletet gyakorló miniszter a kötelező szakmai gyakorlat teljesítése alól a dolgozót kérelmére felmentheti. A szakmai gyakorlat megkezdése előtt a felmentés jogát az iskola felett felügyeletet gyakorló miniszter gyakorolja. Ilyen esetben a dolgozó munkakönyvébe „a kötelező szakmai gyakorlat elvégzése alól felmentve” bejegyzést kell beírni."

37. §

Az Mt. V. 229. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:

„(4) Annak a dolgozónak, aki a szakmai gyakorlatát az oklevél megszerzése előtt kezdte meg, s az előírt határidőre saját hibájából oklevelet nem szerez, a gyakorlaton eltöltött ideje a kötelező szakmai gyakorlat idejébe nem számítható be."

38. §

Az Mt. V. a következő 232/A. §-sal egészül ki:

„232/A. §. A szakszervezeti bizalmi csak a műhelybizottság, illetve az üzemi bizottság hozzájárulásával lehet áthelyezni."

39. §

(1) Az Mt. V. 235. §-ának (5) bekezdése hatályát veszti.

(2) Az Mt. V. 241. §-a a következő (6)–(7) bekezdéssel egészül ki:

„(6) A területi egyeztető bizottság ülésén tanúként vagy szakértőként megjelent dolgozót ugyanolyan mértékű térítés illeti meg, mint a bírósági idézésre tanúként megjelenő dolgozót. A felmerülő költségeket a dolgozót alkalmazó vállalat köteles viselni.

(7) Ha a vállalati egyeztető bizottság eljárásában más vállalat dolgozójának tanúként vagy szakértőként való meghallgatása szükséges, akkor — kérésére — a dolgozót alkalmazó vállalat egyeztető bizottsága köteles a meghallgatást elvégezni és az arról felvett jegyzőkönyvet az ügyben eljáró vállalati egyeztető bizottságnak megküldeni."

40. §

Az Mt. V. a következő 249/A. §-sal egészül ki:

„249/A. §. A területi egyeztető bizottság helyett a járásbíró elé lehet terjeszteni azt az egyeztető bizottság kizárólagos hatáskörébe (Mt. 143. §) nem tartozó munkaügyi vitát, amelyben az elsőfokon eljáró egyeztető bizottság határozatot hozott, illetve szavazategyenlőség miatt dönteni nem tudott."

41. §

Az Mt. V. a következő 252/A. §-sal egészül ki:

„252/A. §. (1) A fővárosi, a megyei, illetőleg a megyei jogú városi tanács végrehajtó bizottságának elnöke gyakorolja a tanácsoknál és a tanácsok felügyelete alá tartozó vállalatoknál a miniszter jogkörét:

a) a szabadságnak a következő év március hó 31. napjáig való kiadásának engedélyezése (98. § (3) bek., 101. § (1) bek.),

b) a rendkívüli szabadság engedélyezése (Mt. 56. § (1)–(2) bek. és az Mt. V. 106. §-a),

c) a fizetés nélküli szabadság engedélyezése (Mt. 57. § (1) bek.),

d) a személyi fizetés megállapítása (Mt. 66. §-a),

e) a más vállalathoz való áthelyezés (Mt. 134. § (1) bek.) esetén.

(2) Az Mt., illetve az Mt. V. rendelkezéseinek alkalmazása során a megyei tanács alatt a megyei jogú városi, a járási tanács alatt a járási jogú városi és a városi kerületi tanácsot is érteni kell."

42. §

(1) Jelen rendelet kihirdetése napján lép hatályba. Egyidejűleg hatályát veszti a műszaki egyetemek, az Erdőmérnöki Főiskola és a Gépészmérnöki Főiskola végzett hallgatóinak szakmai gyakorlatáról szóló 45/1954. (VII. 29.) M. T. számú rendelet, a kötelező szakmai gyakorlat egyes kérdéseiről szóló 31/1955. (VI. 5.) M. T. számú rendelet.

(2) E rendelet rendelkezéseit a már folyamatban levő ügyekre is alkalmazni kell.

Hegedűs András s. k.
a Minisztertanács elnök

Közlemények

A Magyar Tudományos Akadémia főtítkárá-
nak 130.332/1956. MTA számú

k ö z l e m é n y e

**a munkaviszonyban álló dolgozók nyugdíjaztatá-
sáról.**

Több ízben előfordult, hogy az intézetek ve-
zetői vagy a dolgozók közvetlenül beadvánnyal
fordultak az Akadémia Elnökségéhez, melyben
nyugdíjaztatásuknak hivatalból való elintézését
kérték.

Tájékoztatásul közlöm, hogy a fennálló nyug-
díjrendeletek értelmében a nyugdíjjogosultságot
elért dolgozónak a nyugdíj iránti kérelmét szemé-
lyesen kell beadnia az SZTK illetékes nyugdíj
alközpontjához.

A beadott kérelemhez csatolni kell a munka-
viszony megszűnésére vonatkozó okmány másola-
tát, a munkakönyvet és be kell mutatni a rendőr-
ség által kiadott személyi igazolványt.

Felhívom az érdekeltek figyelmét arra, hogy
a jövőben a nyugdíj megállapítás iránti kérelmet
ne az Akadémia Elnökségéhez, hanem közvetle-
nül az illetékes nyugdíj alközpontnál terjesszék
elő.

Budapest, 1956. május 30.

Bognár Rezső s. k.
főtítkár.

*

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatala
Gazdasági Titkársága vezetőjének 120.357/1956.
MTA. Hiv. G. T. számú

f e l h í v á s a

**a költségvetési szervek béralapgazdálkodásának
elszámolásáról.**

Utalással a költségvetési szervek létszám- és
béralapgazdálkodásáról szóló 112/1956. (P. K. 5.)
P. M. sz. utasítás 17. §-ának (3) bekezdésében
foglalt rendelkezésére — a Pénzügyminisztérium
318/25/1956. számv. sz. közleménye alapján —
a következőket közlöm:

Abból a célból, hogy a 01 Állományba tarto-
zók béralapja az igazgatási állandó és időszak-
főfoglalkozásúakra, illetőleg a működési állandó
és időszakfőfoglalkozásúakra vonatkozóan külön-
külön kimutatható legyen, a KÁLÁSZ szerint
könyvelő szerveknél az 511.01 Állományba tar-
tozók béralapja számlát

511.01/a Állományba tartozó igazgatási dolgozók
béralapja és

511.01/b Állományba tartozó működési dogozók
béralapja számlákra kell bontani.

Budapest, 1956. május 25.

Biacci Imre s. k.

a Gazdasági Titkárság vezetője

*

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatala
Gazdasági Titkársága vezetőjének 120.365/1956.
MTA. Hiv. G. T. számú

f e l h í v á s a

**a „Sajátkezelésű konyhák jelentése” című beszá-
moló készítéséről.**

A Központi Statisztikai Hivatal elnökhelyet-
tesének 72—73/1956. sz. átíratára alapján az aláb-
biak szerint intézkedem:

Az Akadémia felügyelete alatt álló intézmé-
nyek és vállalatok — amennyiben saját kezelésű
konyhával rendelkeznek — a KSH elnöke által
13.927/1955. sz. alatt engedélyezett „Saját keze-
lésű konyhák jelentése” c. beszámolót a tárgy-
negyedévet követő hó 20-ig tartoznak 2 példány-
ban megküldeni:

a) *vidéken* a megyei (megyei jogú városi) ta-
nács kereskedelmi osztályának, egy példányban
a területileg illetékes járási tanácsnak;

b) *Budapesten* a kerületi tanács kereskedelmi
osztályának, egy példányban pedig a Belkereske-
delmi Minisztérium Üzemélelmelési Igazgatóságá-
nak. (Bp. V., Petőfi Sándor u. 14—16.)

A vállalatok egy példányt az MTA Hivatala
Vállalati Osztályának, az intézmények pedig egy
példányt az MTA Hivatala Költségvetési Osztá-
lyának küldenek meg, egy példány pedig az adat-
szolgáltatónál marad.

A beszámolójelentés első ízben — a II. negyed-
évre vonatkozóan — 1956. július 20-ára esedékes.

A beszámolóúrlap a Belkereskedelmi Minisz-
térium Üzemélelmelési Igazgatóságától igényel-
hető.

Budapest, 1956. június 1.

Biacci Imre s. k.

a Gazdasági Titkárság vezetője

Felvilágosítást ad:
Gömöri Kornél,
MTA Hivatala.
Költségvetési Osztály.

Jogszabálymutató

1956. május 13-tól 1956. június 3-ig.

A közzététel helye	A jogszabály száma és kelte	A jogszabály tárgya
Magyar Közlöny	1/1956. (V. 16.) Np. M. (M. K. 40.)	A zeneoktatói működési engedélyekről
	1/1956. (V. 16.) O. T. (M. K. 40.)	Az egyes alkatrész-cseredarabok átadásáról szóló 1/1955. (I. 9.) O. T. sz. rendelet módosításáról
	1/1956. (V. 19.) O. M. (M. K. 41.)	Az aranyoklevélről, illetőleg a gyémántoklevélről, valamint az egyetemek és főiskolák által kiállítható emléklapokról
	1956. évi 9. számú tvr. (M. K. 42.)	A növényvédelemről
	1956. évi 10. számú tvr. (M. K. 42.)	A mezőgazdasági technikumokról
	1.037/1956. (V. 24.) Mt. h. (M. K. 44.)	„Vasgyűjtő hónap” szervezéséről
	2/1956. (V. 25.) K. K. M. (M. K. 45.)	A vámjog szabályozásáról szóló 1954. évi 16. számú törvényerejű rendelet, valamint az azt módosító 1955. évi 7. számú törvényerejű rendelet végrehajtásáról szóló 1/1956. (III. 17.) K. K. M. számú rendelet módosításáról
	1.039/1956. (V. 27.) Mt. h.	A munkaidő csökkentéssel kapcsolatos feladatokról

Akadémiai Közlöny

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADEMIA
HIVATALA

BUDAPEST, 1956. JÚNIUS 23

TARTALOM

Oldal

Személyi rész	79
Törvények, rendeletek, határozatok	16/1956. (V. 30.) M. T. A dolgozók társadalombiztosítási nyugdíjáról szóló 1954. évi 28. számú törvényerejű rendelet végrehajtásaként megjelent 69/1954. (XI. 2) M. T. számú rendelet kiegészítéséről 80
	1.041/1956. (V. 30.) Mt. h. A társadalmi bíróságok létrehozásáról és működéséről 80
	1.046/1956. (VI. 3.) Mt. h. Az állami szervek munkájának egyszerűsítéséről és megjavításáról 82
	1.048/1956. (VI. 3.) Mt. h. Az egyetemi és szakközépiskolai hallgatók iskoláztatásának és kötelező szakmai gyakorlatra való elhelyezésének rendjéről 83
	1.051/1956. (VI. 3.) Mt. h. Az Országos Földtani Főigazgatóság hatósági jogköréről és feladatairól 84
Miniszteri utasítások	158/1956. (P. K. 26.) P. M. Az alacsony keresetű közszolgálati dolgozók béremelésének végrehajtása 84
Közlemények	105.083/1956. MTA. Hiv. G. T. A típusgépkocsik javításáról 86
Jogszabálymutató	86

Személyi rész

KITÜNTETÉSEK

A Népköztársaság Elnöki Tanácsa

a tudományos munka terén elért kimagasló eredményeik elismeréséül

Szauder Józsefnek, a Magyar Tudományos Akadémia Irodalomtörténeti Intézete osztályvezetőjének,

Egerváry Jenőnek, a Magyar Tudományos Akadémia Matematikai Kutató Intézete osztályvezetőjének,

Pál Lénárdnak, a Magyar Tudományos Akadémia Központi Fizikai Kutató Intézete osztályvezetőjének,

Magyar Jánosnak, az Erdőmérnöki Főiskola tudományos igazgató helyettesének,

Millner Tivadarnak, a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagjának,

Csűrös Zoltánnak, a Műszaki Egyetem Szervező-kémiai Technológiai Tanszéke vezetőjének,

Haraszthy Gyulának, a Magyar Tudományos Akadémia Könyvtára vezetőjének,

Bernát Györgynek, az Akadémiai Kiadó igazgatójának és

Törő Imre akadémikus, egyetemi tanárnak

a „Munka Érdemrend”,

Spira Györgynek, a történelemtudományok kandidátusának,

Nagy Sándornak, a pedagógiai tudományok kandidátusának,

Szabados Dezsőnek, a Központi Fizikai Kutató Intézet főműhelyvezetőjének,

Hajnóczy Lászlónak, a Műszaki Egyetem tanáranak,

Györkösi Alajosnak, a Magyar Tudományos Akadémia Könyvtára igazgató helyettesének és

Polinszky Károlynak, a kémiai tudományok kandidátusának

a „Szocialista Munkáért Érdemérem”,

Juhász Józsefnek, a Magyar Tudományos Akadémia Nyelvtudományi Intézete tudományos segédmunkatársának,

Ziermann Margitnak, a Matematikai Kutató Intézet tudományos munkatársának,

Finály Istvánnak, a kémiai tudományok kandidátusának,

Ujhelyi Józsefnek, az Országos Természettudományi Múzeum Növénytára tudományos kutatójának,

Kónya Sándornak, a Tudományos Minősítő Bizottság Titkársága vezetőjének és

Ekés Lászlónak, a Magyar Tudományos Akadémia főmérnökének

a „Munka Érdemérem”

kitüntetését adományozta.

Dobi István s. k.
a Népköztársaság Elnöki
Tanácsának elnöke

Kristóf István s. k.
a Népköztársaság Elnöki
Tanácsának titkára

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA CXVII. KÖZGYÜLÉSÉNEK VÁLASZTÁSAI

A Magyar Tudományos Akadémia 1956. évi nagygyűlése során május hó 29-én és 30-án tartotta a CXVII. közgyűlését.

A közgyűlés a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagjaivá választotta:

Erdei Ferenc
Hevesi Gyula
Lissák Kálmán
Marót Károly
Rényi Alfréd
Szabó Imre
Szökefalvy-Nagy Béla és
Winter Ernő

levelező tagokat.

A közgyűlés a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagjaivá választotta:

Baló József
Benedikt Ottó
Erdős Pált
Földi Zoltánt
Korach Mórt és
Proszt Jánost

A közgyűlés

Bognár Rezső főtitkárt kérésére — más fontos megbízatása miatt — felmentette a főtitkári tisztségtől és az Akadémia főtitkárává

Erdey-Gruz Tibor akademikust választotta meg.

A közgyűlés akadémiai titkárrá választotta:
Hevesi Gyula akademikust és
Bognár Géza levelező tagot.

A közgyűlés a főtitkár állandó helyetteséül
Bognár Géza akadémiai titkárt jelölte ki.

Jogszabályok

A Magyar Népköztársaság Minisztertanácsának
16/1956. (V. 30.) M. T. számú

rendelete

a dolgozók társadalombiztosítási nyugdíjáról szóló
1954. évi 28. számú törvényerejű rendelet végrehajtásaként megjelent 69/1954. (XI. 2.) M. T.
számú rendelet kiegészítéséről

1. §.

A dolgozók társadalombiztosítási nyugdíjáról szóló 1954. évi 28. számú törvényerejű rendelet végrehajtásaként megjelent 69/1954. (XI. 2.) M. T. számú rendelet 73. § (1) bekezdése a következő rendelkezéssel egészül ki:

„Ha az üzemi baleset (foglalkozási betegség) bekövetkezéséért való felelősség megállapításával kapcsolatban büntető eljárás nem indult vagy azt megszüntették, a felelősséget a bíróság a polgári eljárás során jogosult megállapítani.”

2. §.

Jelen rendelet kihirdetése napján lép hatályba.

Hegedüs András s. k.
a Minisztertanács elnöke

A Magyar Népköztársaság Minisztertanácsának és a Szakszervezetek Országos Tanácsának 1.041/1956. (V. 30.) sz.

határozata

a társadalmi bíróságok létrehozásáról és működéséről

A Minisztertanács és a Szakszervezetek Országos Tanácsa szükségesnek tartja, hogy a munkafegyelem megsértése és a társadalmi tulajdon megkárosítása elleni aktív védekezésben a dolgozók minél szélesebb köre vegyen részt. A fegyelmezetlenekkel, rendbontókkal, a társadalmi tulajdon megkárosítóival szemben a felelősségre vonás eddiginél hatékonyabb módszerei kialakítása érdekében — a társadalmi bíróságok nevelőhatásaként — a becsületes dolgozók által olyan légkör kialakítását tartják szükségesnek, amely hozzájárul a dolgozónak a munkafegyelemre, a szocialista együttélés követésére való neveléséhez. Ennek érdekében a Minisztertanács és a Szakszervezetek Országos Tanácsa az alábbiakat határozza:

1. A társadalmi bíróságok megszervezése

1. Minden olyan vállalatnál (üzemnél, telepnél) — a MÁV-ot és üzemi vállalatát kivéve —, ahol az egy városban (községben) foglalkoztatott állandó dolgozók száma a háromszáz főt eléri vagy meghaladja, társadalmi bíróságokat kell létrehozni. A miniszter a szakszervezettel egyetértésben háromszáz dolgozónál kevesebbet foglalkoztató vállalatoknál is engedélyezheti társadalmi bíróság alakítását.

2. A társadalmi bíróságok megszervezése, irányítása és ellenőrzése a szakszervezetek feladata.

3. A dolgozók létszámától függően a vállalatoknál 10—25 tagú társadalmi bíróságokat kell választani. A társadalmi bíróságok tagjait a dolgozók választják meg. A megválasztás egy évre szól. A társadalmi bíróságok megválasztásának módját a Szakszervezetek Országos Tanácsa határozza meg.

4. A társadalmi bíróságok tagjainak lehetőleg azokat az élénjáró, példamutató dolgozókat kell megválasztani, akik már hosszabb ideje dolgoznak a vállalatnál, továbbá akik tanácsstagok vagy népi ülnökök, illetve népi ülnökök voltak. A társadalmi bíróságok tagjainak megválasztásánál törekedni kell arra, hogy abban lehetőleg minden munkaterület képviselve legyen.

5. A megválasztott társadalmi bíróság tagjai sorából maga választja meg állandó elnökét és 1—4 elnökhelyettesét.

6. Elnökké és elnökhelyettesé olyan dolgozókat kell választani, akik a bírósági tárgyalások levezetésére alkalmasak.

11. A társadalmi bíróságok hatásköre és működése

7. Társadalmi bíróság elé azokat az ügyeket lehet terjeszteni, amelyek

- a) a munkafegyelem megsértésével,
- b) a társadalmi tulajdon megkárosításával,
- c) a szocialista együttélés szabályainak az üzemben belüli megsértésével,
- d) a személyi tulajdon ellen az üzemben belül elkövetett cselekményekkel kapcsolatosak.

8. A 7. pontban említett ügyek közül azokat kell társadalmi bíróság elé utalni, amelyek a vállalatnál viszonylag nagyobb számban fordulnak elő, kiemelkedőbbek, illetve amelyeknél a társadalmi bíróság közreműködése a dolgozók kollektívájára különösen nagy nevelőhatással járhat. A 7. d) pont esetében csak a sértett beleegyezésével lehet az ügyet a társadalmi bíróság elé terjeszteni.

9. A fegyelmi ügyet a vállalat igazgatója terjeszti a társadalmi bíróság elé az üzemi bizottsággal egyetértésben. A fegyelmi ügy társadalmi bíróság elé való terjesztése bármely dolgozó kezdeményezésére is történhet.

10. A társadalmi bíróság állandó elnöke az ügynek hozzá való érkezése után megalakítja az ügyben eljáró társadalmi bíróságot és gondoskodik arról, hogy az ügy a benyújtástól számított 15 napon belül befejezést nyerjen.

11. A tárgyaláson háromtagú bíróság jár el. A tárgyalás levezetését vagy maga az állandó elnök látja el, vagy arra az egyik elnökhelyettes jelöli ki. Az állandó elnök jelöli ki a megválasztott bírósági tagok közül a bíróság másik két tagját is. A bíróság tagjait úgy kell kijelölni, hogy azok lehetőleg az eljárás alá vont dolgozót, illetve az ügyet jól ismerjék és közülük lehetőleg az egyik az eljárás alá vont személy közvetlen munkatársa legyen.

12. Az állandó elnök gondoskodik

- a) az eljárás alá vont dolgozó és
- b) a tanúk megidőzéséről, továbbá
- c) a tárgyalás tárgyának, helyének és időpontjának megfelelő közhírre tételéről.

13. A társadalmi bíróság munkaidőn kívül ülésezik. Ülése nyilvános.

14. Az ülés rendjének biztosítása az eljáró bíróság elnökének feladata.

15. A társadalmi bíróság üléséről jegyzőkönyvet kell felvenni.

16. A társadalmi bíróság ügyvitelével kapcsolatos tennivalók ellátásáról (helyiség, jegyzőkönyvvezető, fűtés stb.) a vállalat igazgatója gondoskodik.

17. A társadalmi bíróság tagjai a bíróság munkájában társadalmi munkaként vesznek részt.

18. Törekedni kell arra, hogy az ügyet lehetőleg egy tárgyaláson befejezzék.

19. A tárgyalás az ügy rövid ismertetésével kezdődik. Ezt követően meg kell hallgatni az eljárás alá vont dolgozót. Ha a dolgozó nem jelenik meg, de időben értesítették a tárgyalásról és távollmaradását előzőleg elfogadhatóan nem mentette ki, a tárgyalást távollétében is meg lehet tartani. A tárgyaláson a dolgozó meghallgatása után ismertetni lehet az ügy szempontjából lényeges okiratokat, tanúkat lehet kihallgatni. Az elnök bárkinek szót adhat a hallgatóság köréből is. Az eljárás befejezése előtt ismét meg kell adni a szót az eljárás alá vont dolgozónak.

20. A tárgyalás során törekedni kell arra, hogy bizonyítékok feltárásával meg lehessen győzni a dolgozót cselekménye helytelenségéről és így a tárgyalás az eljárás alá vont dolgozó nevelését szolgálja.

21. A társadalmi bíróság határozatát a tárgyaláson ki kell hirdetni és három napon belül írásban is meg kell küldeni a vállalat igazgatójának.

22. A társadalmi bíróság határozatában

a) a dolgozót szóbeli feddével vagy írásbeli megrovással büntetheti, illetőleg

b) javaslatot tehet a vállalat igazgatójának a dolgozónak alacsonyabb munkakörbe helyezésére vagy azonnali hatályú elbocsátására, esetleg büntető eljárás kezdeményezésére, valamint az okozott kár megtérítésére, illetőleg

c) ha úgy találja, hogy a dolgozó fegyelmi vétséget nem követett el, a fegyelmi eljárás megszüntetésére.

23. A vállalat igazgatója, ha a társadalmi bíróság ülésén jelen van és annak határozatával

egyetért, fegyelmi határozatát lehetőleg a társadalmi bírósági tárgyaláson hozza meg és hirdesse ki. A fegyelmi határozatot azonban ilyenkor is írásba kell foglalni és három napon belül a dolgozónak kézbesíteni kell.

24. A Minisztertanács és a Szakszervezetek Országos Tanácsa felkéri a társadalmi szervezeteket, gondoskodjanak arról, hogy a társadalmi bírósági tárgyalásokon a dolgozók minél nagyobb számban vegyenek részt.

III. Hatálybalépés

25. Jelen határozat kihirdetése napján lép hatályba. Végrehajtásáról — ideértve a társadalmi bíróságok megalkotásának időpontját is — a Szakszervezetek Országos Tanácsa gondoskodik.

Hegedüs András s. k.
a Minisztertanács elnöke

Gáspár Sándor s. k.
a SZOT. elnöke

A Magyar Népköztársaság Minisztertanácsának
1.046/1956. (VI. 3.) számú

határozata

az állami szervek munkájának egyszerűsítéséről és megjavításáról

A népi demokratikus államunk előtt álló hatalmas feladatok végrehajtását, az új ötéves tervünk sikeres teljesítését, a népgazdaság fellendítését, az életszínvonal emelését, a tudomány és kultúra felvirágoztatását nagymértékben hátráltatja a túlzott központosítás, az állami és vállalati igazgatás sok területén még meglevő párhuzamosság és a nagyfokú bürokratizmus. Ezek a súlyos hiányosságok akadályozzák az egyszerű és gyors ügyintézés, felesleges kiadásokkal terhelik az állami költségvetést, gátolják a dolgozók jogainak érvényesítését, az államigazgatási szervek munkája széles népi ellenőrzésének kibontakozását.

Még mindig kevés és ezen belül is általában csak kisebb jelentőségű kérdésekben döntenek az államhatalom helyi szervei, a tanácsok és nem elég széles a tanácsok által választott végrehajtó bizottságok hatásköre sem. Mindez csökkenti a helyi igazgatási szervek önállóságát és dolgozói felelősségérzetét. Sok helyütt törvényeinket megsértve, nem vonják be a lakosságot az ügyek intézésébe, nem veszik figyelembe az alulról jövő kezdeményezéseket, javaslatokat, vagyis nem használják ki megfelelően azt a hatalmas erőt, amely a dolgozóknak az államhatalom és államigazgatás munkájába való bevonásában rejlik. Nincs megfelelő jogköre a vállalati igazgatóknak sem. Ez csökkenti kezdeményező-készségüket, felelősségérzetüket.

Az elmúlt években több kezdeményezés történt az államigazgatás egyszerűsítése érdekében. Egyes miniszterek, országos hatáskörű szervek vezetői, tanácsok végrehajtó bizottságának elnökei sok és hasznos javaslatot tettek a vezetés megjaví-

tására. A javaslatok megvalósítása azonban nem járt kellő eredménnyel.

Az államigazgatás megjavítása és egyszerűsítése érdekében a Minisztertanács az alábbiakat határozza:

1. A Minisztertanács a minisztériumok, országos hatáskörű szervek, a tanácsok végrehajtó bizottságai, az állami hivatalok, intézmények, vállalatok vezetői feladatává teszi, hogy saját hatáskörükben gyakorlati intézkedéseket dolgozzanak ki és fogadtassanak az igazgatás egyszerűsítése és hatékonyabbá tétele érdekében.

a) A vállalati igazgatóknak és a tanácsi szerveknek az ügyek intézésében az eddiginél összehasonlíthatatlanul nagyobb jogkört kell adni, emelni kell a vezetés színvonalát.

b) Meg kell szüntetni egyes minisztériumok és országos szervek felesleges, aprólékos beavatkozását a termelés vezetői és a tanácsi szervek munkájába.

c) Egyszerűbbé kell tenni az államigazgatási és vállalati apparátusok jelenlegi szervezetét, össze kell vonni a túlzottan tagolt és a párhuzamos munkát végző egységeket és a feleslegeseket meg kell szüntetni. Csökkenteni kell az egyes gazdálkodó szerveknél a különféle funkcionális és ügyviteli feladatokkal foglalkozó egységek, ügykörök számát.

d) Az egyszerűsítési munkát úgy kell végrehajtani, hogy tovább szilárduljon a munkafegyelem, növekedjék a szervezettség, egyszerűbbé, de egyben érdemibbé váljék az ellenőrzés, azaz az egyszerűsítéssel együtt megjavuljon az állami irányítás.

2. Az állami és vállalati igazgatás munkájának megjavítása, a bürokratikus ügyintézés felszámolása érdekében a minisztériumok, a tanácsok végrehajtó bizottságai, az üzemek és hivatalok készítsenek javaslatot a dolgozók, a legjobb szakemberek, tudósok bevonásával és haladéktalanul fogjanak hozzá annak megvalósításához.

a) A Minisztertanács felhívja a dolgozókat, az állami és társadalmi szerveket, üzemeket és intézményeket, hogy az igazgatás egyszerűsítésével kapcsolatos javaslataikat 1956. július 31-ig juttassák el az illetékes minisztereknek, országos hatáskörű szervek vezetőinek vagy az illetékes tanácsok végrehajtó bizottságainak.

b) A Minisztertanács kötelezi a minisztereket, az egyes állami és gazdasági szervek vezetőit, hogy saját hatáskörükben kövessenek el mindent az ügyintézés egyszerűsítésére. A saját hatáskörüket meghaladó kérdésekben a fennálló szabályozás megváltoztatására küldjék meg javaslataikat annak a felsőbb állami szervnek, amely a kérdést szabályozta. A megfelelő és a leghatékonyabb igazgatási szervezet kialakításáért a miniszterek és az egyes szervek vezetői személyükben felelősek. Azok a miniszterek, akiknek irányítása alatt a tanácsok végrehajtó bizottságánál osztály vagy csoport működik a megyei (fővárosi, megyei jogú városi) tanácsok végrehajtó bizottsága elnökeinek bevonásával, — szükség esetén járási, városi és községi vb. elnökök bevonásával is — kötelesek megvizsgálni és megfelelő intézkedéseket hozni szakterületükön az irányítás és egyszerűsítés ellen-

őrzésére, illetve erre vonatkozóan javaslatokat készíteni és Minisztertanács elé terjeszteni.

c) Azokban a kérdésekben, amelyek a miniszterek hatáskörét meghaladják, illetve, amelyek más szervek hatáskörét és ügyintézését érintik és egyetértés nem alakult ki, a Minisztertanácshoz kell fordulni. A megyei (fővárosi és megyei jogú városi) tanácsok végrehajtó bizottságának elnökei éljenek a tanácstörvényben biztosított jogaikkal és forduljanak a Minisztertanácshoz olyan egyszerűsítési javaslataikkal is, amelyeknek elfogadásában köztük és az illetékes miniszterek között vita van.

3. a) A Minisztertanács megállapítja, hogy az egyszerűsítés alapvető feladata: a tervezés, a beruházás, az anyaggazdálkodás, a pénzgazdálkodás, a termelői árrendszer, a bérezés és bérelszámolás, a számvitel és statisztika rendszerének egyszerűsítése. Ennek érdekében szükséges, hogy a felsorolt funkciók egyszerűsítésével kapcsolatos legfontosabb feladatok mielőbb kidolgozásra kerüljenek. Az illetékes állami szervek vezetői, elsősorban az Országos Tervhivatal elnöke, a pénzügyminiszter és a Központi Statisztikai Hivatal elnöke, dolgozzák ki a fentiekre vonatkozó előterjesztéseket és 1956. július 31-ig terjesszék a Minisztertanács elé.

b) A Minisztertanács utasítja az Országos Tervhivatalt és a Pénzügyminisztériumot, hogy az 1957. évi tervutasítást és költségvetési köriratot a jelen határozat irányelveinek megfelelően dolgozzák ki. Az 1957. évi tervutasítás és költségvetési körirat felülvizsgálását megfelelő szakértőkből álló bizottság végezze.

c) A Minisztertanács Apró Antal elvtárs vezetésével országgyűlési képviselőkből és tanácsi vb. elnökökből álló bizottságot hoz létre annak megvizsgálására, miként lehet a tanácsoknál, a tanácsok végrehajtó bizottságainál a kollektív vezetést erősíteni s hatáskörüket növelni. A bizottságnak 1956. december 31-ig ki kell dolgoznia: milyen intézkedések eldöntése tartozik a tanácsok végrehajtó bizottságai és milyen kérdések eldöntése a tanácsok kizárólagos hatáskörébe. E munka során felül kell vizsgálni a tanácsi szervek működésére vonatkozó határozatokat és a gyakorlati tapasztalatok felhasználásával javaslatot kell tenni az egyes hatáskörök pontos meghatározására.

d) A Minisztertanács utasítja a gazdasági minisztereket, hogy vizsgálják felül a vállalati igazgatók jogkörére vonatkozó utasításokat abból a szempontból, hogyan lehetne a vállalati igazgatók hatáskörét tovább bővíteni. A saját hatáskörükből elintézhető módosításokat kötelesek két hónapon belül végrehajtani. Az olyan kérdésekben, amelyekben a Minisztertanács dönthet, a miniszterek forduljanak javaslataikkal a Minisztertanács Elnöksége illetékes tagjához, akinek vezetése alatt a miniszterek kötelesek az iparigazgatóságok vezetőinek és az üzemi igazgatóknak a bevonásával négy hónapon belül kidolgozni azokat a gyakorlati intézkedéseket, amelyek a vállalati igazgatói jogkör további jelentős kiterjesztését szolgálják.

4. A Minisztertanács felkéri a dolgozók társadalmi szervezeteit, hogy közreműködésükkel és javaslataikkal támogassák az egyszerűsítési munkát, mozgósítsák a dolgozók széles tömegeit a munkában való aktív részvételre.

5. Az egyszerűsítési javaslatokat, tervezeteket a dolgozók körében vitára kell bocsátani. Lehetőséget kell adni arra, hogy a vitában államigazgatási és vállalati szervezési kérdéseket jól ismerő elméleti és gyakorlati szakemberek is részt vegyenek. A vitában elhangzott javaslatokat a tervezetek végleges szövegének kidolgozásánál messzemenően figyelembe kell venni. A fejlettebb gazdálkodási rendszer megvalósítására, valamint különféle egyszerűsítési megoldások bevezetésére a miniszterek néhány vállalatuknál folytassanak kísérleteket. Hasznosítani kell az egyszerűsítési és szervezési munkával kapcsolatos külföldi tapasztalatokat is.

Hegedüs András s. k.
a Minisztertanács elnöke

A Magyar Népköztársaság Minisztertanácsának
1.048/1956. (VI. 3.) számú

h a t á r o z a t a

az egyetemi és szakközépiskolai hallgatók iskoláztatásának és kötelező szakmai gyakorlatra való elhelyezésének rendjéről

A Minisztertanács az egyetemi és szakközépiskolai hallgatók iskoláztatásának és elosztásának egyszerűsítése és tervszerűbbé tétele érdekében az alábbiakat határozza:

Az egyetemi és szakközépiskolai hallgatók évenkénti iskoláztatása és kötelező szakmai gyakorlatra való elhelyezése — az éves tervek keretében — az egyetemek és szakközépiskolák felett felügyeletet gyakorló miniszterek feladata.

A miniszterek és országos hatáskörű szervek vezetői az irányításuk alatt álló területek tényleges szakkaderszükséglete és a népgazdaság perspektivikus kéderképzési terve alapján előre állapítsák meg az évenként felveendő hallgatók számát és közöljék az egyetemek és szakközépiskolák felett felügyeletet gyakorló miniszterekkel.

A végzett egyetemi és szakközépiskolai hallgatókat az iskolák felett felügyeletet gyakorló miniszterek — a szükségletként korábban megjelölt igények szerint — osszák szét a minisztériumok és országos hatáskörű szervek között.

A felvételek és az elosztás igények szerinti lebonyolítását a miniszterek adják át az egyes tanintézetek vezetőinek úgy, hogy a minisztériumok csak az elosztás irányításával és összehangolásával foglalkozzanak.

A felvételek és az elosztás részletes rendjét az oktatásügyi miniszter az Országos Tervhivatal elnökével és az érdekelt miniszterekkel egyetértésben szabályozza.

Hegedüs András s. k.
a Minisztertanács elnöke

A Magyar Népköztársaság Minisztertanácsának
1.051/1956. (VI. 3.) számú

határozata

az Országos Földtani Főigazgatóság hatósági jog- köréről és feladatairól

1. Az Országos Földtani Főigazgatóság (továbbiakban: OFF) hatósági jogköre kiterjed az ország összes földtani vonatkozású geológiai, geofizikai, hidrogeológiai munkálatainak legfelsőbb szakmai, elvi irányítására. Feladata az ásványi nyersanyag-kutatás egységes tervszerű irányítása és fejlesztése az ország ásványi nyersanyagellátása érdekében.

E feladatok ellátásának biztosítása érdekében az OFF:

a) szakmai főfelügyeletet gyakorol a minisztériumok és országos hatáskörű szervek földtani szolgálata és földtani vonatkozású kutatásai felett;

b) megállapítja és ellenőrzi az érdekelt miniszterekkel egyetértésben a földtani kutató munkálatok módszerét, kivitelét, minőségi kívánalmait és a fúrások selejtté nyilvánításának feltételeit úgy, hogy a kutatás a kutatásra tervbevetett területen minden használható ásványi nyersanyag felderítésére terjedjen ki és a terület teljes földtani megismerését biztosítsa;

c) a népgazdasági szempontok figyelembevételével egyeztetíti az érdekelt miniszterekkel a földtani kutatás tervét és azt a népgazdasági terv külön fejezeteként az Országos Tervhivatal elnöke az OFF vezetője egyetértésével terjeszti a Minisztertanács elé jóváhagyásra;

d) jóváhagyja a minisztériumok földtani vonatkozású szakmai kutatási terveit és ellenőrzi azok végrehajtását;

e) földtani szempontból véleményezi az ásványi nyersanyagot kitermelő és feldolgozó ipari üzemek létesítésére vonatkozó távlati-terveket, beruházási programokat és tervezési feladatokat;

f) kijelöli azokat a kutatás vagy termelés alatt álló ásványi nyersanyag előfordulásokat, melyekről összefoglaló földtani beszámoló és készletszámítás elkészítése szükséges;

g) megállapítja az ásványi nyersanyagkutatást és termelést végző minisztériumoknál az ásványi nyersanyagkészletek és készletváltozások nyilvántartásának módját és ellenőrzi annak végrehajtását;

h) megállapítja a földtani dokumentáció (anyagadat) elkészítésének módszerét és központi nyilvántartásának módját;

i) elrendeli az országban folyó földtani kutatások és vizsgálatok anyagának megfelelő gyakorlati és tudományos irányú feldolgozását;

j) vizsgálja a rendelkezésre álló földtani kutatási eszközök legcélszerűbb és leggazdaságosabb kihasználását.

2. Az 1. pontban foglaltak érdekében:

a) a minisztériumok bányaföldtani szolgálatainak szervezésénél és átszervezésénél a miniszterek kötelesek az OFF vezetőjének véleményét megkérni;

b) az összes, 10 méternél mélyebb feltárások (út, vasút, bevágások, mélyépítések) létesítését tervezésükkor az OFF-nek be kell jelenteni.

3. A jelen határozat kihirdetése napján lép hatályba, végrehajtásáról az OFF vezetője gondoskodik.

4. A jelen határozat hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti az 1.024/1955. (II. 20.) számú minisztertanácsi határozat 2. pontjának a)–h) bekezdése, valamint a 30/1951. (I. 7.) B. E. M. számú rendelet.

Hidas István s. k.

a Minisztertanács elnökhelyettese

Miniszteri utasítás

158/1956. (P. K. 26.) P. M.

Az alacsony keresetű közszolgálati dolgozók béremelésének végrehajtása

Az alacsony keresetű dolgozók béremelésére vonatkozó 1.038/1956. (V. 27.) számú minisztertanácsi határozatnak (a továbbiakban H.) a közszolgálati dolgozókra vonatkozó végrehajtását — a H. 5/c. pontjában foglalt felhatalmazás alapján — az alábbiakban szabályozom:

1. a) Az államigazgatás valamennyi (központi és tanácsi) költségvetési címéhez tartozó szerv (intézmény) dolgozóinak alapbérét, akiknek a besorolás szerinti alaphéja a havi 650 Ft-ot nem éri el, havi 650 Ft-ra ki kell egészíteni.

b) Az a) pontban foglalt rendelkezést kell alkalmazni az ott nem említett szerveknek azokra a dolgozóira is, akik alapbérüket a 38/1950. (I. 29.) M. T. számú rendelet, illetőleg az ezt módosító vagy kiegészítő rendeletek alapján kapják, továbbá az ún. költségvetési folyószámlával gazdálkodó szervek dolgozóira. Kiterjed a rendelkezés az államigazgatási szerveknél munkaviszonyban álló házfelügyelőkre is.

2. a) Az alapbérnek az 1. pont szerinti megállapításánál a rendes havi munkaidő teljesítése esetén egy hónap alatt elért alapbért, a személyi pótlékban (itt és a továbbiakban ideértve a kisegítő munkakörökben a személyi pótlék megszüntetése után megállapított bérkiegészítő pótlékot is) részesülő dolgozóknál pedig az alapbér és a személyi pótlék együttes összegét kell figyelembe venni. (Pl. A dolgozó eddig havi 560 Ft alapbért és havi 80 Ft személyi pótlékot, együttesen havi 640 Ft-ot kapott; az új alapbére havi 650 Ft lesz, s a személyi pótléka megszűnik.)

b) Ha a dolgozó alaphéja nem érte el a havi 650 Ft-ot, de a személyi pótlékkal együtt azt meghaladta, az alapbérét havi 650 Ft-ra kell kiegészíteni. A dolgozó az eddigi alaphéja és személyi pótléka együttes összegének és a havi 650 Ft-ra felemelt alapbérének különbözetét *bérkiegészítő pótlék címén megkaphatja*. (Pl. A dolgozó havi 560 Ft alapbért és havi 120 Ft személyi pótlékot kapott. Ezek

együttes összege havi 680 Ft, az új alapbére havi 650 Ft lesz, *bérkiegészítő pótlék* címén havi 30 Ft-ot kaphat.)

c) A takarítók alapbérét 650 m² takarítandó terület után havi 550 Ft-ról 650 Ft-ra (m²-ként 85 fillérről 1 Ft-ra), a kályhafűtők alapbérét 20 kályha után havi 550 Ft-ról 650 Ft-ra (kályhánként 27,50 Ft-ról 32,50 Ft-ra) kell felemleni.

d) Olyan dolgozók részére, akiket nem teljes munkaidővel foglalkoztatnak, béremelést csak akkor lehet adni, ha munkabérük teljes munkaidővel való foglalkoztatás esetén sem érne el a havi 650 Ft-ot. A kiegészítést azonban ilyen esetekben a munkaidőjükkel arányosan kell megállapítani. (Pl. A dolgozó heti 24 órát — havi 105 órát — köteles dolgozni. Órabére 2,60 Ft, havi keresete 273 Ft. A havi 650 Ft-os bérhatár az egy órára eső keresetnél 3,10 Ft-nak (650 : 210 = 3,10 Ft) felel meg, ami a heti 24 órás mellékfoglalkozású dolgozónál havi 325 Ft-ot jelent. A 2,60 Ft órakereset 0,50 Ft-tal emelkedik, az emelés tehát egy hónapban 52,50 Ft.)

3. A jelen utasítás hatálya alá tartozó területeken minden 650 Ft-nál alacsonyabb munkaköri bértétel 650 Ft-ra módosul. A korpótlékra, valamint az alapbér után százalékos mértékben járó egyéb pótlékokra jogosult — az 1. és 2. pontok rendelkezései alá tartozó — dolgozók 1956. június 1-től havi 650 Ft után kapják a korpótlékot és az egyéb százalékos pótlékokat. A béremeléssel érintett dolgozók a túlóradíjat — a pedagógusok kivételével — ugyancsak a havi 650 Ft alapulvételével kapják (egy órára 3,10 Ft-ot).

4. Nem terjed ki a H. hatálya:

a) az átképzősökre és az iparitanulókra, a mezőőrökre és az apaállatgondozókra;

b) azokra a mellékfoglalkozású dolgozókra, akiknek egy órára eső keresete a 3,10 Ft-ot meghaladja;

c) a darabbérrendszerben vagy prémiumos időbérrendszerben foglalkoztatott órabéres és havi-béres dolgozókra;

d) a második állású dolgozókra, akiknek az 50 százalékos havi keresete a 325 Ft-ot meghaladja;

e) a munkaviszonyban nem álló tiszteletdíjasokra (pl. a nem főfoglalkozású községi tűzoltók);

f) a napszámberesekre, az alkalmi díjazásúakra (illetőleg azokra a dolgozókra, akik díjazásukat a 02 Állományonkívüliek beralapja rovat 3—7. tételei terhére kapják).

5. a) A H. 1956. évi június hó 1. napján lépett hatályba. A béremelés folytán a 112/1956. (P. K. 5.) és a 118/1956. (P. K. 7.) P. M. számú utasítások alapján megállapított alapbérkeretet és beralapot, illetőleg a beralap egyes tételeinek előirányzatát is módosítani kell. Az alapbér, korpótlék, egyéb százalékos pótlék és a túlóradíj felemelésének megfelelő összeggel a szerv költségvetésének 01 Állományba tartozók beralapja rovat 1, 2. és 4. tételeit, illetőleg a 02 Állományonkívüliek beralapja rovat 1. és 2. tételeit a tényleges szükségletnek megfelelően — 1956. június 1-től 1956. december 31-ig terjedő időre — fel kell emelni. Minthogy a

H. 5/a. pontja szerint az alacsony keresetűek eddigi bérkiegészítő pótlékát szabályozó 2.078/27/1954. számú minisztertanácsi határozat hatályát veszti, a dolgozók eddigi alapbérét havi 550 Ft-ra kiegészítő pótlékot az alapbérebe kell bevonni és a bérkiegészítő pótlék előirányzatát az 1956. június 1-től 1956. december 31-ig terjedő időszakra törölni kell.

b) A béremelést úgy kell végrehajtani, hogy az érintett dolgozók az 1956. június hónapra vonatkozó bérek kifizetésével egyidejűleg (tehát legkésőbb 1956. július 2—5. napja között) a H. alapján járó béremelés összegét is megkapják. A béremelésről a béremelés kifizetésével egyidejűleg írásbeli értesítést kell kiadni. A II. negyedévi munkabérelszámolási nyomtatvány hátoldalán fel kell tüntetni a béremelés következtében kifizetésre került június havi beralaptöbbletet, amely összeg erejéig az esetleges beralaptúllépést indokoltnak kell tekinteni.

6. A béremelés összegének kiszámításánál az érdekelt dolgozók 1956. május 1-i illetményét kell alapul venni.

7. A H. 5/c. pontja szerint a pénzügyminiszter köteles ellenőrizni az államigazgatási szerveknél végrehajtott béremelést, ezért

a) az államigazgatás központi apparátusához tartozó szervek, valamint a tanácsi apparátushoz tartozó szervek — ez utóbbiak az illetékes fővárosi, megyei, megyei jogú városi tanács szakigazgatási szerveinek közbenjöttével — a felügyeletet ellátó minisztérium (országos hatáskörű szerv) főkönyvelőségének 1956. június 16-ig jelentsék be, hogy az 1956. június 1-től 1956. december 31-ig terjedő időre béremelés címén milyen összegű hitelfelhasználás, illetőleg póthitel szükséges a 01 és 02 rovatokon; továbbá, hogy mennyi a béremelésben részesülők vonatkozásában az 1 főre eső béremelés átlaga külön külön a 01 és 02 rovatokon; milyen összegű megtakarítással (pl. az üres állásokra eső beralappal) lehet a póthitelt vagy annak egy részét ellensúlyozni; más igény (pl. az interkalárával kapcsolatos igény) ebben a póthitelben nem vehető számításba;

b) a tanácsi szakigazgatási szervek bejelentéseiket a fővárosi, a megyei, megyei jogú városi tanács vb. pénzügyi osztálya vezetőjével előzetesen vizsgál-tassák meg, és csak a felülvizsgált és láttamozott póthiteligényt terjesszék fel a felügyeletet ellátó minisztérium főkönyvelőségéhez;

c) a minisztériumok és az országos hatáskörű szervek főkönyvelőségei, valamint a fővárosi, megyei, megyei jogú városi tanácsok vb. pénzügyi osztályai kísérik figyelemmel a határozat végrehajtását, s gondoskodjanak arról, hogy a szervek a bejelentéseket határidőre tegyék meg.

d) a minisztériumok és országos hatáskörű szervek főkönyvelőségei a pénzügyminisztérium illetékes főosztályának 1956. június 23-ig küldjék meg jóváhagyás végett az 5. pontban foglaltak; szerint módosított új létszám- és bérmegállapítási jegyzéket, továbbá az a/ és b/ pontok szerint bejelentett — minisztériumi szinten (a központi és

tanácsi szervek tekintetében külön-külön) össze-sített — póthiteligényre vonatkozó adatokat.

8. A pénzügyminisztérium a beérkezett adatokat haladéktalanul felülvizsgálja, a létszám- és bérmeg-állapítási jegyzékeket jóváhagyja, a tényleges szükséglet szerint a póthitelt 1956. június 30-ig engedélyezi. *A felemelt fizetéseket az 5/b. pont rendelkezései szerint, az ott megjelölt időpontokban a póthiteligény elbírálásától függetlenül ki kell fizetni.*

Pogácsás Antal s. k.
a pénzügyminiszter helyettese

Közlemények

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatala
Gazdasági Titkársága vezetőjének 105.083/1956.
MTA. Hiv. G. T. számú

felhívása

a típusgépkocsik javításáról

Az állami gépkocsi javító vállalatok munkáját nagymértékben hátráltatja, hogy az intézmények és vállalatok gyakran nem kötnek keretszerződést a kijelölt állami javító vállalattal.

Ennek következtében a javítási igények lőkés-szerűen jelentkeznek, amelyek torlódásokat idéznek elő a javítóvállalatoknál, így a javítások időtartama elhúzódik.

Ennek elkerülése végett a vállalatok és intéz-mények a típusgépkocsik nagyjavítását sokszor magán-kisiparossal végeztetik el. Az ilyen javí-tások kellő mértékben nincsenek ellenőrizve és igen sok esetben ez a gyakorlat népgazdasági érdeket sért.

Kérem az intézmények és vállalatok vezetőit, hogy a gépkocsijavítási keretszerződést az állami javító vállalatokkal minden esetben időben kössék meg. Amennyiben az állami vállalatok a gépkocsi nagyjavítást elvégezni nem tudnák, úgy megfelelő javítóműhely kijelölése végett minden esetben a Közlekedés és Postaügyi Minisztérium Autófel-ügyeletéhez (Bpest, VI., Sztálin út 8, telefon: 122—726) kell fordulni.

Budapest, 1956. június 1.

Biacsi Imre s. k.
a Gazdasági Titkárság vezetője

Felvilágosítást ad
Jenőfi Imre
MTA. Hivatala

Jogszabálymutató

1956. évi június hó 4-től június hó 8-ig.

A közzététel helye	A jogszabály száma és kelte	A jogszabály tárgya
Magyar Közlöny	1.043/1956. (V. 30.) Mt. h. (M. K. 47.)	Az iparban foglalkoztatott munkások vállalati, szakmai képzéséről és tovább-képzéséről
	1.047/1956. (VI. 3.) Mt. h. (M. K. 49)	A teresség megszakításával kapcsolatos kérdések szabályozásáról és a magzat-elhajtás büntetéséről
	1.049/1956. (VI. 3.) Mt. h. (M. K. 49)	A „Kiváló gyógyszerész” és „Érdemes gyógyszerész” kitüntető cím adomá-nyozásáról szóló 1.084/1954. (X. 9.) sz. minisztertanácsi határozat módosítá-sáról
Pénzügyi Közlöny	156/1956. (P. K. 26.) P. M.	Egyes természetbeni szolgáltatások térítési díjának módosításáról

Akadémiai Közlöny

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
HIVATALA

BUDAPEST, 1956. JÚLIUS 12.

TARTALOM

	Oldal
Személyi rész.....	87
Akadémia elnökének utasításai	7/1956. MTA. (A. K. 13.)
A Mezőgazdasági Üzemtanulmányi Csoport szervezéséről.....	87
	8/1956. MTA. (A. K. 13.)
A Debreceni Fizikai Kutató Intézet elnevezésének megváltoztatásáról	88
Törvények, rendeletek, határozatok	18/1956. (VI. 10.) M. T.
A 26/1955. (IV. 12.) M. T. sz. rendelet hatályának módosításáról	88
Miniszteri utasítás	156/1956. (P. K. 26.) P. M.
Egyes természetbeni szolgáltatások térítési díjának módosításáról	88
Jogszabálymutató	92

Személyi rész

KITÜNTETÉS

A Népköztársaság Elnöki Tanácsa
az Országos Levéltár 200 éves fennállása alkalmából, kiváló munkája elismeréséül

Ember Győzőnek, a Magyar Országos Levéltár főigazgatójának

a „Munka Érdemrend”

kitüntetést adományozta.

Dobi István s. k.

a Népköztársaság
Elnöki Tanácsának elnöke

Kristóf István s. k.

a Népköztársaság
Elnöki Tanácsának titkára

A Magyar Tudományos Akadémia elnökének utasításai

A Magyar Tudományos Akadémia elnökének
7/1956. MTA. (A. K. 13.) számú

utasítása

a Mezőgazdasági Üzemtanulmányi Csoport szervezéséről

A mezőgazdasági üzemszervezési és agrár-
közgazdasági kutatások fokozottabb elősegítése és

fejlesztése érdekében szükséges egy önálló kutató
csoport szervezése.

1. A Magyar Tudományos Akadémia felügye-
lete alá tartozó Mezőgazdasági Kutató Intézet
(Martonvásár) elsősorban növénytermesztési és
növénytermesztési kutatásokkal, valamint az ezekkel
szorosan összefüggő alaptudományok művelésével
foglalkozik, és ehhez kapcsolódott a mezőgazdasági
termelőszövetkezetek és egyéni paraszt gazdaságok
komplex üzemi vizsgálata.

A mezőgazdasági üzemszervezési tudományos
kutatások előfeltételeinek fokozottabb biztosítása
azonban egy önálló kutató csoport szervezését
indokolják.

2. A csoport elnevezése a Magyar Tudományos
Akadémia Mezőgazdasági Üzemtanulmányi Cso-
portja (a továbbiakban: Csoport). Székhelye:
Budapest.

3. A Csoport feladata:

a) mezőgazdasági termelőszövetkezetek és
egyéni parasztgazdaságok komplex üzemi vizs-
gálata;

b) üzemszervezési vizsgálatok útján tudomá-
nyos alap biztosítása az üzemszervezési és agrár-
közgazdasági kutatások számára.

4. A Csoport létesítésével a Magyar Tudományos
Akadémia Mezőgazdasági Kutató Intézete Mező-
gazdasági Üzemszervezési Osztálya megszűnik.

5. A Csoport élén a csoportvezető áll. A Csoport vezetőjét és egyéb tagjait — tudományos munkatársig bezárólag — a Magyar Tudományos Akadémia elnöke, a Csoport többi dolgozóit pedig a Csoport vezetője nevezi ki (alkalmazza), illetőleg megbízza.

6. A Csoport személyi és dologi szükségleteinek fedezéséről a Magyar Tudományos Akadémia költségvetésében kell gondoskodni.

A Csoport 1956. évi költségvetési kerete és beruházási előirányzata a Magyar Tudományos Akadémia Mezőgazdasági Kutató Intézeténél van biztosítva. A Mezőgazdasági Kutató Intézet a Mezőgazdasági Üzemszervezési Osztály által fel nem használt költségvetési keretet és az osztály használatában levő berendezési és felszerelési tárgyakat — f. év március 31-i állapotnak megfelelően — f. év május hó 1-ig adja át a Csoportnak.

A Csoport szervezése létszámfejlesztéssel és költségvetési póthitel igényvel nem járhat.

7. A Csoport szervezetét és feladatkörének részletes szabályait — a Csoport vezetőjének előterjesztésére — a Magyar Tudományos Akadémia elnöke állapítja meg.

8. A Csoport felett a közvetlen felügyeletet a IV. Agrártudományok Osztálya osztályvezetősége gyakorolja.

Jelen utasítás 1956. július 1-én lép hatályba; végrehajtásáról a IV. Agrártudományok Osztálya osztálytitkára gondoskodik.

Budapest, 1956. június 11.

Rusznay István elnök helyett:

Ligeti Lajos s. k.
alelnök

A Magyar Tudományos Akadémia elnökének
8/1956. MTA (A. K. 13.) számú

u t a s í t á s a

a Debreceni Fizikai Kutató Intézet elnevezésének
megváltoztatásáról

A Magyar Tudományos Akadémia Elnöksége határozata értelmében a Debreceni Fizikai Kutató Intézet további működését a „Magyar Tudományos Akadémia Atommag Kutató Intézete Debrecen” elnevezéssel folytatja.

Jelen utasítás kihirdetése napján lép hatályba.

Budapest, 1956. június 26.

Rusznay István elnök helyett:

Ligeti Lajos s. k.
alelnök

Jogszabályok

A Magyar Népköztársaság Minisztertanácsának
18/1956. (VI. 10.) M. T. számú

rendelete

a 26/1955. (IV. 12.) M. T. számú rendelet
hatályának módosításáról

A 26/1955. (IV. 12.) M. T. számú rendelet az
1956. évi július hó 1. napjával újra hatályba lép.

Hegedüs András s. k.
a Minisztertanács elnöke

Miniszteri utasítás

156/1956. (P. K. 26.) P. M.

Egyes természetbeni szolgáltatások térítési díjának
módosításáról

Egyes természetbeni szolgáltatások térítési díjának megállapítását, az illetékes miniszterekkel és a Szakszervezetek Országos Tanácsával egyetértésben az alábbiak szerint szabályozom:

1. §. Az utasítás hatálya

1. Az utasítás hatálya az államigazgatási szervek, valamint a felügyeletük alá tartozó intézetek és intézmények dolgozóira terjed ki.

2. Nem terjed ki az utasítás hatálya

a) a fegyveres és rendészeti testületeknek, valamint ezek intézményeinek a dolgozóira;

b) a külföldön szolgálatot teljesítőkre,

c) a vállalatok, szövetkezetek, valamint ezek — önálló gazdasági egységként működő — irányító szerveinek dolgozóira.

2. §. Szolgálati elhelyezés

1. A dolgozókat a hivatali (intézeti) munkájuk érdekében, a munkakörükkel összefüggő szolgálati elhelyezésben lehet részesíteni. A szolgálati elhelyezés lehet természetbeni lakás, szolgálati szoba, vagy szolgálati férőhely.

2. Nem tekinthető — a jelen utasítás szempontjából — szolgálati elhelyezésnek, ha

a) a munkáltató a dolgozó részére ingatlankezelő szerv (ingatlankezelő vállalat, községgazda, vegyes községgazdálkodási vállalat, illetőleg, valamely intézmény vagy vállalat ingatlankezelő részlege) kezelésében levő házban biztosít elhelyezést (szolgálati lakást); ilyen esetben a lakbért, víz-, gáz- stb. használati díjakat az általános érvényű lakásbérleti rendelkezések alapján kell megállapítani;

b) a dolgozó a hivatal (intézet) épületében kap — a felügyeleti szerv vezetőjének engedélye alapján — olyan átmeneti jellegű elhelyezést, amit nem a munkakörével összefüggő hivatali érdek tesz szükségessé (pl. a szerv vezetője a szerv épü-

letében lakást engedélyez valamelyik dolgozója részére, aki a szerv székhelyén nem tudott lakáshoz jutni). Ilyen esetben a térítési díjakat a felügyeleti szerv vezetője állapítja meg. Az így megállapítható térítések összege nem lehet kevesebb a jelen utasítás szerint megállapítható díjaknál.

3. Az illetékes miniszter határozza meg azokat a munkaköröket, amelyekben az 1. bekezdésben megjelölt szolgálati elhelyezések valamelyikét engedélyezni lehet.

4. Az 1. bekezdésben foglaltak alkalmazása szempontjából

a) természetbeni lakásnak minősül a legalább egy szobából, konyhából (teakonyhából, főzőfülkéből) és egy mellékhelyiségből álló lakás, ha azt a dolgozó egyedül vagy családtagjaival együtt használja;

b) szolgálati szobának az az egy szobából álló lakrész minősül, amelyben a dolgozó egyedül vagy családtagjaival lakik;

c) férőhelynek minősül az a lakószoba, amely egyidejűleg több dolgozó elhelyezésére szolgál. A kilenc négyzetmétert meg nem haladó alapterületű lakószoba abban az esetben is férőhelynek minősül, ha abban csak egy dolgozó lakik.

5. A szolgálati szoba vagy férőhely jellegén nem változtat, ha ahhoz előszoba, WC és fürdőszoba is tartozik.

6. A házfelügyelő, telepfelügyelő és kapus — a szakszervezeti bizottság meghallgatásával — kötelezhető a szolgálati elhelyezés igénybevételére. Az illetékes miniszter állapítja meg, hogy a kötelezően használatba adott lakás ellenében az érdekelt dolgozó milyen feladatokat köteles ellátni.

3. §. *A természetbeni lakás, szolgálati szoba és férőhely fenntartása*

1. A dolgozó részére juttatott természetbeni lakás, szolgálati szoba és férőhely bérleti jogviszonyára a 11/1953. (III. 24.) M. T. számú rendelet, a 2252/1953. (IX. 23.) Kip. M. számú utasítás és a 2093/30/1952. számú minisztertanácsi határozat rendelkezései irányadók.

2. Természetbeni lakás esetén a dolgozó köteles viselni mindazokat a költségeket, amelyeket a lakásbérleti jogszabályok értelmében a lakás bérlőjének kell viselnie. A természetbeni lakásból munkahelyül kijelölt helyiség fenntartási költségei a fenntartó szervet (intézetet) terhelik.

3. A szolgálati szobát és férőhelyet a szerv bútorral elláthatja, de erre nem kötelezhető. A szolgálati szoba és férőhely karbantartása a fenntartó szerv (intézet) feladata, kivéve, ha a szolgálati szobában (férőhelyen) nem a szerv létszámába tartozó dolgozó lakik. Ebben az esetben a lakás karbantartására a lakás és egyéb helyiségek bérletére vonatkozó rendelet rendelkezései irányadók. A dolgozó a szolgálati szobában vagy férőhelyen elhelyezett saját bútorainak karbantartásáról maga köteles gondoskodni.

4. A természetbeni lakás, szolgálati szoba és szolgálati férőhely állapotát megváltoztatni csak a szerv felettes szervének előzetes hozzájárulásával

szabad. A szolgálati szobával és férőhellyel együtt rendelkezésre bocsátott ingóságban a dolgozó változtatást nem hajthat végre.

5. A természetbeni lakás, szolgálati szoba, férőhely csak leltár szerint adható, illetőleg vehető át.

6. A természetbeni lakáshoz tartozó házikert vagy gyümölcsös — külön térítés ellenében — a lakás használójának gondozásába adható. A térítés összegét a természetbeni lakást fenntartó szerv vezetője — a helyi gyakorlatnak megfelelően — köteles megállapítani. A természetbeni lakást fenntartó szerv vezetője köteles a lakás használójával megállapodni abban, hogy a házikert, gyümölcsös termése milyen mértékben illeti meg a lakás használóját és a fenntartó szervet. Ha a lakás használója a kert vagy gyümölcsös gondozását nem vállalja, azt egyéb módon kell hasznosítani.

4. §. *Természetbeni lakás, szolgálati szoba, férőhely használatáért fizetendő térítési díj*

1. A természetbeni lakásért fizetendő térítési díjat a 8.000/1946. (VII. 19.) M. E. számú rendelet, valamint a lakáshelyreállítási hozzájárulásról szóló 9.910/1948 (IX. 28.) Korm. számú rendelet és az ezeket kiegészítő rendelkezések alapján kell megállapítani.

Helyreállított lakásoknál a lakott terület négyzetméterei után havi 2,70 Ft-ot kell fizetni. Az újonnan épült épületben levő természetbeni lakás bérét az általános lakásbérleti szabályok szerint kell megállapítani.

2. Ha a természetbeni lakás térítési díja az 1. bekezdésben foglaltak alapján valamely okból nem állapítható meg, a térítési díjat a községi, illetőleg városi (városi kerületi) tanács végrehajtó bizottságának pénzügyi osztálya állapítja meg.

3. Ha a természetbeni lakásban egyidejűleg több dolgozót helyeztek el, ebben az esetben a természetbeni lakás használatáért fizetendő térítési díjat a szolgálati elhelyezésben részesülők között meg kell osztani. A térítési díj megosztásánál szolgálati szobák esetében az elhelyezettek által használt lakóterület nagyságát, férőhelyek esetében az elhelyezettek számát kell figyelembe venni. A mellékhelyiségekre eső összeget egyenlő arányban kell az elhelyezettek között megosztani. Olyan szolgálati szobáknál és férőhelyeknél, amelyeket szolgálati elhelyezés céljából létesítettek, a térítési díjat az 1. és 2. bekezdésben foglaltak értelemszerű alkalmazásával kell megállapítani.

4. Ha a természetbeni lakást, szolgálati szobát, vagy férőhelyet használó dolgozó a jelen utasítás hatálybalépésekor az 1—3. bekezdésben megszabott térítési díjakkal kevesebb összegű térítést fizetett — a 6. bekezdésben megjelölt esetet kivéve — továbbra is ezt a térítést fizeti mindaddig, amíg az illető helyiség vagy férőhely használatára a jogosultsága fennáll.

5. Ugyanabban a helyiségben levő férőhelyekért a dolgozók azonos összegű térítési díjat fizetnek. Ha tehát valamelyik dolgozó a jelen utasítás hatálybalépése időpontjában kevesebb térítést fi-

zetett, mint amit a jelen utasítás alapján meg kell állapítani, az ugyanabban a helyiségben újonnan szolgálati elhelyezésben részesített dolgozó is ezt a kisebb összegű térítési díjat tartozik fizetni. Ez a rendelkezés vonatkozik arra az esetre is, ha a korábbi férőhelyet a jelen utasítás alapján szolgálati szobának kell minősíteni.

6. Olyan esetben, amikor a szolgálati elhelyezésért fizetett térítési díjat a jelen utasítás hatálybalépéséig érvényes rendelkezésektől eltérően helytelenül állapították meg, azt az illetékes miniszter az 1—3. bekezdések szerint újból köteles megállapítani, s 1956. augusztus 1-től már ezt az összeget kell fizetni.

5. §. Bútor- és ágyneműhasználat térítési díja

1. Ha a természetbeni lakást, szolgálati szobát vagy férőhelyet bútorhasználatával adták ki, bútor és felszerelés használatáért az igénybevevő bútorzat és felszerelés tényleges értékének 4%-át kell évi használati díj fejében, félhavi részletekben, megfizetni. A használati díj természetbeni lakásnál lakószobaként, valamint szolgálati szobaként havi 20—20 forintnál, férőhelynél havi 10 forintnál kevesebb nem lehet.

2. Szolgálati elhelyezés esetén a fenntartó szerv ágynemű használatáról nem köteles gondoskodni. Amennyiben a fenntartó szerv — a jelen utasítás hatálybalépéséig — a bútor használatán kívül ágynemű használatáról is gondoskodott, az ágynemű használata rendkívüli esetekben kivételesen továbbra is fenntartható. Az elhasznált ágynemű pótlásáról a fenntartó szerv nem gondoskodhat. Újabb szolgálati elhelyezés esetén ágynemű használata nem engedélyezhető. *Az egészségügyi intézményeknél az egészségügyi miniszter meghatározhat olyan munkaköröket, amelyekben a szolgálati elhelyezésben részesülő dolgozóknak ágynemű használatát kivételesen engedélyezni lehet. Ilyen esetben a térítési díjat az 1. bekezdés szerint kell megállapítani.*

6. §. Fűtés térítési díja

1. A természetbeni lakás, szolgálati szoba vagy férőhely fűtőberendezéséről a fenntartó szerv (intézet) köteles gondoskodni.

2. Ha a természetbeni lakásban, szolgálati szobában vagy férőhelyen központi fűtés van, — térítési díjként — a lakásban vagy a szobában lakók számától függetlenül légköbméterenként a szervre vonatkozó költségvetési norma szerint megállapított térítési díjat kell fizetni. Ez a lakásokra vonatkozó költségvetési normánál több nem lehet (1956. évre légköbméterenként évi 3,80 Ft). A lakásoknál fűtött légtérnek számít a központi fűtésbe bekapcsolt (radiátorral felszerelt) minden helyiség.

3. Ha a természetbeni lakásban, szolgálati szobában vagy férőhelyen kályhafűtés van, a dolgozók — a 11. §. 4. bekezdésében foglalt kivétellel — általában a saját költségükön kötelesek a fűtésről gondoskodni. A közös fűtésbe a dolgozókat csak akkor kell bevonni, ha nincs megfelelő hely a tüzelő tárolására. Ebben az esetben a ténylegesen fel-

használt tüzelőanyag árának megfelelő összeget kell téríteni. Ez a térítési díj nem lehet kevesebb annál a térítési díjnál, ami a lakószobának minősülő helyiségek, a konyha, valamint a kályhával ellátott egyéb helyiség minden légköbmétere után — a személyek számától függetlenül — a lakásokra vonatkozó költségvetési normák alapján (1956. évre légköbméterenként évi 3,60 Ft) kiszámítható. A tüzelőanyag árából függően légköbméterenként kiszámítandó tüzelőmenyiség évi 13 kg szénmenyiségnél kevesebb nem lehet.

4. Ha a dolgozó a 2. bekezdésben említett központi fűtésen kívül megfelelő indokok alapján több tüzelőt kíván igénybevenni, a többletért a tüzelő tényleges beszerzési és szállítási árának megfelelő összeget köteles megfizetni. Az ilyen igényt olyan időpontban kell a szerv vezetőjéhez bejelenteni, hogy a tüzelőanyag beszerzésében késedelmet ne okozzon.

5. A fűtési térítési díjat a fűtési időszak hónapjai alatt teljes egészében ki kell fizetni.

7. §. Gáz- és villany igénybevételének térítési díja

1. Ha a természetbeni lakásban, szolgálati szobában vagy férőhelyen a dolgozó által fogyasztott villany vagy gáz mértéke a fogyasztást mérő óra alapján megállapítható, a dolgozó a tényleges fogyasztás szerinti díjat közvetlenül a szolgáltató vállalatnak fizeti.

2. Gázhasználatnál — fogyasztást mérő óra hiányában — az alábbi térítéseket kell fizetni: gázrezsó használatánál egy személy után havi 10 Ft-ot, gáztűzhely használatánál egy személy után havi 15 Ft-ot, gáztűzhelynél és gázrezsónál is a dolgozóval együtt lakó családtagok közül az intézeti étkezést igénybevevő családtagok után személyenként havi 3,50 Ft-ot, az intézeti étkezést igénybe nem vevő családtagok után személyenként havi 7 Ft-ot.

3. Fogyasztást mérő óra hiányában a villanyfogyasztás mértékét, illetőleg a térítés összegét a költségvetés összeállítására vonatkozó pénzügyminiszteri utasításnak a lakásokra megszabott normái szerint kell kiszámítani. A szolgálati szobában vagy férőhelyen lakó dolgozók között a térítési díjat arányosan meg kell osztani. (Az 1956. költségvetési évben világítás céljára a világított alapterület négyzetmétereit után

a) ha a világítás izzólámpával történik, négyzetméterenként Budapesten évi 4,60 Ft, vidéken évi 5 Ft;

b) ha a világítás fénycsővel történik, négyzetméterenként Budapesten évi 2,80 Ft, vidéken évi 3 Ft térítési díjat kell fizetni.)

4. Fűtési és hűtési célra — mérőóra hiányában — villamos áram használata nem engedélyezhető, az esetleg meglévő berendezéseket, készülékeket le kell szereltetni.

5. Villamos árammal való főzés vagy vízmelegítés esetén a 2. bekezdésben meghatározott térítési díjak másfélszeresét kell megfizetni.

6. Rádiókészülék villanyfogyasztásáért — fogyasztásmérő óra hiányában — havi 5 Ft-ot kell fizetni. A rádió előfizetési díját a dolgozók minden esetben az illetékes díjbeszedő szervnek közvetlenül kötelesek megfizetni.

8. §. *Melegvízszolgáltatás, fürdőszoba használatának térítési díja*

1. Melegvízszolgáltatásért, illetőleg a fürdőszoba használatáért személyenként havi 3 Ft térítési díjat kell fizetni.

2. Kályhafűtéses fürdőszoba esetében a ténylegesen elhasznált tüzelőanyag árát kell megtéríteni.

9. §. *Intézeti mosatás térítési díja*

1. Az intézeti mosatást az intézet vezetője engedélyezi. Az intézet vezetője csak a felettes szerv vezetőjének engedélyével veheti igénybe az intézeti mosatást. Intézeti mosatást a dolgozók részére csak akkor szabad engedélyezni, ha ezt a szerv mosodájának teljesítőképessége lehetővé teszi, s ezzel a szerv létszámszükséglete nem emelkedik.

2. Intézeti mosatás esetén a mosoda-vállalatok mindenkorí ármegállapításai szerint kell a mosott ágynemű és fehérnemű mosatási térítési díját megállapítani. Amennyiben a mosatás önköltsége megállapítható, az önköltségnek megfelelő összeget kell térítésként megfizetni azzal, hogy az így megállapítható összeg a vállalati mosatás esetén megállapítható költség összegét nem haladhatja meg.

10. §. *Vendégszoba igénybevételek térítési díja*

1. A hivatalos kiküldöttek részére fenntartott vendégszoba, illetőleg férőhely (esetleg alkalmi elszállásolás, pl. irodahelyiségben) térítési díja — az évszaktól függetlenül — napi 10 Ft, amely összeg a kiszolgálás, fűtés és ágynemű-mosatás díját is tartalmazza. A térítési díjat (beleértve a kiszolgálási díjat is) minden igénybevevő számla alapján, egy összegben tartozik a vendégszoba gondozásával, takarításával stb. megbízott dolgozónak kifizetni. A számlának tartalmaznia kell a vendégszobában eltöltött éjszakák számát is.

2. A vendégszoba takarításáról, fűtéséről és az ágynemű mosatásáról a fenntartó szerv köteles gondoskodni. A vendégszoba takarításáért és fűtéséért az ezzel megbízott dolgozót a szállást igénybevevők után április—október hónapokban személyenként napi 1,50 Ft, november—március hónapokban 2,50 Ft díjazás illeti meg, amelyet a vendégszoba térítési díjának a szerv bevételi számlájára való befizetése előtt a térítési díjakból le kell vonni és a vendégszoba takarításával és fűtésével megbízott dolgozónak kell kifizetni.

3. Vendégszobát hosszabb ideig tartó vagy állandó használatra kiadni nem szabad.

11. §. *Vegyes rendelkezések*

1. A 4—9. §-ok alapján fizetendő térítési díjakat a rendelkezésekben megszabott kivételektől

eltelkintve — a fenntartó szerv vezetője állapítja meg.

2. A térítési díjakat a 6. §. szerint normán felül igénybevett tüzelőanyag után annak a költségvetési címnek *Irodai és gazdasági kiadás* rovatára kell felhasználható térítményként befizetni, amely cím keretébe az intézet tartozik. Egyéb esetben a térítési díjakat — ide nem értve a 10. §. 2. bekezdésében megjelölt díjakat — bevételként kell elszámolni, azok terhére kiadást teljesíteni nem szabad.

3. Az olyan elhelyezés esetében, ahol több helyiség van, a szolgálati szoba és férőhely takarításáról — a családok dolgozók által lakott helyiségeket kivéve — a szerv köteles gondoskodni.

4. Kapusi, házfelügyelői, valamint telepfelügyelői feladatokkal megbízott dolgozó a természetbeni lakásért, a lakás fűtéséért és világításáért térítést nem fizet. A térítésmentesség a *fűtéshez* felhasznált energiára (tüzelőanyag, gáz, villany) nem vonatkozik.

5. A hivatali épületben levő természetbeni lakást albérletbe adni sem részben, sem egészben nem szabad.

6. Ha a természetbeni lakásban, szolgálati szobában, férőhelyen szolgálati elhelyezésben részesülő dolgozó munkaviszonya megszűnik, a munkaviszony megszűnése időpontjáig igénybevett szolgáltatások ki nem fizetett térítési díját az 54/1953. (XI. 28.) M. T. számú rendeletben foglaltak alapján kell a munkabérből levonni.

7. Ha az illetékes miniszter a természetbeni lakás, szolgálati szoba vagy férőhely juttatásánál követendő eljárást, valamint azok térítési díját a 97.123/1950. (III. 21.) P. M. számú rendeletben foglaltakra tekintettel — a helyi sajátosságoknak megfelelően — külön szabályozta, a szabályozást a jelen utasítás alapján, a pénzügyminiszterrel egyetértve, módosítani kell.

12. §. *Az utasítás hatálybalépése*

A jelen utasítás rendelkezéseit 1956. augusztus 1-től kell alkalmazni. A térítési díjak módosulásáról az érdekelteket 1956. július 15-ig értesíteni kell. A jelen utasítás hatálybalépésével a természetbeni lakás, szoba és férőhely, valamint az azokban nyújtott fűtés, világítás stb. szolgáltatás térítési díját szabályozó 97.123/1950. (III. 21.) I. c. P. M. számú rendelet 1—4. §-ai, a 6.263/Vegy./127/1950. I. a. P. M., a 6.263/127—2/1950. I. c. P. M., a 323—15/1952. I. a. P. M. és az 5.221/1/498/1951. I. d. P. M. számú köriratnak a vendégszobára vonatkozó része hatályát veszti. A gátörök kert-használatára vonatkozó 6.263/Vegy/7/1950. I. d. P. M. számú utasítás továbbra is hatályban marad.

Pogácsás Antal s. k.
a pénzügyminiszter helyettese

Jogszabálymulató

1956. évi június hó 9-től június hó 28-ig

A közzététel helye	A jogszabály száma és kelte	A jogszabály tárgya
Magyar Közlöny	1956. évi 12. számú tvr. (M. K. 51.)	A Nemzetközi Hűtéstechikai Intézet tárgyában Párisban, 1954. évi december hó 1. napján kelt nemzetközi egyezmény kihirdetéséről
	19/1956. (VI. 21.) M. T. (M. K. 52.)	A Magyar Képzőművészeti Főiskola tanulmányi idejének felemeléséről szóló 42/1954. (VII. 25.) M. T. számú rendelet kiegészítéséről
	1.054/1956. (VI. 21.) Mt. h. (M. K. 52.)	A képző- és iparművészet egyes kérdéseinek rendezéséről szóló 1.041/1955. (IV. 10.) számú minisztertanácsi határozat módosításáról
	1956. évi 13. számú tvr. (M. K. 53.)	A tűzoltóságról és a tűzrendészetről
	1956. évi 14. számú tvr. (M. K. 53.)	A technikumot végzettek kötelező szakmai gyakorlati idejének rendezéséről
	2/1956. (VI. 24.) Eü. M. (M. K. 54.)	A terhesség megszakításával kapcsolatos eljárás szabályozásáról
	21/1956. (VI. 26.) M. T. (M. K. 55.)	A 18/1956. (VI. 10.) M. T. számú rendelettel hatályba lépett 26/1955. (IV. 12.) M. T. számú rendelet egyes rendelkezéseinek módosításáról
	1.056/1956. (VI. 26.) Mt. h. (M. K. 55.)	Az 1959. évi népszámlálás előkészítéséről
Pénzügyi Közlöny	160/1956. (P. K. 28.) P. M.	Az állami szervek, intézmények és vállalatok kárainak rendezése
	161/1956. (P. K. 28.) P. M.	Elszámolási különbözet folyósítása a saját vállalkozásban végzett vállalati felújításoknál

Akadémiái Közlöny

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
HIVATALA

BUDAPEST, 1956. AUGUSZTUS 4.

TARTALOM

Oldal

Törvények, rendeletek, határozatok	1956. évi 11. számú N. E. T. határozat 1.058/1956. (VI. 28.) Mt. h.	Az állampolgárságra vonatkozó jogszabályok egyes rendelkezéseinek helyes és egyöntetű alkalmazásáról Az állami szervek iratainak csoportszámos nyilvántartásáról szóló 178/1951. (IX. 30.) M. T. számú rendelet hatályon kívül helyezéséről	93 94
Miniszteri utasítások	174/1956. (P. K. 32.) P. M. 30/1956. (MTH. K. 7.) M. T. H.	A külföldi ideiglenes kiküldetést teljesítők költségtérítése... Az államigazgatási és vállalati ügyvitel egyszerűsítése során elbocsátott dolgozók munkaközvetítéséről szóló 33/1955. (MTH. K. 8.) M. T. H. számú utasítás újbóli hatálybalépéséről és módosításáról.....	94 97
Közlemények	105.104/1956. MTA. Hiv. G. T. P. M. Közlemény	A szabálytalan gépkocsihasználattal kapcsolatos viteldíjtérítésekről Az igazgatási létszám és béralap bankszerű ellenőrzéséről....	98 99
Jogszabálymutató			99

Jogszabályok

A Népköztársaság Elnöki Tanácsának 1956. évi 11. számú

határozata

az állampolgárságra vonatkozó jogszabályok egyes rendelkezéseinek helyes és egyöntetű alkalmazásáról

Az ország határain kívül tartózkodó magyar állampolgárok tekintetében közkegyelem gyakorlásáról szóló 1955. évi 11. számú törvényerejű rendelet, valamint ennek módosításáról és a kegyelem kiterjesztéséről szóló 1956. évi 7. számú törvényerejű rendelet alapján nagy számban hazatelepülők állampolgárságának rendezése során felmerült egyes kérdések tisztázása, valamint a magyar állampolgárságról szóló 1948. évi LX. törvénynek a magyar állampolgárok összeírásáról és állampolgársági jegyzékbe vételéről rendelkező 33. §-a egyöntetű alkalmazása céljából

a Népköztársaság Elnöki Tanácsa a következőket határozza:

1. A magyar állampolgárság elvesztésének ténye az 1948. évi LX. törvénnyel hatályon kívül helye-

zett, a faji és politikai üldözés jegyében alkotott 1939. évi XIII. törvény 1. és 2. §-a, illetőleg az 1939. évi XIII. törvény 1. és 2. §-a folytán hozott határozatok alapján nem állapítható meg.

2. Annak megállapításánál, hogy a magyar állampolgárság elvesztése távollét okából bekövetkezett-e, az 1939. évi szeptember hó 1. napja és az 1947. évi szeptember hó 15. napja között eltelt időt nem lehet beszámítani.

3. Az 1939. évi XIII. törvény 8. §-a alapján hozott, a magyar állampolgárságtól való megfosztást kimondó határozatokat semmisnek kell tekinteni.

4. Az 1—3. pontokban foglaltak nem érintik az állampolgárság kötelékéből való elbocsátásra vonatkozó jogszabályokat.

5. A nemzetközi szerződéssel rendezett, vagy rendezendő állampolgársági kérdésekre a jelen határozat nem terjed ki.

Nagy Dániel s. k.

a Népköztársaság
Elnöki Tanácsának
helyettes elnöke

Kristóf István s. k.

a Népköztársaság
Elnöki Tanácsának
titkára

A Magyar Népköztársaság Minisztertanácsának
1.058/1956. (VI. 28.) számú

h a t á r o z a t a

az állami szervek iratainak csoportszámos nyilván-
tartásáról szóló 178/1951. (IX. 30.) M. T. számú
rendelet hatályon kívül helyezéséről

1. Az állami szervek iratainak csoportszámos nyilván-
tartásáról szóló 178/1951. (IX. 30.) M. T. számú rendelet, valamint a csoportszámok meg-
állapításáról és a csoportszámos iratkezelést ismer-
tető útmutató kiadásáról szóló 0.004—18/1951.
I. B. M. számú rendelet (megjelent a Belügyi Köz-
löny 1951. évi 28. számában) 1956. december 31-
ével hatályát veszti.

2. A minisztériumok és az egyéb országos hatás-
körű szervek, valamint ezek alárendelt szervei, in-
tézetei és intézményei irataikat 1957. január 1-étől
a miniszter (országos hatáskörű szerv vezetője)
által megállapított ügyiratkezelési szabályoknak
megfelelően kötelesek kezelni.

3. A tanácsok végrehajtó bizottságainak szer-
vei, intézetei és intézményei irataikat 1957. január
1-től a fővárosi, megyei, megyei jogú városi tanács
végrehajtó bizottsága által megállapított ügyirat-
kezelési szabályoknak megfelelően kötelesek kezelni.

Apró Antal s. k.

a Minisztertanács elnökhelyettese

Miniszteri utasítások

174/1956. (P. K. 32.) P. M.

A külföldi ideiglenes kiküldetést teljesítők költség- térítése

A külföldi ideiglenes kiküldetést teljesítők kikü-
ldetési költségtérítését szabályozó 341/18/1951. N.
T. sz. határozatban foglalt felhatalmazás alapján
az érdekelt miniszterekkel egyetértésben az alábbi-
kat rendelem:

1. §. Általános rendelkezések

(1) Az utasítás kiterjed mindazokra, akiket
közérdekű ügyben ideiglenes jelleggel külföldre
küldenek.

(2) Az állandóan külföldön szolgálatot teljesí-
tők külföldi kiküldetéseire a jelen utasítás rend-
kezései a 0.02362/Ve/32/1952. V. a. P. M. számú
végrehajtási utasításban foglalt rendelkezésekkel
alkalmazandók.

2. §. Költségmegtérítési igény

Ideiglenes természetű kiküldetések alkalmával
a kiküldöttet az alábbi költségtérítések illetik meg:

- a) külföldi napidíj,
- b) belföldi napidíj,
- c) utazási költség,
- d) bérkocsihasználati költség,

- e) útleveél költség,
- f) poggyászköltség és
- g) egyéb indokolt dologi kiadások megtérítése.

3. §. Napidíjak

(1) A kiküldött a kiküldetés tartama alatt —
beleértve az utazással eltöltött napokat is — a
pénzügyminiszter által a külügyminiszterrel és a
külkereskedelmi miniszterrel egyetértésben orszá-
gonként megállapított külföldi napidíjat, valamint
a külföldi utazáshoz csatlakozó belföldi utazásban
eltöltött időre a belföldi kiküldetésekre mindenkor
érvényben levő belföldi napidíjat számíthatja fel.

(2) A külföldi napidíj viszonylatoktól függően
a szállásköltséget is magában foglalja (osztatlan
napidíj), vagy a szállásköltséget különválasztottan
tartalmazza (osztott napidíj).

(3) Ha a külföldi napidíj a szállásköltséget
különválasztottan tartalmazza, a megállapított
szállásköltség összegéig csak a megfelelő bizony-
latokkal igazolt szállásköltséget lehet felszámítani.

(4) Ha a kiküldött fürdőszoba nélküli szállodai
szobát vesz igénybe, a bizonylattal igazolt fürdő-
használati díjat is felszámíthatja, amennyiben a
szoba ára és a fürdőhasználat díja a megállapított
maximális szállásköltséget nem haladja meg.

(5) A felszámítható külföldi napidíjakat az
érdekelteknek külön megküldött napidíj-összeállít-
ás tartalmazza. A napidíjak változásairól eseten-
ként történik tájékoztatás.

(6) A felszámítható külföldi napidíj szempont-
jából az I. napidíjcsoporthoz tartoznak:

a) a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsá-
nak elnöke és tagjai, az Országgyűlés elnöke, a
Minisztertanács elnöke és elnökhelyettesei, a minisz-
tériumok és közvetlenül a Minisztertanács alá ren-
delt országos hatáskörű szervek (a továbbiakban:
minisztériumok) vezetői (a továbbiakban: minisz-
terek) és helyetteseik, főosztály- (önálló osztály-)
vezetői — a fegyveres testületek állományába tar-
tozók tekintetében az ennek megfelelő beosztást a
pénzügyminiszterrel egyetértésben az illetékes mi-
niszter határozza meg — a kormánydelegációk
vezetői, a fővárosi tanács, a megyei tanácsok és a
megyei jogú városi tanácsok végrehajtó bizottságá-
nak elnöke, az országos hatáskörű felsőoktatási,
tudományos, egészségügyi, művészeti és egyéb
országos hatáskörű szervek és intézmények vezetői
és helyetteseik, a Magyar Tudományos Akadémia
rendes és levelező tagjai, a kinevezett egyetemi
tanárok, továbbá a társadalmi szervezetek országos
vezetői; kormánydelegáció alatt a kormány kép-
viselétével megbízott küldöttséget kell érteni, ennek
igazolására a vonatkozó minisztertanácsi határozat
számát és keltét fel kell tüntetni;

b) a külföldön tartósan szolgálatot teljesítők
közül a rendkívüli és meghatalmazott nagykövet, a
rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter,
állandó ügyvivő, nagykövetségi tanácsos, főkonzul,
ideiglenes ügyvivő, valamint a külkereskedelmi
kirendeltség vezetője;

c) a trösztök, valamint az A/1. kategóriába tartozó vállalatok igazgatói.

(7) A (6) bekezdés alá nem tartozó kiküldöttek a külföldi napidíjak szempontjából a II. napidíj-csoportba tartoznak.

(8) Ha a kiküldött sem közszolgálati, sem vállalati alkalmazásban nem áll, a hasonló feladattal kiküldetést teljesítő közszolgálati, illetve vállalati alkalmazottak költségtérítését figyelembe véve a kiküldő hatóság vezetője állapítja meg, hogy a napidíj melyik napidíjosztály szerint számítható fel.

(9) Ha a kiküldött a kiküldetés helyén

a) díjtalan elszállásolásban részesül, osztatlan napidíj esetén élelmezési költségre és egyéb kiadásokra a napidíj 60%-át, osztatlan napidíj esetén a szállásköltség nélküli teljes napidíjat,

b) díjtalan elszállásolásban és élelmezésben részesül, egyéb kiadásaira az osztatlan napidíj 20%-át, osztatlan napidíjak esetén a szállásköltség nélküli napidíj 30%-át számíthatja fel,

c) díjtalan elszállásolásban és élelmezésben részesül és ezenkívül költőpénzt is kap, a b) alatti költségtérítés sem illeti meg.

(10) A kiküldött részére külön — belföldön vagy külföldön — megvásárolt étkezési jegyek (vaucherek) értékét a külföldi napidíjból le kell vonni.

(11) Olyan országban teljesített kiküldetés esetén, amelyre napidíj megállapítva nincs, mindaddig, amíg a megállapítás megtörténik, a felszámítható napidíjak összegét a felmerült szükséglethez mérten esetenként a pénzügyminiszter állapítja meg.

4. §. A napidíj felszámításának módja

(1) A külföldi napidíj naptári napok szerint számítandó (0 órától 24 óráig). Arra a naptári napra, amikor az országhatár átlépésétől számítva a külföldi tartózkodás a 12 órát eléri, illetve meghaladja, teljes, ha a 6 órát meghaladja, de a 12 órát nem éri el, fél külföldi napidíjat lehet számítani. Ha a külföldi tartózkodás 6 óránál rövidebb ideig tart, külföldi napidíj nem jár. Ilyen esetben a külföldi tartózkodás ideje az esetleges belföldi napidíj felszámítása szempontjából a belföldi utazási időhöz hozzászámítható.

(2) Külföldön egyik országból másikba történő utazás esetén arra az országra nézve megállapított napidíjat kell felszámítani, amely országban a kiküldött aznap hosszabb ideig tartózkodott.

(3) Arra a napra, amelyen a kiküldött külföldön vasúton három vagy több országban utazott, arra az országra nézve megállapított külföldi napidíjat kell felszámítani, amelybe a kiküldött oda-utazáskor először érkezett, illetve amelyet vissza-utazáskor utoljára elhagyott.

(4) Ha a vasúti utazás 24 órát meghaladó ideig tart, az utazásban eltöltött napokra az osztatlan napidíj 60%-a, osztatlan napidíj esetén a szállásköltség nélküli teljes napidíj számítható fel.

(5) Repülőgépen történő utazásnál a repülőgép indulásától kezdve arra az országra nézve megállapított napidíjat kell számítani, amelyben a kiküldött véglegesen földre száll. Ha a kiküldött a repülőgéppel 24 órát meghaladó ideig egyfolytában utazik és a repülőjegy árában az étkezési költségek is benne vannak, az utazásban eltöltött napokra az osztatlan napidíjnak 25%-a, osztatlan napidíj esetén a szállásköltség nélküli napidíj 40%-a számítható fel.

(6) Tengerentúli kiküldetés esetén a hajó indulásától kezdve a tengeren már arra az országra megállapított napidíjat kell felszámítani, ahol a kiküldött véglegesen partra száll. Ha a hajójegy árában az étkezési költségek is benne vannak, az osztatlan napidíj 25%-át, osztatlan napidíj esetén a szállásköltség nélküli napidíj 40%-át lehet felszámítani.

(7) Az Utasellátó Vállalat külföldi viszonylatban közlekedő hálókocsijain szolgálatot teljesítők a külföldön eltöltött napokra a szállásköltség nélküli napidíj 20%-át számíthatják fel.

5. §. Utazási költségek

(1) A kiküldött egyhuzamban köteles a kiküldetés helyére utazni. Ha a kiküldetés helyére több útirányban lehet utazni, azt az útirányt köteles választani, amelyben a kiküldetés helyét a szolgálat sérelme nélkül a leggazdaságosabban érheti el.

(2) Külföldön vasúton, hajón utazás alkalmával az I. vagy II. osztályú menetjegyet (viteldíjat) attól függően lehet felszámítani, hogy a kiküldött a felszámítható napidíjak szempontjából az I. vagy II. napidíjcsoportba tartozik. Az illetékes miniszter indokolt esetben hajóutazásnál az I. osztály igénybevételét engedélyezheti a II. napidíjcsoportba tartozó kiküldött részére is. Diplomáciai futár, ha egyedül utazik, hajón vagy vasúton az I. osztályú menetjegy felszámítására jogosult.

(3) Különleges díjszabás alá eső vonatot, repülőgépet csak a kiküldő hatóság előzetes engedélye alapján lehet igénybe venni.

(4) Az a kiküldött, aki hálófülkét vesz igénybe olyan vasútvonalon, amelyen csak I. osztályú vasúti jeggyel kapcsolatban kapható hálófülke, akkor is az I. osztályra nézve megállapított viteldíj felszámítására jogosult, ha különben az ilyen viteldíj felszámítására nem volna joga.

6. §. Bérelt jármű (gépkocsi, kocs stb.) használata

(1) A kiküldött a lakástól a repülőtérig, vasút- vagy hajóállomásig, illetőleg onnan a lakásig megtett útra mind az indulásnál, mind az érkezésnél a belföldi, illetve a külföldi gépkocsihasználati díjat felszámíthatja. A bérelt jármű használati díját akkor is fel lehet számítani, ha a kiküldött az állomásról egyenesen működési helyére megy és onnan vissza az állomásra, valamint akkor, ha az utazás folytatása végett ugyanabban a helységben egyik állomásról a másik állomásra, illetőleg a repülőtérré kell átmennie.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltak értelmében elszámolható külföldi bérkocsidíj osztatlan napidíj esetében a II. osztályú napidíj 10%-a, osztatlan

napidíj esetében a szállásköltség nélküli II. osztályúapidíj 15%-a erejéig külön igazolás nélkül is felszámítható.

(3) Belföldön utanként külön igazolás nélkül 12 Ft bérkocsiköltséget lehet felszámítani.

(4) A (2) bekezdésben meghatározott mértéket meghaladó bérkocsidíjat nyugtával kell igazolni.

(5) Ha ugyanarra a helyre egy időben több kiküldött utazik, a közösen bérelt gépkocsiért felmerült költségek arányos részét számíthatják fel.

(6) Ha a kiküldött a kiküldő szerv, külképviseleti hatóság vagy más intézmény gépkocsiját veszi igénybe, gépkocsidíj felszámításának nincs helye. Saját gépkocsi vagy motorkerékpár használatáért költségtérítés nem számítható fel.

7. §. Útleveleköltség

A kiküldött felszámíthatja az útlevelek kiállítási díját, illetékét, az útlevelek láttamozásáért (vizumért), valamint a határátlépések alkalmával a tartózkodási engedélyért (transzitivizumért) tényleg fizetett díjat és a szükséges fényképek árát.

8. §. Poggyászköltség

A kiküldött a hivatalos poggyász miatt kifizetett hordárdíjat, mérlegpénzt, igazolt szállítási díjat, poggyászbiztosítási díjat és poggyászvizsgálati díjat felszámíthatja.

9. §. Egyéb költségek és dologi kiadások

(1) A kiküldött felszámíthatja a jelen utasítás 11. §-ában hivatkozott minisztertanácsi rendelet alapján külföldön felmerült, az SZTK által elismert orvosi és gyógyszerköltségeket, valamint az igazoltan felmerült valutaátváltási különbözeteket.

(2) A küldöttségek vezetői, illetőleg az önálló megbízással kiküldöttek dologi természetű kiadásokra — devizában való elszámolás kötelezettségével — a kiküldetés helyétől és természetétől függő mértékben előleget kaphatnak. A küldöttségek egyes tagjai dologi kiadásokra előleget nem igényelhetnek.

(3) Dologi kiadásnak számít a helyközi utazások menetdíja, a hivatalos távirati és távbeszélőköltség, a bérelt gépkocsi költsége, ha erre a jelen utasítás 6. §-ának (1) bekezdésében megjelölt bérelt jármű használatán kívül is szükség van, a terjedelmes vagy nagysúlyú csomagok (pl. mintakollekciók) szállítási költsége, kiállítási költségek, a tárgyalásnál igénybevett gépiró vagy tolmács munkadíja stb. Az előleg mértéke osztatlanapidíj esetén általában aapidíj 6%-a, osztottapidíjak esetén a szállásköltség nélküliapidíj 10%-a, feltéve, hogy az előrelátható kiadások összege nagyobb előleg felvételét nem teszi szükségessé.

(4) A dologi kiadásokra általában igényelhető előleget meghaladó igényeket a vonatkozó devizaigénylés benyújtásakor részletesen külön indokolni kell. Külföldi tolmács folyamatos igénybevételehez a miniszter hozzájárulása szükséges.

(5) A kiutazás megkezdése előtt ismeretes külföldi helyközi utazásokhoz szükséges menetjegyeket belföldön az IBUSZ-nál forint ellenében kell megvásárolni.

10. §. Társadalmi kötelezettségek megtérítése

(1) A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke és tagjai, az Országgyűlés elnöke, a Minisztertanács elnöke és elnökhelyettesei, a miniszterek és első helyetteseik, a kormánydelegációk vezetői társadalmi kötelezettségeikkel járó kiadásai megtérítésére a szállásköltség nélküliapidíj 30%-át, a miniszterhelyettesek a szállásköltség nélküliapidíj 20%-át elszámolási kötelezettség nélkül felszámíthatják.

(2) Az önálló tárgyalásokkal megbízott minisztériumi főosztály- (önálló osztály-) vezetők, valamint a trösztök és A/1. kategóriába tartozó vállalatok önálló tárgyalásokkal megbízott igazgatói társadalmi kötelezettségeikkel járó költségeik megtérítésére elszámolási kötelezettséggel a szállásköltség nélküliapidíjnak legfeljebb 10%-át számíthatják fel.

(3) Azokban a viszonylatokban, ahol a külföldiapidíj nincs megosztva, az előző bekezdésekben említett 30% helyett 15%, a 20% helyett 10%, 10% helyett 6% számítható fel.

(4) Társadalmi kötelezettség általában a kiküldöttek hivatalos vagy félhivatalos meghívásaival kapcsolatban merülhet fel. Ha a felmerült társadalmi kötelezettség olyan természetű, hogy annak igazolása bejelentés alapján is elfogadható, az illetékes miniszter a tényleges igazolástól eltekinthet.

11. §. Társadalombiztosítás

(1) Az ideiglenes külföldi szolgálatot teljesítők társadalombiztosítására jogosultak.

(2) A kiküldöttek részére járó társadalombiztosítási szolgáltatásokat a 71/1955. (XII. 31.) M. T. számú rendelet szabályozza.

12. §. Költségátalány

(1) A jelen utasítás 3. §-a szerint folyósítható külföldiapidíj helyett havi átalányt kell megállapítani azokban az esetekben, amikor a kiküldetés körülményei aapidíjnál alacsonyabb költségtérítés folyósítását teszik indokolttá. Ez indokolt, ha a kiküldött

a) állandóan vagy ideiglenesen határszéli munkákat végez,

b) három hónapot meghaladó időn át anyagátvétellel, anyagátadással, szereléssel vagy hasonló feladatokkal foglalkozik,

c) előreláthatóan három hónapot meghaladó időtartamú tanulmányútra vagy tapasztalatátadásra utazik ki,

d) minden olyan esetben, amikor az alacsonyabb költségtérítést a kiküldő szerv indokoltnak tartja.

(2) A havi átalány összegét a kiküldetésre nézve illetékes miniszter állapítja meg. Az átalány összege a mindenkori szállásköltség nélküliapidíj 80%-ának és a szállásköltség 60%-ának 30-szorosát nem haladhatja meg. Azokban a viszonylatokban, ahol a külföldiapidíj nincs megosztva, az átalány összege a külföldiapidíj 70%-ának 30-szorosáig terjedhet. Az átalány megállapításánál a kedvezmé-

nyes vagy térítés nélküli lakást és ételmezést számításba kell venni.

(3) Ha a kiküldetés várható időtartama az egy évet meghaladja, a jelen § b) pontjában említettek részére havi illetményt kell megállapítani. A jelen bekezdés értelmében havi illetményben részesülők illetményének megállapítását és egyes munkajogi kérdéseit külön rendelkezés szabályozza.

(4) Ha a kiküldött állandó működési helyén kívül közérdekű ügyben kiküldetést teljesít, a havi átalány, illetve illetmény összegén felül az igazolt utazási és szállásköltség felszámítására jogosult.

13. §. *Útielőleg*

(1) A kiküldötteket külföldi fizetőeszközben megfelelő összegű útielőleggel kell ellátni, mert a külképviseletek és külkereskedelmi kirendeltségek a létszámukba nem tartozó kiküldöttek részére kölcsönt vagy útielőlegkiegészítést nem adhatnak.

(2) Az útielőleggel az utazás befejezése után 15 napon belül kell elszámolni.

(3) Az útielőleget legfeljebb nyolc nappal, tengerentúli utazás esetén 14 nappal az utazás előtt lehet kifizetni. Az utazás elhalasztása esetén az útielőleget azonnal vissza kell fizetni.

(4) A kiküldetési költségeket a Magyar Külkereskedelmi Banknál beszerezhető úti számla formanyomtatvány felhasználásával kell elszámolni. Az úti számlát a kiküldetés befejezésétől számított 15 napon belül kell felülvizsgálatra, illetve érvényesítés végett a kiküldő szervhez benyújtani. Az úti számlához csatolni kell a felszámított költségek jogosságának felülbírálásához szükséges igazolókat.

(5) Az úti számlában a külföldön felmerült költségeket abban a pénznemben kell feltüntetni, amelyben azok tényleg felmerültek. Az egyéb járandóságokat forintértékben kell az útielszámolásba felvenni. A külföldi pénznem forintba történő átszámításánál a Magyar Nemzeti Bank hivatalos átszámító árfolyamát kell alkalmazni.

(6) Az úti számla szerint mutatkozó járandóságokat a kiküldöttnek belföldön forintban kell kifizetni.

(7) Ha az idegen pénznemben felvett útielőleg az úti számla szerint idegen pénznemben jogosan kifizetett végösszeget meghaladja, a különbözetet a visszaérkezés után legkésőbb három napon belül ugyanabban a pénznemben kell a Magyar Nemzeti Banknak visszafizetni, amely pénznemben a kiküldött az útielőleget felvette.

(8) Ha a visszafizetés valamilyen okból nem történt meg, úgy annak forintellenértékét a kiküldött legközelebb esedékes illetményéből (az esetleges fellebbezéstől függetlenül) az érvényes jogszabályok figyelembevételével le kell vonni.

(9) Azt a személyt, aki a jelen § (7) bekezdésében foglalt rendelkezést megszegi, fegyelmi úton felelősségre kell vonni és 200 devizaforintot meghaladó értékű elszámolási hiány esetén a fegyelmi eljárásról felvett jegyzőkönyv másodlatát nyolc napon belül az 1950. évi 30. sz. tvr. rendelkezéseibe

ütköző bűncselekmény miatti eljárás esetleges megindítása végett a Magyar Nemzeti Bank jogügyi osztályának kell megküldeni.

14. §

A jelen utasítás 1956. július 15-én lép hatályba. Ezzel egyidejűleg az 1952. március 5-én kelt 0.02362/Ve/24/1952. V. a. P. M. sz. végrehajtási utasítás, valamint az azt kiegészítő rendelkezések hatályukat veszítik.

Ott Károly s. k.
pénzügyminiszter

A Munkaerőtartalékok Hivatala elnökének 30/1956. (MTH. K. 7.) M. T. H. számú

ut as í t á s a

az államigazgatási és vállalati ügyvitel egyszerűsítése során elbocsátott dolgozók munkaközvetítéséről szóló 33/1955. (MTH. K. 8.) M. T. H. számú utasítás újbóli hatálybalépéséről és módosításáról

Az államigazgatási és vállalati ügyvitel egyszerűsítése során elbocsátott dolgozók munkaközvetítéséről szóló 33/1955. (MTH. K. 8.) M. T. H. számú utasítás újbóli hatálybaléptetése és módosítása tárgyában a következő utasítást adom ki:

1. §

A 33/1955. (MTH. K. 8.) M. T. H. számú utasítás (a továbbiakban: „U”) — figyelemmel a 18/1956. (VI. 10.) M. T., valamint a 21/1956. (VI. 26.) M. T. számú rendeletekre — 1956. július 1. napjától ismét hatályba lép.

2. §

Az „U” 2. §-a helyébe az alábbiak lépnek:

(1) A tanácsok munkaerőgazdálkodási szervei kötelesek a bejelentett munkahelyeket nyilvántartásba venni.

(2) A tanácsok munkaerőirányító kirendeltségei (a továbbiakban: kirendeltségek) a kötelező munkaközvetítésre fenntartott munkahelyekre kötelesek elsősorban az 1956. évi ügyviteli egyszerűsítés során elbocsátott dolgozókat közvetíteni.

(3) A közvetítésre fenntartott munkahelyekre azokat a korábbi ügyviteli egyszerűsítések során elbocsátott dolgozókat is lehet közvetíteni, akik nem szakmájukban dolgoznak, vagy szakképzettségüknél alacsonyabb képzettséget igénylő munkakörbe nyertek beosztást, — feltéve, hogy kilépésükhöz az őket foglalkoztató vállalat előzetesen hozzájárul.

(4) Az ügyviteli egyszerűsítés során elbocsátott dolgozót a vállalat személy szerinti kikérésére a kirendeltség kiközvetítheti.

(5) A közvetítésre fenntartott munkahelyekre csak az esetben szabad nem az ügyviteli egyszerűsítés során elbocsátott dolgozókat közvetíteni, ha a munkahelyre az ügyviteli egyszerűsítés során elbocsátott alkalmas dolgozó nincs.

(6) Amennyiben a kirendeltség a közvetítésre fenntartott munkahelyekre jelentkezők hiányában

az ügyviteli egyszerűsítés során elbocsátott dolgozókat közvetíteni nem tud, vagy a bejelentett munkahelyek ilyen dolgozók elhelyezésére nem alkalmasak, a tanácsi munkaerőgazdálkodási szerv a vállalatot a közvetítési kötelezettség alól felmentheti.

3. §

Az „U” 3. §-a az alábbi bekezdéssel egészül ki:

(5) Az ügyviteli egyszerűsítés során elbocsátott dolgozók közvetítése alkalmával arra kell törekedni, hogy elsősorban a hosszú szakmai gyakorlattal, valamint a magas szakképzettséggel rendelkező dolgozók nyerjenek szakképzettségüknek megfelelő elhelyezést. Figyelemmel kell lenni továbbá a munkára jelentkezők szociális helyzetére.

4. §

Az „U” 6. §. (2) bekezdése hatályát veszti.

Pécsi János s. k.
elnök

Közlemények

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatala Gazdasági Titkársága vezetőjének 105.104/1956. MTA. Hiv. G. T. számú

felhívása

a szabálytalan gépkocsihasználattal kapcsolatos viteldíjtérítésekről

A Közlekedés- és Postaügyi Minisztérium Autófelügyeletének 1.800/1956. számú intézkedése alapján az alábbiakra hívom fel a Magyar Tudományos Akadémia főfelügyelete alá tartozó intézmények vezetőinek figyelmét:

A jogosulatlan gépjárműhasználat megállapítása esetén a 48/1954. (VIII. 1.) M. T. sz. rendelet értelmében a felelős személlyel szemben lefolytatott viteldíjtérítésre kötelező eljárás jelenleg követett formája céljának nem felel meg. Az ügyek elintézése hónapokat vesz igénybe és az esetek jelentős hányadában még így sem szolgál megnyugtató eredménnyel. Ennek oka — amit a gyakorlat bizonyít — hogy egyrészt az ügy intézése során a gépjárművet üzembentartó közület és az Autófelügyelet közé be van iktatva a főfelügyeleti hatóság, amely úgyszólván csak az ügyiratkövetítő szerepét tölti be, másrészt, hogy a gépjármű rendeltetésszerű használatának körülményeit — helytelenül — fegyelmi eljárás tisztázza. Mind a két gátló körülmény kikapcsolható anélkül, hogy az így lefolytatott eljárás az ide vonatkozó 4/1954. (XI. 23.) KPM végrehajtási utasítása rendelkezéseit sértene, vagy annak szellemével ellentétben volna.

Az új eljárás 1956. évi július 1. napjától az alábbiak szerint történik: Az ellenőrzés alkalmával az ellenőr, ha jogosulatlan gépjárműhasználatot állapít meg, bevonja a gépjármű menetlevelét és helyette egy sorszámmal ellátott „menetlevélpótló” nyomtatványt ad a gépkocsivezetőnek. A gépkocsivezető a gépjármű további útján ezt köteles a menetlevelének megfelelően pontosan vezetni. Az út befejez-

tével nyomban köteles azt a gépkocsielődőnek leadni. Egyidejűleg jelentenie kell a jogosulatlan gépjárműhasználatkal kapcsolatban általa ismert ténykörülményeket is.

A gépkocsielődő (gépkocsiügyeket intéző dolgozó) a menetlevélpótlóba bejegyzett adatok helyességét ellenőrzi és ennek igazolására aláírja azt. Ezután a gépkocsivezető bejelentése, valamint a még szükséges tájékozódás és kivizsgálás azonnali lefolytatása után tisztázza a gépkocsi igénybevétele vonatkozó körülményt, a használatot engedélyező dolgozó személyét. Ezek alapján pontosan kitölti a menetlevélpótló hátlapján levő véleményes jelentés 1—3. pontját, a 4. pont alatt pedig leírja az ügyvel kapcsolatban általa megállapított tényállást és véleményét. Amennyiben a nyomtatványon erre szolgáló hely kevés, úgy külön pótlapot kell mellékelni.

A jelentés 1—3. pontját még abban az esetben is ki kell tölteni, ha a vállalat, szerv megállapítása és véleménye szerint a gépjármű használata jogosan történt. A jelentést a gépkocsielődőnek és a vállalat, intézet, szerv vezetőjének kell aláírni és bélyegzővel ellátni. A menetlevélpótlót és jelentést a gépjármű visszaérkezését — útjának befejeztét — követően 48 órán belül ajánlott levélben fegyelmi felelősség mellett a KPM Autófelügyelet (Bpest, VI., Sztálin út 8.) címére kell megküldeni.

A beküldés elmulasztásáért, késedelmes beküldéséért, valamint a bejelentés hiányos, vagy a valóságnak meg nem felelő adatokkal történő kitöltéséért a vállalat, szerv vezetőjével szemben a fegyelmi eljárás lefolytatása céljából a főfelügyeleti hatósághoz tesz minden esetben feljelentést az Autófelügyelet.

Az ellenőri jelentés, valamint a menetlevélpótló és jelentés alapján az Autófelügyelet bírálja el az ügyet. Ha azt állapítja meg, hogy nem történt jogosulatlan gépjárműhasználat, ebben az esetben a menetlevelét visszaküldése mellett az eljárás megszüntetéséről a vállalatot, szervet értesíti.

Amennyiben az Autófelügyelet jogosulatlan gépkocsihasználatot állapít meg, a viteldíjtérítést a felelős személlyel szemben megállapítja. A megállapításról a gépjárműt üzembentartó vállalatot, szervet írásban értesíti. Az értesítéshez — az ügyintézés egyszerűsítése, meggyorsítása, valamint az egyöntetű eljárás biztosítása céljából — 4 példányban csatolja a kiszabó határozat űrlapját is, melyet a vállalat, szerv vezetője, illetve amennyiben a vállalat, szerv vezetője felelős a jogosulatlan gépjármű használatáért, a főfelügyeleti szerv vezetője tölt ki és ad ki a jogosulatlan gépkocsi használatért felelős személy részére. A határozat első példányát — az átvétel időpontjának írásban történő elismeretése mellett — annak kiállítója a jogosulatlan gépkocsihasználatra kötelezett személy részére 3 napon belül kikézbcsíti, a határozat második példányát — amelyen az első példány átvételét is el kell ismertetni — az Autófelügyelethez soronkívül *ajánlott levélben megküldi*. A határozat harmadik példánya a vállalat, szerv tulajdonában marad, a negyedik példányt a vállalat, szerv a főhatóságnak küldi meg.

Tájékoztatásul megemlítem, hogy a 4/1954. (XI. 23.) KPM. számú rendelet 7. § (4) bekezdése alapján történő viteldíjtérítésre való kötelezés nem feltétlenül kívánja meg, hogy a szabálytalanságot elkövető dolgozóval szemben külön fegyelmi eljárást is lefolytassanak. A fegyelmi eljárás lefolytatása tekintetében az illetékes fegyelmi hatóság véleménye, illetve rendelkezése az irányadó.

A vállalat, szerv, amennyiben a viteldíjtérítés fizetésére kötelezett személy 8 napon belül fellebbezést ad be, vagy a viteldíj megtérítésére részletfizetést kér, a kötelezett személy fellebbezését, kérelmét a vállalat, szerv javaslatával együtt véleményezés végett a főfelügyeleti hatósághoz terjeszti fel. A főfelügyeleti hatóság véleményével az Autófelügyeleten keresztül küldi további döntés végett a KPM Autóközlekedési Főigazgatósághoz.

Felkérem az intézetek és vállalatok vezetőit fentiek betartására.

Budapest, 1956. július 14.

Biacci Imre s. k.

a Gazdasági Titkárság vezetője

P. M. közlemény

a költségvetés keretében gazdálkodó központi és helyi szervek részére.

Az igazgatási létszám és beralap bankszerű ellenőrzéséről

Az igazgatási szervek létszám- és beralapgazdálkodásáról szóló 2216/1955. (X. 8.) számú minisztertanácsi határozat 6. pontja és a 112/1956. (P. K. 5.) PM. számú utasítás 11. §-a értelmében az utasítás hatálya alá tartozó (önálló bankszámlával rendelkező, illetményszámfejtő) szervek kötelesek negyedévenként a Magyar Nemzeti Bank illetékes számlavezető fiókjához az igazgatási jellegű létszámokról és beralapokról munkabérelszámolást benyújtani.

Az igazgatási jellegű létszámok és beralapok bankszerű ellenőrzésére további intézkedésig nem kerül sor, ezért az érdekelt szerveknek a Bank részére elszámolást készíteniök nem kell.

Jogszabálymutató

1956. évi június hó 29-től július hó 26-ig.

A közzététel helye	A jogszabály száma és kelte	A jogszabály tárgya
Magyar Közlöny	3/1956. (VI. 28.) B. M. (M. K. 56.)	A személyi igazolványról szóló 1/1954. (I. 9.) B. M. számú rendelet módosításáról és kiegészítéséről.
	1.062/1956. (VII. 19.) Mt. h. (M. K. 61.)	A lakásgazdálkodással kapcsolatos egyes kérdések szabályozásáról.
	1.063/1956. (VII. 19.) Mt. h. (M. K. 61.)	Egyes beruházási rendelkezések hatályon kívül helyezéséről.
	1/1956. (VII. 21.) P. M. — V. K. G. M. (M. K. 62.)	A lakóházszövetkezetek szervezéséről és a szövetkezeti társasházak építéséről szóló 11/1956. (IV. 24.) M. T. számú rendelet végrehajtásáról.
Pénzügyi Közlöny	54/1956. (Közl. Ért. 21.) KPM.	A havi egyszeri útiköltségmegtérítésben részesülő dolgozó utazási kedvezménye igénybevételeinek szabályozása.
	169/1956. (P. K. 30.) P. M.	Az építési munkák elszámolásának egyszerűsítése

Akadémiai Közlöny

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
HIVATALA

BUDAPEST, 1956. AUGUSZTUS 31.

TARTALOM

			Oldal
Személyi rész			101
Törvények, rendeletek, határozatok	1956. évi III. törvény.	A szénbányászati minisztérium és a vegyipari és energiaügyi minisztérium átszervezéséről	102
	1956. évi 17. számú tvr.	A „Magyar Népköztársaság Zászlórendje” alapításáról	102
	1.067/1956. (VII. 29.) Mt.h.	A minisztériumok és egyéb országos hatáskörű szervek dolgozóinak jutalmazásáról	103
	24/1956. (VIII. 1.) M. T.	A letelépedés engedélyhez kötésének megszüntetéséről	103
	1.074/1956. (VIII. 5.) Mt.h.	A Lenin Intézet két éves marxizmus-leninizmus szakos továbbképző tagozatán szerezhető képzésről	103
	1.077/1956. (VIII. 18.) Mt. h.	A levelező oktatás egyes kérdéseiről	103
Miniszteri utasítás	182/1956. (P. K. 35) P. M.	A hivatalos kiküldetést teljesítő dolgozók élelmezése	104
Jogszabálymutató			105

Személyi rész

Felmentés — Kinevezés

A Magyar Tudományos Akadémia főttkára —
1956. évi szeptember 1-étől kezdődően —

Nedelkovits Jánost felmentette az Elnökségi Titkárság mb. vezetőhelyettes tisztsége alól,

Halvany Józsefet osztályvezető-helyettesnek nevezte ki, s megbízta a Magyar Tudományos Akadémia Elnökségi Titkárság vezetőhelyettesi teendőinek ellátásával.

Kitüntető jelvény adományozása

A Magyar Tudományos Akadémia elnöke —
kiemelkedő munkájuk elismeréséül — „KIVÁLÓ
DOLGOZÓ” jelvénnel tüntette ki és egyénenként
1000 Ft pénzjutalomban részesítette a

Magyar Tudományos Akadémia Hivatala-dolgozói közül:

Gágyor Jánosné gyors- és gépirót.
Strifler Zoltán főelőadót
Tóth Béla főmérnököt és
Weinacht Mihály technikust.

Jutalmazások

A Magyar Tudományos Akadémia Elnökségi Titkárságának vezetője az 1956. év I. félévében teljesített eredményes és jó munkájukért a Hivatal dolgozói közül dicséretben és pénzjutalomban az alábbi dolgozókat részesítette:

<i>Antal Jánosné</i> főelőadót	600 Ft
<i>Hubai György</i> mérnököt	600 „
<i>Kerek Károly</i> csoportvezetőt	600 „
<i>Lajta Béla</i> revizort	600 „
<i>Munkácsi Ferenc</i> főelőadót	600 „
<i>Papp Lajos</i> csoportvezetőt	600 „
<i>Riedl György</i> főelőadót	600 „
<i>Tamás György</i> főelőadót	600 „
<i>Táskai Andor</i> csoportvezetőt	600 „
<i>Baranyai Antónia</i> s.előadót	500 „
<i>Göbölös Gáborné</i> előadót	500 „
<i>Horváth Eszter</i> előadót	500 „
<i>Bacsa Lászlóné</i> gyors-gépirót	400 „
<i>Bódi Lajos</i> kapust	400 „
<i>Budai Árpádné</i> irodakezelőt	400 „
<i>Fogel Sándor</i> gépkocsivezetőt	400 „
<i>Hart József</i> gépkocsivezetőt	400 „

1. As a student, I have been fortunate to have had the opportunity to work with some of the most talented and experienced scientists in the field. This has allowed me to gain a deep understanding of the subject matter and to develop the skills necessary to conduct independent research.

2. I have also had the chance to collaborate with other students and faculty members, which has been a valuable learning experience. Through these interactions, I have been able to share my ideas, receive feedback, and learn from the experiences of others.

3. In addition to my academic work, I have been involved in various extracurricular activities, including student organizations and community service. These experiences have helped me to develop a well-rounded personality and to become a responsible citizen.

4. Overall, I am proud of the progress I have made and the knowledge I have gained. I am confident that the skills and experiences I have acquired will be valuable in my future career and in my life.

1. I have been fortunate to have had the opportunity to work with some of the most talented and experienced scientists in the field. This has allowed me to gain a deep understanding of the subject matter and to develop the skills necessary to conduct independent research.

2. I have also had the chance to collaborate with other students and faculty members, which has been a valuable learning experience. Through these interactions, I have been able to share my ideas, receive feedback, and learn from the experiences of others.

3. In addition to my academic work, I have been involved in various extracurricular activities, including student organizations and community service. These experiences have helped me to develop a well-rounded personality and to become a responsible citizen.

4. Overall, I am proud of the progress I have made and the knowledge I have gained. I am confident that the skills and experiences I have acquired will be valuable in my future career and in my life.

Academic Record

For the year 1954 August 11

Academic Record	Academic Record	Academic Record
1. As a student, I have been fortunate to have had the opportunity to work with some of the most talented and experienced scientists in the field. This has allowed me to gain a deep understanding of the subject matter and to develop the skills necessary to conduct independent research.	1. As a student, I have been fortunate to have had the opportunity to work with some of the most talented and experienced scientists in the field. This has allowed me to gain a deep understanding of the subject matter and to develop the skills necessary to conduct independent research.	1. As a student, I have been fortunate to have had the opportunity to work with some of the most talented and experienced scientists in the field. This has allowed me to gain a deep understanding of the subject matter and to develop the skills necessary to conduct independent research.
2. I have also had the chance to collaborate with other students and faculty members, which has been a valuable learning experience. Through these interactions, I have been able to share my ideas, receive feedback, and learn from the experiences of others.	2. I have also had the chance to collaborate with other students and faculty members, which has been a valuable learning experience. Through these interactions, I have been able to share my ideas, receive feedback, and learn from the experiences of others.	2. I have also had the chance to collaborate with other students and faculty members, which has been a valuable learning experience. Through these interactions, I have been able to share my ideas, receive feedback, and learn from the experiences of others.
3. In addition to my academic work, I have been involved in various extracurricular activities, including student organizations and community service. These experiences have helped me to develop a well-rounded personality and to become a responsible citizen.	3. In addition to my academic work, I have been involved in various extracurricular activities, including student organizations and community service. These experiences have helped me to develop a well-rounded personality and to become a responsible citizen.	3. In addition to my academic work, I have been involved in various extracurricular activities, including student organizations and community service. These experiences have helped me to develop a well-rounded personality and to become a responsible citizen.
4. Overall, I am proud of the progress I have made and the knowledge I have gained. I am confident that the skills and experiences I have acquired will be valuable in my future career and in my life.	4. Overall, I am proud of the progress I have made and the knowledge I have gained. I am confident that the skills and experiences I have acquired will be valuable in my future career and in my life.	4. Overall, I am proud of the progress I have made and the knowledge I have gained. I am confident that the skills and experiences I have acquired will be valuable in my future career and in my life.

Kenderesi László gépkocsivezetőt	400 Ft
Kiss Kálmánné gyors-gépirót	400 „
Kozma Róbert előadót	400 „
Lipták István gépkocsivezetőt	400 „
Nagy András gépkocsivezetőt	400 „
Pfeil Rózsa könyvelőt	400 „
Révai Dóra előadót	400 „
Sziládi Lajosné gyors-gépirót	400 „
Szokira Józsefné titkárnőt	400 „
Tomsányi Ilona könyvelőt	400 „
Zömbik Józsefné gyors-gépirót	400 „
Benusi Silvioné takarítót	300 „
Kun Józsefné hivatalsegédet	300 „
Nánai József hivatalsegédet	300 „
Tóth Jánosné hivatalsegédet	300 „

Jogszabályok

1956. évi III. törvény a szénbányászati minisztérium és a vegyipari és energiaügyi minisztérium átszervezéséről

1. §. A jelen törvény értelmében a szénbányászati minisztérium, valamint a vegyipari és energiaügyi minisztérium helyébe bánya- és energiaügyi minisztériumot, valamint vegyipari minisztériumot kell szervezni.

2. §. Az 1. §. rendelkezéseinek megfelelően az Alkotmány 24. §-ának új szövege a következő:
„24. §. A Magyar Népköztársaság Minisztériumai:

- a külügyminisztérium,
- a belügyminisztérium,
- a honvédelmi minisztérium,
- a pénzügyminisztérium,
- az igazságügyminisztérium,
- a kohó- és gépipari minisztérium,
- a bánya- és energiaügyi minisztérium,
- a vegyipari minisztérium,
- a könnyűipari minisztérium,
- a város- és községgazdálkodási minisztérium,
- a földművelésügyi minisztérium,
- az állami gazdaságok minisztériuma,
- a külkereskedelmi minisztérium,
- a belkereskedelmi minisztérium,
- az élelmiszeripari minisztérium,
- a begyűjtési minisztérium,
- az építésügyi minisztérium,
- a közlekedés- és postaügyi minisztérium,
- a népművelési minisztérium,
- az oktatásügyi minisztérium,
- az egészségügyi minisztérium,
- az állami ellenőrzés minisztériuma.”

3. §. Az 1. §. értelmében szervezett minisztériumok ügykörét a Minisztertanács állapítja meg.

4. §. A jelen törvény hatályba lépésének napja 1956. július 30.

Nagy Dániel s. k.
a Népköztársaság
Elnöki Tanácsának
elnökhelyettese

Kristóf István s. k.
a Népköztársaság
Elnöki Tanácsának
titkára

A Népköztársaság Elnöki Tanácsának 1956. évi
17. számú

törvényerejű rendelete

a „Magyar Népköztársaság Zászlórendje”
alapításáról

1. §. (1) A Népköztársaság Elnöki Tanácsa „Magyar Népköztársaság Zászlórendje” érdemrendet alapít.

(2) A Magyar Népköztársaság Zászlórendjét a Minisztertanács elnöke — külföldi állampolgárok esetén a külügyminiszter — előterjesztésére a Népköztársaság Elnöki Tanácsa adományozza olyan magyar és külföldi állampolgárok részére, akik a békeért folyó harc vagy államunk építésében, illetve a Magyar Népköztársaság és külállamok közötti együttműködés és baráti kapcsolatok fejlesztése, valamint az országok közötti egyetértés, a kölcsönös bizalom légkörének elősegítése, a nemzetközi béke és biztonság megszilárdítása érdekében kifejtett munkásságukkal kimagasló érdemeket szereztek.

2. §. A Magyar Népköztársaság Zászlórendjének öt fokozata van. Az érdemrend I. fokozata gyémántokkal is adományozható.

3. §. A büntető és egyéb jogszabályoknak a rendjelekre vonatkozó rendelkezéseit a Magyar Népköztársaság Zászlórendjére is alkalmazni kell.

4. §. A Magyar Népköztársaság Zászlórendjének leírását és viselési sorrendjét e törvényerejű rendelet melléklete tartalmazza.

5. §. Jelen törvényerejű rendelet kihirdetése napján lép hatályba.

Dobi István s. k.
a Népköztársaság
Elnöki Tanácsának
elnöke

Kristóf István s. k.
a Népköztársaság
Elnöki Tanácsának
titkára

Melléklet az 1956. évi 17. számú törvényerejű rendelethez

(Nem teljes szöveg.)

A Magyar Népköztársaság Zászlórendje az ez idő szerint érvényben levő magyar kitüntetésekkel a következő viselési sorrendben rangsorol:

1. Magyar Népköztársaság Érdemrendje

2. Magyar Népköztársaság Zászlórendje I. fokozata

3. Magyar Népköztársasági Érdemrend I. fokozata

4. Kossuth Érdemrend I. osztálya

5. Munka Vörös Zászló Érdemrendje

6. Magyar Népköztársaság Zászlórendje II. fokozata

7. Magyar Népköztársasági Érdemrend II. fokozata

8. Magyar Szabadság Érdemrend ezüst fokozata

9. Kossuth Érdemrend II. osztálya

10. Munka Érdemrend

11. Magyar Népköztársaság Zászlórendje III. fokozata

12. Magyar Munka Érdemrend arany fokozata

13. Magyar Népköztársasági Érdemrend III. fokozata

14. Kossuth Érdemrend III. osztálya

15. Magyar Népköztársaság Zászlórendje IV. fokozata

16. Magyar Népköztársasági Érdemrend IV. fokozata

17. Magyar Szabadság Érdemrend bronz fokozata

18. Magyar Munka Érdemrend ezüst fokozata

19. Magyar Népköztársaság Zászlórendje V. fokozata

20. Szocialista Munkáért Érdemérem.

Ezt követően az érvényben levő kitüntetések eddigi viselési sorrendjükben rangsorolnak.

Magánalkalmakkor hétköznapi ruhához a Magyar Népköztársaság Zászlórendje fent felsorolt jelvényei ún. „kis díszítmény” formájában és kisebbitett alakban „en miniature” is viselhetők.

A Magyar Népköztársaság Minisztertanácsának 1.067/1956. (VII. 29.) számú

h a t á r o z a t a

a minisztériumok és egyéb országos hatáskörű szervek dolgozóinak jutalmazásáról

A Minisztertanács a 4.546/1955. (XI. 19.) számú határozatának 1a) pontját a következőképpen módosítja:

1. „1a) A minisztériumok és egyéb országos hatáskörű szervek központi apparátusainak dolgozóit az alapbér 1,5%-a alapján előirányzott összegekből lehet jutalmazni. Olyan minisztériumoknál, ahol a jutalmazás különösen fontos népgazdasági érdek, a Minisztertanács a pénzügyminiszter vagy az illetékes miniszter előterjesztése alapján ennél magasabb százalékot is engedélyezhet.”

2. Jelen határozat 1957. évi január hó 1-én lép hatályba.

Hegedüs András s. k.
a Minisztertanács elnöke

A Magyar Népköztársaság Minisztertanácsának 24/1956. (VIII. 1.) M. T. számú

r e n d e l e t e

a letelepedés engedélyhez kötésének megszűntetéséről

1. §.

A Minisztertanács a Budapest Fővárosban történő letelepedés szabályozásáról szóló 95/1951. (IV. 17.) M. T. számú rendeletet, valamint az ezt kiegészítő és módosító rendelkezéseket, így a 177/1951. (IX. 23.) M. T., 186/1951. (X. 23.) M. T., 1.042/1952. (X. 26.) Mt. h. 67/1954. (X. 13.) M. T. 1.068/1954. (VIII. 27.) Mt. h., 29/1955. (VI. 2.) M. T., 62/1955. (X. 11.) M. T. számú rendeleteket, illetve határozatokat, továbbá a 6/1952. (III. 27.) B. M. számú rendeletet és a 3/1956. (VI. 28.) B. M. számú rendelettel módosított, illetve kiegészített 1/1954. (I. 9.) B. M. számú rendelet 39. §-ának (1), (2) bekezdését hatályon kívül helyezi.

2. §.

Jelen rendelet kihirdetése napján lép hatályba.

Hegedüs András s. k.
a Minisztertanács elnöke

A Magyar Népköztársaság Minisztertanácsának 1.074/1956. (VIII. 5.) számú

h a t á r o z a t a

a Lenin Intézet kétéves marxizmus-leninizmus szakos továbbképző tagozatán szerezhető képesítésről

1. Az oktatásügyi miniszter 8.554—B 13/1954. O. M. számú utasítása alapján a Lenin Intézetben szervezett kétéves marxizmus-leninizmus szakos továbbképző tagozat, valamint levelező tagozatának sikeres elvégzését az erről szóló oklevélben meghatározott szakon egyetemi végzettségnek kell tekinteni.

2. Jelen határozat kihirdetése napján lép hatályba.

Hegedüs András s. k.
a Minisztertanács elnöke

A Magyar Népköztársaság Minisztertanácsának 1.077/1956. (VIII. 18.) számú

h a t á r o z a t a

a levelező oktatás egyes kérdéseiről

A Minisztertanács a levelező oktatás színvonalának emelése, valamint a levelező oktatás terén a tanulmányi fegyelem megszilárdítása és a tanulmányi feltételek megjavítása érdekében a következőket határozza:

1. A középiskolai levelező tanulók tanulmányi idejét — indokolt esetben, a tanulók kérelmére —

az illetékes középiskola igazgatója egy évvel meghosszabbíthatja.

2. A műszaki egyetemek levelező hallgatói 3 hónapos, a mezőgazdasági felsőoktatási intézmények nagyüzemi gyakorlattal nem rendelkező levelező hallgatói pedig 5 hónapos munkagyakorlaton vesznek részt. A munkagyakorlatokat a tanulmányi idő alatt — az elméleti ismeretek alkalmazásának elmélyítése céljából — az oktatási intézmények szervezik.

A műszaki egyetemek ipari nagyüzemekben dolgozó levelező hallgatói a munkagyakorlat idejéből egy hónapot munkahelyükön töltenek el és ez idő alatt az oktatási szempontoknak megfelelő foglalkoztatásukról — átlagkeresetük megtérítése mellett — a munkáltatók gondoskodnak. A műszaki egyetemek egyéb levelező hallgatói, valamint a mezőgazdasági felsőfokú oktatási intézmények levelező hallgatói a munkagyakorlatok egész tartama alatt, a műszaki egyetemek nagyüzemben dolgozó hallgatói pedig a munkagyakorlatok két hónapjára fizetés nélküli szabadságban részesülnek, és erre az időre az átlagkeresetüknek megfelelő díjazásukat az oktatási intézmények folyósítják.

3. A műszaki egyetemek díjazott instruktorok útján segítsékelő az alaptárgyakban azoknak a levelező hallgatóknak a tanulását, akik nem az egyetem székhelyén laknak és tanulmányi eredményük ezt szükségessé teszi.

Az instruktorokat az egyetem legfeljebb heti 4 óra után az oktatásügyi miniszter által a pénzügyminiszterrel egyetértésben megállapított óradíjban részesíti.

4. A munkahelyről az oktatási intézmény székhelyére és onnan a munkahelyre utazás költségét a munkáltató köteles a technikumok, valamint az egyetemek (főiskolák, akadémiák) levelező hallgatói részére utólag megtéríteni, ha

a) a munkahely az oktatási intézmény székhelyétől 50 km-nél távolabb fekszik,

b) a hallgató munkabére (jövedelme) a havi 1400 Ft-ot nem haladja meg és

c) az utazási költség felmerülését az oktatási intézmény igazolja.

A munkáltató a b) pontban foglalt korlátozástól eltekinthet, ha a hallgató egyéni körülményei ezt indokoltá teszik.

A kötelező foglalkozásokra és vizsgákra való utazás költségei az egyetemek (főiskolák, akadémiák) hallgatói részére általában legfeljebb évi 8, a pedagógiai főiskoláké ének, rajz és testnevelés szakos hallgatói, valamint a technikumok tanulói részére legfeljebb évi 10 alkalommal téríthetők meg. A kötelező foglalkozásokon és vizsgákon való részvétellel felmerült ételmezési és szállásköltség a hallgatókat terheli.

5. A műszaki egyetem levelező tagozatán a gazdasági és a műszaki irányító munkát végző dolgozók számára hároméves továbbképző tanfolyamot lehet szervezni. E tanfolyamon az alaptárgyi, valamint az egyes mérnöki szakágazatokhoz tartozó általános műszaki ismereteket az üzemszervezési és üzemgazdasági ismeretekkel együtt kell oktatni.

A tanfolyam megindításának idejét, feltételeit és tanulmányi rendjét az oktatásügyi miniszter határozza meg.

A tanfolyam sikeres elvégzéséről bizonyítványt kell kiadni, amelyet képesítés szempontjából főiskolai oklevéllel egyenlő értékűnek kell tekinteni.

6. A levelező oktatásnak az egyetemeken és főiskolákon való bevezetéséről szóló 128/1951. (VI. 17.) M. T. számú rendelet 6. §. (1) bekezdésének első két mondata, továbbá (2) bekezdése, valamint az általános iskolai és középiskolai levelező oktatásról szóló 1.055/1953. (IX. 19.) számú minisztertanácsi határozat 10. pontjának utolsó mondata hatályát veszti.

7. Jelen határozat kihirdetése napján lép hatályba, az 1—4. pontjaiban foglalt rendelkezéseket azonban az 1956. évi szeptember hó 1. napjától kell alkalmazni. A jelen határozat végrehajtásáról a levelező oktatási intézményeket irányító miniszterek az oktatásügyi miniszterrel, és pénzügyi vonatkozásban a pénzügyminiszterrel egyetértésben, továbbá a munkáltatók szerint érdekelt miniszterek (országos hatáskörű szervek vezetői) gondoskodnak.

Hegedüs András s. k.
a Minisztertanács elnöke

Miniszteri utasítás

182/1956. (P. K. 35.) P. M.

A hivatalos kiküldetést teljesítő dolgozók ételmezése

Az 53/1953. (XI. 28.) M. T. számú rendelet 150. §-ában foglalt felhatalmazás alapján az érdekeltekkel egyetértésben az államigazgatás szervei, a tanácsok végrehajtó bizottságainak szakigazgatási szervei, valamint a felügyeletük alá tartozó hivatalok, intézmények és intézetek, továbbá az állami vállalatok, üzemek, a folyószámlarendben és az állami költségvetés rendszere szerint gazdálkodó szervek, költségvetési üzemek (a továbbiakban: vállalat) ellenőrzésre vagy más munka végzésére hivatalból kirendelt dolgozói (a továbbiakban: kiküldött) részére adható ételmezés feltételeit az alábbiakban állapítom meg:

1. A kiküldött a rendelőny vagy megbízólevél birtokában — a 2. és 3. pontban meghatározott feltételek mellett — akkor vehet részt a kiküldetés helyén az üzemi étkezésben, ha azt az üzemi étkezde kapacitása lehetővé teszi.

2. A kiküldött az igénybevett ételmezés önköltségét tartozik megtéríteni akkor, ha ételmezési költség (napidíj) felszámítására jogosult. Az ételmezés önköltsége a nyersanyag-norma 126 százaléka. Ott, ahol az ételmezést más vállalatától veszik, vagy más vállalat részére ételmezést adnak el, önköltségnek a vételárat, illetve az eladási árat kell tekinteni.

(Nyersanyag-norma alatt az egy adagra felhasználható ételmezési nyersanyag forintértékének azt az éves átlagát kell érteni, amelyet a vállalatoknál az 523/4/1954. (III. 12.) számú minisztertanácsi

1. As a student, I have been fortunate to have had the opportunity to work with some of the most distinguished scientists in the field. This has allowed me to gain a deep understanding of the subject matter and to develop the skills necessary to conduct independent research. I have been particularly impressed by the dedication and hard work of my colleagues, and I have learned a great deal from their example. I am grateful for the support and guidance of my advisors, and I look forward to continuing my studies in the future.

2. A significant portion of my research has been devoted to the study of the effects of various factors on the growth and development of plants. This work has been carried out in collaboration with a number of other scientists, and it has allowed me to gain a comprehensive understanding of the complex processes involved. I have been particularly interested in the role of light and temperature, and I have found that these factors have a profound effect on the rate of growth and the quality of the harvest. This research has not only advanced our knowledge of plant physiology, but it has also provided valuable information for the development of more efficient agricultural practices.

Journal of the American Academy of Science

Vol. 10, No. 1, 1954

Author	Title	Page
Smith, J. D.	The effect of light on the growth of plants	101
Johnson, R. E.	The effect of temperature on the growth of plants	102
Williams, L. A.	The effect of water on the growth of plants	103
Miller, H. G.	The effect of carbon dioxide on the growth of plants	104
Clark, F. B.	The effect of oxygen on the growth of plants	105
White, P. M.	The effect of nitrogen on the growth of plants	106
Green, S. J.	The effect of phosphorus on the growth of plants	107
Black, T. K.	The effect of potassium on the growth of plants	108
Gray, V. L.	The effect of calcium on the growth of plants	109
White, P. M.	The effect of magnesium on the growth of plants	110

Akadémiai Közlöny

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
HIVATALA

BUDAPEST, 1956. SZEPTEMBER 25.

TARTALOM

		Oldal
MTA közlemények	108.367/1956. MTA.	A Magyar Tudományos Akadémia Alapszabályai (<i>különlenyomat</i>)
	108.368/1956. MTA.	A Magyar Tudományos Akadémia elnöki jutalmaira vonatkozó szabályzat és ügyrend..... 107
	108.374/1956. MTA.	A Magyar Tudományos Akadémia főtítkárának fogadó-órájáról 108
Törvények, rendeletek, határozatok	27/1956. (IX. 2.) M. T.	A tudományos kutatóintézetek dolgozóinak bérrendezéséről... 108
	1.087/1956. (IX. 4.) Mt. h.	Az államigazgatási szervek feladatairól az országgyűlési képviselők munkájának támogatásában 109
	1.093/1956. (IX. 15.) Mt. h.	Az 1957. évi népgazdasági terv kidolgozásának módszereiről és mutatóinak rendszeréről 110
MTA Hivatala közleménye	130.471/1956. MTA. Hiv. G.T. A	274/13/1951. N. T. számú határozat egyes rendelkezéseinek hatályon kívül helyezéséről 111
Jogszabálymutató		112.

A Magyar Tudományos Akadémia közleményei

A Magyar Tudományos Akadémia 108.368/1956. MTA számú

közleménye

a Magyar Tudományos Akadémia elnöki jutalmaira vonatkozó szabályzatra és ügyrendre

I.

1. A Magyar Tudományos Akadémia elnöki jutalmaiban az Akadémia felügyelete alá tartozó intézetek és vállalatok dolgozói, az egyetemi tanszékeken akadémiai státusban és az Akadémia bizottságaiban, illetőleg apparátusában dolgozók részesíthetők.

2. Az Akadémia elnöki jutalmazási alapjából nagyobb jelentőségű kutatási, tudományos eredmények honorálására adható jutalom.

3. Figyelemmel az Akadémia tudományszervező-irányító munkájának nagy jelentőségére, az elnöki jutalmak évi összegének egy — minimális — része elsősorban az akadémiai bizottságokban folytatott, ilyen jellegű kimagasló tevékenység jutalmazására is fordítható.

4. Az Akadémia egy-egy elnöki jutalmának összege 2.000 Ft-nál kisebb és 5.000 Ft-nál nagyobb, csoport jutalmazása esetén az egy főre eső 1.000 Ft-nál kisebb nem lehet.

5. Az elnöki jutalmak odaítéléséről az Akadémia elnöke (Elnöksége) dönt az osztályok javaslata alapján. E javaslatokat az osztályvezetőségek, az osztályhoz tartozó intézetek és bizottságok meghallgatásával alakítják ki. Az elnökséghez kapcsolt bizottságok (és egyéb intézmények) közvetlenül teszik meg javaslataikat. A központi apparátus tagjainak jutalmazására az Akadémia elnöke tesz javaslatot.

6. A kettős jutalmazások elkerülésére — az akadémiai intézetek és vállalatok esetében — az igazgatói alaphól történő jutalmazások megfelelően koordinálandók az elnöki jutalmazásokkal. Ezért az érdekelt intézetek és vállalatok az elnöki jutalmakra vonatkozó döntés után azonnal értesítendő, hogy módjukban legyen az elnöki jutalmazásból kimaradó dolgozókat az igazgatói alaphól kárpótolni.

II.

7. Minden év október hó elsejével az elnök (Elnökség) felszólítja az osztályokat (elnökségi bizottságokat és egyéb intézményeket) az elnöki jutalmazások javaslatainak megtételére.

8. Az osztályok (elnökségi bizottságok és egyéb intézmények) a részletesen indokolt jutalmazási javaslatokat az elnökhöz (az Elnökséghez) nyújtják be november hó 1-ig.

9. Az elnök (Elnökség) a benyújtott javaslatokat megtárgyalja és döntését december 1-ig meghozza, illetőleg ez időpontig döntéséről az osztályokat (elnökségi bizottságokat és egyéb intézményeket) értesíti.

10. Az elnöki jutalmak minden év december 20-án kerülnek kiosztásra, megfelelő külsőségek között. A jutalmazottak erről legfeljebb 48 órával előbb távirati értesítést kapnak.

11. A kiosztott jutalmakról nyilvántartást kell vezetni, a jutalmazottak nevének, a jutalmak összegének és a jutalmazások indokának felüntetéseivel.

12. Az elnöki jutalmazások e szabályzata és ügyrendje 1956. október 1-ével lép életbe.

Rusznayk István s. k.
elnök

108.374/1956. MTA.

KÖZLEMÉNY

Erdey-Gruz Tibor elvtárs, a Magyar Tudományos Akadémia főtitkára minden hétfőn du. 4—6 óráig — bármilyen természetű ügyben — fogadóórát tart.

A várakozás elkerülésére tanácsos, hogy a fogadóórán részt venni szándékozók előzetesen értesítsék a főtitkár titkárságát (tel.: 121—087) — lehetőleg szombati napon délig — a zavartalan időbeosztás biztosítása végett

Elnökségi Titkárság

Jogszabályok

A Magyar Népköztársaság Minisztertanácsának 27/1956. (IX. 2.) M. T. számú

rendelete

a tudományos kutatóintézetek dolgozóinak bérrendezéséről

1. §.

A tudományos kutatóintézetek tudományos és egyes műszaki munkaköreibe sorolt dolgozóinak alaphéret fel kell emelni. Az új bértételeket a rendelet melléklete tartalmazza.

2. §.

Nem terjed ki a rendelet hatálya az ipari és kereskedelmi minőségvizsgáló intézmények dolgozóira, a vállalatok kutatórészlegeinek dolgozóira, valamint azokra a tudományos elnevezésű munkakörökbe besorolt dolgozókra, akik nem valamely felsőoktatási intézmény vagy tudományos kutatóintézet dolgozói

3. §.

(1) A béremelésben részesülő dolgozókat az általuk ténylegesen betöltött munkakörnek megfelelően kell besorolni.

(2) A rendelet hatálybalépését megelőzően osztályvezetőhelyettesi munkakörbe besorolt dolgozókat a mellékletben felsorolt munkakörök valamelyikébe kell besorolni.

(3) A szakmai gyakorlatra kötelezetteket — a jelenlegi besorolásuktól függetlenül — csak a 935 kulcsszámú gyakornoki munkakörbe lehet besorolni.

(4) A rendelet alapján történő első besorolásokat követően a 931—936 kulcsszámú munkakörökbe csak egyetemi vagy főiskolai végzettségű dolgozókat lehet besorolni. Ez alól a miniszter — indokolt esetben — kivételt tehet.

4. §.

(1) A tudományos kutatóintézetek dolgozóit a munkaviszonyban eltöltött minden 5 év után az alaphéruk 2 százalékában megállapított korpótlék illeti meg.

(2) A munkaviszonyban eltöltött idő beszámításánál a 81/1950. (III. 19.) M. T. számú rendelet alapján beszámított időt kell alapul venni azzal, hogy amennyiben az 53/1953. (XI. 28.) M. T. számú rendelet 93. §-a alapján a dolgozó kedvezőbb beszámításban részesülhet, ez utóbbi rendelkezés szerint kell a munkaviszonyban töltött időt beszámítani. Az egészségügyi szakképzettségű dolgozóknál az egészségügyi dolgozókra vonatkozó jogszabályok alapján beszámított időt kell alapul venni.

5. §.

(1) A kiváló munkát végző tudományos dolgozók jutalmazására az intézet vezetőjének jutalmazási alap áll rendelkezésére. A jutalmazási alap a 931—936 és 951—954 kulcsszámú, valamint a 955, 957, 971, 972, 973, 974, 987 és 988 kulcsszámú munkakörökbe besorolt dolgozók tényleges alaphéruk éves keretének 5 százaléka.

(2) Az (1) bekezdés szerint megállapított összeg 20 százalékát az intézet egyéb dolgozóinak jutalmazására is fel lehet használni.

6. §.

Azoknak a dolgozóknak a részére, akiknek alaphéruk a rendelet hatálybalépését megelőzően magasabb volt, mint a besorolásnál megállapított munkakörök bértételének felső határa, korábbi munkabéruket személyi fizetés címén továbbra is folyósítani kell.

7. §.

A költségvetésben jóváhagyott összegből — a jelenlegi bértételeken belül — béremelésben lehet részesíteni a tudományos kutatóintézetek arra érdemes, jó munkát végző műszaki és adminisztratív dolgozóit.

8. §.

A béremelést az 1956. évi szeptember hó 1. napjától kell végrehajtani. A rendelet végrehajtásáról — a pénzügyminiszter által az érdekelt miniszterekkel, a Magyar Tudományos Akadémia elnökével, a Szakszervezetek Országos Tanácsa elnökével és a Közalkalmazottak Szakszervezete elnökével egyetértésben kiadott végrehajtási utasítás alapján — az illetékes miniszterek az érintett szakszervezetek bevonásával gondoskodnak.

Erdei Ferenc s. k.

a Minisztertanács elnökhelyettese

Melléklet a tudományos kutatóintézetek dolgozóinak bérrendezéséről szóló 27/1956. (IX. 2.) M. T. számú rendelethez

Bértáblázat

Kulcs-szám :	Munkaköri elnevezés :	Alapbér : Ft.
931	Intézeti igazgató	3500—4000
932	Intézeti igazgató tudományos és műszaki helyettese	3000—3800
933	Tudományos osztályvezető ...	2600—3200
934	Tudományos munkatárs	2000—3000
935	Tudományos segédmunkatárs .	1500—1950
936	Tudományos gyakornok	1100—1400
951	Intézeti főmérnök	2200—2800
952	Intézeti mérnök, mérnöki munkát végző technikus	1800—2320
953	Intézeti segédmérnök, főműhelyvezető	1200—1800
954	Intézeti műhelyvezető, vezető technikus	920—1600

A Magyar Népköztársaság Minisztertanácsának 1.087/1956. (IX. 4.) számú

h a t á r o z a t a

az államigazgatási szervek feladatairól az országgyűlési képviselők munkájának támogatásában

Az Országgyűlés 1956. évi 1. számú határozatában megállapította, hogy az országgyűlési képviselők munkájának megjavításához elválaszthatatlanul hozzátartozik azoknak a biztosítékoknak az alkalmazása, amelyek lehetővé teszik a képviselők érdemleges munkájának kibontakozását, a képviselők jogainak érvényesítését.

Ennek érdekében az Országgyűlés kimondta, hogy az összes állami és társadalmi szervezetek kötelesek az országgyűlési képviselőket a dolgozó nép érdekében végzett munkájában a legnagyobb felelősséggel támogatni, feladataik ellátásához a szükséges felvilágosításokat megadni és őket választóik megbízásának teljesítésében segíteni.

Az Országgyűlés fenti határozatának végrehajtására a Minisztertanács a következő határozatot hozza.

I.

1. Az országgyűlési képviselő törvényes hivatását gyakorolja, amikor a közérdekű ügyekben, vagy választói jogos panaszai, bejelentései és javaslatai elintézésének elősegítése érdekében az államigazgatási szerveknél eljár, illetve amikor azok vezetőitől tájékoztatást kér.

Az országgyűlési képviselő azzal a ténykedéssel, hogy felhívja a vezetők figyelmét — a dolgozók észrevételei vagy saját tapasztalatai alapján — a bürokratikus, törvénytelen intézkedésekre, nagy mértékben elősegíti a szervek munkájának megjavítását, a szocialista törvényesség biztosítását.

Az országgyűlési képviselői igazolvány az államigazgatási szervekhez belépésre jogosít. E rendelkezés végrehajtására a miniszterek tegyék meg a szükséges intézkedéseket.

2. A Minisztertanács kötelezi a minisztereket, a tanácsok végrehajtó bizottságait és az államigazgatási szervek, intézmények vezetőit és vezető beosztású dolgozóit, hogy a hozzájuk forduló országgyűlési képviselőket soron kívül, személyesen fogadják és tegyék lehetővé, hogy a képviselői működésükhöz szükséges tájékoztatást megszerezhessék. A tájékoztatás terjedjen ki az országgyűlési képviselő igényei szerint különösen

a) a képviselő működési területének társadalmi, szociális, egészségügyi, kulturális helyzetére vonatkozó adatokra, ezzel kapcsolatos tervekre,

b) arra, hogy a képviselő által vizsgált bejelentésben (panaszban) kifogásolt intézkedés mennyiben felel meg az érvényes jogszabályoknak és ezek figyelembevétele mellett a helyi viszonyoknak,

c) a javaslat megvalósítása mely szervtől, milyen intézkedéseket igényel, illetve, hogy a képviselő milyen ügyben, mely szervhez fordulhat érdemi elintézés elősegítése érdekében.

3. Az országgyűlési képviselő által továbbított minden bejelentést (panaszt), javaslatot soron kívül, érdemben, a hatályos jogszabályok keretei között kell elintézni.

a) A bejelentést (panaszt), javaslatot csak akkor lehet elintéztnek tekinteni, ha az ügyben érdemi intézkedés történt. Az érdemi intézkedés lehet az ügyben hozott és a bejelentésnek (panasznak), javaslatnak helytadó döntés, vagy annak megállapítása, hogy a bejelentés vagy panasz nem helytálló, illetve a javaslat nem valósítható meg.

b) Az ügy elintézése érdekében szükséges intézkedéseket az a szerv köteles megtenni, amelyhez a képviselő fordult. Abban az esetben, ha az ügy érdemi elintézése a felügyelete alá rendelt szerv hatáskörébe tartozik, köteles azt oda hivatalból áttenni és az elintézt ellenőrizni. Ha az elintézés nem a neki alárendelt, hanem más államigazgatási szerv hatáskörébe tartozik, ahhoz a szervhez kell az ügyet megküldeni és erről a képviselőt értesíteni kell.

c) Az elintézésről a képviselőt minden esetben haladéktalanul értesíteni kell.

4. Az országgyűlési képviselő által az államigazgatási szervekhez továbbított bejelentések, javaslatok elintézésére értelemszerűen vonatkoztatni kell a lakosság bejelentéseinek elintézéséről szóló 1954. évi I. törvény rendelkezéseit.

II.

A Minisztertanács az országgyűlési képviselőknek a törvényalkotással, a törvények végrehajtásának, illetve az államigazgatási szervek munkájának ellenőrzésével kapcsolatos feladatai maradéktalan elvégzésének elősegítése érdekében

1. utasítja a Központi Statisztikai Hivatal elnökét, hogy az országgyűlési képviselőknek, a képviselői csoportoknak, illetve egy-egy kérdés megvizsgálására kiküldött képviselői bizottságoknak a munkájukhoz szükséges statisztikai adatokat — közvetlenül, vagy a KSH. megyei igazgatóságai útján — folyamatosan és rendszeresen bocsássa rendelkezésükre;

2. utasítja az igazságügyminisztert, illetve a többi minisztereket, gondoskodjanak arról, hogy az országgyűlési képviselők részére a jogszabálygyűjtemények az Igazságügyminisztériumban, illetve a miniszteri utasítások gyűjteményei az egyes minisztériumokban rendelkezésre álljanak.

3. Utasítja a népművelési minisztert, tegye meg a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy az Országgyűlési Könyvtár az országgyűlési képviselők rendelkezésére álljon, és őket a jogszabályanyagok, hivatalos lapok, dokumentációs anyagok stb. rendelkezésre bocsátásával mindenkor segítse.

4. Gondoskodni kell arról, hogy az országgyűlési képviselők a Magyar Népköztársaság hivatalos lapját, a Magyar Közlönyt, valamint a Tanácsok Közlönyét rendszeresen megkapják, gondoskodni kell továbbá arról, hogy a képviselői csoportoknak a Határozatok Tára, valamint az egyes minisztériumok és országos hatáskörű szervek hivatalos lapjai rendelkezésre álljanak.

III.

A fővárosi, megyei és megyei jogú városi tanácsok végrehajtó bizottságai a jelen határozat I. részében foglaltak figyelembevételével szabályozzák, hogy a végrehajtó bizottságok szakigazgatási szervei hogyan segítsék elő a tanácstagok munkáját.

Hegedüs András s. k.
a Minisztertanács elnöke

A Magyar Népköztársaság Minisztertanácsának 1.093/1956. (IX. 15.) számú

h a t á r o z a t a

az 1957. évi népgazdasági terv kidolgozásának mód-
szereiről és mutatóinak rendszeréről

I.

A Minisztertanács az 1957. évi népgazdasági terv kidolgozásának módszereit és mutatóit az alábbi irányelvek szerint jóváhagyja:

1. Ipar

A tervek jobb megalapozása céljából — az eddigiekhez képest egyszerűsített előírások és mutatórendszer alapján — a minisztériumok kijelölése szerint, az összes fontos vállalatokat be kell vonni a tervjavaslat elkészítésébe. A Minisztertanács által jóváhagyott tervben a kiemelt cikkek számát mintegy 30–35%-kal tovább kell csökkenteni. A népgazdasági tervben el kell hagyni a teljes termelés, a befejezett termelés, valamint a külkereskedelem és a belkereskedelem felé történő értékesítés mutatóinak negyedévenkénti jóváhagyását. A termelési tervben kiemelt cikkeknek a negyedéves bontásban történő jóváhagyást csak azoknál a termékeknél — főleg alapanyagoknál — kell fenntartani, amelyeknél azt a népgazdaság tervszerű anyagellátása követeli meg.

2. Belkereskedelem

Meg kell szüntetni a nagykereskedelem áruforgalmának szakmák szerinti jóváhagyását. Az áruellátási tervszámok négy negyedévre történő tervezése és jóváhagyása mellett el kell hagyni az árufedezet négy negyedéves tervezését és jóváhagyását. A hálózatfejlesztési terv készítését és jóváhagyását ugyancsak el kell hagyni.

3. Külkereskedelem

A külkereskedelmi tervben — az áruforgalom volumenét és a fő árucsoportok szerinti jóváhagyást fenntartva — jelentékenyen csökkenteni kell a kiemelt cikkek jóváhagyását. 1957-től kezdve a felhasználó minisztériumok részére demokratikus-tökés bontásban jóvá kell hagyni a minisztérium teljes importkeretét devizaforintban, és lehetővé kell tenni, hogy az érintett minisztériumok az importkereten belül belső átcsoportosításokat hajthassanak végre, kivéve azokat a termékeket, amelyekre nézve a K. G. S. T. országokkal létrejött hosszúléjárati megállapodások szabályozzák a kereket.

4. Lakás-, kommunális, egészségügyi, szociális, kulturális ellátás

E tervfejezetekben lényegesen, átlagban 50%-kal csökkenteni kell a jóváhagyott mutatók számát. Így pl. a jövőben nem kell jóváhagyni valamennyi lakástípus tervszámát, csupán az összes lakásszámot. A népgazdasági tervben nem kell előírni a felsőoktatás elsőéves hallgatóinak összlétszámán belül az egyetemenkénti és szakok szerinti megoszlást stb. Külön sorban kell jóváhagyni azonban az összes hallgatók létszámánál az elsőéves műszaki egyetemi hallgatók összlétszámát.

5. Anyag-, áru- és gépellátás

Az anyagellátási keretek központi jóváhagyását minden olyan esetben meg kell szüntetni, amikor a rendelkezésre álló készletek nagysága azt lehetővé teszi. 1957. évre az ellátási tervekben a központilag elosztott termékek számát tovább, mintegy 35–40%-kal kell csökkenteni.

6. Munkaügy

Jelentősen egyszerűsíteni kell a munkaügyi tervezést. A jóváhagyott mutatók számának csökkentésén keresztül is elő kell segíteni a minisztériumok és a vállalatok hatáskörének bővítését. Ennek érdekében a jövőben csak az összes létszámot és az összes béralapot (a Belkereskedelmi Minisztérium és a SZÖVOSZ felé csak az összes béralapot) kell jóváhagyni, a minisztériumok egészére egy összegben, ágazatonkénti és negyedéves bontás nélkül. A minisztériumokon belül a főtevékenységre (ipar, építőipar, közlekedés) ezen túlmenően jóvá kell hagyni az egy főre eső teljes termelést, illetve más termelékenységi mutatókat is.

7. Önköltség

Az önköltségi tervben minden népgazdasági ágban el kell hagyni a negyedéves bontást. Az ipar önköltségi tervében az összehasonlítható termelés önköltségcsökkentésének százalékos mértékét és költséghányadát kell egész évre jóváhagyni. Az új termelői árrendszer életbeléptetése 1957-ben ezenkívül szükségessé teszi, hogy 1957 első felében az új árrendszer alapján az önköltségcsökkentés és a költséghányad előirányzatai felülvizsgálatra kerüljenek.

8. Beruházás

A beruházási keret anyagi-műszaki összetételét 1957-ben csak építés, belföldi gép és egyéb bontásban kell jóváhagyni. A beruházások rendeltetési megoszlásából csak a munkavédelmi és üzemegészségügyi, valamint az energiatakarékosági beruházások kerülnek minisztertanácsi jóváhagyásra. A beruházások jegyzékén (limitjegyzék) csak a beruházás megnevezését és a termeléses mértékegységben kifejezett kapacitás üzembelépéseket kell negyedéves bontásban jóváhagyni. A tervévi felhasználás építési részét, továbbá a kivitelező hatóság megnevezését el kell hagyni. A limitjegyzék többi mutatói számítási anyagként megmaradnak.

9. A népgazdasági terv mutatórendszerében végrehajtott egyszerűsítést a vállalati tervekben is érvényesíteni kell, ezért a minisztériumok a felügyeletük alá tartozó vállalatok sajátosságainak megfelelően állapítsák meg azokat a mutatószámokat, amelyekben a vállalatok számára jóváhagyják az éves tervfeladatokat. A Minisztertanács általában nem tartja kívánatosnak, hogy a vállalatok számára jóváhagyott mutatók meghaladják a Minisztertanács által a népgazdasági tervben jóváhagyott mutatók körét. Ahol a szakmai adottságok megkövetelik, a miniszterek a tervek lebontásánál eltérhetnek a népgazdasági tervben alkalmazott mutatótól, ez azonban nem érinti a miniszterek és a vállalatok felelősségét a Minisztertanács által jóváhagyott feladatok teljesítéséért, egyszersmind biztosítani kell a Minisztertanács által jóváhagyott mutatók statisztikai megfigyelését is.

10. Azokat a szociális, kulturális és kommunális tervfeladatokat, amelyek a végrehajtáshoz szük-

séges eszközökkel együtt a megyei (fővárosi, megyei jogú városi) tanácsok tervében kerülnek jóváhagyásra — egy összegben, a végrehajtáshoz szükséges eszközök nélkül, az illetékes minisztérium tervében is szerepeltetni kell.

II.

1. A Minisztertanács annak érdekében, hogy a népgazdaság 1957. évi terve kellő időben jóváhagyásra kerülhessen, valamint, hogy a minisztériumok és a tanácsok végrehajtó bizottságai a népgazdaság jóváhagyott tervét időben vállalatokra (tervező egységeikre) bonthassák, az alábbiakat határozza:

a) A minisztériumok, a fővárosi, megyei jogú városok tanács végrehajtó bizottságai keretszámok alapján kidolgozott tervjavaslatokat benyújtják a Minisztertanácsnak, és az előírások szerint megküldik az Országos Tervhivatal elnökének. A tervjavaslatokat az 1956. augusztus 1-i szervezeti állapotnak megfelelően kell elkészíteni. A későbbi időre tervezett átszervezések kihatásait csak abban az esetben szabad figyelembe venni, ha az átszervezést külön jogszabályokban erre feljogosított felsőbb hatóság már elrendelte, vagy jóváhagyta.

b) Az Országos Tervhivatal a minisztériumok és a tanácsok végrehajtó bizottságai tervjavaslatai alapján kidolgozza az 1957. évi népgazdasági tervet és azt benyújtja a Minisztertanácsnak.

2. A Minisztertanács utasítja az Országos Tervhivatal elnökét, hogy a fenti irányelvek és a mutatók figyelembevételével és a minisztériumokkal egyeztetve, lényegesen egyszerűsítse a terv megalapozásához szükséges számítások módszereit és az 1957. évi tervezési előírásokat a minisztériumoknak és a tanácsok végrehajtó bizottságainak már egyszerűsített formában adja ki.

Hegedüs András s. k.
a Minisztertanács elnöke

MTA Hivatala közleménye

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatala Gazdasági Titkársága vezetőjének 130.471/1956. MTA. Hiv. G. T. számú

k ö z l e m é n y e

a 274/13/1951. N. T. számú határozat egyes rendelkezéseinek hatályon kívül helyezéséről

A Minisztertanács 2.093/1956. (VI. 26.) számú határozata alapján a 274/13/1951. N. T. számú határozat 6. és 11. pontja 1956. június hó 1. napjával hatályát veszti.

A fenti időponttól tehát a nyelvtudási pótlékban részesülő dolgozóknak a két, illetve három évenként előírt nyelvvizsgát megújítani nem kell.

Budapest, 1956. szeptember 3.

Biacs Imre s. k.
a Gazdasági Titkárság vezetője

Jogszabálymutató

1956. évi augusztus 24-től szeptember 19-ig

A közzététel helye :	A jogszabály száma és kelte	A jogszabály tárgya
Magyar Közlöny	1.082/1956. (VIII. 25.) Mt. h. (M. K. 73)	A fiatalok munkalehetőségeinek és továbbtanulásának biztosításáról.
	1.084/1956. (IX. 1.) Mt. h. (M. K. 75)	A Magyar Nemzeti Bankról szóló 1956. évi 8. számú törvényerejű rendelet végrehajtásáról.
	26/1956. (IX. 2.) M. T. (M. K. 76)	A felsőoktatási intézmények dolgozóinak bérrendezéséről.
	28/1956. (IX. 7.) M. T. (M. K. 78)	A mérőeszközök típusvizsgálatáról.
	30/1956. (IX. 8.) M. T. (M. K. 79)	A tűzoltóságról és a tűzrendészetről.
	1.092/1956. (IX. 11.) Mt. h. (M. K. 80)	A Kultúrkapcsolatok Intézetének a Minisztertanács felügyelete alá helyezéséről.
Pénzügyi Közlöny	154/1956. (Eü. K.16.) Eü. M.	A bölcsődékre vonatkozó 128/1955. (Eü. K. 7.) Eü. M. számú utasítás módosításáról.
	185/1956. (P. K. 38) P. M.	Az 1957. évi költségvetés elkészítése.
	189/1956. (P. K. 40.) P. M.	Az állami vállalatok mentesítése a gépjármű adó alól.
	190/1956. (P. K. 40.) P. M.	A beruházások és a vállalati felújítások pénzügyi lebonyolításának egyszerűsítése.
	191/1956. (P. K. 40.) P. M.	A beruházók, vállalati felújítók büntetőkamat- fizetési kötelezettsége.
	193/1956. (P. K. 40.) P. M.	A szövetkezetek által közületek részére végzett építési munkák elszámolása.
Tervgazda- sági Értesítő	19/1956. (Tg. É. 23.) O. T.	Az 1957. évi építési szükségletek kielégítésének biztosítása.
	20/1956. (Tg. É. 23.) O.T.	A beruházási fogalmak alkalmazásáról szóló utasítások módosítása.

Akadémiai Közlöny

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADEMIA
HIVATALA

BUDAPEST, 1956. OKTÓBER 22.

TARTALOM

		Oldal
Személyi rész		113
Törvények, rendeletek, határozatok	2.173/1956. (X. 3.) Mt. h. 1.094/1956. (IX. 27.) Mt. h.	A Műszaki Fizikai Kutató Intézet létesítéséről 113 A Magyar Enciklopédia szerkesztéséről és kiadásáról 114
Miniszteri utasítások	196/1956. (P. K. 42.) P. M. 196/1956. (P. K. 42.) P. M.	A tudományos kutatóintézetek dolgozóinak bérrendezésére vonatkozó 27/1956. (IX. 2.) M. T. sz. rendelet végrehajtása 114 A tudományos kutatóintézetek dolgozóinak bérrendezésére vonatkozó 27/1956. (IX. 2.) M. T. számú rendelet végrehajtásáról szóló utasítás helyesbítése 119
Közlemények	108.374/1956. MTA. 108.345/1956. MTA. G. T.	A Magyar Tudományos Akadémia főtitkárának fogadóórájáról .. 119 A vállalatok, intézmények és más közületi szervek pénzforgalmának szabályozásáról szóló 2.095/30/1952. számú minisztertanácsi határozat módosításáról 119
Jogszabálymutató		120

Személyi rész

A Magyar Tudományos Akadémia elnöke
— 1956. év szeptember 16-ától kezdődően —

Tőkés Ottó

az MTA Elnökségi Titkársága vezetőjévé kinevezte.

Jogszabályok

A Magyar Népköztársaság Minisztertanácsának
2.173/1956. (X. 3.) számú

határozata

a Műszaki Fizikai Kutató Intézet létesítéséről

I. Az anyagszerkezettel kapcsolatos műszaki-technológiai alapkutatások fejlesztése érdekében 1957. év január 1-étől kezdődően Műszaki Fizikai Kutató Intézetet (továbbiakban: Intézet) kell létesíteni.

2. Az Intézet feladata:

- a) tudományos kutatás az anyagszerkezet, fémfizika és vákuumtechnika területén, valamint a műszaki-tudományos módszerek fejlesztése;
- b) az alapvetően új gyártmányok előállításához szükséges alapkutatások elvégzése;
- c) magas képzettségű tudományos káderek képzése;
- d) nemzetközi kapcsolatok létesítése hasonló kutatóintézetekkel.

3. Az Intézet felett a főfelügyeletet a Magyar Tudományos Akadémia elnöke gyakorolja.

4. Az Intézet személyi és dologi szükségleteinek fedezéséről a Magyar Tudományos Akadémia költségvetésében kell gondoskodni.

5. Jelen határozat végrehajtásáról a Magyar Tudományos Akadémia elnöke — pénzügyi vonatkozásban a pénzügyminiszterrel és az Országos Tervhivatal elnökével egyetértésben — gondoskodik.

Hegedüs András s. k.
a Minisztertanács elnöke

A Magyar Népköztársaság Minisztertanácsának
1.094/1956. (IX. 27.) számú

határozata

a Magyar Enciklopédia szerkesztéséről és kiadásáról

A Minisztertanács a Magyar Enciklopédia szerkesztésére és kiadására vonatkozóan az alábbi határozatot hozza:

1. a Magyar Enciklopédia

a) *feladata* olyan korszerű ismeretanyag közlése, mely a magyar dolgozó nép széleskörű érdeklődésére számot tarthat. Szerkesztésénél különös figyelmet kell fordítani a magyar viszonyok alapos megismeretetésére;

b) *világnézetét* a marxizmus—leninizmus határozza meg. Erre támaszkodva igyekezzék közérthetően megvilágítani a szocializmus világtörténelmi jelentőségét és magyarországi előrehaladását;

c) *jellegét*, vagyis anyagának arányait, színvonalát és stílusát az összetett társadalmi funkció szabja meg, amit el kell látnia a népművelés, a népgazdaság fejlesztése, valamint a tudományos kutatás hathatós támogatása érdekében.

A Magyar Enciklopédia legyen társadalmunk számára az egyetemes és magyar, időszzerű és közérdekű ismeretek olyan rendszeres tárháza, amely korszerű és megbízható útbaigazítást nyújt műveltségünk egész területén.

2/a *A Magyar Enciklopédia szerkesztését és kiadását* a következő irányszámok figyelembevételével kell megtervezni: terjedelme kb. 24 kötet, mintegy 100—120 ezer címszó, kb. 15% illusztráció. Az I. kötetnek 1959-ben, az utolsó kötetnek 1966-ban kell megjelennie.

b) *Kis Magyar Lexikon* címmel párhuzamosan el kell készíteni és 1958-ban meg kell jelentetni a Magyar Enciklopédia rövidített, népszerű kiadását, amely a leglényegesebb ismeretanyagot tartalmazza.

c) *Encyclopaedia Hungarica* címmel 1967-től kezdődően a magyar vonatkozású anyagot megfelelő átdolgozással és kiegészítéssel, orosz, angol (szükség esetén francia és német) nyelven is ki kell adni.

Hegedüs András s. k.
a Minisztertanács elnöke

Miniszteri utasítások

A pénzügyminiszter 196/1956. (P. K. 42.) P. M. számú

utastása

a tudományos kutatóintézetek dolgozóinak bérrendezésére vonatkozó 27/1956. (IX. 2.) M. T. számú rendelet végrehajtásáról

A tudományos kutatóintézetek dolgozóinak bérrendezésére vonatkozó 27/1956. (IX. 2.) M. T. számú rendelet (a továbbiakban: R) 8. §-ában foglalt felhatalmazás alapján, az érdekelt minisztériumokkal, a Magyar Tudományos Akadémiával, a Szak-

szervezetek Országos Tanácsával és a Közalkalmazottak Szakszervezetével egyetértésben az alábbi utasítást adom ki:

1. §

Az utastítás hatálya

(1) A jelen utasítás hatálya kiterjed:

a tudományos kutatóintézetek (a mellékletben felsorolt tudományos ipari és mezőgazdasági kutatóintézetek) és felsőoktatási intézmények állományába tartozó, továbbá a felsőoktatási intézményeknél, valamint a minisztériumok és egyéb országos hatáskörű szervek felügyelete alá tartozó kutatóintézeteknél működő, de a Magyar Tudományos Akadémia állományába tartozó

— a 931—936, 941—942, 951—957, 961—999 kulcsszámú munkakörökbe besorolt — dolgozókra.

(2) Nem terjed ki az utasítás hatálya az ipari és kereskedelmi minőségvizsgáló intézmények dolgozóira, a vállalatok (üzemek) kutatórészlegeinek dolgozóira, továbbá azokra a tudományos elnevezésű munkakörökbe besorolt dolgozókra, akik nem valamely felsőoktatási intézmény vagy tudományos kutatóintézet dolgozói (pl. a múzeumok, a könyvtárak, a levéltárak 701—720 kulcsszámú munkaköreibe besorolt dolgozókra).

(3) Az utasítás rendelkezéseit kell alkalmazni az újonnan alakuló tudományos kutatóintézetek, a kutatóintézetek mellett működő költségvetési üzemek állandó dolgozóira, valamint az ipari kutatóintézetek megbízásos munkáira és anyagi ösztönzésére vonatkozó minisztertanácsai határozat végrehajtása tárgyában kiadott 123/1956. (P. K. 11.) P. M. számú utasítás alapján alkalmazott időszakos dolgozókra is.

(4) Az utasítás hatályát illetően felmerülő vitás kérdésekben, az illetékes miniszter javaslatára, a pénzügyminiszter a Magyar Tudományos Akadémia elnökével és az érdekelt szakszervezettel egyetértésben dönt.

2. §

A dolgozók besorolása

(1) A dolgozókat tényleges munkakörük alapján az illetékes intézet vezetője, a szakszervezeti bizottság véleményének meghallgatásával sorolja be. Az intézet vezetőjét az illetékes miniszter (országos hatáskörű szerv vezetője) sorolja be. A munkakörön belül történő besorolás esetében figyelembe kell venni a dolgozó eddigi gyakorlatát, szakmai tudását, valamint a dolgozó esetleges tudományos fokozatát is.

(2) A tudományos és egyes műszaki dolgozókat a jelen utasítás alapján történő első besorolásnál az alábbiak szerint kell a munkakörökbe besorolni:

a) a 931 „Intézeti igazgató” munkakörbe kell besorolni az eddigi 931 „Intézeti igazgató” munkakörbe besorolt dolgozókat;

b) A 932 „Intézeti igazgató tudományos és műszaki helyettese” munkakörbe kell besorolni az eddigi 932 „Intézeti helyettes igazgató” munkakörbe besoroltakat;

c) a 933 „Tudományos osztályvezető” munkakörbe kell besorolni az eddigi 933 „Tudományos osztályvezető” munkakörbe besorolt dolgozókat; a tudományos osztályvezetői besorolások száma a jelen utasítás alapján történő első besorolásoknál nem növelhető;

d) a 934 „Tudományos munkatárs” munkakörbe kell besorolni az eddigi 934 „Tudományos munkatárs osztályvezető helyettesi beosztásban” és a 935 „Tudományos munkatárs” munkakörbe besorolt tudományos dolgozókat;

e) a 935 „Tudományos segédmunkatárs” munkakörbe kell besorolni az eddigi 936 „Tudományos segédmunkatárs” munkakörbe besorolt tudományos dolgozókat, kivéve a szakmai gyakorlatra kötelezett tudományos dolgozókat;

f) a 936 „Tudományos gyakorló” munkakörbe kell besorolni — az utasítás hatálybalépését megelőzően történt munkaköri besorolásuktól függetlenül — a szakmai gyakorlatra kötelezett dolgozókat;

g) a 951 „Intézeti főmérnök” munkakörbe kell besorolni az eddigi 951 „Főmérnök” munkakörbe besorolt dolgozókat;

h) a 952 „Intézeti mérnök, mérnöki munkát végző technikus” munkakörbe kell besorolni az eddigi 952 „Mérnök, mérnöki munkát végző technikus” munkakörbe besorolt dolgozókat;

i) a 953 „Intézeti segédmérnök, főműhelyvezető” munkakörbe kell besorolni az eddigi 952 „Főműhelyvezető” és az eddigi 954 „Segédmérnök, kezdő mérnök” munkakörbe besorolt dolgozókat;

j) a 954 „Intézeti műhelyvezető, vezető technikus” munkakörbe kell besorolni az eddigi 953 „Műhelyvezető, vezető technikus” munkakörbe besorolt dolgozókat;

k) a 957 „Intézeti mechanikus” munkakörbe lehet besorolni az eddigi 954 „Technikus” munkakörbe besorolt dolgozókat.

(3) Az első besorolásokat követően a besorolásoknál az intézet igazgatója a béralapgazdálkodásra vonatkozó hatályos rendelkezések szerint jár el.

(4) A jelen utasítás alapján történő első besorolásoknál a (2) bekezdésben foglaltakon kívül az alábbi szempontokra kell figyelemmel lenni:

a) ha egy dolgozó több munkakört lát el, abba a munkakörbe kell besorolni, amelyben munkaidejének legnagyobb részét tölti;

b) be kell sorolni az állományba tartozó, de jelenleg iskolán levő vagy tartalékos katonai szolgálatot teljesítő dolgozókat, a fizetés nélküli szabadságon levőket, a felmondás alatt állókat és a fegyelmi eljárás során felfüggesztett dolgozókat az utolsó tényleges munkakörüknek megfelelően.

(5) Az első tényleges katonai szolgálatukat teljesítő dolgozókat csak a leszerelésük után történt szolgálatra jelentkezésük alkalmával kell besorolni.

(6) A jelen utasítás alapján történő első besorolásokat követően a 931—936 kulcsszámú munkakörökbe csak egyetemi vagy főiskolai végzettségű dolgozókat szabad besorolni. Az egyetemi vagy

főiskolai végzettség megszerzése alól az illetékes miniszter a szakszervezet meghallgatásával — indokolt esetben — kivételt tehet.

3. §

A munkaviszonyban töltött idő beszámítása, korpótlék és pótszabadság megállapítása szempontjából

(1) A tudományos kutatóintézetek dolgozóit a munkaviszonyban eltöltött minden öt év után az alaphérük 2 százalékában megállapított korpótlék illeti meg.

(2) A munkaviszonyban eltöltött idő beszámításánál a 81/1950. (III. 19) M. T. számú rendelet alapján beszámított időt kell alapul venni azzal, hogy ha az 53/1953. (XI. 28.) M. T. számú rendelet 93. §-a alapján a dolgozó kedvezőbb beszámításban részesülhet, ez utóbbi rendelkezés szerint kell a munkaviszonyban töltött időt beszámítani. Az egészségügyi szakképzettségű dolgozóknál az egészségügyi dolgozókra vonatkozó jogszabályok alapján beszámított időt kell alapul venni.

(3) A jelen utasítás szerint végrehajtandó első besorolásnál a dolgozók korpótlékának százaléka nem lehet több az utasítás hatálybalépéséig engedélyezett korpótlék százalékánál. Az 1956. szeptember 1-ig be nem számított munkaviszonyban töltött idő után korpótlék megállapítására csak az első besorolás végrehajtását követőleg kerülhet sor.

4. §

Jutalmazás

(1) A kiváló munkát végző tudományos dolgozók jutalmazására az intézet vezetőjének jutalmazási alap áll rendelkezésére. A költségvetésben jutalmazási alapként a 931—936, a 951—955, 957, 971—974, 987 és 988 kulcsszámú munkakörökbe besorolt dolgozók éves átlagalapbérkeretének 5 százalékát kell előirányozni. Jutalmazásra csak a ténylegesen kifizetett alaphér 5 százalékának megfelelő összeget szabad felhasználni. A jutalmak megállapításánál a szakszervezet meghallgatását biztosítani kell.

(2) Az (1) bekezdésben fel nem sorolt tudományos kutatóintézeti dolgozók jutalmazására az alaphérük után a költségvetésben megállapított jutalmazási alapon kívül az (1) bekezdés szerint kiszámított jutalmazási alap 20 százalékát is fel lehet használni.

5. §

Személyi fizetés

(1) A jelen utasítás alapján történő első besorolásoknál azoknak a dolgozóknak a részére, akiknek alaphére vagy személyi fizetése az utasítás hatálybalépését megelőzően magasabb volt, mint a besorolásnál megállapított munkakörük bértételének felső határa, a korábbi alaphérüket vagy személyi fizetésüket személyi fizetés címén továbbra is folyósítani kell.

(2) Az (1) bekezdés rendelkezései vonatkoznak azokra a dolgozókra is, akiknek személyi fizetését

az utasítás hatálybalépése előtt a Minisztertanács állapította meg.

(3) Ha a dolgozó személyi fizetése az utasítás szerinti új besorolással megállapított alaphénel kevesebb, a személyi fizetés folyósítását meg kell szüntetni és a besorolással járó fizetést kell folyósítani.

(4) Az (1) bekezdés szerint megállapítható személyi fizetést az intézet vezetője engedélyezi. Az első besorolást követően a személyi fizetés engedélyezésére az általános szabályok az irányadók.

6. §

Egyes dolgozók béremelése

(1) A R. 7. §-a alapján a tudományos kutató-intézetek arra érdemes, jó munkát végző — a R. mellékletében felsorolt munkakörökbe nem tartozó — dolgozóit egyszeri béremelésben lehet részesíteni. A béremelést az érintett dolgozók besorolás szerinti munkaköri bértételein belül kell végrehajtani. A béremelésnél a műszaki dolgozóknak általában magasabb emelést kell biztosítani, mint a többi dolgozónak.

(2) Kiváló munkát végző dolgozók részére, munkakörükre tekintet nélkül — az (1) bekezdés szerint végrehajtott egyszeri béremelésnél — az intézet vezetője személyi fizetést is megállapíthat, ez azonban a bértétel felső határát 10 százaléknál nagyobb összeggel csak kivételesen haladhatja meg.

(3) Az (1) és (2) bekezdés szerint biztosítható béremelést az utasítás 9. §-ának (1) bekezdésében meghatározott béremelési kereten belül, 1956. szeptember 1-i hatállyal kell végrehajtani.

7. §

A besorolások végrehajtása

(1) A besorolást, illetőleg a 6. § alapján engedélyezhető béremelést olyan időpontig kell végrehajtani, hogy a felemelt munkabérek az 1956. évi szeptember havi munkabérek második részletének kifizetésével egy időben, de legkésőbb 1956. október hónap első felében ki lehessen fizetni.

(2) A besorolásokról, illetőleg a béremelésekről az intézet vezetője besorolási jegyzőkönyvet készít. A jegyzőkönyvet az intézet vezetője és a szakszervezeti bizottság elnöke írják alá. A jegyzőkönyvhöz besorolási kimutatást kell csatolni. A besorolási kimutatás az alábbi adatokat tartalmazza:

a költségvetési cím száma, a besorolást végző intézet megnevezése, sorszám, a dolgozók neve, a dolgozók eddigi munkakörének kulcsszáma, korpótlékának a R. hatálybalépéséig megállapított százaléka, 1956. augusztus havi alaphénel, korpótléka és egyéb pótléka, ezek együttes összege, új munkakörének kulcsszáma, elnevezése, új alaphénel, korpótléka és egyéb pótléka, ezek együttes összege, végül a régi és az új összjárandóság közötti különbözet.

(3) A besorolási kimutatást az intézet főkönyvelője (pénzügyi vezetője) záradékolja abból a szempontból, hogy a jelen utasítás 9. §-a alapján kiszámított és lebontott béremelési keretet megtartották-e. A besorolási kimutatást az intézet köteles megőrizni és az nem selejtezhető.

(4) A besorolásokról és béremelésekről a dolgozóknak a felemelt munkabérek folyósításával egyidejűleg *írásbeli értesítést* kell kézbesíteni.

8. §

A besorolás elleni panaszok

(1) A munkaköri megállapítás ellen a dolgozók panasszal élhetnek. A panaszt az 53/1953. (XI. 28.) M. T. számú rendelet 145. §-ának (1) bekezdése szerint, a besorolási értesítés kézhezvételét követő két hónapon belül kell az illetékes egyeztető bizottsághoz benyújtani. A panasz elbírálására az 53/1953. (XI. 28.) M. T. számú rendelet 145—147. §-ai az irányadók.

(2) A vezető állású dolgozók panaszukat az illetékes járásbíróshoz nyújthatják be. A panaszt a besorolási értesítés kézhezvételétől számított két hónap alatt kell benyújtani.

(3) Az utasítás 6. §-a alapján végrehajtott béremelésekről szóló értesítések ellen panasznak nincs helye.

9. §

A béremelési keretek pénzügyi fedezete

(1) A besorolásokat, illetőleg béremeléseket a Pénzügyminisztérium által az illetékes minisztériummal (országos hatáskörű szervvel) közölt *béremelési keretből* kell biztosítani. A *béremelési keret* kiszámítása úgy történik, hogy a Minisztertanács határozata szerint költségvetési fejezetenként megállapított havi béremelési költségkerethez hozzá kell adni az eddigi éves jutalmazási alap és az új jutalmazási alap különbözetének 1/12 részét. (Pl. a Minisztertanács által megállapított költségkeret havi 74 600 Ft; a 10 százalékos jutalmazási alap évi 467 000 Ft; az 5 százalékos jutalmazási alap évi 275 000 Ft; a kétféle jutalmazási alap különbözete 192 000 Ft, ennek 1/12 része 16 000 Ft; a béremelési keret együttesen $74\,600 + 16\,000 = 90\,600$ Ft.)

(2) A Pénzügyminisztériumnak az (1) bekezdés szerinti közlése azt is tartalmazza, hogy a *béremelési keretből* mennyit kell a R. mellékletében felsorolt munkakörökbe besorolható dolgozók béremelésére fordítani.

(3) Az illetékes minisztériumok (országos hatáskörű szervek) kötelesek az (1) bekezdés szerint megállapított *béremelési keretet* a *felügyeletük alá tartozó intézetek között* — az érdekelt szakszervezet meghallgatásával — *felosztani* (külön a tudományos és külön az egyéb dolgozókra). A felosztásnál figyelembe kell venni, hogy sem a R. sem a költségkeretről rendelkező minisztertanácsi határozat nem határozta meg a besorolásoknál alkalmazandó bér-szintet, ezért a béremelési keretet az egyes intézetek között azok tudományos jelentőségétől, népgazdasági fontosságától, a dolgozók létszámától, korábbi bér-szintjétől függően kell megosztani.

(4) A *béremelési keretből* kell fedezni: az új besorolásokkal járó alaphénel, korpótlék és egyéb pótlék emelkedését, a személyi fizetések és a besorolás szerinti alaphénel különbözetét, a munka-

viszonyban töltött, de még eddig be nem számított idő elismeréséből eredő korpótlékemelkedést, a tudományos gyakornokok átsorolásával járó béremelést, tehát a bérrendezéssel felmerülő összes többletkiadást.

(5) A béremelési keretből nem fedezhetők az utasítás 1. §-ának (3) bekezdésében megjelölt esetekben végrehajtható besorolásokkal felmerülő kiadások. Az ehhez szükséges béremelési keretet az illetékes szerv a jóváhagyott költségvetésből, a bérjellegű kiadások terhére köteles biztosítani.

(6) A Pénzügyminisztérium által közölt béremelési keret pénzügyi fedezetéről az illetékes intézet vezetője póthitel igénylése útján köteles gondoskodni. A póthiteligényt, az elbíráláshoz szükséges összes adatok megjelölésével (a besorolások és béremelések hány dolgozót érintettek, átlagban milyen összegű béremelésben részesültek), a felügyeleti szervhez kell megküldeni. Egyidejűleg a 112/1956. (P. K. 5.) P. M. számú utasításban szabályozott módosított létszám- és beralapjegyzéket is meg kell küldeni.

(7) A béremelési keretnek (illetőleg a póthitelnek) a Minisztertanács által meghatározott költségkereten felüli részét, illetőleg ennek a részösszegnek legalább 2/3-át köteles az érdekelt intézet elsősorban a 03 Egyéb személyi költség rovat 1 Állományba tartozók jutalma tételénél, másodsorban a 02 Állományon kívüliek beralapja, vagy 07 Állományba tartozók beralapja rovatokon előirányzott összegekből elért megtakarításokkal ellensúlyozni.

(8) Ha az érdekelt intézet vezetője a (7) bekezdésben foglalt kötelezettségének nem tud eleget tenni, s az illetékes minisztérium (országos hatáskörű szerv) sem tudná fejezetszinten a 01, 02 vagy 03 rovatokon elért megtakarítással a póthitelt ellensúlyozni, a R mellékletében fel nem sorolt munkakörökben béremelést nem szabad, vagy csak olyan mértékben szabad végrehajtani, amilyen mértékben eleget tesznek a megtakarítási kötelezettségnek.

(9) Az illetékes minisztérium (országos hatáskörű szerv), póthiteligényének a Pénzügyminisztériumhoz való benyújtása során, köteles közölni azokat az adatokat, amelyeket a szervek a (6) bekezdés szerint bejelentettek, továbbá a 112/1956. (P. K. 5.) P. M. számú utasításban elrendelt jegyzéket is megküldeni jóváhagyás végett.

(10) Az intézet vezetője a béremelési keretből köteles tartalékolni:

a) azoknak a dolgozóknak a béremelési keretét, akiket a felügyeleti szerv vezetője sorol be;

b) a 8. § alapján történő esetleges panaszok során elrendelt változásokra a keret 1—3 százalékát.

10. §

A kiemelkedő munkát végzők előléptetése

Annak érdekében, hogy a kiemelkedő munkát végző dolgozók évközben — az egyéb előléptetési lehetőségeken felül — béremelésben részesülhessenek, az 1957. évi költségvetésben és azt követően a 931—936 és 951—954 kulcsszámú munkakörökbe

besoroltak tényleges alaphére éves kerete 1 százalékának megfelelő összeget a költségvetésben elő kell irányozni.

11. §

Hatálybalépés

(1) A jelen utasítást 1956. szeptember 1-től kell alkalmazni. Az utasítás végrehajtásáról az illetékes miniszterek (országos hatáskörű szervek vezetői), az érdekelt szakszervezetek elnökének bevonásával gondoskodnak.

(2) A jelen utasítás hatálybalépésével a tudományos és ipari kutatóintézetek dolgozóinak béremeléséről szóló 3220—692/1952. O. M. B. számú utasítás és annak I. számú mellékletében felsorolt 931—936, 951—954 kulcsszámú munkakörök bértételei, továbbá a tudományos és ipari kutatóintézetek jutalmazási alapjáról szóló 1471—507/1953. O. M. B. számú utasítás hatályát veszti.

Pogácsás Antal s. k.

a pénzügyminiszter helyettese

Melléklet a 196/1956. (P. K. 42.) P. M. számú utasításhoz

A tudományos kutatóintézetek dolgozóinak bérrendezéséről szóló 27/1956. (IX. 2.) M. T. számú rendelet hatálya alá tartozó intézetek

Minisztertanács

Országos Meteorológiai Intézet

Országos Atomenergiai Bizottság
kutatói

Állami Gazdaságok Minisztériuma

Állami Gazdaságok Üzemszervezési Kutató
Intézete

Egészségügyi Minisztérium

Országos Közegészségügyi Intézet

Országos Élelmezés- és Táplálkozástudományi
Intézet

Országos Munkaegészségügyi Intézet

Országos Bőr- és Nemikórtani Intézet

Országos Korányi Tüdőbeteg Gyógyintézet
kutatói

Országos Reuma- és Fürdőügyi Intézet

Országos Idegsebészeti Tudományos Intézet

Országos Testnevelési és Sportegészségügyi
Intézet

Országos Onkológiai Intézet

Országos Vértranszfúziós Szolgálat Központi
Kutató Intézete

Országos Sugárfizikai Laboratórium

Élelmiszeripari Minisztérium

Konzerv-, Hús- és Hűtőipari Kutató Intézet
 Cukoripari Kutató Intézet
 Dohányipari Kutató Intézet
 Növényolaj-, Háztartási- és Vegyipari Kutató Intézet
 Országos Gabona- és Lisztkísérleti Intézet
 Tejgazdasági Kísérleti Intézet
 Tejtermékek Magyar Állami Ellenőrző Állomása
 Erjedésipari Kutató Intézet
 Országos Borminősítő Intézet

Építésügyi Minisztérium

Építéstudományi Intézet
 Építőanyagipari Központi Kutató Intézet

Földművelésügyi Minisztérium

Állattenyésztési Kutató Intézet
 Gyógynövény Kutató Intézet
 Haltenyésztési Kutató Intézet
 Kertészeti Kutató Intézet
 Országos Növényfajta Kísérleti Intézet
 Mezőgazdasági Szervezési Intézet
 Szőlészeti Kutató Intézet
 Kisállattenyésztési Kutató Intézet
 Délkelet-Dunántúli Mezőgazdasági Kísérleti Intézet
 Nagykúnsági Mezőgazdasági Kísérleti Intézet
 Délnyugat-Dunántúli Mezőgazdasági Kísérleti Intézet
 Északkelet-Magyarországi Mezőgazdasági Kísérleti Intézet
 Észak-Dunántúli Mezőgazdasági Kísérleti Intézet
 Nyírségi Mezőgazdasági Kísérleti Intézet
 Délalföldi Mezőgazdasági Kísérleti Intézet
 Öntözési és Rizstermelési Kutató Intézet
 Növénytermesztési és Nemesítési Kutató Intézet
 Mezőgazdasági Gépkísérleti Intézet
 Országos Mezőgazdasági Minőségvizsgáló Intézet
kutatói
 Növényvédelmi Kutatóintézet
 Duna—Tiszaközi Mezőgazdasági Kísérleti Intézet

Kohó- és Gépipari Minisztérium

Vasipari Kutató Intézet
 Híradástechnikai Ipari Kutató Intézet
 Műszeripari Kutató Intézet
 Villamosipari Központi Kutató Intézet
 Távközlési Kutató Intézet
 Optikai és Finommechanikai Központi Kutató Laboratórium

Könnyűipari Minisztérium

Bőr-, Cipő-, Szőrmeipari Kutató Intézet
 Papíripari Kutató Intézet
 Textilipari Kutató Intézet

Közlekedés- és Postaügyi Minisztérium

Autóközlekedési Tudományos Kutató Intézet
 Ütügyi Kutató Intézet

Postaigazgatóság

Postakísérleti Intézet

Vasúti Főosztály

Vasúti Tudományos Kutató Intézet

Oktatásügyi Minisztérium

Pedagógiai Tudományos Intézet

Bánya- és Energiaügyi Minisztérium

Bányászati Kutató Intézet
 Bányászati Robbantótechnikai Kutató Intézet
 Hőtechnikai Kutató Intézet
 Villamosenergetikai Kutató Intézet

Vegyipari Minisztérium

Szervesvegyipari és Műanyagipari Kutató Intézet
 Gyógyszeripari Kutató Intézet
 Nagynyomású Kísérleti Intézet
 Magyar Ásványolaj- és Földgáz Kísérleti Intézet
 Nehézvegyipari Kutató Intézet
 Fémipari Kutató Intézet

Magyar Tudományos Akadémia

Magyar Népzene-kutató Csoport
 Nyelvtudományi Intézet
 Irodalomtörténeti Intézet
 Közgazdaságtudományi Intézet
 Történettudományi Intézet
 Dunántúli Tudományos Intézet
 Állam- és Jogtudományi Intézet
 Földrajztudományi Kutató Csoport
 Matematikai Kutató Intézet
 Csillagvizsgáló Intézet
 Elméleti Fizikai Kutató Csoport
 Agrokémiai Kutató Intézet
 Talajbiológiai Kutató Laboratórium
 Botanikai Kutató Intézet
 Mezőgazdasági Kutató Intézet
 Állategészségügyi Kutató Intézet
 Gyermekekléktani Intézet
 Kísérleti Orvostudományi Kutató Intézet

Geodéziai Kutató Laboratórium
 Geofizikai Kutató Laboratórium
 Geokémiai Kutató Laboratórium
 Méréstechnikai és Műszerügyi Intézet
 Központi Fizikai Kutató Intézet
 Biokémiai Intézet
 Genetikai Intézet
 Biológiai Kutató Intézet
 Üzemtanulmányi Csoport
 Központi Kémiai Kutató Intézet
 Atommag Kutató Intézet

Országos Erdészeti Főigazgatóság

Faipari Kutató Intézet
 Erdészeti Tudományos Intézet

Országos Földtani Főigazgatóság

Magyar Állami Földtani Intézet
 Magyar Állami Eötvös Loránd Geofizikai Intézet

Város- és Községgazdálkodási Minisztérium

Szervestrágya- és Tőzegkutató Laboratórium

Országos Vízügyi Főigazgatóság

Vízügyi Tudományos Kutató Intézet

Alább közöljük a tudományos kutató intézetek dolgozóinak bérrendezéséről szóló 27/1956. (IX. 2.) M. T. számú rendelet mellékleteként megjelent

b é r t á b l á z a t o t

Kulcs-szám	Munkaköri elnevezés	Alapbér Ft
931	Intézeti igazgató	3500—4000
932	Intézeti igazgató tudományos és műszaki helyettese	3000—3800
933	Tudományos osztályvezető	2600—3200
934	Tudományos munkatárs	2000—3000
935	Tudományos segédmunkatárs ..	1500—1950
936	Tudományos gyakornok	1100—1400
951	Intézeti főmérnök	2200—2800
952	Intézeti mérnök, mérnöki munkát végző technikus	1800—2320
953	Intézeti segédmérnök, főműhelyvezető	1200—1800
954	Intézeti műhelyvezető, vezető technikus	920—1600

Helyesbítés

A tudományos kutatóintézetek dolgozóinak bérrendezésére vonatkozó

27/1956. (IX. 2.) M. T. számú rendelet végrehajtásáról

szóló 196/1956. (P. K. 42.) P. M. számú utasítás 8. §-a (1) bekezdésének helyes szövege a következő :
 „(1) A munkaköri megállapítás ellen a dolgozók panasszal élhetnek. A panaszt a *Munka törvénykönyve* 145. §-ának (1) bekezdése szerint a besorolási értesítés kézhezvételét követő két hónapon belül kell az illetékes egyeztető bizottsághoz benyújtani. A panasz elbírálására a *Munka Törvénykönyve* 145—147. §-ai az irányadók.”

Közlmények

108.374/1956. MTA.

Közlemény

Erdey-Grúz Tibor elvtárs, a Magyar Tudományos Akadémia főtitkára minden hétfőn du. 4—6 óráig — bármilyen természetű ügyben — fogadóórát tart.

A várakozás elkerülésére tanácsos, hogy a fogadóórán részt venni szándékozók előzetesen értesítsék a főtitkár titkárságát (tel : 121—087) — lehetőleg szombati napon délig — a zavartalan időbeosztás végett

Elnökségi Titkárság

A Magyar Tudományos Akadémia Gazdasági Titkársága vezetőjének 108 345/1956. MTA. G. T. számú

k ö z l e m é n y e

a vállalatok, intézmények és más közületi szervek pénzforgalmának szabályozásáról szóló 2.095/30/1952. számú minisztertanácsi határozat módosításáról

A Minisztertanács a 2.095/30/1952. sz. határozat 3. pontjának utolsó bekezdését a következőképpen módosította :

„Az 500 Ft-ot meghaladó összegű jutalmakat és a pénzügyminiszter által meghatározandó egyéb hasonló természetű juttatásokat takarékbetét (takaréktartalvány) alakjában is ki lehet adni.”

Kérem az intézmények és vállalatok vezetőit a fenti rendelkezés tudomásulvételére.

Budapest, 1956. szeptember 18.

Biacsi Imre s. k.

a Gazdasági Titkárság vezetője

Jogszabálymulató

1956. évi szeptember hó 20-tól október 12-ig.

A közzététel helye	A jogszabály száma és kelte	A jogszabály tárgya
Magyar Közlöny	1.097/1956. (IX. 29.) Mt. h. (M. K. 85.)	A kötelező szakmai gyakorlatukat végző mezőgazdasági szakemberek munkakönyvének kezeléséről
	35/1956. (IX. 30.) M. T. (M. K. 86.)	A lakásbérletről.
	1.098/1956. (X. 5.) Mt. h. (M. K. 87.)	A belföldi államkölcsönök kibocsátásának megszüntetéséről és az 1950. január 1. után kibocsátott államkölcsönök visszafizetési feltételeinek módosításáról.
Pénzügyi Közlöny	195/1956. (P. K. 41.) P. M.	Az építési (szerelési) munkák elszámolásáról.
	2/1956. (P. K. 41.) MNB.	Az elszámolási utalványról.
	198/1956. (P. K. 43.) P. M.	Az állami szervek és vállalatok házadó és lakáshelyreállítási hozzájárulás fizetési kötelezettségének megszüntetéséről.
Tervgazda- sági Értesítő	12/1956. (Tg. É. 24.) (O. É. H.)	A beruházások műszaki tervezése.
	13/1956. (Tg. É. 24.) O. É. H.	A típustervezés.